

ข้อเสนอแนะทางกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP
นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบววกค้ำง
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
พ.ศ. 2566

ข้อเสนอแนะทางกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP
นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้าง
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารสาธารณะ
สำนักบริหารและพัฒนาระบบราชการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ข้อเสนอแนวทางกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP
นวัตกรรมวิสาหกิจชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบววกค้ำ
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

สาธินี วัฒนกุล

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารสาธารณะ

พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.บงกชมาศ เอกเอี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ปัญญาดี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยจรัส เตชะตันมินสกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ประธานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรมพร ตันตรา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการรับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ญาณิน โอภาสพัฒนกิจ)

รองอธิการบดี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อเรื่อง	ข้อเสนอแนวทางกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบววกค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสาธิตี วัฒนกุล
ชื่อปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณะ
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.บงกชมาศ เอกเอี่ยม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทของการท่องเที่ยวและปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี รวมถึงศึกษากระบวนการขั้นตอนการบริหารจัดการของกลุ่มท่องเที่ยว และจัดทำข้อเสนอแนวทางกลยุทธ์ของการพัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบววกค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งแบบปริมาณ และคุณภาพโดยใช้เครื่องมือได้แก่แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์และการจัดสนทนาแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือคณะกรรมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาลจำนวน 30 คน และคนในชุมชนบ้านป่าตาลจำนวน 217 คน

ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลนั้นได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบ OTOP นวัตวิถีที่ได้รับคัดเลือกเป็น 1 ในจำนวน 42 หมู่บ้านจากทั้งหมด 3,273 หมู่บ้านจากทั่วประเทศซึ่งบริบทด้านการท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลแสดงความเป็นอัตลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยอง ซึ่งมีทั้งวัดพิพิธภัณฑสถานการเรียนรู้ ร้านอาหารและโฮมสเตย์ของชุมชนส่วนด้านประเพณีวัฒนธรรมก็จะมีการจัดกิจกรรมต่างๆซึ่งมีประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลายกับทางศาสนาความเชื่อและประเพณีของชาวไทยองและด้านผลิตภัณฑ์ที่เป็นงานฝีมือของคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเองทั้งหมดสินค้ามีความเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนในชุมชนกระบวนการบริหารจัดการของกลุ่มท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับด้านบุคลากรด้านทักษะ ด้านโครงสร้าง ด้านค่านิยมร่วม ด้านระบบ ด้านรูปแบบ ด้านกลยุทธ์ ตามลำดับส่วนปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ผู้นำ กฎระเบียบ การบริหารจัดการ แหล่งเงินทุนและการตลาด สำหรับกำหนดกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนวทางการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลแบ่งเป็น 6 กลยุทธ์ดังนี้ 1. กลยุทธ์การต่อยอดการท่องเที่ยวของชุมชน 2. กลยุทธ์การประสานความร่วมมือเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน 3. กลยุทธ์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 4. กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในชุมชน

5.กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดต่อการท่องเที่ยว 6.กลยุทธ์การสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

คำสำคัญ : นวัตกรรม, กลยุทธ์, การท่องเที่ยวชุมชน, การพัฒนาการท่องเที่ยว

Title	THE RECOMMENDATION OF OTOP NAWATVITHICOMMUNITY TOURISM DEVELOPMENT STRAGYFOR BANPATAN, BUAK KHANG SUB-DISTRICT, SAN KAM PHAENG DISTRICT,CHIANG MAI PROVINCE
Author	Miss Sathinee Watthanakul
Degree	Master of Public Administration in Public Administration
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Bongkochmas Ek - lem

ABSTRACT

The objective of are this study tourism status and factor of Pa-tan community-based tourism: OTOP Inno-life (Nawatvithi) to successful as well as to propose a process to Developing suggestion of Pa-tan village, Buak Khang, San Kamphaeng Districk, Chiang Mai province. Research instruments in this study were quantity and quality by questionnaire, interview and focus group discussion. The sample group in this study included 30 committee OTOP NAWATVITHI Community tourism and 217 people in village.

Result of the study were the tourism of Pa-tan village is Model from of 42 tourism villages total 3,273 tourism villages in Thailand. In tourise, There are show identity and culture of “Tai-yong” in form temple, learning, restaurant and home stay. In culture There have many religion relations and tradition of “Tai-yong”. Management Process of committee Community tourism OTOP NAWATVITHI Regarding it was foud that the informants put the importance on the following most : Management Process of committee Community tourism OTOP NAWATVITHI Regarding it was foud that the informants put the importance on the following most are Staff,skill,structure,Shared Values, Systems, Style, Strategy respectively and Regarding factor cause successful of tourism community OTOP NAWATVITHI in terms of the following are participation , leader , regulations, Management ,capital and marketing

the researcher determined 6 strategies as a the recommendation community tourism development strategy for banpatan 1)strategy to further the original community-based tourism 2)strategy cooperation for Sustainable Tourism 3) strategy develop public relations tourism 4)Personal development strategy 5)strategy promoting Marketing for tourism 6) strategy create prominent point of tourist attraction

Keywords : Nawatvithi, Strategy, Community-Based Tourism, Tourism Development

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากรองศาสตราจารย์ ดร.บงกชมาศ เอกเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ปัญญาดีและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยจรัส เตชะตันมินสกุล ที่คอยให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยเห็นถึงความตั้งใจและความเอาใจใส่ของอาจารย์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ระดมความคิดเห็นเพื่อนำมาสู่ข้อเสนอแนวทางกลยุทธ์ของการท่องเที่ยวชุมชนบ้านป่าตาลซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนและการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ อีกทั้งยังได้ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ต่างๆในการจัดการประชุมของงานวิจัย

ขอขอบพระคุณคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่การสนับสนุนความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนในทุกด้านระหว่างที่ผู้วิจัยเข้าไปศึกษาจัดเก็บข้อมูลของบ้านป่าตาลเป็นอย่างดี

ซึ่งผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยจึงขอมอบคุณประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้แก่เหล่าคณาจารย์ที่ทำให้เป็นผลงานวิจัยฉบับนี้และขอมอบความกตัญญูตเวทิตาคุณแต่บิดา มารดาและครอบครัว รวมไปถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจให้ด้วยดีมาโดยตลอด

สาธินี วัฒนกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ซ
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์ทั่วไป	8
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การพัฒนาชุมชน.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี.....	21
แนวคิด 7S McKinsey	26
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	47
ปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจชุมชน	49
แนวคิดความพึงพอใจ	50

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
กรอบแนวคิดการวิจัย	58
กรอบแนวคิดในการวิจัย	59
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	60
สถานที่ดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	67
วัตถุประสงค์ที่ 1.....	67
วัตถุประสงค์ที่ 2.....	89
วัตถุประสงค์ที่ 3.....	194
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	231
สรุปผล	231
อภิปรายผล.....	244
ข้อเสนอแนะ.....	252
บรรณานุกรม.....	255
ภาคผนวก.....	262
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	263
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรมประกอบการวิจัย	278
ประวัติผู้วิจัย.....	281

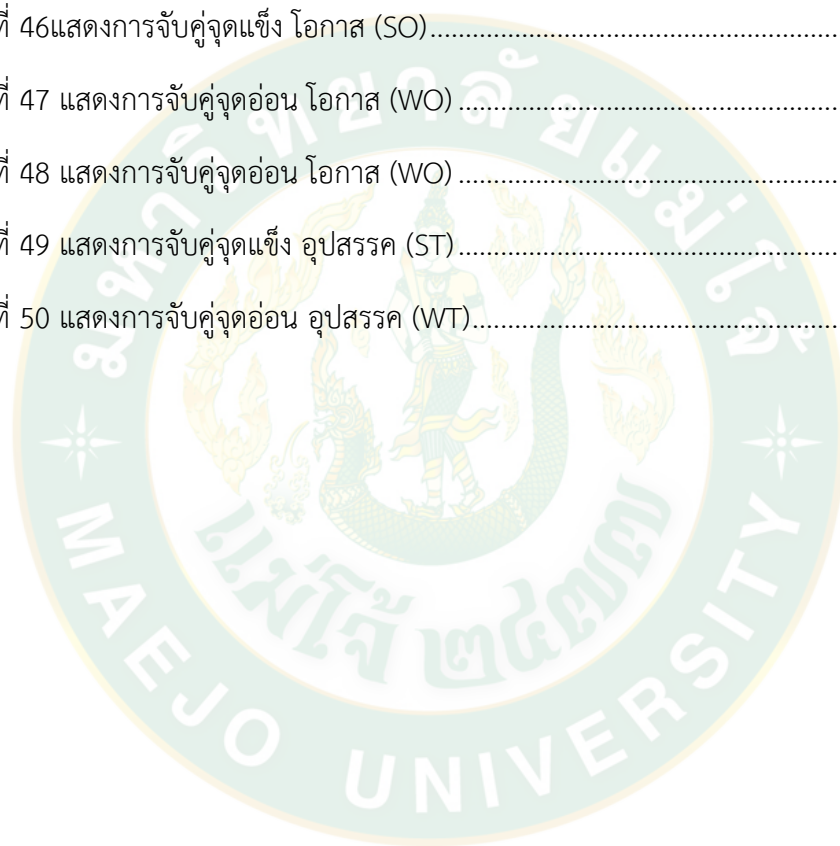
สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ SWOT ของป่าตาล	88
ตารางที่ 2 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	105
ตารางที่ 3 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	105
ตารางที่ 4 วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	106
ตารางที่ 5 รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม	106
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นคณะกรรมการในกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล.....	107
ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านกลยุทธ์	108
ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านโครงสร้าง	110
ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านระบบ	112
ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านรูปแบบ.....	114
ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านบุคลากร	116
ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านทักษะ.....	118
ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านค่านิยมร่วม.....	120
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นคณะกรรมการต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล.....	133

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นคณะกรรมการต่อความสำเร็จของ การท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล.....	134
ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านแหล่งเงินทุน	135
ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการบริหารจัดการ.....	137
ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านผู้นำ.....	139
ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการมีส่วนร่วม.....	142
ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านกฎระเบียบ	144
ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการตลาด.....	146
ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการสร้างรายได้ในชุมชน	149
ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการจ้างงานในชุมชน.....	151
ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า	153
ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านชุมชนพึ่งตนเอง	155
ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการสร้างเครือข่ายภายนอก	157
ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะ กรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ท้องถิ่น	160

ตารางที่ 28 ข้อมูลของคนในชุมชนจำแนกตามเพศ	164
ตารางที่ 29 อายุของคนในชุมชน.....	165
ตารางที่ 30 วุฒิการศึกษาของคนในชุมชน	165
ตารางที่ 31 รายได้ของคนในชุมชน	166
ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล	167
ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านสถานที่.....	168
ตารางที่ 34 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านผลิตภัณฑ์.....	171
ตารางที่ 35 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านการมีส่วนร่วม.....	173
ตารางที่ 36 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านการพัฒนา	176
ตารางที่ 37 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านการสร้างรายได้.....	178
ตารางที่ 38 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านการจ้างงานในชุมชน	180
ตารางที่ 39 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า	182
ตารางที่ 40 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านชุมชนพึ่งตนเอง.....	185
ตารางที่ 41 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลด้านการสร้างเครือข่ายภายนอก	188

ตารางที่ 42 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาลด้านเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น	191
ตารางที่ 43 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ของบ้านป่าตาล.....	203
ตารางที่ 44 แสดงการจับคู่ TOW Matrix เพื่อสร้างกลยุทธ์	204
ตารางที่ 45 แสดงการจับคู่จุดแข็ง โอกาส (SO).....	208
ตารางที่ 46 แสดงการจับคู่จุดแข็ง โอกาส (SO).....	211
ตารางที่ 47 แสดงการจับคู่จุดอ่อน โอกาส (WO)	214
ตารางที่ 48 แสดงการจับคู่จุดอ่อน โอกาส (WO)	217
ตารางที่ 49 แสดงการจับคู่จุดแข็ง อุปสรรค (ST).....	220
ตารางที่ 50 แสดงการจับคู่จุดอ่อน อุปสรรค (WT).....	223

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แนวคิดการพัฒนาชุมชน OTOP.....	23
ภาพที่ 2 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี.....	24
ภาพที่ 3 Model ของ McKinsey 7-S Framework	28
ภาพที่ 4 ตารางการวิเคราะห์ TOWS Matrix.....	49
ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดเชียงใหม่ นั้นเป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวนมากเนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติที่สวยงามซึ่งเป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญมากมายให้นักท่องเที่ยวในทุกกลุ่มได้เข้ามาท่องเที่ยว ทั้งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทั้งวัดวาอารามที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์และธรรมชาติที่สวยงาม แหล่งขายสินค้ามากมาย สถานที่ต่าง ๆ ภายในจังหวัดนั้นจะมีโบราณสถานต่าง ๆ อยู่ตามจุดต่างภายในเมืองเชียงใหม่ ซึ่งจะผสมผสานกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมแต่ยังคงรักษาและสืบสานโบราณสถาน วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ให้ ควบคู่การดำรงชีวิตของคนเชียงใหม่จึงทำให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวอยากที่จะมาสัมผัสและท่องเที่ยวจำนวนมาก

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ในปีพ.ศ. 2560 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 10,390,801 คน คิดเป็นรายได้ทั้งหมดประมาณ 99,070 ล้านบาท ต่อมาในปีพ.ศ. 2561 ได้มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 10,855,753 เป็นรายได้ทั้งหมดประมาณ 108,013 ล้านบาท เข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นถึง 453,952 คน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2561)

ซึ่งในปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีรายได้ส่วนใหญ่จากการท่องเที่ยวโดยรัฐบาลนั้นได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ขึ้นเพื่อใช้เป็นทิศทางในการพัฒนาประเทศแล้วได้มีการจัดทำให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ซึ่งภายในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีและแผนพัฒนานั้นได้มีการเสริมการท่องเที่ยวซึ่งจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ โดยส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวโดยใช้ประโยชน์จากอัตลักษณ์และความเป็นไทยที่สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชีวิตชุมชนเพื่อต้องการกระจายรายได้ไปสู่คนในระดับท้องถิ่นและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) และในพันธกิจกระทรวงมหาดไทยในข้อที่ 4.เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยกรมพัฒนาชุมชนได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนฐานรากให้มั่นคงและเข้มแข็ง

กรมการพัฒนาชุมชนจึงมีการจัดทำโครงการชุมชน OTOP นวัตกรรมซึ่งรัฐบาลได้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนรายจ่ายประจำปี 2561 เป็นจำนวน 9,328.1182 ล้านบาท ซึ่งต้องการให้ประชาชนในพื้นที่เขตชุมชนได้รับการพัฒนาอาชีพ มีรายได้ ยกย่องระดับเศรษฐกิจฐานรากและศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งทั้งยังมีการสร้างอาชีพในชุมชน วิสาหกิจชุมชนมีเครือข่ายที่เข้มแข็งและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตามศักยภาพในพื้นที่ของชุมชนโดยเน้นสิ่งที่พื้นที่มีอยู่มาต่อยอดทั้งเอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีรวมทั้งภูมิปัญญาภายในพื้นที่ซึ่งกรมพัฒนาชุมชนได้มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมขึ้น วัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดรายได้กับชุมชนโดยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงกระตุ้นเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศให้มีความเข้มแข็ง เนื่องจากปัจจุบันนี้รายได้จากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ที่แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในเมืองหลักโดยชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทยก็มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและสวยงามการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในชุมชนจะเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ วัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อพัฒนาคุณภาพยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP ปรับตัวเข้าสู่การพัฒนาให้พร้อมขายสร้างรายได้มากขึ้น สินค้า OTOP เป็นสินค้าที่เกิดจากการทำของคนในชุมชนเองจึงต้องมีการพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงามและสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้ วัตถุประสงค์ที่ 3. เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางในการท่องเที่ยว (กระแสหลัก เมืองรอง ชุมชน) ให้มีความโดดเด่นมีความพร้อมบนอัตลักษณ์ของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม เนื่องจากการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบที่จะแสดงเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละชุมชนออกมาผ่านเรื่องราววิถีชีวิตต่างๆโดยต้องการให้ชุมชนทั่วประเทศกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนโดยการเล่าเรื่องราวอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านการท่องเที่ยว และวัตถุประสงค์ที่ 4. เพื่อสร้างและพัฒนาบุคลากร ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมให้มีขีดความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ และนำมาต่อยอดการบริหารจัดการชุมชนได้อย่างเหมาะสม โดยกรมพัฒนาชุมชนนั้นได้มีการกำหนดเป้าหมายโครงการไว้ดังนี้ คือ 1. ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น ยกย่องระดับเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง โดยเชื่อมโยงชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมกับเส้นทางท่องเที่ยวกระแสหลัก เมืองรอง และแอ่งท่องเที่ยว จำนวน 3,273 หมู่บ้าน 2. พัฒนาคุณภาพ ยกย่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวเข้าสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) จำนวน 64,570 ผลิตภัณฑ์ และ 3. สร้างตลาดที่ชุมชน ดึงคนเข้าหมู่บ้าน ด้วยชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ให้เกิดการกระจายรายได้หมุนเวียนเพิ่มขึ้น (Local Economy) จำนวน 3,273 แห่ง (กรมการพัฒนาชุมชน, 2561)

โดยโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีนั้นมีการจัดทำขึ้นทั้ง 76 จังหวัด มีพื้นที่เป้าหมายจำนวน 3,273 หมู่บ้านซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้รับคัดเลือก จำนวน 42 หมู่บ้าน ที่ได้รับงบประมาณในการดำเนินโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีแต่พบว่าผลการดำเนินโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีนั้นส่วนใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ไม่น่าค่อยประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการนวัตวิถีในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งขัดกับบริบทของจังหวัดที่ล้วนมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม ที่มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ที่หลากหลายทั้งทางด้าน การแต่งกาย ภาษา อาหาร วิถีชีวิตที่แตกต่างกันไปตามชาติพันธุ์ของแต่ละชุมชน ในการดำเนินการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีก็ได้มีการบริหารจัดการกันภายในแต่ละหมู่บ้านโดยคณะชุมชน OTOP ของชุมชนเองเป็นผู้ดำเนินการเอง มักพบปัญหาส่วนใหญ่ คือเมื่อหมดงบประมาณในการดำเนินโครงการแล้วชุมชนที่ได้รับคัดเลือกในจังหวัดเชียงใหม่ไม่มีการนำโครงการไปต่อยอดตามวัตถุประสงค์ที่กรมพัฒนาชุมชนตั้งไว้ต้องการที่จะนำแบบแผนแนวทางโครงการไปพัฒนาภายในชุมชนของตนเองซึ่งทำให้งบประมาณที่ได้นำมาจัดทำโครงการภายในชุมชนนั้นสูญเปล่าและคนในชุมชนก็ไม่ค่อยได้รับประโยชน์จากโครงการจึงทำให้ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนที่จะทำโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีโดยไม่มีการต่อยอดแบบแผนโครงการทำให้งบประมาณสูญเปล่า ทั้งที่ชุมชนของแต่ละชุมชนนั้นมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม มีเรื่องราวประวัติความเป็นมาที่สามารถจะดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ปัญหารองมาคือ ความร่วมมือของคนในชุมชนทั้งหมดที่จะทำให้ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสามารถดำเนินงานไปได้ แต่กลับไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนมากนัก โดยมีเพียงแค่คณะกรรมการบริหารโครงการชุมชน OTOP นวัตวิถีเป็นผู้ดำเนินงานเท่านั้น จึงเป็นไปได้ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย และการประชาสัมพันธ์ของแต่ละชุมชนที่ยังไม่สามารถเข้าถึงเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้และไม่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและคนในชุมชน จึงทำให้ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของจังหวัดเชียงใหม่ในหลายๆชุมชนนั้น ไม่ค่อยประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อต้องการให้ชุมชนเข้มแข็งและมีรายได้พึ่งพาตนเอง ดังนั้น จึงต้องมีการศึกษาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่ประสบความสำเร็จเพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานของชุมชนที่ประสบความสำเร็จในจังหวัดเชียงใหม่มีชุมชนหนึ่งที่ได้รับรางวัลจากกรมพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนต้นแบบนั้น คือที่บ้านป่าตาลซึ่งเป็นหมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่

บ้านป่าตาลนั้นได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีเนื่องจากเข้าหลักเกณฑ์การคัดเลือกอีกทั้งบ้านป่าตาลนั้นเป็นหมู่บ้านที่มีการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวมาก่อนที่จะเข้าร่วมโครงการกับทางกรมพัฒนาชุมชนซึ่งมีเจ้าอาวาสวัดป่าตาลเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดการท่องเที่ยวของชุมชนขึ้นโดยท่านเป็นพระนักพัฒนาที่อยากให้ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นที่รู้จักและคนใน

ชุมชนมีรายได้ทำนจึงได้พยายามพัฒนาชุมชนทั้งสถานที่ การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนให้คงอยู่จนทำให้คนในชุมชนยอมรับและได้ร่วมกันสร้างการท่องเที่ยวของชุมชนจนเป็นที่รู้จักและเข้าร่วมโครงการต่างๆมากมาย และได้เป็นหมู่บ้านที่เน้นการนำเสนอประเพณี วัฒนธรรมของชาวไทยองได้รับความสนใจอย่างมากกับหน่วยงานภาครัฐที่อยากจะเข้ามาดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆภายในชุมชนเพราะเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง ได้รับความร่วมมือจากทุกส่วนในชุมชนเมื่อทำกิจกรรมโครงการใดก็มักที่จะประสบความสำเร็จอีกทั้งบ้านป่าตาลยังมีประวัติความเป็นมามากกว่า 200 ปี ซึ่งเริ่มตั้งแต่สมัยพระเจ้ากาวิละได้มีการขนสงครามและกวาดต้อนผู้คนจากพม่าและเมืองยองพระองค์ได้ได้อพยพชาวยอง ทั้งเจ้าเมืองพระสงฆ์ ชาวบ้านต่าง ๆ เข้ามาตั้งถิ่นฐาน ที่วัดบวค้ำโดยให้เจ้าสุริยวงค์ษาเจ้าเมืองยองประทับ ณ วัดบวค้ำและกระจายให้ชาวไตยองมีการสร้างบ้านเรือนกระจายอยู่ตามตำบลบวค้ำทั้ง 13 หมู่บ้าน เดิมนั้นตนยอง เป็นชาติพันธุ์ไตลื้อ เมืองเชียงรุ่ง แคว้นสิบสองปันนา ต่อมาพระโอรสของเจ้าเมืองเชียงรุ่งได้อพยพผู้คนลงมาตั้งถิ่นฐานที่ลุ่มแม่น้ำยองปัจจุบันคือเชียงตุง รัฐฉานประเทศพม่า บ้านป่าตาล มีชื่อเรียกตามต้นไม้ คือ ต้นตาล เกิดจากสองตายายได้มีการแผ้วถางป่าเพื่อทำการเพาะปลูก แต่บังเอิญได้พบเห็นพระธาตุเจดีย์เก่าแก่องค์หนึ่งจึงได้ชักชวนคนในหมู่บ้านมาสร้างเป็นวัดป่าตาลในปัจจุบัน ซึ่งมาการสร้างพระพุทธรูป พระนางเหลียวครอบพระธาตุเจดีย์นั้น โดยพระนางเหลียวนั้นเป็นพระประธานในวิหารปัจจุบัน ที่ได้รับการขนานนามว่า พระเหลียวเพราะพระพุทธรูปมีพระพักตร์ที่งดงาม ยิ้มสวยใครเดินผ่านก็จะแลเห็นพระพุทธรูปมองมาและยิ้มให้เสมอ ต่อมาพระสมุห์ จิตมิ่งโคล เจ้าอาวาสวัดป่าตาล เป็นพระนักพัฒนาส่งเสริมศาสนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ได้ชักชวนชาวบ้านในชุมชนมาร่วมกันสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชาวไตยองจึงได้เกิด งานสืบฮีต-สานฮอยวิถีไตยอง ขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 9-10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 และมีการสืบสานมาทุกปีจนเป็นประเพณี จะจัดในช่วงวันศุกร์เสาร์อาทิตย์ สัปดาห์ที่สองของเดือนกุมภาพันธ์ (นักร้องเรื่องชุมชน, สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2563)

คนในชุมชนบ้านป่าตาลส่วนใหญ่เป็นชาวไตยองซึ่งอาศัยอยู่ประมาณ ร้อยละ 95 ของคนในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ยังคงมีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมในอดีตโดยใช้วิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีภูมิปัญญาดั้งเดิมของชาวไตยองทั้งในด้านภาษา การพูดคุยยังคงมีการใช้ภาษาองในการพูดคุยกันภายในชุมชน การแต่งกายก็จะพบเห็นได้ทั่วไปในหมู่บ้านคือการแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวยองซึ่งคนในชุมชนยังคงมีการแต่งกายกันอยู่ซึ่งมักจะพบเห็นได้ที่วัดซึ่งถือเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนบ้านป่าตาลปัจจุบันนี้ชาวบ้านบ้านป่าตาลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกร และรับจ้างทั่วไป บางคนก็ต้องมีการออกไปทำงานยังที่ต่าง ๆ เพื่อหารายได้มาใช้จ่ายภายในครอบครัวเพราะชุมชนนั้นจึงทำให้วัยรุ่นต่าง ๆ ออกไปทำงานในเมืองและต่างจังหวัดโดยส่วนใหญ่คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนก็จะเป็นผู้สูงอายุและเด็ก แต่เมื่อมีโครงการ OTOP นวัตกรรมขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2561 ได้มีการสร้างงานการเรียนรู้ต่าง ๆ ภายใน

ชุมชนโดยมีเป้าหมายคือต้องการเผยแพร่ศิลปะวัฒนธรรม งานหัตถกรรมฝีมือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของบ้านป่าตอลให้แก่กลุ่มคนที่เข้ามาท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้คนในชุมชน

การบริหารจัดการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตอลได้มีการสร้างฐานการเรียนรู้ให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมโดยจะมีการแบ่งฐานการเรียนรู้เป็น จำนวน 11 ฐาน โดยแต่ละฐานจะสาธิตกรรมวิธีการทำงานฝีมือต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ชมและได้มีการลงมือทำ เช่นการทำกระดาษสา เครื่องจักรสานต่าง ๆ อาทิ กระจ่าง ไม้กวาด ทำโคม หมวกจักรสาน กระโถ้โบราณและการสอนทำเครื่องทำเครื่องหนังต่าง ๆ มาทำเป็นกระเป๋า การทำแคปไซ การสอนทอผ้า สอนตัดเย็บเสื้อผ้าพื้นเมือง และการนำสมุนไพรพื้นบ้านต่าง ๆ มาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มีการจัดทำสวนผักต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงสาธิตให้นักท่องเที่ยวได้เข้าเยี่ยมชมและได้ทดลองปลูกซึ่งเป็นทั้งแหล่งเรียนรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติทั้งได้สอนให้ทราบถึงการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้หลักการพึ่งพาตัวเอง โดยบ้านป่าตอลนั้นมีการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยววันวิถีขึ้น ซึ่งจะมีการจัดทำตารางโปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้แก่กลุ่มนักท่องเที่ยวและกลุ่มคนที่มาศึกษาดูงานภายในชุมชนบ้านป่าตอล ซึ่งจะมีรูปแบบโปรแกรมรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมต้องการของกลุ่มโดยจะแบ่งเป็นโปรแกรมท่องเที่ยวแบบทั้งวันและครึ่งวันซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันไปโดยจะมีการจัดเตรียมไกด์ในการพาเยี่ยมชมชุมชนและฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยไกด์จะเป็นผู้บรรยายให้ความรู้ร่วมกับชาวบ้านที่ประจำในแต่ละฐานการเรียนรู้และมีการสาธิตกรรมวิธีและจะให้นักท่องเที่ยวได้มีการทดลองทำทั้งยังมีร้านค้าสินค้าต่าง ๆ ที่ชาวบ้านในชุมชนเป็นผู้ที่ผลิตให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้ออีกด้วยถ้านักท่องเที่ยวคนใดที่สนใจจะนอนพักทางด้านผู้ดูแลได้มีการจัดเตรียมที่พักในรูปแบบของโรงแรมหรือโฮมสเตย์ของชุมชนให้ได้เลือกพัก ในส่วนของที่พักที่เป็นโรงแรมนั้นก็ทำการประสานงานติดต่อทางโรงแรมให้ แต่ถ้าในส่วนของโฮมสเตย์ของชุมชนก็จะเป็นในรูปแบบที่ชาวบ้านในชุมชนบางคนก็จะมี การสร้างที่พักแบบโฮมสเตย์เล็กๆ ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักและสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน โดยผู้ใหญ่บ้านป่าตอลได้มีความคิดที่จะพัฒนารูปแบบที่พักโฮมสเตย์แบบป่าตอลคือการสร้างห้องพักเล็ก ๆ ตามบ้านของคนในชุมชนและให้นักท่องเที่ยวที่อยากจะสัมผัสวิถีชีวิตการใช้ชีวิตแบบชาวไตของ ได้เข้ามาอาศัยกับชาวบ้านกินอยู่กับชาวบ้านในชุมชนเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวไตของและการดำรงชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม รสชาติของอาหารพื้นเมือง ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เข้าใจในวิถีชีวิตของชาวบ้านป่าตอลอย่างถ่องแท้ (ผู้ใหญ่บ้านป่าตอล, สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2563)

บ้านป่าตอลเป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการโครงการ OTOP นวัตวิถีได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีต้นแบบที่มีความพร้อมและศักยภาพในการเป็นชุมชน OTOP นวัตวิถีต้นแบบ 50 ชุมชน บ้านป่าตอลเป็นชุมชนต้นแบบในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้รับรางวัลการคัดเลือกจาก 160 ชุมชนทั่วทั้งประเทศจึงเป็นแหล่งศึกษาดูงานของหน่วยงานในภาครัฐที่สนใจจะเข้ามาเยี่ยมชมภายในชุมชน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตอลซึ่งได้มี

การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวการเข้ากิจกรรมต่าง ๆ ที่บ้านป่าตาลได้มีการจัดโปรแกรมไว้ให้ได้เข้าเยี่ยมชมกันตามความต้องการของแต่ละกลุ่มซึ่งสามารถเลือกโปรแกรมได้ตามความต้องการ อีกทั้งยังได้มีการศึกษาดูงานการบริหารจัดการภายในชุมชนว่ามีการบริหารจัดการอย่างไรจึงประสบความสำเร็จและยังได้เข้ามาเรียนรู้เยี่ยมชมฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในชุมชนซึ่งภาครัฐได้มีการสนับสนุนและมีหน่วยงานต่าง ๆ ภาครัฐเข้ามาศึกษาดูงานจำนวนมาก แต่ยังคงต้องการที่จะขยายกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยสร้างแรงดึงดูดให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้มาจากกลุ่มที่มาศึกษาดูงานให้เข้ามาเที่ยวชมสถานที่บ้านป่าตาลเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้นและยังมีชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีความน่าสนใจในด้านแหล่งท่องเที่ยว ประเพณี วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการจัดสร้างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ของชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลเนื่องจากที่ผ่านมานั้นจังหวัดเชียงใหม่มีชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีถึง 42 ชุมชนและมีแหล่งท่องเที่ยว ประเพณี วัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไปกลับพบปัญหาที่ไม่สามารถต่อยอดต่อโครงการและสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้แต่กลับมีเพียงไม่กี่ชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการชุมชน OTOP นวัตวิถีจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบวิธีการกระบวนการดำเนินงานของผู้นำและคณะกรรมการที่บริหาร OTOP นวัตวิถีของชุมชน และปัจจัยสู่ความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตวิถีโดยจะเน้นการศึกษากลยุทธ์ กระบวนการดำเนินงาน ปัจจัยสู่ความสำเร็จทั้งในด้านภายในชุมชนและนักท่องเที่ยว จากนั้นก็จะมีการสร้างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาหมู่บ้านนวัตวิถีเพื่อใช้เป็นประโยชน์และแนวทางในการพัฒนาให้กับชุมชนต่าง ๆ ที่มีความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนโดยนำข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้พัฒนาชุมชนและปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมในแต่ละบริบทพื้นที่ของแต่ละชุมชน

คำถามการวิจัย

1. บริบททางสังคม ประเพณี วัฒนธรรมและสภาพการณ์ของชุมชน มีผลต่อการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านป่าตาลอย่างไร
2. รูปแบบกระบวนการดำเนินงานของชุมชน OTOP นวัตวิถี บ้านป่าตาลที่สำเร็จเป็นอย่างไร
3. แนวทางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนให้เป็นการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์บริบททางสังคม ประเพณี วัฒนธรรมและสภาพการณ์ของชุมชน ที่มีผลต่อการท่องเที่ยวบ้านป่าตาล ตำบลบวกก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานและปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตำบลบวกก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้เข้าใจบริบททางสังคม ประเพณี วัฒนธรรมและสภาพการณ์ของชุมชน ที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของชุมชนในการที่จะสร้างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ในการท่องเที่ยวของชุมชน OTOP นวัตวิถี
2. เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบกระบวนการดำเนินงานของท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีต้นแบบที่นำไปสู่ความสำเร็จมีกระบวนการปฏิบัติงานอย่างไรในการที่ทำให้ชุมชนนวัตวิถีได้เป็นหมู่บ้านต้นแบบของโครงการเพื่อนำมาวิเคราะห์ใช้เป็นแนวทางพัฒนาของชุมชนต่อไป
3. เพื่อให้ทราบข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ข้อเสนอกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่เหมาะสมในการที่จะใช้เป็นแนวทางให้กับชุมชนต่างๆที่ต้องการจะนำกลยุทธ์นี้ไปศึกษาและปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา OTOP นวัตวิถีในชุมชน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยข้อเสนอแนวทางกลยุทธ์การพัฒนา OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาล หมู่ที่ 4 ตำบลบวกก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตเชิงพื้นที่

ศึกษาพื้นที่ชุมชนบ้านป่าตาล หมู่ที่ 4 ตำบลบวกก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านประชากร

1. คณะกรรมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1.1 คณะกรรมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้แก่ ประธาน รองประธาน คณะกรรมการ คณะกรรมการที่ปรึกษาต่าง ๆ ของการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1.2 คณะกรรมการกลุ่มต่างที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ อาทิเช่น คณะกรรมการกลุ่มอาหาร คณะกรรมการโฮมสเตย์ คณะกรรมการกลุ่มสินค้า OTOP คณะกรรมการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง และ คณะกรรมการกลุ่มกิจกรรม ท่องเที่ยว

2. คนในชุมชนหมู่บ้านป่าตาล หมู่ที่ 4 ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

นิยามศัพท์ทั่วไป

การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิม (สนธยา พลศรี, 2547)

กลยุทธ์ คือ การกำหนดทิศทางแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะใช้เป็นแนวทางในการทำงานในอนาคตเพื่อที่จะพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต

การท่องเที่ยว คือ การเดินทางเพื่อไปพักผ่อนหย่อนใจในสถานที่ต่าง ๆ และได้มีการทำกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ มีทั้งการได้รับความรู้และเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้น

OTOP คือ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่กระตุ้นธุรกิจและผู้ประกอบการภายในชุมชนท้องถิ่นโดยมีเป้าหมายสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในชุมชนและจำหน่ายในท้องถิ่นของตนเองในแต่ละตำบลเพื่อให้คนในชุมชนสามารถหารายได้จากผลิตภัณฑ์ (สำนักงานพัฒนาชุมชน)

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ คือ ข้อคิดเห็นในการสร้างแนวทางการระบอบการดำเนินการบริหารงาน ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อใช้ในการจัดทำเป็นแบบแผนในการพัฒนาสถานที่และนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันของคนในชุมชนเพื่อให้แผนการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมของชุมชนบ้านป่าตาล

การท่องเที่ยววิถี คือ การท่องเที่ยวที่เน้นการส่งเสริมให้ชุมชน มีการเผยแพร่ นำประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่มีในชุมชน และดึงอัตลักษณ์ของชุมชนที่มีอยู่ออกมาให้เห็นทั้งใน

รูปแบบของการท่องเที่ยว การสาธิตวิธีการจัดทำภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ ของชุมชนและการผลิตสินค้าของชุมชนเพื่อขายให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมภายในชุมชน

OTOP นวัตกรรม คือ การที่ให้ชาวบ้านในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์สินค้าที่เกิดจากในชุมชนเองซึ่งเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ทั้งในรูปแบบของสินค้าและบริการที่เกิดภายในชุมชนเป็นหลักแล้วขายภายในชุมชนเป็นหลักไม่เน้นการนำสินค้าออกไปขายที่ข้างนอกและสร้างการบริการของชุมชนเองโดยพัฒนาจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดในการสร้างจุดเด่นความน่าสนใจให้เกิดขึ้นภายในชุมชนเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาจับจ่ายและใช้บริการ

ความพึงพอใจของคนในชุมชน คือ ความรู้สึกที่ตอบสนองและทัศนคติที่มีต่อสถานที่และการทำงานของการท่องเที่ยวชุมชนบ้านป่าตาล

ความสำเร็จ คือ รูปแบบกระบวนการดำเนินงานของการบริหารชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ที่บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ในวัตถุประสงค์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาข้อเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ค้นคว้ารวบรวมแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานและแนวทางของการศึกษา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนาชุมชน
 - 1.1 การพัฒนา
 - 1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับชุมชน
 - 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยชุมชน
 - 1.4 แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน
 - 1.5 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับชุมชนบ้านป่าตาล
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี
 - 2.1 แนวทางการสร้างเครือข่ายและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ
3. แนวคิด 7S McKinsey
4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
5. ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ
6. แนวคิดความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาชุมชน

1. การพัฒนา

คำว่า การพัฒนา ใช้ในภาษาอังกฤษว่า Development นำมาใช้เป็นคำเฉพาะและใช้ประกอบคำอื่นก็ได้ เช่น การพัฒนาประเทศ การพัฒนาชนบท การพัฒนาเมือง เป็นต้น การพัฒนาจึงถูกนำไปใช้กันโดยทั่วไป และมีความหมายแตกต่างกันออกไป เกี่ยวกับความหมายของการพัฒนานั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายความหมายทั้งความหมายที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกัน ซึ่งอาจจำแนกออกได้ดังนี้

1.1 ความหมายจากรูปศัพท์

โดยรูปศัพท์ การพัฒนา มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Development แปลว่าการเปลี่ยนแปลงทีละเล็กทีละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสมกว่าเดิมหรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ (ปกรณ์ ปริยากร, 2538: 5) ส่วนความหมายจากรูปศัพท์ในภาษาไทยนั้น หมายถึง การทำความเจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้น การคลี่คลายไปในทางที่ดี ถ้าเป็นกริยาใช้คำว่า พัฒนา หมายความว่า ทำให้เจริญ คือ ทำให้เติบโตได้ งอกงาม ทำให้งอกงามและมากขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2538: 238)

การพัฒนา โดยความหมายจากรูปศัพท์จึงหมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโตงอกงามและดีขึ้นจนเป็นที่พึงพอใจ ความหมายดังกล่าวนี้ เป็นที่มาของความหมายในภาษาไทยและเป็นแนวทางในการกำหนดความหมายอื่น ๆ (สนธยา พลศรี, 2547: 2)

1.2 ความหมายโดยทั่วไป

การพัฒนาที่เข้าใจโดยทั่วไป มีความหมายใกล้เคียงกับความหมายจากรูปศัพท์คือ หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่าเดิมอย่างเป็นระบบ หรือการทำให้ดีขึ้นกว่าสภาพเดิมที่เป็นอยู่อย่างเป็นระบบ (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2526: 1) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบทางด้านคุณภาพระหว่างสภาพการณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้าในปัจจุบันสภาพการณ์ของสิ่งนั้นดีกว่า สมบูรณ์กว่า ก็แสดงว่าเป็นการพัฒนา (ปกรณ์ ปริยากร, 2538: 5)

การพัฒนา ในความหมายโดยทั่วไปจึงหมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม ความหมายนี้ นับเป็นความหมายที่รู้จักกันโดยทั่วไป เพราะนำมาใช้มากกว่าความหมายอื่น ๆ แม้ว่าจะไม่เป็นที่ยอมรับของนักวิชาการก็ตาม (สนธยา พลศรี, 2547: 2)

1.3 ความหมายทางเทคโนโลยี

ในทางเทคโนโลยี การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงระบบอุตสาหกรรม และการผลิตด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ด้วยนักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์ ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงจากสังคมประเพณีนิยม เป็นสังคมสมัยใหม่ที่ทันสมัย (นิรันดร์ จงวุฒิวาศย์, 2534: 95) หรือการพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของมนุษย์ด้วยเทคโนโลยีนั่นเอง (นิรันดร์ จงวุฒิวาศย์ และพูนศิริ วัจนะภูมิ, 2534: 13)

จะเห็นได้ว่า ความหมายของการพัฒนาในทางเทคโนโลยีแตกต่างออกไปจากความหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ทันสมัยด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นความหมายอีกแนวทางหนึ่ง (สนธยา พลศรี, 2547: 3)

1.4 ความหมายทางสังคมวิทยา

นักสังคมวิทยาได้ให้ความหมายของการพัฒนาว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม ซึ่งได้แก่ คน กลุ่มคน การจัดระเบียบความสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยการจัดสรรทรัพยากรของสังคม อย่างยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ (จิตยา สุวรรณชฎ, 2527: 354) การพัฒนาเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนต่อชีวิตและการทำงาน การเปลี่ยนแปลงสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม วัฒนธรรมและการเมืองอีกด้วย (Streenten, 1972: 3)

นักสังคมวิทยาได้ให้ความหมายของการพัฒนา โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม คือ มนุษย์ กลุ่มทางสังคม การจัดระเบียบทางสังคม (สนธยา พลศรี, 2547: 5)

1.5 ความหมายทางด้านการพัฒนาชุมชน

นักพัฒนาชุมชนได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า หมายถึง การที่คนในชุมชนและสังคม ได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุงความรู้ ความสามารถของตนเอง และร่วมกันเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตนเอง ชุมชน สังคม ให้ดีขึ้น (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2525: 179) การพัฒนาเป็นเสมือนกลวิธีที่ทำให้เกิดผลที่ต้องการ คือ คุณภาพชีวิต ชุมชน และสังคมดีขึ้น (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2534: 2)

นักพัฒนาชุมชนได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ใกล้เคียงกับนักสังคมวิทยา คือ เป็นวิธีการเปลี่ยนแปลงมนุษย์และสังคมมนุษย์ให้ดีขึ้น แต่นักพัฒนาชุมชนมุ่งเน้นที่มนุษย์ในชุมชนต้องร่วมกันดำเนินงานและได้รับผลจากการพัฒนาร่วมกัน

จากความหมายในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนามีความหมายที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันออกไปบ้าง ซึ่งถ้าหากพิจารณาจากความหมายเหล่านี้อาจสรุปได้ว่าการพัฒนา หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อม ด้วยการวางแผนโครงการและดำเนินโดยมนุษย์ เพื่อประโยชน์แก่ตัวของมนุษย์เอง

2. แนวความคิดเกี่ยวกับชุมชน

ความหมายของชุมชน “ชุมชน” เป็นคำที่ใช้ในภาษาอังกฤษว่า “Community” ในภาษาไทยใช้อีกคำหนึ่งว่า “ประชาคม” แต่ไม่ได้รับความนิยมเท่ากับคำว่า “ชุมชน” ความหมายของคำว่าชุมชนจึงมีหลากหลายดังนี้

ตามพจนานุกรม ได้ให้ความหมายของชุมชนไว้ว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มชนที่อยู่ในท้องที่หรือในเมืองเดียวกัน มีอาณาเขตบริเวณที่มีกลุ่มคนอยู่รวมกัน ชนกลุ่มหนึ่งที่มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ คล้ายกัน (นิจ ทองโสภิต, 2545: 45)

พจนานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2524 ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุมชนหรือประชาคม คือ

1. กลุ่มย่อยที่มีลักษณะหลายประการเหมือนกับลักษณะสังคม แต่มีขนาดเล็กกว่าและมีความสนใจร่วมที่จะประสานกันในวงแคบกว่าชุมชนที่หมายถึงเขตพื้นที่ ระดับของความคุ้นเคยและการติดต่อระหว่างบุคคล ตลอดจนถึงพื้นฐานความยึดเหนี่ยวเฉพาะบางอย่างที่ทำให้ชุมชนต่างไปจากกลุ่มเพื่อนบ้าน ชุมชนมีลักษณะทางเศรษฐกิจแบบเลี้ยงตนเองที่จำกัดมากกว่าสังคม แต่ภายในวงจำกัดเหล่านั้นย่อมมีการสร้างสรรค์ใกล้ชิดดีกว่าและความเห็นอกเห็นใจลึกซึ้งกว่า อาจเพราะมีบางประการที่ผูกพันเอกภาพ เช่น เชื้อชาติ ต้นกำเนิดเดิมของชาติ หรือศาสนา เป็นต้น

2. ความรู้สึกและทัศนคติทั้งหมดที่ผูกพันปัจเจกบุคคลให้รวมเป็นกลุ่มองค์ประกอบที่ร่วมกันเป็นชุมชนนั้น โดยทั่วไปแล้วจะมีองค์ประกอบ อย่างเช่น คนหรือกลุ่มคน มีอาณาเขตครอบคลุมบริเวณหนึ่งบริเวณใด ความสนใจร่วมกัน เป็นต้น

สำหรับความหมายของชุมชนที่นักวิชาการของไทยได้ให้ไว้ ที่ควรนำมากล่าวถึงมีดังนี้

ประดิษฐ์ มัชฌิมา (2522: 42) ให้ความหมายไว้ว่า ชุมชน คือ กลุ่มชนที่มีความรู้สึกนึกคิดและผลประโยชน์ร่วมกัน อาศัยอยู่ในบริเวณ หรือที่เดียวกัน มีการใช้ประโยชน์และบริการทางสังคมร่วมกัน

พัฒน์ สุจันงค์ (2525: 4) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชน หมายถึง ดินแดนทั่วไปที่มีจำนวนคนมากกว่า 2 คนขึ้นไป ที่ได้ร่วมกันด้วยธรรมชาติอย่างเดียวกัน คือ มีความเห็นพ้องต้องกันรวมตัวกันที่จะทำอะไรร่วมกันและก็หวังที่จะประสบความสำเร็จนั้นอย่างเดียวกัน

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526: 3) ให้ความหมายว่า พื้นที่อันเป็นที่อยู่อาศัยของคนและหมายความถึงกลุ่มของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้น โดยมีความสนใจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และจุดหมายในการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2525: 6) ให้ความหมายไว้ว่า ชุมชน หมายถึง องค์การทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีอาณาเขตครอบคลุมท้องถิ่นหนึ่ง และมวลสมาชิกสามารถบรรลุถึงความต้องการพื้นฐานส่วนใหญ่ได้ และสามารถแก้ปัญหาส่วนใหญ่ของชุมชนเองได้

กรมการพัฒนาชุมชน (2526: 77) ให้ความหมายว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน และสามารถดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์ร่วมกันได้

จากความหมายต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สามารถจะสรุปได้ว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มีพฤติกรรมทางสังคม และวิถีชีวิตที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นการรวมตัวของกลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน เป็นกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน และมีผลประโยชน์ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน และมีระเบียบสังคมอย่างเดียวกัน

ผู้วิจัยจะกล่าวโดยสรุปว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มาอยู่รวมกันในเขตหรือบริเวณเดียวกันที่แน่นนอน เป็นสังคมขนาดเล็ก มีวิถีการดำเนินชีวิตคล้ายกัน และวิถีชีวิตที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นการรวมตัวของกลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันรวมทั้งอยู่ภายใต้กฎระเบียบกฎเดียวกัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยชุมชน

ประเวศ วะสี (2553: 217) ได้ให้ความหมายของชุมชนเข้มแข็งไว้คือ การที่สมาชิกในชุมชนมีความสามารถบริหารจัดการในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ และภาวะวิกฤตต่าง ๆ ความเข้มแข็งของชุมชนเกิดจากคนที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันเข้าร่วมคิด ร่วมทำ มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ ความร่วมมือกันในชุมชนจะทำให้มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

สัมพันธ์ เตชะธิดา (2545: 10-11) ได้ให้ความหมายของชุมชนเข้มแข็งคือ ชุมชนที่สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการรวมกลุ่มองค์กรในชุมชน ผู้นำมีคุณธรรม มีวิสัยทัศน์และรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชน สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม มีอาชีพสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ครอบครัวมีความอบอุ่น มีความรักใคร่ปรองดองกัน อยู่พร้อมหน้ามีสุขภาพที่แข็งแรง สมาชิกในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในชุมชนได้ด้วยวิธีการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ สุธิดา บัวสุขเกษม (2554: 40) กล่าวว่า ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่สมาชิกมีความตระหนักถึงการมีส่วนร่วมและมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหา หรือร่วมกันพัฒนา เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกในชุมชน โดยสามารถบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือดำเนินกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ ได้ด้วยชุมชนเองรวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตในชุมชนได้

3.1 โครงสร้างพื้นฐานในชุมชน

โครงสร้างพื้นฐานในชุมชน เป็นโครงสร้างทางกายภาพพื้นฐานของชุมชนด้านสาธารณูปโภคและความจำเป็นพื้นฐานภายในชุมชน รวมทั้งเป็นปัจจัยชุมชนหนึ่งที่จำเป็นภายในชุมชน และน่าจะเอื้อต่อการจัดการความรู้ในชุมชน ซึ่งปัจจัยชุมชนด้านโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนมีองค์ประกอบด้วยกัน 4 องค์ประกอบ ดังนี้ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2525: 8-9)

3.1.1 การมีอุปกรณ์การติดต่อสื่อสาร เป็นอุปกรณ์การสื่อสารภายในชุมชนเช่น โทรศัพท์สาธารณะ อินเทอร์เน็ตชุมชน หอวิทยุกระจายข่าว รถประชาสัมพันธ์ และสถานีวิทยุกระจายเสียงตามสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์บ้าน และเอกสารประชาสัมพันธ์

3.1.2 การมีการจัดตั้งกลุ่ม เป็นการจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชนประกอบด้วย
1) การจัดตั้งกลุ่มทางสังคม และ 2) การจัดตั้งกลุ่มทางเศรษฐกิจ

3.1.3 การมีโครงการพัฒนาชุมชน เป็นโครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นเพื่อพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย 1) โครงการพัฒนาชุมชนด้านสังคม 2) โครงการพัฒนาชุมชนด้านเศรษฐกิจ 3) โครงการพัฒนาชุมชนด้านสาธารณสุข และ 4) โครงการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

3.1.4 การมีประเพณีและวัฒนธรรม เป็นประเพณีและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นภายในชุมชนประกอบด้วย 1) ประเพณีและวัฒนธรรมของไทย 2) ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 3) ประเพณีและวัฒนธรรมทางศาสนา

3.2 การติดต่อสื่อสารในชุมชน

การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลแต่ละคนเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นภายในชุมชน และเป็นสิ่งที่ชุมชนจะขาดเสียมิได้ เนื่องจากการติดต่อสื่อสารเป็นการได้มาซึ่งข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ถ่ายทอดความรู้ สัมผัสความรู้ ของคนในชุมชนจากการบอกเล่าประสบการณ์หรือจากการเขียนบันทึก ซึ่งกระบวนการในการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ เหล่านี้ประกอบกับการที่ชุมชนมีสื่อหรือช่องทางที่หลากหลาย มีอุปกรณ์การสื่อสารที่ทันสมัย สะดวก และเข้าถึงได้ง่ายนั้น ทำให้องค์ประกอบต่าง ๆ ของการสื่อสารเหล่านี้ อาจส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ให้เกิดขึ้นภายในชุมชนได้ (เสนาะ ดิเียว, 2541: 33)

3.3 การมีส่วนร่วมในชุมชน

1) ความหมายของการมีส่วนร่วม

ยิวัดน์ วุฒิเมธี (2526: 20) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลมากระทบถึงตัวประชาชนเอง และต้องยอมรับปรัชญาได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น รวมทั้งพร้อมที่จะอุทิศเพื่อกิจกรรมของชุมชน ขณะเดียวกันต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่ามนุษย์สามารถพัฒนาได้หากมีโอกาสและได้รับการชี้แนะที่ถูกต้อง

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2534: 1-47) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ (Mental and Emotion Involvement) ของสถานการณ์กลุ่ม (Group Situation) อันเป็นเหตุเร้าใจทำให้กระทำ (Contribution) เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มด้วย โดยสรุปการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนไม่ว่าจะโดยปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนได้ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ และแบ่งปันผลประโยชน์ในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยวิธีการของชุมชนเอง

2) รูปแบบของการมีส่วนร่วม

Cohen and Uphoff (1997 อ้างใน ปิยวรรณ แป้นปลื้ม, 2550: 28) กล่าวถึงกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วม 4 รูปแบบคือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยการริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการประกอบด้วยการสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหาร และการประสานขอความร่วมมือ
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ประกอบด้วยผลประโยชน์ทางวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

3.4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

1) ความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

เสาวลักษณ์ สิงห์โกวินทร์ และกมล ผดุงพันธุ์ (2527: 2) กล่าวว่า การพัฒนาบุคคลเป็นความหมายที่กว้างและครอบคลุม เพราะอาจหมายถึงวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยให้บุคคลมีความเจริญเติบโตทั้งทางสมองและจิตใจ เพื่อให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ฐิระ ประवालพฤกษ์ (2538: 2) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคคลไว้ว่า การพัฒนาบุคคลหรือการดำเนินการเพื่อช่วยให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้ดียิ่งขึ้น

จากความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สรุปได้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยรูปแบบ และวิธีการหลายชนิด ซึ่งรวมถึงการอบรมด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นมีเป้าหมายในระยะยาวเพื่อช่วยให้บุคลากรได้เพิ่มพูนทักษะ ความรู้ ทัศนคติ และความสามารถในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังหมายถึงวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยให้บุคคลมีความเจริญเติบโตทางสมองและจิตใจ เพื่อยกมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

2) องค์ประกอบและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

Gilley and Eggland (1993 อ้างใน ปิยวรรณ แป้นปลื้ม, 2550: 30) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ประกอบด้วยสิ่งที่สำคัญคือ

- การพัฒนาบุคคล (Individual Development) เป็นการพัฒนาเฉพาะบุคคล โดยเน้นไปที่การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการงาน การพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ พัฒนาทักษะ และปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน

- การพัฒนาสายอาชีพ (Career Development) เป็นการพัฒนาโดยเน้นไปที่การปรับปรุงการปฏิบัติงาน ทักษะการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่จะได้รับมอบหมายในอนาคต ซึ่งการพัฒนาสายอาชีพเป็นการรวมเอากิจกรรมทั้งสิ่งที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและเกี่ยวกับองค์การเข้าด้วยกัน

- การพัฒนาองค์การ (Organization Development) เป็นการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ และการแก้ปัญหาขององค์การโดยตรง เป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาองค์การคือ การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ขององค์การ ซึ่งการพัฒนาองค์การนี้รวมถึงความสามารถขององค์การในการค้นหาและการค้นพบปัญหาจุดอ่อนและความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนา

4. แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

ในการศึกษาถึงพัฒนาการของพื้นที่จำเป็นที่ต้องศึกษาและเรียนรู้ถึงการพัฒนาชุมชนประกอบไปด้วย เพื่อที่จะได้ทำความเข้าใจและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาและทำให้เกิดพัฒนาการไปในทางที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

4.1 การพัฒนาชุมชน

แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเป็นแนวความคิดหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นภายในชุมชนนั้น ๆ ไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อคนในชุมชนเป็นสำคัญ โดยการกำหนดเป็นแนวทางโครงการ นโยบาย หรือการวางแผนเพื่อจะนำไปสู่การปฏิบัติ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2525: 41)

การพัฒนาชุมชน คือ การพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของชุมชนจากสภาพที่เป็นอยู่ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เป็นการจงใจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพของส่วนประกอบต่าง ๆ ในชุมชน จากสภาพที่ไม่พึงปรารถนาไปสู่สภาพที่พึงปรารถนาอันเป็นเป้าหมายที่ชุมชนตั้งไว้ ซึ่งก็คือการเปลี่ยนแปลงชุมชนโดยมีการวางแผนนั่นเอง การพัฒนาชุมชนมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2525: 42)

1. การศึกษาชุมชน
2. การวิเคราะห์ปัญหาชุมชน
3. การจัดลำดับความต้องการและปัญหาชุมชน
4. การวางแผนแก้ปัญหาในลักษณะของโครงการ
5. การพิจารณาวิธีดำเนินงาน
6. การดำเนินงาน
7. การประเมินผลงาน
8. การทบทวนเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรค

โดยสาระสำคัญในการพัฒนาชุมชนสามารถสรุปได้ 4 ประการ คือ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2525: 42)

1. เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนหรือตั้งใจไว้ก่อน เช่น มีเป้าหมายทิศทางระยะเวลา และมีขั้นตอนการทำงาน เป็นต้น
2. เป็นการสร้างความเจริญและส่งเสริมการพัฒนา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งการพัฒนาทางด้านวัตถุและจิตใจ
3. เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร่วมมือกันช่วยเหลือตนเอง
4. มีการช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านวิชาการจากหน่วยงานราชการ

4.2 การอนุรักษ์และพัฒนาท้องถิ่น

นอกเหนือจากการพัฒนาชุมชนแล้ว การอนุรักษ์ชุมชนก็มีส่วนสำคัญไม่แพ้กัน โดยในการอนุรักษ์จะต้องมีการวางแผนการที่มีความสอดคล้องไปกับการพัฒนาด้วย เพื่อที่จะได้ทำให้เกิดความก้าวหน้าตามกระแสการพัฒนาของโลกในปัจจุบัน โดยในที่นี้จะอธิบายถึงแนวความคิดในการวางแผนการจัดการอนุรักษ์และพัฒนาท้องถิ่น โดยแนวความคิดของการจัดการอนุรักษ์และพัฒนาท้องถิ่นนี้มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 อย่าง คือ กายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยองค์ประกอบทั้ง 4 นี้จะต้องดำเนินการที่เหมาะสม จึงจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือ (ยุทธนา พยุงค์, 2546: 26)

1. องค์ประกอบทางกายภาพที่เหมาะสม ได้แก่ การอนุรักษ์พื้นที่ที่มีเอกลักษณ์และคุณค่ามีการควบคุมการพัฒนา และการปรับปรุงพื้นที่ไม่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น
2. องค์ประกอบเศรษฐกิจที่เหมาะสม ได้แก่ การท่องเที่ยวหรือการประกอบกิจการค้าขายที่มีความสอดคล้องกันกับการใช้ประโยชน์พื้นที่ โดยที่กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาใด ๆ ขึ้น
3. องค์ประกอบทางสังคมและวัฒนธรรมที่เหมาะสม ได้แก่ การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นอันดีงามที่สะท้อนให้เห็นถึงคติความเชื่อ และระบบกิจกรรมของผู้คนในอดีต สร้างความเข้าใจและปลูกจิตสำนึกให้เกิดความหวงแหน
4. องค์ประกอบทางการเมือง/การปกครองที่เหมาะสม ได้แก่ การคำนึงถึงสิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ และพัฒนาตลอดจนสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน

4.3 การพัฒนาอย่างยั่งยืน

การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) มีความหมายว่า การพัฒนาที่คำนึงถึงความสมดุลของการใช้ประโยชน์ทรัพยากร และการอนุรักษ์เพื่อประโยชน์สูงสุดในระยะยาว เมืองหรือชุมชน โบราณถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษหรือผู้คนในอดีตได้สร้างสรรค์ไว้และส่งผ่านมาจนถึงคนในรุ่นปัจจุบัน ซึ่งจะต้องรู้จักใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม และมีหน้าที่จะต้องช่วยกันดูแลรักษาไว้ เพื่อส่งต่อมรดกทางวัฒนธรรมนี้ไปยังลูกหลานหรือผู้คนรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคตด้วย ตามแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชน แนวความคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืนนี้ยังเป็นแนวคิดที่สืบเนื่องมาจากแนวทางในการอนุรักษ์ โดยที่การพัฒนาอย่างยั่งยืนมีความหมายถึง รูปแบบการใช้ประโยชน์สิ่งที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยาวนาน โดยการพัฒนาในแนวทางนี้สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี โดยที่การพัฒนาอย่างยั่งยืนจะมีการจัดการ การปกป้อง การสงวนรักษาโอกาสต่าง ๆ ของอนุชนรุ่นหลังไว้ด้วย (วราพร ศรีสุพรรณ, 2534: 52)

การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาโดยมีความสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีลักษณะของการท่องเที่ยวที่พัฒนาโดยประชาชนเพื่อประโยชน์ของประชาชนและดำเนินการโดยประชาชนในพื้นที่ มีแนวทางปฏิบัติดังนี้ (รัชฎา รัตนบุญฤทธิกร, 2546: 22)

1. ริเริ่มโดยชุมชน ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการคิดและร่วมสนับสนุนในการดำเนินงาน
2. จัดการและพัฒนาโดยชุมชน มีการใช้แรงงานและวัสดุในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักในการผลิตหรือจัดสร้าง
3. บริหารและดำเนินงานโดยชุมชน มีการรวมกลุ่มและจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารงานอย่างมีระบบ
4. ผลประโยชน์และรายได้กลับคืนสู่ท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่มีรายได้ที่มากขึ้น มีการเกิดขึ้นของกองทุนที่จะใช้ในการสนับสนุนกิจการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอนุรักษ์ชุมชน
5. ในการดำเนินงานต้องมีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยที่แผนงานที่จะปฏิบัติต้องไม่เกิดผลกระทบทางลบต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน
6. สร้างแรงจูงใจ และปลุกฝังให้คนรุ่นใหม่รู้จักคุณค่าของชุมชน ทำให้มีการสนับสนุนในเรื่องของการอนุรักษ์วิถีชีวิต และวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน

5. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับชุมชนบ้านป่าตาล

เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ภูมิปัญญา ชุมชนแห่งการอนุรักษ์ประเพณี วิถีชาวยอง หมู่บ้านป่าตาล หมู่ 4 ตำบลบวค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทางวัดป่าตาล ร่วมกันจัดทำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เพื่อให้นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเรียนรู้ภูมิปัญญาต่าง ๆ และสัมผัสวิถีชีวิตคนยอง โดยถนนเส้นทางเข้าหมู่บ้านได้สร้างแบบรั้วบ้านของคนยองในอดีต โดยใช้ไม้ไผ่สานเรียกฮั่วสะลาบ นำมาทำเป็นรั้วบ้านแบบดั้งเดิม ซึ่งหมู่บ้านป่าตาลตั้งอยู่ตำบลบวค้ำ ซึ่งตำบลบวค้ำนั้นเป็นคนยองอาศัยอยู่เกือบ 95% ยังมีการอนุรักษ์ภาษาพูด การแต่งกายและวิถีชีวิต โดยเฉพาะหมู่บ้านป่าตาล บ้านแต่ละหลังคาเรือนจะมีคนในชุมชนทำหัตถกรรมภูมิปัญญาต่าง ๆ อาทิ การทำกระดาษสา การทำจักสาน สานข้าวกล่องจากใบตาล สานตะกร้า สานไม้กวาด ทำโคม ทำหมวกกะโล่โบราณ การทำน้ำหนัง การทอผ้า การตัดเย็บเสื้อผ้าพื้นเมือง ผลิตภัณฑ์สมุนไพรพื้นบ้าน การปลูกผัก ทำสวนเศรษฐกิจพอเพียง และยังมีบริการไกด์นำเที่ยวในชุมชน เช่าชุดของถ่ายรูปรูป มีที่พัก มีร้านอาหาร ของฝากของที่ระลึก พร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ วัดอุปประสงค์เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ส่งเสริม สืบทอดภูมิปัญญาให้คนรุ่นใหม่ได้มาศึกษาเรียนรู้ สืบต่อไปให้มั่นคงถาวร เพื่อเป็นการแสดงออกถึงชาติพันธุ์ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของคนยอง และยังเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวยองวัดป่าตาลและก่อให้เกิดรายได้ของคนในชุมชน เกิดความรักความสามัคคี และมีความสุขร่วมกันของคนในชุมชน

5.1 แหล่งท่องเที่ยวของบ้านป่าตาล

1. ข้าวแตะ สะพานไม้ที่ทอดตัวไปสู่ทุ่งนาโดยจะสามารถรับชมวิวได้ 360 องศาและที่สะพานไม้จะมีหุ้่นพางยักษ์ที่มีไว้ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาถ่ายรูปและเยี่ยมชมทั้งยังสามารถที่จะเข้าพื้นเมืองชุดถ่ายรูปได้อีกเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวชอบมาเช็คอินและถ่ายเป็นจำนวนมาก
2. ฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในชุมชนที่จะมีการสาธิตการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของชุมชน อาทิเช่น การสอนทำหมวกกะโล่ การสอนการสานกล่องข้าวจากใบตาลการทำโคมแขวน การสอนกรรมวิธีการทอผ้าฝ้าย หรือการสอนทำเครื่องหนังต่าง ๆ อีกทั้งยังมีการสอนทำอาหารต่าง ๆ เช่น แหนม เป็นต้น
3. สวนเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากชุมชนป่าตาลนั้นดั้งเดิมมีอาชีพเกษตรกรรม และมีความเชี่ยวชาญในการทำสวนเพาะปลูกผักจึงทำให้ทางวัดได้มีการส่งเสริมให้ทำสวนแบบเศรษฐกิจพอเพียงไว้เป็นสวนสาธิตให้นักท่องเที่ยวถึง 7 ครัวเรือน
4. วิหารยอง (วิหารพุทธมงคลบารมี) ที่ประดิษฐานพระสิงห์ยองซึ่งเป็นพระพุทธรูปเมตตามหานิยมบารมี มีอายุกว่า 500 ปี ณ วัดป่าตาล ซึ่งเป็นศูนย์รวมใจของคนในชุมชนเป็นสถานที่ที่มี

เรื่องราวประวัติศาสตร์ของคนยongให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามากราบไว้และศึกษาประวัติความเป็นมาในอดีตของชุมชน

5. ที่พัก ที่ชาวบ้านได้มีการรวมกลุ่มเพื่อจัดทำในรูปแบบของโฮมสเตย์สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการจะเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวยongตั้งแต่อาหารการกิน การดำรงชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่คนในชุมชนอนุรักษ์และสืบสานกันมาซึ่งมีให้เลือกถึง 8 แห่ง

6. ร้านค้าและแหล่งสาธิตการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งสินค้าเหล่านั้นล้วนเป็นสินค้าที่คนในชุมชนเป็นผู้จัดทำเองทั้งหมด อาทิเช่น กระจาดสาน ก่อ่งข้าวใบตาล ผ้าฝ้ายทอมือ หมวกกะโล่ ผ้าสำเร็จรูปและมีร้านอาหาร ร้านกาแฟให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

7. เอือนเงินขุน บ้านโบราณของ“ พ่อขุนกำแพงพิสิฐ”อดีตคหบดีภาคเหนือในอดีตมรดกสู่หลานรุ่นที่ 6 โดยมีอายุร่วมร้อยกว่าปีเป็นซึ่งชุมชนชาวยongที่มีบ้านไม้สักทองหลังใหญ่ 2 ชั้น มีเรือนชานกลางกว้าง หน้าต่างๆเป็นไม้เลื่อนสไลด์ เปิดปิด หลังคามุงด้วยกระเบื้องดินของภายในประกอบด้วยห้องต่างๆและข้าวของเครื่องใช้ในอดีตมากมายที่หาชมได้ยาก

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี

ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี (กรมการพัฒนาชุมชน, 2561: 28-30) ตามยุทธศาสตร์ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) มีกรอบแนวคิดด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีรายได้ที่ดีขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ และพันธกิจกระทรวงมหาดไทย ข้อ 4 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชนในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2561: 2)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2561 ให้ความเห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 150,000 ล้านบาท โดยมีแนวทางการจัดทำ 3 แนวทาง ได้แก่ 1) พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ยกระดับสวัสดิการ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ สร้างโอกาสในอาชีพและจ้างงาน 2) พัฒนาเชิงพื้นที่ผ่านกระบวนการประชาคม การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ในชุมชน สนับสนุนวิสาหกิจชุมชน และส่งเสริมการ

ท่องเที่ยวชุมชน เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในแต่ละท้องถิ่น 3) ปฏิรูปโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรทั้งระบบควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตร และส่งเสริมการตลาดสมัยใหม่ ดังนั้น โอกาสในการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชนตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาเชิงพื้นที่ผ่านกระบวนการประชาคม ให้ชุมชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพ และสร้างรายได้ในชุมชน ด้วยการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน รวมถึงเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในแต่ละท้องถิ่น (กรมการพัฒนาชุมชน, 2561: 2)

รัฐบาลปัจจุบัน มีนโยบายลดความเหลื่อมล้ำของสังคมที่มุ่งเน้นสร้างรายได้และความเจริญ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ โดยให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการร่วมกับภาครัฐเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับประเทศ คือ คณะกรรมการอำนวยการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ เป็นผู้ขับเคลื่อน และมอบนโยบายให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ส่งเสริมการดำเนินงาน OTOP จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 18 ปี โดยร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุน ส่งเสริม ยกระดับผลิตภัณฑ์ และพัฒนาช่องทางการตลาดที่หลากหลายเพื่อให้ขายได้ มุ่งปรับตัวสู่การค้าแบบสากล ทำให้ผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่สามารถแข่งขันได้ ต้องออกไปขายสินค้าตามที่ต่าง ๆ ไม้มีความสุข รายได้ไปตกอยู่กับผู้ประกอบการคนเดียว หรือบางกลุ่มเล็กไม่กระจายถึงประชาชนกลุ่มใหญ่ในชุมชนอย่างแท้จริง ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากไม่ประสบผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร ประกอบกับรายได้จากการท่องเที่ยวที่เป็นกระแสหลักของประเทศส่วนใหญ่ตกไปอยู่ในกลุ่มเอกชน เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ห้างร้านใหญ่ ๆ ไม่ลงไปถึงฐานราก เช่นเดียวกัน ในทางกลับกัน OTOP นวัตกรรมคือ การดึง “คนซื้อและใจคนซื้อ” เข้ามาในบ้านในชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2561: 2)

ดังนั้น จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนผ่านยุคการผลิตสินค้า OTOP ออกจากชุมชนเพียงด้านเดียวสู่การเพิ่มช่องทางสร้างรายได้ตามความต้องการ (Demand Driven Local Economy) โดยการขายสินค้าอยู่ในชุมชนที่มาจากการท่องเที่ยว โดยใช้เสน่ห์ ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์แปลงเป็นรายได้ ทั้งนี้ครอบครัวและลูกหลานยังอยู่ร่วมกัน ไม่ต้องแข่งขันนำผลิตภัณฑ์ออกไปขายนอกชุมชน เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่เป็นเจ้าบ้านที่ดี ชวนกันคิด ชวนกันทำ ผลิตภัณฑ์และบริการ รวมทั้งมีการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวระดับชุมชนที่มีเสน่ห์ดึงดูด และมีคุณค่าเพียงพอให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม และใช้จ่ายเงินในทุกกิจกรรมของชุมชน ซึ่งรายได้จะกระจายอยู่กับคนในชุมชน ทุกคนมีความสุข เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และเป็นการพัฒนาฐานรากอย่างแท้จริงดังภาพที่ 1 (กรมการพัฒนาชุมชน, 2561: 3)

แนวคิดการพัฒนา OTOP รูปแบบใหม่		
การพัฒนา OTOP แบบเดิม		OTOP ยุคใหม่
การขายสินค้าออกจากชุมชน		การขายสินค้าอยู่ในชุมชน
1. ผลิตภัณฑ์พื้นเกณฑ์ มาตรฐานรัฐได้น้อย 15,000 จาก 83,538 ผลิตภัณฑ์ 2. ยกระดับผลิตภัณฑ์ผู้ใหญ่วัย รุ่นอัมไม่ใส่ทรพยากรได้ทุกอย่าง ให้ 3. ผู้ประกอบให้ปรับตัวสู่ตลาด การค้าสากลซึ่งขาดความพร้อม 4. สร้างช่องทางการตลาด พา ททดสอบตลาดขายเป็น Event 5. ขาย 10 ครั้งพัก 3 เดือน	 <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px auto; width: 80%;"> <p>เปลี่ยนผ่าน OTOP ยุค ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของรัฐ สู่การกระจายรายได้ความ ต้องการของชุมชนให้ชุมชน เรียนรู้พึ่งตนเองได้อย่าง</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px auto; width: 80%;"> <p>ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี</p> </div>	1. ดึงกำลังซื้อจากนักท่องเที่ยว เข้าสู่ชุมชนและให้ชาวบ้านขาย ของอยู่ในชุมชน 2. นำเอาเสน่ห์ ภูมิปัญญาวิถี ชีวิตวัฒนธรรมและความคิด สร้างสรรค์ ดัดแปลงรายได้ 3. ลูกหลานอยู่พร้อมหน้าชุมชน มีความสุข 4. รายได้กระจายทุกคนพร้อม เป็นเจ้าของที่ดี

ภาพที่ 1 แนวคิดการพัฒนาชุมชน OTOP

OTOP นวัตวิถี ไม่ได้เน้นเพียงตัวสินค้า แต่เน้นการสร้างผู้ประกอบการที่เข้าใจเสน่ห์ของชุมชนตัวเองกับการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดชุมชนท่องเที่ยว การดำเนินงานของ OTOP นวัตวิถี ต้องเกิดจากการ “ระเบิดจากข้างใน” โดยนำไปสู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชุมชน ที่ครอบคลุมถึง 1) การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อรองรับการท่องเที่ยว 2) การสร้างภาพลักษณ์ทางการตลาดที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ 3) ออกแบบสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งแตกต่างจากสินค้า OTOP ในบริบทที่เป็นอยู่ และ 4) การบริหารจัดการข้อมูลเสน่ห์ชุมชนเพื่อเป็นพลังในการสื่อสารออนไลน์ รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการขับเคลื่อน ดังภาพที่ 2

โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี						
กระบวนการ	พัฒนาบุคลากร ด้านการ ท่องเที่ยว	พัฒนา แหล่ง ท่องเที่ยว และสิ่ง อำนวยความสะดวก	พัฒนาสินค้า และบริการด้าน การท่องเที่ยว	เชื่อมโยง เส้นทาง ท่องเที่ยว แต่ละ ท้องถิ่น	ส่งเสริม การตลาดชุมชน ท่องเที่ยว	สร้าง รายได้
มาตรการ แนวทาง	1. เตรียมความพร้อมการเป็นผู้ประกอบการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี 2. พัฒนาและบริหารจัดการจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี 3. จัดทำแผนธุรกิจชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	1. พัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว 2. ส่งเสริมพัฒนาเสน่ห์ประเพณีวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ชุมชน	1. พัฒนาผู้ประกอบการ 2. พัฒนาสินค้าและบริการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี 3. ออกแบบตราสัญลักษณ์และสโลแกนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	1. ออกแบบและเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวของหมู่บ้านเป้าหมาย 2. เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเมืองหลักและเมืองรอง	1. ประชาสัมพันธ์ Online/Offline 2. เปิดตัวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี 3. จับคู่ธุรกิจ 4. จัดกิจกรรมแสดงจำหน่ายสินค้าและบริการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	รายได้จากการท่องเที่ยวของหมู่บ้านเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10

ภาพที่ 2 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2561)

ซึ่งกระบวนการดำเนินงานตามภาพนี้ใช้เป็นตัวในการชี้วัดผลการดำเนินงานของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีว่าแต่ละชุมชนนั้นบรรลุตามแผนงานที่ดำเนินการอย่างไรซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลของโครงการชุมชน OTOP นวัตวิถี

1. แนวทางการสร้างเครือข่ายและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

เครือข่ายความร่วมมือ เป็นกระบวนการของการเข้าร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาหรือจัดกิจกรรมที่กลุ่มบุคคล หรือองค์กรสนใจร่วมกัน เครือข่ายความร่วมมือจะนำไปสู่พลังในการจัดการกับปัญหาทั้งในระดับท้องถิ่นและสังคมโดยรวม ความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวนี้ได้ก่อตัวเคลื่อนไหวและพัฒนากว้างขวางออกไป เช่น เครือข่ายเกษตรกร เครือข่ายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น (ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์, 2546: 33-34)

1.1 ลักษณะสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือ มีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) มีองค์กร กลุ่ม หรือบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เข้าร่วมกันเพื่อให้บรรลุประสงค์ที่มีร่วมกัน
- 2) มีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
- 3) จัดกระบวนการของความร่วมมือเพื่อให้สามารถนำเอาวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีร่วมกันไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล

คุณลักษณะสำคัญดังกล่าวจะส่งเสริมให้องค์กรมีความเข้มแข็ง เพราะแทนที่จะคิดคนเดียว ทำกิจกรรมคนเดียว เครือข่ายจะทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมตามลักษณะความสนใจ เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสพการณ์ สร้างความชำนาญในการทำงาน ระดมสรรพกำลัง จัดโครงสร้างองค์กรความร่วมมือ และกระบวนการภายใต้ความร่วมมือ จัดกติกาการยาทเพื่อให้ความเคลื่อนไหวมีพลัง สังคมมีการแลกเปลี่ยนทัศนะ สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และการมีส่วนร่วม ซึ่งกระบวนการพัฒนาเช่นนี้ มีความจำเป็นมากทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

1.2 องค์ประกอบที่สำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของเครือข่าย

องค์ประกอบอันเป็นปัจจัยทางการบริหารที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเครือข่ายมีดังนี้ (ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์, 2546: 35)

- 1) กระบวนการติดต่อสื่อสาร จะต้องมีความสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เทคนิค ประสพการณ์ ตลอดจนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีการสรุปความก้าวหน้าในผลการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกและเครือข่าย
- 2) การพิจารณาถึงความต้องการของมวลสมาชิกเครือข่าย การได้แลกเปลี่ยนทัศนะ มุมมอง ต่อการพัฒนาหรือเป้าหมายของกิจกรรมในความร่วมมือ ตลอดจนขบวนการตัดสินใจร่วมใจ ในการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกสามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติและประสานความร่วมมือได้

- 3) องค์การความร่วมมือ และโครงสร้างเครือข่ายมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อการประสานความร่วมมือ โดยลักษณะขององค์การความร่วมมือสามารถป้องกันการแทรกแซงจากองค์กรใดองค์กรหนึ่ง และลดปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงได้
- 4) ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมบทบาทและการตัดสินใจขึ้นดำเนินการของมวลสมาชิก เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ และสร้างบรรทัดฐานในความร่วมมือ
- 5) มีการพัฒนาและระดมทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนแผนในการพัฒนาและระดมทรัพยากรมีประสิทธิภาพ
- 6) มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทของเครือข่ายและมวลสมาชิกเพื่อระดมความร่วมมือและสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานทั้งแก่มวลสมาชิกและประชาชนทั่วไป

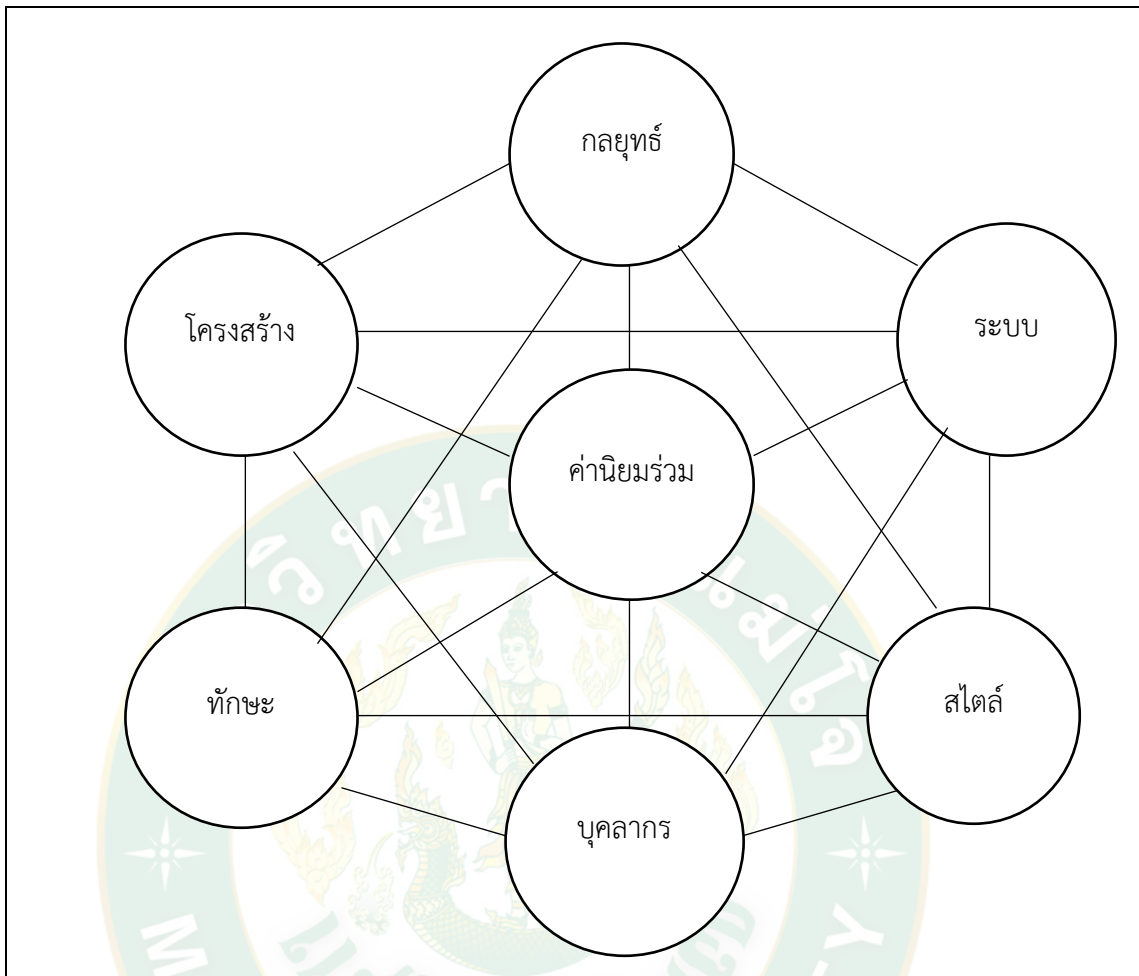
แนวคิด 7S McKinsey

ในปี ค.ศ. 1977 บริษัทแมคคินซี ซึ่งเป็นที่ปรึกษาธุรกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา มีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้การบริหารงานสัมฤทธิ์ผล และมีความประสงค์ที่จะค้นหาว่ากิจการธุรกิจต่าง ๆ ควรจะมีกลยุทธ์อย่างไร และควรจัดโครงสร้างองค์กรแบบใด เช่น แบบรวมอำนาจ กระจายอำนาจ หรือแบบผสม จึงจะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ดังนั้นบริษัทแมคคินซีจึงได้ตั้งกลุ่มทำงานภายในบริษัทขึ้นมา 2 กลุ่ม เพื่อค้นหาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือ กลยุทธ์กับรูปแบบของโครงสร้างองค์กรต่อการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จของกิจการธุรกิจ โดยได้มอบหมายให้กลุ่มทำงานกลุ่มที่หนึ่งศึกษาเรื่องกลยุทธ์ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมีปีเตอร์สกับวอเตอร์แมนเป็นหัวหน้ากลุ่ม ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเรื่องการจัดโครงสร้างองค์กร กลุ่มทำงานที่ถูกจัดตั้งขึ้นได้เริ่มต้นค้นคว้างานที่ได้รับมอบหมายด้วยการไปพบปะพูดคุยกับผู้บริหารที่มีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จักกันดีว่ามีประสบการณ์ในการทำงานสูงของกิจการธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลก จากนั้นจึงได้ไปปรึกษากับนักทฤษฎี และนักวิชาการของสถาบันศึกษาชั้นสูงอีกประมาณ 12 แห่ง ทั้งของสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ในยุโรป (Peters and Waterman, 1980: 1-12) ผลการศึกษาเบื้องต้น พบว่าทั้งผู้บริหารของกิจการต่าง ๆ ตลอดจนนักทฤษฎีกับนักวิชาการต่างก็มีความเห็นว่า รูปแบบโครงสร้างองค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่ใช้แก้ไขปัญหาไม่ได้ผล กล่าวคือ โครงสร้างองค์กรแบบกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นคลื่นที่พัดเข้ามาในวงการธุรกิจในช่วงทศวรรษ 1950 และ 1960 ไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาได้และโครงสร้างองค์กรแบบผสม ซึ่งเป็นคลื่นอีกลูกหนึ่งที่พัดเข้ามาในวงการธุรกิจในทศวรรษที่ 1970 ก็เช่นเดียวกัน คือ ไม่เพียงแต่ไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาแต่ยังได้ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ยุ่งยากสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น กลุ่มทำงานได้สรุปผลจากการศึกษาว่าแนวคิดการแก้ไขปัญหาแบบดั้งเดิมของกิจการธุรกิจต่าง ๆ ที่มักจะเน้นให้ความสนใจเฉพาะเรื่องกลยุทธ์กับรูปแบบของ

โครงสร้างองค์กรคงจะไม่ใช่วิธีแนวทางที่ถูกต้อง การที่จะมุ่งค้นหาโครงสร้างองค์กรแบบใหม่ ๆ ก็คงจะไม่เกิดประโยชน์อะไรมากนัก เพราะรูปแบบโครงสร้างองค์กรเป็นเพียงองค์ประกอบเล็กองค์ประกอบหนึ่งที่จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจต่าง ๆ เท่านั้น

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น บริษัท แมคคินซีจึงได้เปลี่ยนแปลงแนวการค้นหาจากเดิมที่มุ่งศึกษาเรื่องกลยุทธ์กับรูปแบบของโครงสร้างด้วยการขยายขอบเขตการศึกษาค้นคว้าให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และได้ใช้เวลา 2 ปีเพื่อการศึกษานี้ ผลการค้นคว้าวิจัยที่ได้บ่งชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จในการดำเนินงานของกิจการธุรกิจต่าง ๆ หรือการบริหารงานที่สัมฤทธิ์ผลนั้น จะขึ้นอยู่กับตัวแปรซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันหมดอย่างน้อยที่สุด 7 ตัว ได้แก่ โครงสร้าง (Structure) กลยุทธ์ (Strategy) ระบบ (Systems) รูปแบบ (Style) บุคลากร (Staff) ทักษะ (Skills) และค่านิยมร่วม (Shared Values) (Peters and Waterman, 1980: 13-14)

แนวคิด 7S McKinsey นี้เป็นกรอบการพิจารณาและการวางแผนเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในองค์กร โดยการประสานองค์ประกอบทั้ง 7 ตัว ให้สอดคล้องประสานกัน ตัวแปรแต่ละตัวมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กรเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์องค์กรเกี่ยวข้องกับการพิจารณาโครงสร้างองค์กร เป้าหมายขององค์กร ระบบการดำเนินงาน ทักษะที่ใช้ในการทำงาน บุคลากร รูปแบบพฤติกรรมของพนักงานและเป้าหมายที่ต้องการ โดยในระยะต่อมาได้รับการยอมรับและนำไปใช้อย่างกว้างขวาง และในปัจจุบันได้มีการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์องค์กรในส่วนของ SWOT ในด้านของปัจจัยภายในว่าองค์กรนั้น ๆ มีจุดแข็งและจุดอ่อนในปัจจัยทั้ง 7 อย่างไร แผนภาพที่ 3 เป็น Model ของ McKinsey 7-S Framework ซึ่งจะเห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2555: 23)

ภาพที่ 3 Model ของ McKinsey 7-S Framework

แนวคิดปัจจัย 7 ประการในการประเมินองค์กร

จากภาพที่ 3 จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้ง 7 ตัว ของ McKinsey (7-S Framework of McKinsey) มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและมีความเชื่อมโยงกันทั้งหมด โดยอาจแบ่งออกเป็นประเภท Hard และ Soft ดังนี้ องค์ประกอบ Hard ได้แก่ กลยุทธ์ โครงสร้าง และระบบ ส่วนองค์ประกอบ Soft ได้แก่ ค่านิยมร่วม ทักษะ รูปแบบ และบุคลากร องค์ประกอบ Hard ง่ายต่อการจัดการมากกว่า สามารถกำหนดผลกระทบได้โดยตรง สามารถกำหนดออกมาในรูปแบบการกำหนดกลยุทธ์ การจัดผังองค์กร สายการบังคับบัญชา การจัดกระบวนการ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนองค์ประกอบ Soft ยากที่จะอธิบายมองไม่ชัดและส่งผลกระทบต่อองค์กรจากวัฒนธรรมการทำงาน อย่างไรก็ตามองค์ประกอบ Soft ก็เป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้องค์กรไปสู่ความสำเร็จ

องค์กรสามารถนำกรอบ 7'S ของแมคคินซี มาใช้เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน การคาดเดาสถานการณ์ในอนาคตวิเคราะห์ช่องว่างและความไม่แน่นอนระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต จากนั้นนำคำถามเหล่านั้นมาปรับองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าองค์กรจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าไว้ (ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2555: 18)

1. กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์เป็นกระบวนการตัดสินใจและการกระทำเชิงบริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในระยะยาวขององค์กร โดยจะเกี่ยวข้องกับการกำหนด การดำเนิน และการประเมินแผนกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารตอบคำถามที่สำคัญ เช่น องค์กรต้องการจะทำอะไร ทำเพื่อใคร ต้องการบรรลุเป้าหมายอะไร จะบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (วีระชัย ดันดีวีระวิทยา, 2544: 36-43)

1.1 ความหมายของกลยุทธ์

อำนาจ วัดจินดา (2553: 18) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง การวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อนของกิจการ

ประชา ดันเสนีย์ (2550: 23) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารตอบคำถามที่สำคัญ อาทิ องค์กรอยู่ที่ไหนในขณะนี้ องค์กรมีเป้าหมายอยู่ที่ไหน พันธกิจขององค์กรคืออะไร พันธกิจขององค์กรควรจะเป็นอย่างไร และใครเป็นผู้รับบริการ การบริหารเชิงกลยุทธ์จะมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การบริหารเชิงกลยุทธ์จะช่วยให้องค์กรกำหนดและพัฒนาข้อได้เปรียบทางการแข่งขันขึ้นมาได้ และเป็นแนวทางที่บุคคลภายในองค์กรรู้ว่าจะใช้ความพยายามไปในทิศทางใดจึงจะประสบความสำเร็จ

จุมพล หนิมพานิช (2550: 270) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง แนวทางที่องค์กรหรือหน่วยงานจะดำเนินการเพื่อทำให้เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้บรรลุ

ชลธิศ ธีระฐิติ (2551: 189-190) กล่าวว่า กลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ หมายถึง แบบแผนที่ชี้นำพฤติกรรมปัจเจกบุคคลหรือองค์กรในการปฏิบัติการในปัจจุบันหรือในอนาคต ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์นั้นเป็นแผนที่ชี้นำพฤติกรรมหรือปฏิบัติการของบุคคล องค์กรหรือกลุ่มคนในส่วนที่เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ พร้อมกันนั้นก็ได้แยกให้เห็นว่ากลยุทธ์มี 2 ลักษณะ คือ มีลักษณะที่เป็นแนวคิด (Concept) และการกระทำ (Strategic Implementation)

เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ (2547: 270) สรุปความหมายของกลยุทธ์ว่า หมายถึงการตัดสินใจเพื่อกำหนดวิธีดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเพื่อให้วิธีการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ต้องการจะเกิดขึ้นในระยะยาว

1.2 ความสำคัญของกลยุทธ์

ได้มีนักวิชาการได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของกลยุทธ์ ดังนี้

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และจินตนา บุญบังการ (2552: 16-18) กล่าวว่า กลยุทธ์มีความสำคัญต่อองค์การ 4 ประการ คือ 1) กำหนดทิศทางขององค์การ (Set Direction) ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการดำเนินงานของธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติ (Harmony) การจัดการเชิงกลยุทธ์ให้ความสนใจกับการกำหนด การประยุกต์ การตรวจสอบ แนวคิดนี้ก่อให้เกิดวิสัยทัศน์และความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะทำให้การจัดสรรทรัพยากรและการดำเนินงานเป็นเอกภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การ 3) สร้างความพร้อมให้แก่องค์การ (Provide Readiness) การศึกษาการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการกำหนดกลยุทธ์ ทำให้องค์การมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงหรือความท้าทายของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น 4) สร้างประสิทธิภาพในการแข่งขัน (Improve Competitive Efficiency) การจัดการเชิงกลยุทธ์ช่วยสร้างประสิทธิภาพและศักยภาพในการแข่งขันให้แก่ธุรกิจ การจัดการเชิงกลยุทธ์ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจในภาพรวมความต้องการขององค์การ และความสามารถในปัจจุบันขององค์การ จึงทำให้สามารถจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานและเป้าหมาย

1.3 กระบวนการพัฒนากลยุทธ์

นักวิชาการได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ ไว้ดังนี้

อุทิศ ขาวเจียร (2549: 68) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ว่าเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีการตรวจสอบสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาวะองค์กรภายใน การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์หลักของแผนกลยุทธ์ การวิเคราะห์และการจัดวางกลยุทธ์ ตลอดจนชี้แนะทางการปรับปรุงกลไกขององค์กร และการติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นผลที่ได้จากกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ที่อาจเปรียบเสมือนการทำความกระจ่างต่อคำถามอย่างเป็นขั้นตอน กล่าวคือ ปัจจุบันองค์กรอยู่ฐานะเช่นใด มีสภาวะแวดล้อมขององค์กรในปัจจุบันเป็นอย่างไร ทั้งทางบวกและทางลบ และอนาคตจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้นแค่ไหน เพียงไร อนาคตองค์กรจะสามารถให้บริการแก่สังคมได้เต็มตามศักยภาพขององค์กร และตามความคาดหวังของสังคมได้แค่ไหน เพียงใด องค์กรจะไปถึงจุดมุ่งหมายดังกล่าว โดยมีทางเลือกอย่างไรที่เหมาะสมต้องใช้กลวิธีและเครื่องมือให้เกิดความราบรื่นในการดำเนินการเช่นใด และองค์กรรู้ได้อย่างไรว่าการดำเนินการขององค์กรถูกที่ถูกต้องแล้ว หากผิดควรแก้ไขอะไรบ้าง

2. โครงสร้าง (Structure)

โครงสร้างองค์กร หมายถึง ลักษณะโครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ ตามผลิตภัณฑ์ ตามลูกค้า ตามภูมิภาคได้อย่างเหมาะสม

โครงสร้างองค์กรมีความยืดหยุ่นมากน้อยเพียงไร ถ้าไม่ยืดหยุ่นหรือความยืดหยุ่นน้อยโอกาสความสำเร็จก็น้อย (เศกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ, 2557: 48)

อำนาจ วัดจินดา (2553: 19) ให้ความหมายว่า เป็นโครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ ตามผลิตภัณฑ์ ตามลูกค้า ตามภูมิภาค ได้อย่างเหมาะสม

ประชา ตันเสณีย์ (2550: 24) ให้ความหมายโครงสร้าง คือ โครงสร้างที่ได้ตั้งขึ้นตามกระบวนการ หรือหน้าที่ของงานโดยมีการรับบุคลากรให้เข้ามาทำงานร่วมกันในฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือหมายถึง การจัดระบบระเบียบให้กับบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากองค์กรในปัจจุบันมีขนาดใหญ่ การจัดองค์กรที่ดีจะมีส่วนช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ลดความซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งในหน้าที่ ช่วยให้ผู้บุคลากรได้ทราบขอบเขตงาน ความรับผิดชอบ มีความสะดวกในการติดต่อประสานงาน ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2.1 การจัดโครงสร้างองค์กร ประกอบด้วย หน่วยงานในองค์กรควรมีรูปลักษณะอย่างไร ควรจะรวมหน่วยงานใดเข้าด้วยกัน หรือควรจะแยกหน่วยงานใด หน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรควรมีขนาด และรูปร่างอย่างไร และมีเกณฑ์ในการวางตำแหน่งรวมถึงกำหนดความสัมพันธ์อย่างไร

2.2 ความสำคัญของการจัดโครงสร้างองค์กร ประกอบด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพโดยรวมในการดำเนินกิจกรรม เพื่อความชัดเจนในการจัดกำหนดขอบเขตของอำนาจหน้าที่ กฎ ระเบียบ เพื่อความเป็นเอกภาพในการบังคับบัญชาและสั่งการในการทำงาน และเพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนขนาดหรือรูปแบบขององค์กรให้เหมาะสม

2.3 หลักการพื้นฐานของโครงสร้างองค์กร ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ของการรายงานอย่างเป็นทางการ จำนวนของระดับสายการบังคับบัญชา (Hierarchy) ขนาดของการควบคุม (Span of Control) ของผู้จัดการและหัวหน้างาน การรวมคนเข้าไว้ด้วยกันเป็นแผนกงาน รวมแผนกงานให้เป็นองค์กร และการออกแบบระบบต่าง ๆ เพื่อให้มีการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประสานงานระหว่างแผนกต่าง ๆ

2.4 โครงสร้างองค์กรดูได้จากแผนภูมิองค์กร (Organization chart) มีประโยชน์ คือ ทำให้เข้าใจว่าองค์กรดำเนินการอย่างไร เห็นส่วนต่าง ๆ ขององค์กร เห็นส่วนต่าง ๆ ขององค์กรมีความสัมพันธ์กันอย่างไร แต่ละตำแหน่งและแผนกสอดคล้องกับองค์กรโดยภาพรวมอย่างไร

2.5 โครงสร้างพื้นฐานมี 6 ประเภท ได้แก่ โครงสร้างแบบหลัก (Line organization structure) โครงสร้างแบบงานหลักและที่ปรึกษา (Line and staff organ Str.) โครงสร้างแบบหน้าที่เฉพาะ (Function organization structure) โครงสร้างแบบเมทริกซ์ (Matrix organization

structure) โครงสร้างแบบทีมงาน (Team structure) และโครงสร้างแบบเครือข่าย (Network structure)

ความเหมาะสมของโครงสร้างองค์กรหนึ่ง ๆ ในแต่ละแห่งอาจขึ้นอยู่กับขนาดและลักษณะของกิจกรรมในแต่ละองค์กร อย่างไรก็ตาม โครงสร้างองค์กรที่ดีจะต้องมีการกำหนดสายงาน ความรับผิดชอบอย่างมีแบบแผน เพราะโครงสร้างขององค์กรที่ได้รับการจัดไว้อย่างดีย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญ ทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผน สั่งการ และควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โครงสร้างการจัดองค์กร รวมถึงการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลเหล่านั้นด้วย (ยุพาภรณ์ จงเจริญ, 2555: 35)

จากความหมายและคำกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า โครงสร้างขององค์กร คือ แผนภูมิลักษณะขององค์กร กรอบโครงงานที่กำหนดงาน กลุ่มงานและความสัมพันธ์ของงาน ตำแหน่งงาน หน้าที่งานต่าง ๆ ซึ่งจะครอบคลุมถึงแนวทาง กลไกการประสานงาน การติดต่อสื่อสารและระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน

3. ระบบ (System)

ระบบ เป็นกิจกรรมประจำวันและกระบวนการที่ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันรับผิดชอบในการทำงาน ให้บรรลุความสำเร็จ กระบวนการและลำดับขั้นการปฏิบัติงานเหล่านี้จะเป็นระบบที่ต่อเนื่อง สอดคล้องประสานกันทุกระดับ เช่น ระบบการจัดซื้อ ระบบบัญชี ระบบบริการ ระบบสารสนเทศ ระบบการเงิน ระบบงบประมาณ ระบบการควบคุม ระบบการบริหารความเสี่ยง เป็นต้น (เกริกยศ ชลาชนเดชะ, 2557: 44)

ในการบริหารองค์กรนอกจากมีโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม มีการวางแผนกลยุทธ์ที่ดี มีบุคลากร และผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณภาพแล้วการจัดระบบการทำงาน (Working System) ก็มีความสำคัญด้วยเช่นกัน อาทิ ระบบบัญชี ระบบการเงิน ระบบพัสดุ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบการควบคุม ติดตามและประเมินผล (สถาบันพัฒนานโยบายและการจัดการ, 2546: 9)

อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ (2551: 26) กล่าวว่า ระบบ หมายถึง องค์กรประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันและขึ้นต่อกัน โดยส่วนประกอบต่าง ๆ ร่วมกันทำงานอย่างผสมผสานกัน เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย

วิทยา สุหฤตดำรง (2546: 21) ให้ความหมายว่า ระบบ คือ กลุ่มของส่วนประกอบที่มีปฏิสัมพันธ์กัน (Interacting) มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน (Interrelated) หรือมีการพึ่งพาอาศัยกัน (interdependent) ซึ่งมีรูปแบบที่สลับซับซ้อนและรวมอยู่ด้วยกัน ส่วนประกอบของระบบสามารถมีลักษณะทางกายภาพที่สามารถจับต้องได้ เช่น ชิ้นส่วนหลากหลายที่ประกอบเป็นรถหนึ่งคัน

ส่วนประกอบที่กล่าวถึงสามารถมีลักษณะที่จับต้องไม่ได้ (Intangible) เช่นกัน เช่น กระบวนการ ความสัมพันธ์ นโยบายของบริษัท การไหลของข้อมูล ปฏิบัติการที่มีต่อกันระหว่างบุคคล และสภาวะจิตใจที่อยู่ภายใน เช่น ความรู้สึก คุณค่าและความเชื่อ

อำนาจ วัดจินดา (2553: 20) ให้ความหมายว่า ระบบ หมายถึง การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามที่กำหนดไว้ นอกจากการจัดโครงสร้างที่เหมาะสมและมีกลยุทธ์ที่ดีแล้ว การจัดระบบการทำงาน (Working system) ก็มีความสำคัญยิ่ง

อัญชลี ธรรมะวิสิกุล (2552: 34) กล่าวถึงคำว่า ระบบ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่รวมกัน ซึ่งแสดงถึงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบนั้น ๆ อย่างชัดเจน

3.1 การบริหารงานอย่างเป็นระบบ (System approach to management) ประกอบด้วย

- 1) วางโครงสร้างขององค์กรให้เกิดระบบความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน ไม่คลุมเครือ แบ่งแยกหน้าที่แต่มีความเกี่ยวข้องกัน
- 2) สร้างระบบความสัมพันธ์ โดยตั้งจุดประสงค์คุณภาพร่วมกัน
- 3) กำหนดวิธีการดำเนินงาน ให้เชื่อมโยงกันอย่างราบรื่น
- 4) การประเมินผลของฝ่ายและหน่วยงาน เป็นการประเมินโดยมองการเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายหรือหน่วยงาน
- 5) การปรับปรุงงาน หน่วยงานต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อคุณภาพขององค์กร

3.2 แนวคิดทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการแปรรูปสภาพในการจัดการ (Transformation process) ผลผลิต (Product) และการป้อนกลับ (Feedback) (จันทรานี สงวนนาม, 2545: 86-87)

3.3 การคิดเชิงระบบในการบริหาร (Systematic thinking) หมายถึง จะต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์อยู่ตลอดเวลาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อมุ่งให้องค์กรสู่ความเป็นเลิศ มีความยั่งยืน มีศักยภาพในการแข่งขัน หรือเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High performance organization)

จากคำกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ระบบ หมายถึง กระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นระบบที่ต่อเนื่องสอดคล้องประสานกันทุกระดับในการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามที่กำหนดไว้ นอกจากการจัดโครงสร้างที่เหมาะสมและมีกลยุทธ์ที่ดีแล้ว การจัดระบบการทำงาน (Working system) ก็มีความสำคัญยิ่ง โดยที่ระบบเป็นการวิเคราะห์ถึงระบบงานขององค์กรในทุก ๆ เรื่อง ทั้งเรื่องระบบการบริหารจัดการ ระบบการปฏิบัติงาน ถ้าองค์กรมีระบบงานที่ดีก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้อย่างชัดเจนถูกต้อง

4. รูปแบบ (Style)

รูปแบบ เป็นการบริหารจัดการซึ่งเป็นลักษณะที่เฉพาะในแต่ละองค์กรและมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมขององค์กรเป็นรูปแบบภาวะผู้นำที่คนในองค์กรยอมรับ รูปแบบวิธีการจัดการเหล่านี้ได้แก่ การสั่งการ การควบคุม การจูงใจ เป็นต้น รูปแบบเหล่านี้จะสะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์กร (เกริกยศชลาายนเดชะ, 2557: 45)

กำจัด คงหนู (2537: 14) กล่าวถึงรูปแบบการบริหารจัดการ เป็นแบบแผนพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร พบว่าความเป็นผู้นำขององค์กรจะมีบทบาทที่สำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องวางโครงสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้วยการเชื่อมโยงระหว่างความเป็นเลิศและพฤติกรรมทางจรรยาบรรณให้เกิดขึ้น

อำนาจ วัดจินดา (2553: 21) กล่าวถึง รูปแบบ หมายถึง การจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะองค์กร

ประชา ตันเสนีย์ (2550: 25) กล่าวถึง สีลาการบริหาร แบบแผนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร พบว่าความเป็นผู้นำขององค์กรจะมีบทบาทที่สำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องวางโครงสร้างวัฒนธรรมองค์กร ด้วยการเชื่อมโยงระหว่างความเป็นเลิศและพฤติกรรมทางจรรยาบรรณให้เกิดขึ้น

4.1 รูปแบบหรือสไตล์การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารระดับสูง

การบริหารไม่มีสูตรสำเร็จที่ตายตัว รูปแบบการบริหารจึงต้องขึ้นอยู่กับบริบทรอบข้าง ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จนอกเหนือจากความตั้งใจจริงมุ่งมั่นต่อคุณภาพของงานแล้ว จะต้องเรียนรู้รูปแบบการบริหารที่หลากหลาย นักบริหารจึงไม่ต่างกับช่างร้อยมาลัยที่ต้องนำดอกไม้หลากสีมาจัดเรียงร้อยให้เกิดความกลมกลืนงดงามท่ามกลางความแตกต่างซึ่ง ธงชัย สันติวงษ์ ได้นำเสนอแนวคิดของแมคโคบี (Machael Maccoby) ที่ได้วิเคราะห์ผู้บริหารภายใต้ความสัมพันธ์ของสองแกนผสมผสานกันคือ แรงจูงใจเพื่ออำนาจ (พรชัย ภาพันธ์, 2548: 45-46) ดังนี้

1) รูปแบบหรือสไตล์การบริหารเชิงกลยุทธ์ แบบพ่อคนดี ผู้บริหารเป็นคนดีของกิจการ เป็นการบริหารเชิงกลยุทธ์ซึ่งถือแนวทางไม่ยอมเสี่ยงเป็นหลัก ไม่สนใจต่อผลสำเร็จในหน้าที่การทำงานสูงนักและไม่ยึดที่จะไต่หาอำนาจใส่ตัวด้วย จุดที่สำคัญ คือ ขอให้อยู่รอดปลอดภัยเท่านั้น

2) รูปแบบหรือสไตล์การบริหารเชิงกลยุทธ์ แบบผู้มีวิชา เป็นผู้บริหารที่สนใจความสำเร็จจากการทำงานสูง แต่ไม่ค่อยสนใจไต่หาอำนาจมากนัก มุ่งหาเหตุผล วิเคราะห์ทางวิชาการ ผลที่ออกมาจึงเป็นรายงานหรือแผนงาน

3) รูปแบบหรือสไตล์การบริหารเชิงกลยุทธ์ แบบนักต่อสู้ เป็นผู้บริหารที่เอาจริงเอาจัง ต้องการเป็นผู้พิชิต ตั้งเป้าหมายไว้สูง ติดตามควบคุมและกดดันให้พนักงานทั้งหลายต้องตัดสินใจ กล่าวคือ มุ่งผลสำเร็จและใช้วิธีการต่อสู้แบบเผชิญหน้า

4) รูปแบบหรือสไตล์การบริหารเชิงกลยุทธ์ แบบผู้จัดการทีม หรือนักประสานความร่วมมือ เป็นผู้ประสานประโยชน์ คำนึงถึงความสำเร็จของงานเป็นสำคัญ สามารถสร้างทีมงานที่ดีขึ้นมาสำเร็จและได้รับอำนาจพอสมควร

5) รูปแบบหรือสไตล์การบริหารเชิงกลยุทธ์ แบบมากเล่ห์เพทุบาย เป็นผู้บริหารที่มองงานเป็นสิ่งท้าทายปกติ ต้องการทั้งความสำเร็จและอำนาจสูงทั้งสองอย่าง มักถือว่าคนเป็นเบี้ยตัวหนึ่งบนกระดานหมากรุกเท่านั้น เข้าใจเกมการเมืองในองค์กร มักมองการณ์ไกลและมุ่งมั่นที่จะก้าวขึ้นไปในตำแหน่งสูงขึ้น

4.2 รูปแบบการปรับตัวขององค์กรในทางกลยุทธ์

1) การบริหารแบบอนุรักษ์นิยม (Conservative management) ซึ่งจะมีเงื่อนไขจากสภาพแวดล้อมที่มั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลงและการปรับตัวมีน้อย แบบการบริหารจะอิงอยู่บนพื้นฐานของการเสี่ยงน้อย พร้อมกับการยึดมั่นอยู่กับระเบียบพิธีการต่าง ๆ และมีโครงสร้างงานและอำนาจการควบคุมที่ชัดเจน

2) การบริหารการปรับตัวแบบเดินตามจังหวะเพลง (Reactive management) ซึ่งจะมีเงื่อนไขจากสภาพแวดล้อมจะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่การปรับตัวเป็นไปได้น้อย องค์กรที่ซึ่งสามารถปรับตัวในระดับต่ำและเป็นไปอย่างช้ามากทั้ง ๆ ที่สภาพแวดล้อมมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในส่วนมากวิธีการบริหารมักจะเลือกใช้วิธีการคิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าภายในระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น

3) การบริหารการปรับตัวแบบเรื่อย ๆ มาเรื่อย ๆ (Satisficing management) ซึ่งจะมีเงื่อนไขจากสภาพแวดล้อมมีความมั่นคง และการปรับตัวเป็นไปได้สูง แบบการบริหารที่มีการเน้นหลักการตัดสินใจที่ส่วนกลางเป็นสำคัญ ปัญหาต่าง ๆ ที่จะต้องแก้ไขต่างก็จะถูกส่งขึ้นไปยังผู้บริหารที่อยู่ในระดับสูง และโดยสภาพแวดล้อมมักจะคงที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง สภาพการบริหารจึงมักจะมีระดับการบริหารงานหลายระดับ

4) การบริหารการปรับตัวแบบตื่นตัว (Anticitive management) ซึ่งจะมีเงื่อนไขจากสภาพแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนั้น สไตล์การบริหารที่เข้มงวดจะเป็นแบบตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา

4.3 ผู้นำของการเปลี่ยนแปลง (Change leadership)

McFarland (1979: 22) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีความสามารถในการใช้อิทธิพลให้คนอื่นทำงานในระดับต่าง ๆ ที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

House (1978: 29) ผู้นำ คือ ผู้ที่สามารถในการชักจูงให้คนอื่นทำงานให้สำเร็จตามต้องการ

Yuki (1989: 19) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำที่ได้รับมอบหมายบุคคลอื่นในกลุ่มที่เหลือก็คือผู้ตาม แม้จะเป็นหัวหน้ากลุ่มย่อย หรือผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ก็ตาม

4.4 ประเภทของผู้นำ

ประเภทของผู้นำที่เป็นในเชิงลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ มี 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้นำตามลักษณะผู้นำ (Trait theory of leadership) กลุ่มผู้นำตามคุณลักษณะผู้นำนี้ ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะเฉพาะตัวในการเป็นผู้นำเป็นหลัก ทั้งทางด้านกายภาพ บุคลิกภาพ และจิตใจของผู้นำ โดยมองว่าคนที่เป็ผู้นำนั้นจะเป็นคนที่มีบุคลิกภาพพิเศษแตกต่างไปจากบุคคลธรรมดาทั่วไป เช่น มีความเฉลียวฉลาด มีอำนาจ มีความทะเยอทะยานที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ โดยทั่วไป ในระยะแรกเชื่อกันว่าลักษณะพิเศษเหล่านี้ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่ต่อมาเชื่อว่าบุคลิกลักษณะของคนส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้จึงสามารถสร้างและพัฒนาได้ ซึ่ง Stogdill (1974: 30) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะ 6 ประการของผู้นำกลุ่มนี้ไว้อย่างน่าสนใจ คือ

1) คุณลักษณะทางกายภาพ (Physical characteristics) ได้แก่ การพิจารณา ลักษณะของผู้นำจากบุคลิก (Physical) อายุ ลักษณะ ท่าทาง ส่วนสูง และน้ำหนัก

2) ภูมิหลังทางสังคม (Social background) ได้แก่ การพิจารณาจากภูมิหลังทาง เศรษฐกิจสังคมของผู้นำ (Social background) โดยเน้นในปัจจุบันด้านการศึกษา สถานภาพทางสังคม และการเชิฐฐานะทางสังคม

3) สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ (Intelligence) ได้แก่ การพิจารณาภาวะผู้นำ จากสติปัญญา หรือความเฉลียวฉลาด การมีปฏิภาณไหวพริบ (Intellectual) ความรู้ ความสามารถ กับสถานภาพความเป็นผู้นำ

4) บุคลิกภาพ (Personality) ได้แก่ การพิจารณาตรวจสอบปัจจัยทางด้าน บุคลิกภาพ โดยได้เสนอแนะว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพมักจะมีบุคลิกภาพที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง

5) ลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task related characteristics) ได้แก่ การพิจารณา ผู้นำในลักษณะที่มีความต้องการสำเร็จ มีความรับผิดชอบสูง อุทิศตนเองให้กับงานอย่างเต็มที่ (Task orientation) และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6) ลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม (Social characteristics) ได้แก่ การพิจารณาผู้นำใน ลักษณะที่ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น มีทักษะทางสังคมที่ดี (Social skill) เป็นผู้ที่ชอบการติดต่อพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่น และให้ความร่วมมือกับบุคคลต่าง ๆ ดี

กลุ่มที่ 2 ผู้นำตามพฤติกรรมผู้นำ (Personal behavior theory of leadership) กลุ่มผู้นำตามพฤติกรรมผู้นำนี้จะเน้นพฤติกรรมของผู้นำเป็นสำคัญ โดยมองว่าพฤติกรรมผู้นำเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าผู้นำคนนั้น ๆ มีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการเป็นผู้นำมากน้อยเพียงใด โดยพฤติกรรมของผู้นำจะเกี่ยวข้องกับ 3 เรื่องสำคัญคือ มุ่งงาน มุ่งคน และเข้าใจสถานการณ์และรู้จักปรับบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของกลุ่มนี้ออกเป็นพฤติกรรมของผู้นำจากการได้มาโดยอำนาจ วิธีการใช้อำนาจของผู้นำ และผู้นำตามความสามารถ ดังนี้

1) พิจารณาจากพฤติกรรมของผู้นำจากการได้มาโดยอำนาจ (กวี วงศ์พุม, 2535: 28)

1.1) ผู้นำ หมายถึง ผู้ซึ่งเป็นศูนย์กลางหรือจุดรวมของกิจกรรมภายในกลุ่ม เปรียบเสมือนแกนของกลุ่ม เป็นผู้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นมากกว่าทุกคนในกลุ่ม

1.2) ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งนำกลุ่มหรือพากกลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์หรือจุดหมายที่วางไว้ แม้แต่เพียงชี้แนะให้กลุ่มไปสู่จุดหมายปลายทางก็ถือว่าเป็นผู้นำทั้งนี้รวมถึงผู้นำที่นำกลุ่มออกนอกกลุ่มนอกทางด้วย

1.3) ผู้นำหมายถึงบุคคลซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่คัดเลือกหรือยกให้เขาเป็นผู้นำของกลุ่มซึ่งเป็นไปโดยอาศัยลักษณะทางสังคมมิติของบุคคลเป็นฐาน และสามารถแสดงพฤติกรรมของผู้นำได้

1.4) ผู้นำหมายถึงบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะบางอย่างคือสามารถสอดแทรกอิทธิพลบางประการอันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มได้มากที่สุด

1.5) ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งสามารถนำกลุ่มไปในทางที่ต้องการ เป็นบุคคลที่มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมความเป็นผู้นำ

2) พิจารณาจากวิธีการใช้อำนาจของผู้นำ (Lewin et al., 1939: 34)

2.1) ภาวะผู้นำแบบปล่อยเสรีหรือเสรีนิยม (Laissez-Faire Leadership) ภาวะการเป็นผู้นำ ชนิดนี้ผู้นำจะปล่อยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยผู้นำเป็นเพียงผู้ดูแลอยู่ห่าง ๆ ไม่ค่อยมีบทบาทอะไรมากนัก จึงมีคำเรียกผู้นำแบบนี้ว่า “ผู้นำแบบบุรุษไปรษณีย์” เพราะผู้นำมีหน้าที่เพียงส่งผ่านข่าวสารเท่านั้น จุดเน้นอยู่ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นสำคัญ จะเห็นว่าผู้นำแบบนี้ไม่ได้เป็นผู้นำการเลย ดังนั้นจึงอาจเรียกว่า เป็นผู้นำจอมปลอม แต่ส่วนใหญ่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีความพึงพอใจภาวะผู้นำแบบนี้สำหรับผลการทำงานนั้นขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานเอง

2.2) ภาวะผู้นำแบบอัทนิยมหรือแบบเผด็จการ (Autocratic Leadership) ภาวะการเป็นผู้นำแบบนี้ผู้นำจะยึดตนเองเป็นสำคัญตั้งแต่การเป็นผู้ตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย วิธีการทำงาน การสั่งการแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และควบคุมบังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดด้วยตนเอง (Close Supervision) ไม่ปล่อยให้มอิสระในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะไม่มีความไว้วางใจในผู้ใต้บังคับบัญชา

ภายใต้ภาวะการเป็นผู้นำแบบนี้ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีความไม่พอใจในผู้นำแบบนี้ และจะแสดงความก้าวร้าวตอบโต้ผู้นำหรือไม่ก็เฉยเมยเสียเลย หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อผู้นำไม่อยู่

2.3) ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic Leadership) ผู้นำแบบนี้จะมีทัศนคติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาแตกต่างจากแบบอัตนิยม เขาจะมีความไวเนื้อเชื่อใจในผู้ใต้บังคับบัญชา เห็น ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้ความสามารถ ดังนั้นจะเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วม (Participation) ในการตัดสินใจ กำหนดนโยบายรวมถึงวิธีการปฏิบัติงาน โดยตัวผู้นำเองก็มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่เช่นกัน ดังนั้น จุดเน้นของผู้นำแบบนี้จึงอยู่ที่ทั้งตัวผู้นำและผู้ปฏิบัติงานทั้งหลาย หรือรวมเรียกว่ากลุ่มนั่นเอง ภายใต้ภาวะการเป็นผู้นำแบบนี้ สมาชิกในกลุ่มจะมีความพึงพอใจสูง

3) พิจารณาจากประเภทของผู้นำตามระดับความสามารถ (สมพิศ สุขแสน, 2551: 5)

3.1) เป็นตัวแทนขององค์การทุกขณะไม่ว่าจะเป็นผู้นำระดับใดย่อมจะต้องเป็นตัวแทนขององค์การในด้านการตัดสินใจ การประชาสัมพันธ์ การประสานงานในองค์การ การควบคุมดูแลอำนวยความสะดวก ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกองค์การ อาทิ เปิด ปิดงาน เป็นประธานงานพิธีหรืองานมงคลต่าง ๆ

3.2) ช่วยประสานงานภายในองค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำหรือหัวหน้าจะต้องทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย ประนีประนอม ประสานความแตกแยกหรือเป็นกันชนระหว่างความขัดแย้งของบุคคลในองค์การ

3.3) สร้างบรรยากาศให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในองค์การ ถ้าผู้นำสามารถสร้างบรรยากาศเช่นนี้ได้ในการทำงาน ย่อมทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความร่วมใจในการทำงาน มีความรักและความผูกพันต่องานและองค์การ ผลงานจะออกมามีประสิทธิภาพสูง และการสร้างบรรยากาศในที่ทำงาน เช่น วางตัวเป็นผู้ร่วมงานมิใช่เป็นนาย ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปรึกษาหารือได้ เสนอแนะความคิดเห็นได้ หรืออาจมีสัญลักษณ์ร่วมกัน เช่น สัปดาห์ละ 1 วัน ให้ทุกคนใส่เสื้อผ้าพื้นเมืองสีเดียวกัน หรือจัดงานแข่งขันกีฬาเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีปีละครั้ง เป็นต้น

3.4) ทำการบริหารงานในองค์การตามเป้าหมายที่ตนเองรับผิดชอบโดยตรง เช่น เป็นผู้วางนโยบายหรือวางแผนจัดองค์การ จัดบุคคลเข้าทำงานตามความเหมาะสม อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานประสานงาน ติดตามควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.5) ทำหน้าที่ให้คุณให้โทษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้าจะต้องสามารถมีอำนาจในการให้คุณและโทษแก่ลูกน้องได้ มิฉะนั้นแล้วจะขอความร่วมมือจากลูกน้องมิได้ เช่น ถ้าลูกน้องทำดีมีผลงานก็ควรจะให้กำลังใจหรือตอบแทนน้ำใจและความดีตามความเหมาะสม อย่างถกฉวยความดีหรือผลประโยชน์จากลูกน้อง ในทางตรงกันข้ามลูกน้องที่ขาดความรับผิดชอบขาดความร่วมมือ กระทำผิดวินัยหรือทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์การอย่างจงใจ ตักเตือนแล้วก็ยังมี

พฤติกรรมไม่ดีขึ้น ผู้นำไม่ควรละเลย จะต้องพิจารณาลงโทษหนักเบาตามระเบียบ เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่บุคคลอื่น

3.6) ทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา หัวหน้าจะต้องมีความรู้ความสามารถในงานที่ตนรับผิดชอบ เมื่อลูกน้องเกิดความไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานหรือเกิดอุปสรรคในการทำงาน จะต้องไม่ดูตาย และหาวิธีการช่วยแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงหรือให้คำแนะนำที่เหมาะสม เพื่อให้เขาสามารถดำเนินการต่อไปได้

กลุ่มที่ 3 ผู้นำตามสถานการณ์ (Situational theory of leadership) สถานการณ์และเวลาเป็นตัวกำหนดทำให้เกิดสภาวะการณ์เป็นผู้นำขึ้น การเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ สถานการณ์ที่แตกต่างย่อมต้องการแบบภาวะผู้นำที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้นำแบบใด แบบหนึ่งจึงไม่อาจเหมาะสมในทุกสถานการณ์ได้ แต่จะเหมาะสมในบางสถานการณ์เท่านั้น คุณสมบัติของผู้นำที่สามารถปรับตัวเองให้เข้าได้กับทุกสถานการณ์ได้คือ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และถูกต้อง การจูงใจคน มีความรับผิดชอบ และมีความฉลาด มีไหวพริบ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่หาได้ยาก เนื่องจากสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมย่อมมีไม่เหมือนกัน ผู้นำที่ดีจะต้องศึกษาสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ถ่องแท้ และต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์นั้น ๆ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ผิดหลักการและปรัชญาขององค์กร (Barnard, 1968: 21)

ดังนั้น การปรับตัวของผู้นำให้เข้ากับสถานการณ์ จึงเป็นลักษณะของผู้นำที่ดีจากลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำทั้ง 3 กลุ่มที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังไม่เป็นการเพียงพอต่อการบริหารจัดการงานในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่นับวันจะยิ่งทวีความสลับซับซ้อนและมีความซุกมุ่นวุ่นวาย ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมาย ผู้นำหรือภาวะผู้นำแห่งโลกอนาคตควรจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change leadership) โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไปสู่ความคิดสร้างสรรค์แบบใหม่ ความคิดที่ออกนอกกรอบหรือกฎเกณฑ์เดิม ๆ ที่เป็นอยู่ เพื่อบริหารงานให้เกิดความก้าวหน้า การเป็นผู้นำที่ดีต้องรู้จักพูดสั่งงาน หรือโน้มน้าวจิตใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ร่วมมือและเต็มใจในการทำงาน การบริหารควรยึดความจริงมากกว่าความรู้สึกรู้สึก มีความสามารถในการสื่อสารใช้แรงจูงใจในการบริหารงาน อีกทั้งผู้นำจำเป็นต้องไวต่อการรับรู้การเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นตลอดเวลา โดยต้องเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวไปสู่ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจสถานการณ์ทั่วไปของโลกและประเทศ ต้องเป็นผู้ที่รอบรู้ และทัศนคติที่ดีต่องานในองค์กรสามารถทำงานร่วมกับผู้บริหารสูงสุดขององค์กรได้ดี สามารถดำเนินงานร่วมกับทีมงาน การเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานในองค์กร มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี มีความกระตือรือร้นเอาใจใส่ มุ่งมั่น และอดทนในการปฏิบัติงาน และมีความยืดหยุ่นรวมถึงตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว

จากคำกล่าวและความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง การจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะขององค์กร เช่น การสั่งการ การควบคุม การจูงใจสะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์กร สไตล์ในการทำงานของผู้บริหารนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูงแล้ว จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของพนักงานภายในองค์กรมากกว่าคำพูดของผู้บริหาร ซึ่งถ้าหากผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความสามารถในการจูงใจ เป็นแบบอย่างในการทำงานที่ดี สไตล์เหล่านี้จะเป็นผลในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างยิ่ง ความเป็นผู้นำของผู้บริหารองค์กรจะมีบทบาทที่สำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องวางโครงสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้วยการเชื่อมโยงระหว่างความเป็นเลิศและพฤติกรรมทางจรรยาบรรณให้เกิดขึ้น

5. บุคลากร (Staff)

อำนาจ วัดจินดา (2553: 22) กล่าวว่า การจัดการบุคคลเข้าทำงาน (Staff) หมายถึง การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ประชา ตันเสนีย์ (2550: 26) กล่าวว่า บุคลากร (Staff) ทรัพยากรมนุษย์นับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ องค์กรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความต้องการทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต โดยการตัดสินใจเกี่ยวกับบุคลากรนั้น ควรมีการวิเคราะห์ที่อยู่บนพื้นฐานของกลยุทธ์องค์กรที่เป็นสิ่งกำหนดทิศทางที่องค์กรจะดำเนินไปให้ถึง ซึ่งจะเป็นผลให้กระบวนการกำหนดคุณลักษณะ การคัดเลือกและจัดวางบุคลากรได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

กฤติน กุลเพ็ง (2552: 24) กล่าวว่า บุคลากร (Staff) เป็นสิ่งที่องค์กรในอนาคตมุ่งสู่แนวคิดทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพโดยเริ่มจากการมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of belonging) การเป็นหุ้นส่วน (Partnership) การมีอิสระในการทำงานรวมทั้งการเพิ่มผลผลิตโดยใช้พนักงานที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกล่าวคือ เคยใช้พนักงานทำงาน 4 คน ใน 4 ขั้นตอน ตามกระบวนการทำงาน ในอนาคตจำเป็นต้องลดขั้นตอนการทำงานใหม่เหลือ 2 ขั้นตอนหรือบางองค์กรลดพนักงานจาก 4 คน เหลือ 1 คนโดยใช้ระบบบริการที่เดียวเบ็ดเสร็จ (One stop service)

5.1 การเพิ่มผลผลิตโดยบุคลากรจากความต้องการของบุคลากร

1) ทฤษฎีความต้องการของ Maslow ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ชั้น โดยเรียงตามลำดับความต้องการ ดังนี้ (Maslow, 1998: 34-35)

ชั้นที่ 1 ความต้องการด้านสรีระ คือ ความต้องการปัจจัยการดำรงชีวิต

ชั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย คือ ความปลอดภัยในการดำรงชีวิต ความปลอดภัยในงานอาชีพ และความมั่นคงของครอบครัว

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ เป็นความต้องการทางสังคมที่มนุษย์ต้องการเพื่อน ต้องการการยอมรับจากเพื่อน และต้องการมีคนรักไว้วางใจ และยึดมั่นเป็นที่พึ่งด้านจิตใจได้

ขั้นที่ 4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง และความภาคภูมิใจ เป็นการไฝหาคความดีความมีเกียรติ ชื่อเสียงเพื่อตอบสนองความรู้สึกที่มีคุณค่าของตนเอง และภาคภูมิใจในตนเอง

ขั้นที่ 5 ความต้องการการยอมรับตนเองเป็นความต้องการขั้นสุดท้ายที่ Maslow ให้ความหมายว่า มนุษย์ต้องการความเป็นตัวของตัวเอง ความเป็นอิสระ การค้นพบศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง และสร้างความสำเร็จตามศักยภาพคือ สิ่งที่มนุษย์พึงพอใจ

2) ความต้องการของบุคลากรในองค์กร (Marks and Printy, 2003: 38) แสดงผลการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรพบว่า มีความต้องการดังนี้ ต้องการผู้นำที่ดี ต้องการทราบเป้าหมายการทำงาน ต้องการได้รับการปฏิบัติจากผู้อื่นอย่างมีศักดิ์ศรี ต้องการโอกาสความก้าวหน้าในการทำงานและแรงจูงใจในการทำงาน ต้องการความอิสระในการทำงาน ต้องการการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร ต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน ต้องการความสะดวกสบายในการทำงาน ต้องการความสำเร็จในการทำงาน และต้องการความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน

5.2 การเพิ่มผลผลิตโดยบุคลากรโดยการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

1) มนุษย์จะทำงานรักงานที่ทำ โดยคิดว่า งาน คือ สิ่งตอบสนองความต้องการของตนเอง

2) มนุษย์จะมีความรับผิดชอบต่องานและทำงานด้วยตนเองจนสำเร็จ เมื่อมีกำลังใจในการทำงานซึ่งได้จากฝ่ายบริหาร บุคลากรจะรับผิดชอบงานหรือหลีกเลี่ยงการทำงานขึ้นอยู่กับระบบบริหารงาน

3) มนุษย์ต้องการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน และต้องการทำงานในระบบกลุ่ม

4) มนุษย์มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เมื่อมนุษย์ต้องการรับผิดชอบงานของตนเอง และต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

5) มนุษย์มีความฉลาดคิดแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้เมื่อมนุษย์ได้รับการยอมรับและโอกาส

5.3 การสร้างแรงจูงใจในการทำงานขององค์กร

การบริหารจัดการที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคลากร และสร้างแรงผลักดันขึ้นภายในตัวของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรเกิดความต้องการทำงานด้วยความกระตือรือร้นและความพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) แแรงจูงใจด้วยผลตอบแทน องค์กรต้องมีระบบค่าจ้างเงินเดือนที่เหมาะสมและยุติธรรมกับบุคลากรในระดับต่าง ๆ และสภาพการทำงาน ผลตอบแทนยังหมายถึง ค่าตอบแทนพิเศษ นอกเหนือจากค่าจ้างเงินเดือน เช่น โบนัสผลงาน โบนัสปลายปี ค่าล่วงเวลา ค่าตอบแทนพิเศษในกรณีต่าง ๆ ที่องค์กรได้กำหนดขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรสร้างผลงาน

2) การจัดสวัสดิการ ได้แก่ รถรับ – ส่ง การรักษาพยาบาล ที่พักอาศัย เป็นต้น สวัสดิการเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก ความมั่นคงปลอดภัย และความเอาใจใส่ต่อบุคลากร ทำให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นในองค์กร และนำไปสู่การตอบแทนองค์กรด้วย

3) การเลื่อนระดับหรือเลื่อนตำแหน่ง เพื่อตอบสนองความต้องการความก้าวหน้าในงานอาชีพ และความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า องค์กรต้องมีระบบการเลื่อนระดับหรือเลื่อนตำแหน่ง โดยต้องมีเกณฑ์การพิจารณา การเลื่อนระดับ หรือเลื่อนตำแหน่งที่ชัดเจน ครอบคลุมลักษณะการทำงานและผลงาน มีหลักการและวิธีการประเมินผลงานตามเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ มีข้อมูลเอกสาร/หลักฐาน ยืนยันได้ว่า การพิจารณาเลื่อนระดับเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโปร่งใส

4) การขยายความรับผิดชอบ เป็นการขยายขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร โดยองค์กรพิจารณาความสามารถของบุคลากรแล้วเห็นว่า บุคลากรยังมีความสามารถแฝงอยู่ จึงขยายขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ทำให้องค์กรได้รับประโยชน์ 2 ด้านคือ ทำให้บุคลากรได้ทำงานเต็มศักยภาพของตนเอง มีความภูมิใจ และรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญต่อองค์กร ด้านองค์กร ทำให้องค์กรได้ขยายงานเพิ่มคุณภาพหรือเพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์/งานบริการขององค์กร

5) การหมุนเวียนหรือสับเปลี่ยนหน้าที่ เป็นการสร้างความกระตือรือร้นให้กับบุคลากรเพราะการเปลี่ยนหน้าที่ไปจากเดิมทำให้บุคลากรต้องมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทำงานกับเพื่อนใหม่ มีสิ่งแวดล้อมใหม่และเกิดความหวังขึ้นใหม่ในใจด้วยว่างานใหม่อาจจะเหมาะสมกับตนเอง ระบบการหมุนเวียนหรือสับเปลี่ยนหน้าที่ในองค์กรเกิดขึ้นเมื่อมีการศึกษาพบว่า เมื่อบุคลากรทำงานซ้ำซากจำเจ บุคลากรจะเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความกระตือรือร้น การทำงานจนเกิดความชำนาญทำให้บุคลากรขาดการปรับปรุงงาน เพราะคิดว่าสิ่งที่ทำคืออยู่แล้ว ดังนั้นการหมุนเวียนสับเปลี่ยนหน้าที่จะเกิดการปรับปรุงระบบการทำงานด้วย และยังเกิดการเปรียบเทียบระหว่างผลงานของบุคลากรเดิมกับบุคลากรใหม่ด้วย การเปรียบเทียบนี้เองจะเป็นแรงผลักดันให้บุคลากรที่รับงานใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม

5.4 การมีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการเพิ่มผลผลิตที่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จนั้น มีสาเหตุหลักมาจากการขาดการมีส่วนร่วมของพนักงานเป็นอันดับแรก ๆ ซึ่งข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นย่อมเป็นสิ่งที่ผู้บริหารไม่อาจปิดความรับผิดชอบได้ในการบริหารงานดังนี้

1) การบริหารโดยใช้วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร องค์กรต้องบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรหลัก

2) การจัดกิจกรรมกลุ่มคุณภาพ คือ กิจกรรมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรกิจกรรมกลุ่มคุณภาพ

5.5 การสร้างบรรยากาศความร่วมมือ

1) มีงานควบคุมงานโดยระบบของงาน ไม่ใช่ควบคุมด้วยบุคคล การควบคุมงานโดยระบบของงานคือ กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ เป้าหมายของงาน ผู้ควบคุมงานก็ตรวจสอบจากผลงาน และวิธีการทำงานว่าตรงตามระบบงานที่จัดไว้หรือไม่ การควบคุมงานโดยระบบจะให้บุคลากรสามารถประเมินตนเองได้

2) มีการให้อิสระแก่บุคลากรในการวางแผนการทำงานและปรับปรุงงานของตนเอง การควบคุมงานโดยระบบของงานก็มีส่วนทำให้บุคลากรมีความรู้สึกรับผิดชอบด้วยเช่นกัน

3) มีการมอบหมายงาน โดยให้บุคลากรประจักษ์ในผลงานของตนเองและของหน่วยงาน เช่น ให้ทำงานแบบครบวงจรสร้างผลิตภัณฑ์ให้สำเร็จได้ โดยหน่วยงานเพียงหน่วยเดียว การทำงานแล้วประจักษ์ในผลงานจะทำให้บุคลากรมองเห็นจุดอ่อนและจุดแข็งในกระบวนการทำงานของตนเองและของหน่วยงาน ประกอบกับการประเมินผลที่เป็นธรรม บุคลากรก็จะเกิดความพยายามสร้างผลงานให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน และองค์กร ก่อให้เกิดความร่วมมือมากกว่าการขัดแย้ง

4) ระบบความสัมพันธ์ภายในหน่วยงานและภายในองค์กร จะเป็นแบบพี่น้อง เจ้านาย ลูกน้อง หรือมีการแบ่งชั้นบริหารแยกส่วนชัดเจน เกิดจากการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร (กฤตินี กุลเพ็ง, 2552: 25)

5.6 การสื่อสารให้ทั่วถึงและสร้างความเข้าใจที่ดี

ระบบการสื่อสารภายในองค์กรมีส่วนสร้างความสำเร็จและความล้มเหลวให้กับองค์กร เพราะระบบการสื่อสารเป็นเครื่องเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หน่วยงาน และฝ่ายบริหารกับฝ่ายปฏิบัติงาน เป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารจะสร้างความเข้าใจ การยอมรับ และการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ขององค์กร นโยบายขององค์กร ระเบียบปฏิบัติขององค์กร แผนการดำเนินงานขององค์กร และอื่น ๆ

1) รูปแบบการสื่อสารภายในองค์กร แบ่งได้หลายลักษณะ ได้แก่

1.1) การใช้เอกสารเพื่อการสื่อสาร

1.2) การใช้ป้ายประกาศ ซึ่งมีหลายขนาดตามประโยชน์การใช้งาน

1.3) การใช้ระบบเสียงตามสาย เป็นประกาศครั้งเดียวทำให้ทุกคนในองค์กร

รับรู้ข่าวสารข้อมูล แต่การใช้ระบบเสียงตามสายต้องมีการควบคุมอย่างเหมาะสม เพราะการประกาศเรื่องบางเรื่องอาจส่งผลกระทบต่ออื่น ๆ นอกจากนี้ระบบเสียงยังมีปัญหาถ้าใช้ระบบลำโพงและการแบ่ง

ส่วนติดตั้งลำโพงไม่ดี การกระจายเสียงก็ไม่ทั่วถึง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเสียงจากเครื่องจักร เสียงรบกวนสมาธิการทำงาน จึงมีการใช้ระบบนี้น้อยกว่าในองค์กร

1.4) การประชุมให้ได้หลายระดับ

1.5) การใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารภายในองค์กรเป็นวิธีการที่องค์กรขนาดใหญ่นำมาใช้มากในปัจจุบัน เพราะทำให้ประหยัดกระดาษ สื่อสารได้รวดเร็ว ชัดเจน ถูกต้อง เพราะตรวจสอบกลับได้ทันที และยังสามารถเก็บข้อมูลการสื่อสารได้ 2 ทาง

2) หลักการสื่อสารเพื่อการเพิ่มผลผลิต ได้แก่

2.1) มีการจัดตั้งหน่วยงานรักษาความปลอดภัย เพื่อทำหน้าที่วางแผนงาน มอบหมายงาน ตรวจสอบการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย และจัดหาอุปกรณ์รวมถึงวิธีการรักษาความปลอดภัย ให้อุบัติเหตุในองค์กรเป็นศูนย์

2.2) สร้างและรักษาระเบียบการทำงานที่ช่วยให้เกิดความปลอดภัย

2.3) มีการอบรมพนักงานเรื่องความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

2.4) จัดอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุให้พนักงานใช้

2.5) สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรร่วมกันรักษาความปลอดภัย

2.6) ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย

2.7) จัดทำคู่มือความปลอดภัยในการทำงานและในองค์กร

2.8) เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นในองค์กร ต้องดำเนินการสอบสวนหาสาเหตุเพื่อวางแนวทางป้องกันต่อไป (กฤติน กุลเพ็ง, 2552: 26-27)

5.7 การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากร คือ หลักการสำคัญของการเพิ่มผลผลิต เพราะประสิทธิภาพของบุคลากรเพิ่มพูนได้ด้วยกระบวนการพัฒนาบุคลากร

1) การฝึกอบรม

2) การประชุม หรือการสัมมนา

2.1) การประชุมขององค์กรเป็นการพัฒนาบุคลากร

2.2) การประชุมในหน่วยงาน ฝ่าย หรือกลุ่มโครงการ

2.3) แนวทางการจัดการประชุมเพื่อการเพิ่มผลผลิต

3) การศึกษาและการดูงาน

จากรายละเอียดและคำกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลากร หมายถึง ทรัพยากรมนุษย์ที่นับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง องค์กรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human resource management) (กฤติน กุลเพ็ง, 2552: 26-27)

6. ทักษะ (Skill)

อำนาจ วัดจินดา (2553: 23) กล่าวว่า หมายถึง ความโดดเด่น ความเชี่ยวชาญในการผลิต การขาย การให้บริการ เป็นการพิจารณาถึงทักษะหรือความเชี่ยวชาญขององค์กรโดยรวม ว่ามีความเชี่ยวชาญหรือมีความชำนาญในด้านใด เช่น บริษัทปูนซีเมนต์ไทย เป็นบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในการด้านอุตสาหกรรมก่อสร้าง ดังนั้น แผนกลยุทธ์ของบริษัทปูนซีเมนต์ ก็จะมุ่งไปสู่กลุ่มงาน อุตสาหกรรมก่อสร้าง ซึ่งจะทำให้บริษัทประสบผลสำเร็จได้มากกว่าการขยายธุรกิจไปสู่กลุ่มงานที่ ปูนซีเมนต์ไม่มีความชำนาญ

ประชา ต้นเสนีย์ (2550: 27) กล่าวว่า คือ ทักษะในการปฏิบัติงานของทรัพยากรบุคคลใน องค์กร สามารถแยกทักษะออกเป็น 2 ด้านหลัก คือ ทักษะด้านงานอาชีพ (Occupational skills) เป็นทักษะที่จะทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ได้ ตามหน้าที่ และลักษณะงานที่ รับผิดชอบ เช่น ด้านการเงิน ด้านบุคคล ซึ่งคงต้องอยู่บนพื้นฐานการศึกษาหรือได้รับการอบรม เพิ่มเติม ส่วนทักษะ ความถนัด หรือความชาญฉลาดพิเศษ (Aptitudes and special talents) นั้น อาจเป็นความสามารถที่ทำให้พนักงานนั้น ๆ โดดเด่นกว่าคนอื่น ส่งผลให้มีผลงานที่ดีกว่าและ เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานรวดเร็ว ซึ่งองค์กรคงต้องมุ่งเน้นทั้งสองความสามารถไปควบคู่กัน

6.1 ศักยภาพขององค์กรและประสิทธิผลขององค์กร

องค์กรต้องมีศักยภาพที่นำตนเองไปสู่การเป็นที่ยอมรับและสามารถยกระดับผลการ ดำเนินงานของตนเองให้สูงขึ้น ศักยภาพนี้ต้องเป็นศักยภาพที่เหนือคู่แข่งและสามารถทำให้องค์กร แข่งขันในตลาดได้ และการพัฒนาศักยภาพทำได้โดยการออกแบบระบบการจัดการภายในขององค์กร องค์กรควรมีศักยภาพในด้านต่าง ๆ เช่น การมุ่งเน้นในคุณภาพหรือลูกค้า มีต้นทุนการดำเนินงานต่ำ มีการเรียนรู้ ตอบสนองสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว และผลิตสินค้าใหม่ ๆ ออกสู่ตลาดได้ อย่างรวดเร็ว เป็นต้น

การมีศักยภาพในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมเป็นศักยภาพที่สำคัญและ สร้างขึ้นได้ยาก เนื่องจากเมื่อองค์กรมีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม พนักงานในองค์กรก็ต้องมีการ ปรับตัวด้วย ดังนั้นศักยภาพขององค์กรจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยถ้าหากขาดพนักงานที่มีคุณภาพ

6.2 ความสามารถหลักขององค์กรและประสิทธิผลขององค์กร

ความสามารถหลักขององค์กรเป็นความเก่งขององค์กรให้องค์กรมีความได้เปรียบใน การแข่งขัน ความสามารถหลักนี้ต้องเป็นความสามารถที่เหนือคู่แข่ง เลียนแบบได้ยาก องค์กรต้อง พยายามรักษาและพัฒนาความสามารถให้อยู่กับองค์กรได้นานที่สุด เพราะถ้าความสามารถหลักนี้ หมดยุคหรือถูกคู่แข่งเลียนแบบก็จะทำให้องค์กรหมดความได้เปรียบในการแข่งขัน จนอาจต้องออก จากการแข่งขันนั้นไปในที่สุด

6.3 สมรรถนะ (Competency)

McClelland (1999: 26) ให้คำจำกัดความว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่าหรือเหนือกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

Spencer (1993: 34) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะว่า หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานที่มีอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือสูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ทักษะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคลซึ่งจำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานตำแหน่งหนึ่ง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลบรรลุผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

7. ค่านิยมร่วม (Shared values)

ณชนัน แก้วชัยเจริญกิจ (2550: 24) กล่าวว่า ค่านิยมร่วม หมายถึง การมีค่านิยมและความเชื่อที่มีร่วมกันอย่างเป็นระบบที่เกิดขึ้นในองค์กร และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมของคนในองค์กรนั้น ๆ โดยเน้นให้บุคลากรรู้จักศึกษาวิเคราะห์ในรายละเอียดของงานที่ทำ มุ่งที่ผลงานมากกว่าวิธีปฏิบัติ การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรในการตัดสินใจต่าง ๆ มุ่งให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม เน้นให้บุคลากรคิดและทำงานในเชิงรุก และส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เกศรา รักชาติ (2549: 32) อธิบายว่า ค่านิยมร่วม หมายถึง ค่านิยมร่วมกันระหว่างคนในองค์กร ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นค่านิยมและบรรทัดฐานที่ยึดถือร่วมกันโดยสมาชิกขององค์กรที่ได้กลายเป็นรากฐานของระบบการบริหาร และวิธีการปฏิบัติของบุคลากรและผู้บริหารภายในองค์กร หรืออาจเรียกว่า วัฒนธรรมองค์กร รากฐานของวัฒนธรรมองค์กรก็คือ ความเชื่อ ค่านิยมที่สร้างรากฐานทางปรัชญาเพื่อทิศทางขององค์กร โดยทั่วไปแล้วความเชื่อจะสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพและเป้าหมายของผู้ก่อตั้งหรือผู้บริหารระดับสูง ต่อมาความเชื่อเหล่านั้นจะกำหนดบรรทัดฐาน เป็นพฤติกรรมประจำวันขึ้นมาจากในองค์กร เมื่อค่านิยมและความเชื่อได้ถูกยอมรับทั่วทั้งองค์กร และบุคลากรกระทำตามค่านิยมเหล่านั้นแล้ว องค์กรก็จะมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง การสร้างค่านิยมร่วมกัน

- 1) ดูว่าวิสัยทัศน์ขององค์กรกำหนดไว้ว่าอย่างไร
- 2) ให้ผู้บริหาร พนักงานมีส่วนร่วมและกำหนดว่า ให้คุณค่าและมีความเชื่ออะไรที่จะทำ ให้วิสัยทัศน์ขององค์กรเป็นจริงขึ้นมาได้

3) เมื่อกำหนดค่านิยมร่วมได้แล้ว ซึ่งไม่ควรจะมีมากเกินไป ให้กำหนดค่านิยมหรือคำจำกัดความให้ชัดเจน เพื่อว่าทุกคนในองค์กรจะได้เข้าใจในเรื่องเดียวกัน

4) เมื่อกำหนดคำจำกัดความแล้ว ในค่านิยมแต่ละตัวขององค์กรต้องกำหนดพฤติกรรมด้วยว่า องค์กรต้องการให้พนักงานมีการประพฤติ ปฏิบัติตัว มีพฤติกรรมอย่างไร ที่จะสื่อได้ว่ากำลังปฏิบัติตัวตามที่ค่านิยมในองค์กร

5) เมื่อกำหนดค่านิยม คำจำกัดความ และพฤติกรรมขององค์กรได้แล้ว องค์กรจะต้องสื่อสารค่านิยมทั้งหมดให้พนักงานรับทราบ รับรู้ และปฏิบัติ องค์กรต้องทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

6) องค์กรอย่าลืมให้รางวัลกับคนที่ปฏิบัติด้วย เพื่อจะได้ต่อย้ำพฤติกรรมที่ถูกต้องและพนักงานจะได้มีขวัญ มีกำลังใจที่จะปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นพฤติกรรมนิสัย สำหรับคนที่ไม่ปฏิบัติ องค์กรก็ต้องมีการพูดคุยด้วยว่าเพราะเหตุใด และอาจนำไปสู่ผลลัพธ์บ่อนกลับที่ต้องแก้ไขพฤติกรรมของพนักงานที่ไม่ปฏิบัติ

สรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง หลักการและพฤติกรรมซึ่งนำที่คาดหวังให้องค์กร และบุคลากรปฏิบัติ ซึ่งจะสะท้อนและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ขององค์กร นอกจากนี้ค่านิยมจะสนับสนุนและขึ้นนำการตัดสินใจของบุคลากรทุกคน ซึ่งจะช่วยให้องค์กรบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับองค์กร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ว่าเป็นการวิเคราะห์องค์กรทั้งภายในและภายนอก ดังต่อไปนี้ (สมยศ นาวิการ, 2544: 42)

จุดแข็ง (Strength) หมายถึง การดำเนินงานภายในที่สามารถกระทำได้ดี จะต้องวิเคราะห์การดำเนินงานภายในเช่น การบริหาร การตลาด การผลิต การวิจัยและพัฒนา เพื่อการพิจารณาถึงจุดแข็งของการดำเนินงานภายในเหล่านี้เป็นระยะ บริษัทหรือองค์กรที่จะบรรลุความสำเร็จจะกำหนดแนวทางการให้บริการขององค์กรที่จะใช้ประโยชน์จากจุดแข็งจากการดำเนินงานภายในเหล่านี้อยู่เสมอ

จุดอ่อน (Weakness) หมายถึง การดำเนินงานภายในที่ไม่สามารถกระทำได้ดี การดำเนินงานภายในเหล่านี้เช่น การบริหาร การเงิน การตลาด การผลิต การวิจัยและพัฒนาจะเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จขององค์กร องค์กรจะต้องกำหนดแนวทางในการให้บริการที่สามารถลบล้างหรือปรับปรุงจุดอ่อนของการดำเนินงานภายในเหล่านี้ให้ดีขึ้น

โอกาส (Opportunity) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กร องค์กรจะต้องคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกเช่น เศรษฐกิจ

สังคม การเมือง เทคโนโลยี และการแข่งขันอยู่เป็นระยะ เพื่อการแสวงหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมเหล่านี้ การพัฒนาของคอมพิวเตอร์ และไปโอเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของประชากร การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและทัศนคติเชิงพนักงาน และการแข่งขันจากต่างประเทศที่รุนแรงขึ้น จะเป็นตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมภายนอกที่สำคัญ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะสร้างความต้องการของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไป ที่อาจจะทำให้ผลิตภัณฑ์บริการขององค์กรต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

อุปสรรค (Threat) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่คุกคามต่อการดำเนินงานขององค์กร สภาพแวดล้อมภายนอกเหล่านี้ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีและการแข่งขัน เป็นต้น ความไม่สงบภายในตะวันออกกลาง ความไม่สงบในประเทศสหรัฐอเมริกา อัตราดอกเบี้ย และราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ล้วนแต่เป็นการคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งสิ้น

เมื่อมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมซึ่งมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดแล้ว ก็จะทำมาสิ่งวิเคราะห์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบ แมตริกซ์โดยใช้ตารางที่เรียกว่า TOWS Matrix โดย TOWS Matrix ซึ่งเป็นตารางการวิเคราะห์ที่นำ SWOT กลยุทธ์ประเภทต่าง ๆ

เรวัต ดันตยานนท์ (อ้างถึงใน นวษมณ สุวรรณศร, 2553) การวิเคราะห์ TOWS Matrix สามารถกำหนดออกมาเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังต่อไปนี้

1.กลยุทธ์เชิงรุก(SO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรุก

2.กลยุทธ์เชิงป้องกัน(ST Strategy)ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรมีจุดแข็ง ขณะเดียวกันองค์กรก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดจากภายนอกที่องค์กรควบคุมไม่ได้ แต่องค์กรสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้

3.กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนในองค์กร

4.กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรับ ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดภายนอกที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง Strength (S)	จุดอ่อน Weakness (W)
โอกาส Opportunity (O)	SO กลยุทธ์เชิงรุก	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข
อุปสรรค Threats (T)	ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน	WT กลยุทธ์เชิงรับ

ที่มา www.greedisgoods.com

ภาพที่ 4 ตารางการวิเคราะห์ TOWS Matrix

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจชุมชน

แนวคิดความสำเร็จของธุรกิจชุมชนได้อธิบายองค์ประกอบแนวคิดไว้ดังนี้

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (2542 อ้างใน เอนก เหล่าโชติ, 2547: 56- 57) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประกอบธุรกิจชุมชนมี 9 ปัจจัยหลักดังนี้

1. ปัจจัยด้านด้านการเงินหรือเงินทุน กล่าวคือ หากชุมชนสามารถระดมทุนจากชุมชนได้เอง หรือมีเงินช่วยเหลือดอกเบี้ยต่ำ จะทำให้โอกาสที่ธุรกิจจะจัดตั้งและดำเนินการได้ดีประสบความสำเร็จ มีความเป็นไปได้สูง
2. ปัจจัยด้านการผลิต กล่าวคือ จะต้องรู้ว่าจะผลิตอะไร อย่างไร หากชุมชนมีความได้เปรียบเชิงทรัพยากรหรือในเชิงทักษะซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น ปัจจัยในการผลิตก็จะได้เปรียบและสนับสนุนให้มีโอกาสประสบความสำเร็จ
3. ปัจจัยด้านการตลาด กล่าวคือ การรู้ความต้องการของตลาดและรู้ว่าจะนำสินค้าไปขายที่ไหนอย่างไร
4. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ความสามารถในเรื่องระบบงาน เงิน บุคลากร และระบบตลาด
5. ปัจจัยด้านผู้นำ ทั้งนี้เนื่องจากสังคมไทยมีลักษณะเชื่อคนมากกว่าระบบ ดังนั้นหากผู้นำเป็นที่ไว้วางใจของสมาชิก มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการนำ มีความเสียสละ ธุรกิจก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้
6. ปัจจัยแรงงาน การมีแรงงานท้องถิ่นเพียงพอ และมีทักษะการผลิตก็เป็นปัจจัยให้ประสบความสำเร็จ
7. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ทำให้เกิดธุรกิจชุมชนอย่างแท้จริง

8. ปัจจัยระบบข้อบังคับ กล่าวคือ หากระเบียบข้อบังคับไม่อยู่บนพื้นฐานหรือความเห็นชอบจากสมาชิกการประกอบการก็อาจจะมีโอกาสประสบความสำเร็จน้อย

9. ปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์กับภายนอก กล่าวคือ การประกอบการที่จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์เชิงลบกับภายนอก

แนวคิดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือลบซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ ความเชื่อ ซึ่งจะขอกกล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจ ความพึงพอใจของการให้บริการ และองค์ประกอบของความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2542: 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึงพอใจ ชอบใจ

อุทัยพรรณ สูดใจ (2545: 7) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์ (2540: 17) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่รู้สึกเป็นสุขหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการในสิ่งที่ขาดหายไปหรือสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สมดุล ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคลซึ่งมีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมใด ๆ

จากความหมายของความพึงพอใจพอสรุปได้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความชอบ ความพอใจ และความต้องการของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ต้องการ ซึ่งหมายถึง การบริการที่ดี ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ใช้บริการได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการหรือบรรลุเป้าหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และศุภร เสรีรัตน์ (2546: 90-93) กล่าวถึง ความพึงพอใจของลูกค้า (Customer satisfaction) เป็นความรู้สึกของลูกค้าว่าพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้ในการทำงานของผลิตภัณฑ์กับความคาดหวังของลูกค้า (Kotler, 2003: 61) ถ้าผลการทำงานของผลิตภัณฑ์ต่ำกว่าความคาดหวังลูกค้าก็จะไม่พึงพอใจ ถ้าผลการทำงานของ

ผลิตภัณฑ์เท่ากับความคาดหวังลูกค้าจะเกิดความพึงพอใจ และถ้าผลการทำงานของผลิตภัณฑ์สูงกว่าความคาดหวังมาก ลูกค้าก็จะเกิดความพึงพอใจอย่างมาก

2. ความพึงพอใจของการให้บริการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ มีปัจจัยสำคัญ ๆ ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์บริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการจะเกิดขึ้น เมื่อได้รับบริการที่มีลักษณะคุณภาพ และระดับการให้บริการตรงกับความต้องการ ความเอาใจใส่ขององค์กรในการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยความสนใจในรายละเอียดของสิ่งที่ลูกค้าต้องการใช้ในชีวิตประจำวัน วิธีการใช้หรือสถานการณ์ที่ลูกค้าใช้สินค้าหรือบริการแต่ละอย่าง และคำนึงถึงคุณภาพของการนำเสนอบริการเป็นส่วนสำคัญในการที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า

2. ราคาค่าบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการขึ้นอยู่กับราคาค่าบริการที่ผู้รับบริการยอมรับหรือพิจารณาว่าเหมาะสมกับคุณภาพของการบริการตามความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to pay) ของผู้รับบริการ ทั้งนี้เจตคติของผู้รับบริการที่มีต่อราคาค่าบริการกับคุณภาพของการบริการแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกันออกไป

3. สถานที่บริการ การเข้าถึงบริการได้สะดวกเมื่อลูกค้ามีความต้องการย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการบริการ ทำเลที่ตั้ง และการกระจายสถานที่บริการให้ทั่วถึง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าจึงเป็นเรื่องสำคัญ

4. การส่งเสริมแนะนำบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดขึ้นจากการได้ยินข้อมูลข่าวสารหรือบุคคลอื่นกล่าวขานถึงคุณภาพของการบริการไปในทางบวก ซึ่งหากตรงกับความเชื่อที่มีอยู่ก็จะรู้สึกดีกับบริการดังกล่าว อันเป็นแรงจูงใจผลักดันให้มีความต้องการบริการตามมาได้

5. ผู้ให้บริการ ผู้ประกอบการ/ผู้บริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติงานบริการล้วนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานบริการให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจทั้งสิ้น ผู้บริหารการบริการที่วางนโยบายการบริการโดยคำนึงถึงความสำคัญของลูกค้าเป็นหลักย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจได้ง่าย

6. สภาพแวดล้อมของการบริการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการบริการมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของลูกค้า ลูกค้ามักจะชื่นชมสภาพแวดล้อมของการบริการที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบอาคารสถานที่ ความสวยงามของการตกแต่งภายในด้วยเฟอร์นิเจอร์และการให้สีสันการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนตลอดจนการออกแบบวัสดุเครื่องใช้ในงานบริการ

7. กระบวนการบริการ วิธีการนำเสนอบริการในกระบวนการบริการเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ประสิทธิภาพของการจัดการ ระบบการบริการส่งผลให้การ

ปฏิบัติงานบริการแก่ลูกค้ามีความคล่องตัว และสนองตอบความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้องมีคุณภาพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540: 86)

3. องค์ประกอบของความพึงพอใจ

จิตตินันท์ เตชะคุปต์ (2543) แบ่งองค์ประกอบของความพึงพอใจในการบริการออกเป็น 2 ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการรับรู้คุณภาพของผลิตภัณฑ์บริการ ผู้รับบริการจะรับรู้ว่าคุณภาพของบริการที่ได้รับมีลักษณะตามพันธะสัญญาของกิจการบริการแต่ละประเภทตามที่ควรจะเป็นมากน้อยเพียงใด เช่น แยกที่เข้าพักในโรงแรมจะได้พักในห้องที่จองไว้ ลูกค้าที่เข้าไปในภัตตาคารจะได้รับอาหารตามที่สั่ง ผู้โดยสารจะสามารถเดินทางจากที่หนึ่งไปสู่จุดหมายปลายทางหนึ่งหรือลูกค้าธนาคาร จะได้รับการช่วยเหลือด้านสินเชื่อ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นผลิตภัณฑ์บริการที่ผู้รับบริการควรจะได้รับตามลักษณะของการบริการแต่ละประเภท ซึ่งจะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าในสิ่งที่ลูกค้าต้องการ

2. องค์ประกอบด้านการรับรู้คุณภาพของการนำเสนอบริการ ผู้รับบริการจะรับรู้ว่ามีวิธีการนำเสนอบริการในกระบวนการบริการของผู้ให้บริการมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดไม่ว่าจะเป็นความสะดวกในการเข้าถึงบริการ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้ให้บริการตามบทบาทหน้าที่และปฏิกริยาการตอบสนองการบริการของผู้ให้บริการต่อผู้รับบริการในด้านความรับผิดชอบต่องาน การใช้ภาษาสื่อความหมายและการปฏิบัติตนในการให้บริการ เช่น พนักงานโรงแรมต้อนรับแขกด้วยอัธยาศัยไมตรีจิตอันดีและช่วยเหลือแขกเรื่องสัมภาระ พนักงานเสิร์ฟอาหารรับคำสั่งอาหารด้วยความสุภาพเป็นกันเอง พนักงานธนาคารช่วยชี้แจงระเบียบข้อบังคับการยื่นขอสินเชื่อด้วยความเอาใจใส่ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าด้วยไมตรีจิตของการบริการที่แท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พนมพร สารสิทธิ์ยศ (2552: 32-33) กล่าวว่า แนวทางการจัดการหมู่บ้านวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดมุกดาหาร พบว่าสภาพปัจจุบันด้านที่พักอาศัยมีโครงสร้างแข็งแรง ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องครัวสะอาดพร้อมสำหรับการใช้ ด้านอาหารมีการปรุงอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ และอาหารส่วนใหญ่เป็นอาหารพื้นบ้าน ด้านวัฒนธรรมมีการแต่งกาย มีภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกันระหว่างเจ้าบ้านกับนักท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์มีร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในชุมชน และจำหน่ายตามงานแสดงสินค้า OTOP ด้านแหล่งท่องเที่ยวมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ มีโบราณสถานซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ มีกิจกรรมท่องเที่ยวและกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการจัดพิมพ์คู่มือแนะนำการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ และจัดทำเว็บไซต์ ซึ่งแต่ละหมู่บ้านมีการจัดการแต่ละด้านอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวไทย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น

มาฆะ ขิตตะสังคะ (2553) ได้ศึกษา การศึกษาการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ ภาคเหนือตอนบนกรณีศึกษา จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนภาคเหนือตอนบนพบว่า การแนะนำ ฝึกอบรมจากองค์กรภายนอก เกี่ยวกับพัฒนาการท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยว การเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การสนับสนุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้กับชุมชนจากองค์กรภายนอก เพื่อการท่องเที่ยวชุมชน และองค์ประกอบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน ผลการศึกษาพบว่า 1. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท่องเที่ยว 2.วางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว 3.การปฏิบัติตามแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 4.การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 5.การพัฒนาผลิตภัณฑ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 6.การอนุรักษ์ส่งเสริมฟื้นฟูวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น เพื่อใช้ในการประสานงานและขับเคลื่อนการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของภาคเหนือ

สุกั เสริฐศรี (2557) แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนคลองโคน อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม วัดฤๅษะสังข์ ศึกษากระบวนการจัดการการท่องเที่ยวและกิจกรรมที่เหมาะสมที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนคลองโคน ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนคลองโคนนั้นมีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวได้อย่างดี มีแหล่งท่องเที่ยวพบหลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวธรรมชาติท่องเที่ยววัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ให้นักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวได้เข้ามาเยี่ยมชม แต่ยังคงพบ

ปัญหาในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทรัพยากรทางธรรมชาติ ความขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์ การแบ่งกลุ่มลูกค้ำ การรุกร้าพื้นที่ทางธรรมชาติสร้างเป็นที่พัก แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ผลการศึกษา พบว่า ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการสร้างเรื่องราวของชุมชนให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเพื่อถ่ายทอดวิถีชีวิตของชุมชนผ่านการท่องเที่ยว

ไพลิน ปิยานิชพงษ์ (2554) กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ ในการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่า การนำเสนอข้อมูลท่องเที่ยวผ่านสื่อต่าง ๆ ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักและสื่ออินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ โดยกลยุทธ์ในการฟื้นฟูการท่องเที่ยว อันดับแรกต้องประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์ในการท่องเที่ยวและการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น การกำหนดแนวทางกลยุทธ์เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวด้วยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้นักท่องเที่ยวได้ทราบโดยประชาสัมพันธ์ เป็นกลยุทธ์ที่ได้ประสิทธิภาพที่สุด

กิตติศักดิ์ คุ่มวงษ์ (2555) แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาชุมชนวัดบางหัวเสือ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษา พบว่า เหตุผลที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมส่วนใหญ่ที่สนใจคือ แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่าง ๆ ต่อมาการมาหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่คนศึกษา และการมาพักผ่อนหย่อนใจ หากความเพลินเพลินน้อยที่สุด และในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนวัดบางหัวเสือ พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความเห็นมากที่สุดในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อยของวัดสถานที่ต่าง ๆ ในการแบ่งโซนต่าง ๆ อย่างชัดเจน เช่นทางไปห้องน้ำ การมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน รองลงมาคือด้านการให้บริการต่าง ๆ ของพ่อค้า แม่ค้าและสถานที่ และความเป็นเอกลักษณ์ในด้านการแต่งกายของพ่อค้า แม่ค้า การมีรถ คนนำเที่ยว และกิจกรรมต่าง ๆ ในการชมทัศนียภาพความปลอดภัย

กิตติกรณ สมยศ และคณะ (2562) การพัฒนาศักยภาพรองรับการท่องเที่ยวของชุมชนในเขตพื้นที่เมืองเก่าอนัน วัดฤๅษะสงครามวิชัยเพื่อศึกษาบริบทของแหล่งท่องเที่ยวและบริบทของชุมชนในเขตพื้นที่เมืองเก่าของอนัน ผลการศึกษา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวของอนันที่ได้รับความนิยมส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมและโบราณสถาน และได้มีการวิเคราะห์จัดอันดับในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่ต้องพัฒนามากที่สุดคือ ทรัพยากรธรรมชาติ อันดับสองคือ ประเพณีวัฒนธรรม ต่อมาคือวิถีชีวิต อาหารท้องถิ่น ภูมิปัญญา ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และได้มีการจัดทำแนวทางพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของเมืองอนัน เพื่อนำไปจัดทำแผนและนำไปสู่การปฏิบัติ

ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล (2560) การพัฒนากลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวระดับเมืองรอง เพื่อรองรับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเชิงคุณภาพผลการศึกษา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็น องค์ประกอบการท่องเที่ยว จัดการท่องเที่ยวระดับเมืองรองของผู้สูงอายุในแต่ละด้าน

1. ด้านการรักษาอัตลักษณ์ล้านนาของน่าน คือการนำเสนอศิลปประดิษฐ์เดิมประวัติศาสตร์ ภาษาสุนทรียศาสตร์ ที่โดดเด่นมานำเสนอนักท่องเที่ยว
2. ปัจจัยพื้นฐานทางการท่องเที่ยว ควรคือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวก และภูมิทัศน์ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและประทับใจ
3. ด้านการอำนวยความสะดวก คือ โกวัดนำท่องเที่ยว ข้อมูลสารสนเทศการนำท่องเที่ยว ความปลอดภัย กฎระเบียบการท่องเที่ยว
4. กิจกรรมการท่องเที่ยว คือ การได้ทำกิจกรรมกับคนในชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ และได้ทำกิจกรรมร่วมกับกับคนในชุมชน
5. ด้านการสร้างความรู้ความผูกพันทางการท่องเที่ยว คือการให้ความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวและสร้างเรื่องราวในสถานที่นั้น ๆ ให้นักท่องเที่ยวเกิดความน่าสนใจมากขึ้น

อัจฉรา ศรีลาชัย (2559) แนวทางการจัดการรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนปานโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาที่พบในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว คือการทำตลาดในการดึงดูดนักท่องเที่ยวในการสร้าง บรรลุภัณฑ์ที่น่าสนใจ ความขัดแย้งกันชุมชน ความร่วมมือกันทำงาน ยังคงมีการพูดคุยทำงาน ร่วมกันน้อย ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการและด้านศักยภาพ ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและมีประวัติศาสตร์ แต่ขาดการประชาสัมพันธ์ คนไม่รู้จัก ซึ่งแหล่งท่องเที่ยว มีทั้งทางด้านธรรมชาติ อย่างป่าชุมชน ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิตของชุมชนบ้านโคก ฐานการเรียนรู้ในชุมชนในการให้นักท่องเที่ยว ได้เข้ามาศึกษาดูงานและซื้อผลิตภัณฑ์กลับไป โดย จะพบว่าการจัดการท่องเที่ยวชุมชนให้ยั่งยืน จะมีอยู่ 5 ด้าน

1. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ต้องโดดเด่น
2. ด้านการบริหารการท่องเที่ยว ต้องมีความพร้อมในแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก อาหาร
3. ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว ชุมชนต้องดำเนินงานแบบมีแผน
4. ด้านการตลาดทางการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆ
5. รูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว

ธนพล จันทร์เรืองฤทธิ์ (2561) แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชน ริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของ ชุมชนริมน้ำในลักษณะการท่องเที่ยวเพื่อชมวิถีชีวิตของประชากรในชุมชน และเพื่อศึกษาแนวทางการ จัดการการท่องเที่ยวเหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วน

ร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต้องมาจากทุกภาคส่วนของชุมชน อย่างผู้นำชุมชน หน่วยงาน ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการร้านค้า และคนในชุมชน ซึ่งพบว่าข้อดีของการพัฒนาชุมชนแหล่งท่องเที่ยว พบว่า มีการหมุนเวียนของเงินที่เกิดในชุมชน และมีการปรับปรุง สิ่งแวดล้อม และสาธารณูปโภค เพื่อรองรับการท่องเที่ยว มีการอนุรักษ์ สถาปัตยกรรมต่างๆภายในชุมชนให้คงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนปัญหาที่พบคือ แนวทางการพัฒนาไม่ชัดเจน จุดประสงค์ถูกเปลี่ยนจากการพัฒนาที่ยั่งยืนกลายเป็นมุ่งเน้นผลกำไร

กรกนก เกิดสังข์ (2560) การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเชิงกลยุทธ์กรณีศึกษาตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวตำบลบางไผ่มีองค์ประกอบดังนี้ คือด้านการดึงดูดใจในการให้ชุมชนนั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เอกลักษณ์เฉพาะตัวอีกทั้งมีความหลากหลายในแหล่งท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ด้านคมนาคมการเดินทางของนักท่องเที่ยวต้องมีความสะดวกสบายรถยนต์สามารถขับเข้ามาได้ในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีความปลอดภัยในการเดินทาง ด้านที่พัก แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนจะเป็นที่พักในรูปแบบของโฮมสเตย์ที่ชาวบ้านเป็นผู้จัดทำและดัดแปลง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจะเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกชมเช่น ตลาดน้ำ นมัสการพระ ล่องคลองชมวิถีชีวิตชาวบ้าน นั่งเรือชมทิวทัศน์ตอนกลางคืน สาธิตการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของชุมชน ล้วนเป็นรูปแบบแนวทางที่จะใช้ในการพัฒนาให้ชุมชนนั้นมีการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ลักษมี เสือแป้น (2555) ความสำเร็จของการพัฒนากลุ่มอาชีพและความเชื่อมโยงกับการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอาชีพสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยน้ำว้า บ้านเขาสะพานแร่ ตำบลสนามแย้ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่าเงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยน้ำว้า พบว่าด้านการบริหารจัดการกลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มโดยให้คณะกรรมการและสมาชิกประชุมร่วมกันวิเคราะห์หาโอกาสและปัญหาต่าง ๆ ของกลุ่มเพื่อจัดทำเป็นแผนงานการดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม ด้านการโครงสร้างการบริหารได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในปัจจุบันโดยเพิ่มที่ปรึกษาที่มีความชำนาญงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ด้านการจัดระเบียบข้อบังคับของกลุ่มเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันของกลุ่มโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านการกำหนดบทบาทได้มีการแบ่งหน้าที่ กระจายความรับผิดชอบให้กับสมาชิกในกลุ่มตามความถนัดของแต่ละคน ด้านการระดมทุนเงินของสมาชิกภายในกลุ่มและการขอสนับสนุนจากหน่วยงานในภาครัฐ ด้านการหารวัตถุดิบ จะเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์และนำมาแปรรูปเป็นสินค้า ด้านการผลิตมีการกำหนดแผนการผลิตเป็นขั้นตอนและแจกแจงหน้าที่ให้แต่ละรับผิดชอบการผลิต ด้านการตรวจสอบให้คณะกรรมการเป็นผู้ตรวจสอบสินค้าก่อนที่จะมีการนำไปจำหน่าย ด้าน

การตลาดวางแผนการขายโดยหาพ่อค้าคนกลางในการรับซื้อและการกระจายสินค้าไปยังพื้นที่ใกล้เคียงและต่างจังหวัด

รัตนภรณ์ ศรีม่วง และคณะ (2559) การศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว หุ่นเหล็กโคราช ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาความพึงพอใจด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในความพึงพอใจระดับมาก เรียงลำดับ สถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงามและสะอาดเหมาะแก่การท่องเที่ยว สถานที่บริการอาหารและเครื่องดื่มเพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยว สถานที่ให้บริการห้องน้ำสะอาดและเพียงพอต่อการใช้บริการและสถานที่ท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ สถานที่จอดรถมีความสะดวกและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวในส่วนของความเห็นนักท่องเที่ยวควรมีการจัดกิจกรรมการแสดงพิเศษในวันเสาร์ – อาทิตย์เพื่อเป็นการดึงดูด นักท่องเที่ยว และเพิ่มความน่าสนใจให้กับสถานที่ท่องเที่ยว ควรขยายสถานที่ท่องเที่ยวให้กว้างมากกว่านี้ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวให้เพียงพอมากกว่านี้ สถานที่จอดรถควรมีมากกว่านี้ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงพอ

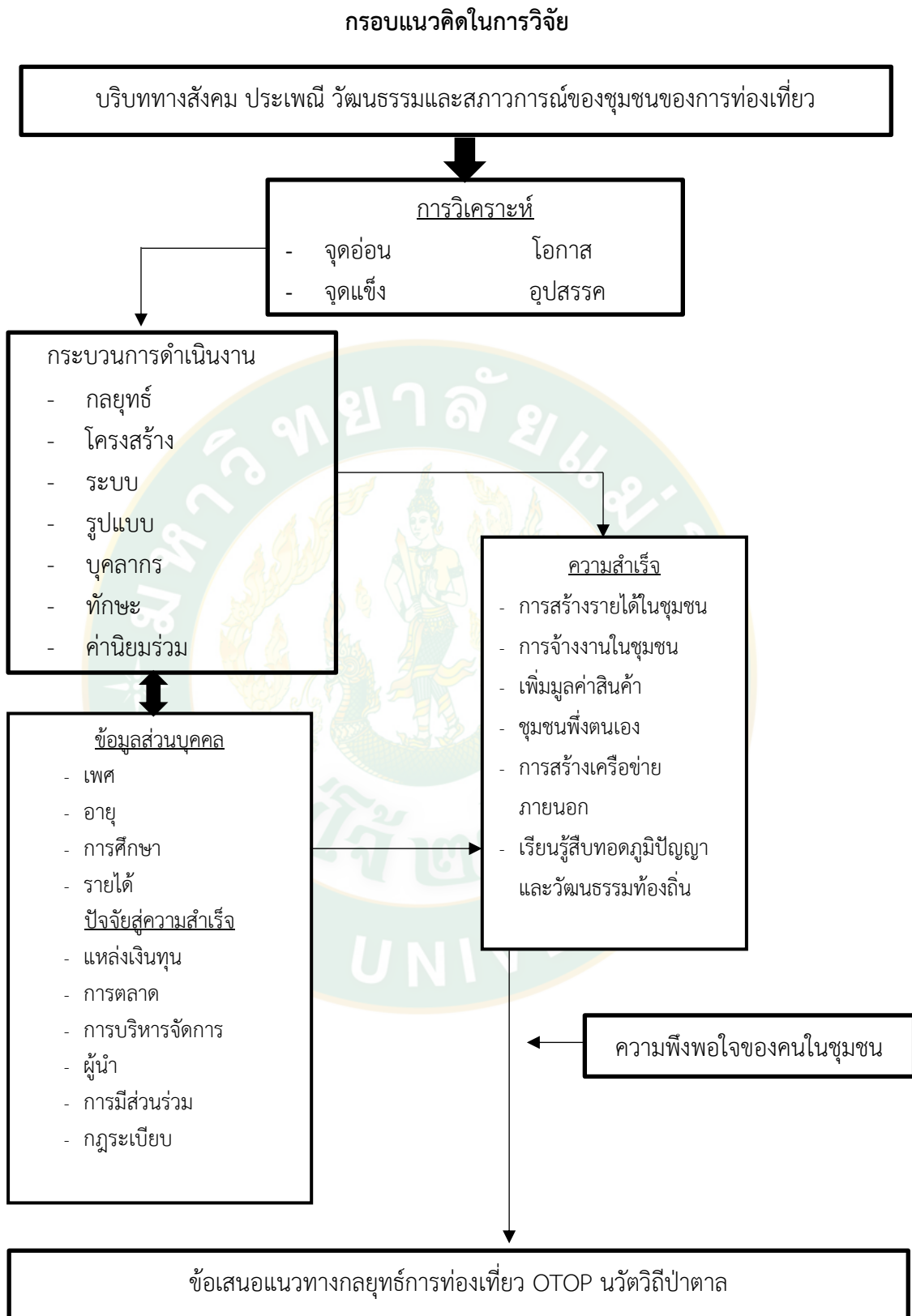
สุวิทย์ จันทร์เพ็ญ (2558) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กรณีศึกษาไร่รุ่งนกราน มอนเต้ เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา พบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ไร่รุ่งนกราน มอนเต้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านสถานที่มากที่สุด คือ มีบรรยากาศสวยงามมีภูมิทัศน์ทางธรรมชาติที่งดงาม รองลงมา คือ ด้านหน้าที่พนักงานมีต่อมานักท่องเที่ยวในการให้คำแนะนำและมีอัยาศัยที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยวที่มีด้านประชาสัมพันธ์มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์และเฟสบุ๊กต่าง ๆ ส่วนด้านกิจกรรมในไร่รุ่งนได้ประสบการณ์และมีผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ ด้านความปลอดภัยมีป้ายเตือนที่ชัดเจนมียามคอยตรวจตราตลอดเวลา และด้านร้านขายของที่ระลึกรูปแบบสินค้ามีความทันสมัยสวยงาม

จิราภรณ์ แก้วมณี (2557) การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านหัวเขาเงิน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน บ้านหัวเขาเงินแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ด้านองค์กรชุมชน ด้านการจัดการ ด้านการเรียนรู้ พบว่า ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม การสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่อยู่ในลำดับแรก รองลงมาคือ มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้ค่าและเห็นคุณค่าและสุดท้าย คือ ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และยั่งยืน ด้านองค์กรชุมชนคือชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา รองลงมาคือ มีการร่วมมือกันในชุมชนสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวและมีผู้มีความรู้และทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย ด้านการจัดการ คือชุมชนมีกฎ-กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ส่วนด้านสุดท้ายคือด้านการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้มาเยือนเข้ามาศึกษาดูงาน รองลงมา

คือ มีระบบจัดการให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างชุมชนกับผู้มาเยือนและมีศูนย์บริการให้ข้อมูลความรู้ของชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษา ข้อเสนอแนะทางกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบคิดเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาขั้นแรก คือ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์บริบททางสังคม ประเพณี วัฒนธรรมและสภาพการณ์ของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยววิเคราะห์โดยใช้ SWOT Analysis เพื่อหาจุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาในขั้นถัดไปคือ การศึกษากระบวนการดำเนินงาน โดยใช้ 7S ดำเนินงานมีด้วยกัน 7 ด้าน คือ กลยุทธ์ โครงสร้างระบบ รูปแบบ บุคลากร ทักษะ ค่านิยมร่วม โดยใช้กระบวนการในการดูการทำงานของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ต่อมาก็จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจชุมชนมี 6 ปัจจัยหลักดังนี้คือ ปัจจัยด้านด้านการเงินหรือเงินทุน ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วม ปัจจัยกฎข้อบังคับ เพื่อใช้ในการศึกษาดูปัจจัยความสำเร็จจากนั้นก็นำกระบวนการดำเนินและปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จมาดูความสัมพันธ์ระหว่างกันต่อมาก็ดูที่ขั้นตอนในการวัดความสำเร็จ ได้แก่ การสร้างรายได้ในชุมชน การจ้างงานในชุมชน เพิ่มมูลค่าสินค้า ชุมชนพึ่งตนเอง การสร้างเครือข่ายภายนอก เรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งนี้ก็จะศึกษาความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดข้อเสนอแนะทางเชิงกลยุทธ์ชุมชน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ในการบริหารจัดการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านป่าตาล หมู่ 4 ตำบลบวกค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) นั้นใช้เครื่องมือแบบสอบถามและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) นั้นใช้เครื่องมือสัมภาษณ์เชิงลึกและศึกษาข้อมูลจากตำราเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้แบบวิธีวิจัยทั้งสองให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดการพัฒนาและได้ข้อเสนอแนวทางกลยุทธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยอยู่ภายใต้กรอบการดำเนินงาน ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

บ้านป่าตาล หมู่ 4 ตำบลบวกค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเพื่อให้ตอบตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และวัตถุประสงค์ที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือคณะกรรมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้แก่ ประธานโครงการ รองประธาน คณะกรรมการ คณะกรรมการที่ปรึกษาต่าง ๆ ของการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และคณะกรรมการกลุ่มต่างที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 กลุ่ม ดังนี้ คณะกรรมการกลุ่มอาหาร คณะกรรมการโฮมสเตย์ คณะกรรมการกลุ่มสินค้า OTOP คณะกรรมการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง และคณะกรรมการกลุ่มกิจกรรมท่องเที่ยว จำนวน 30 คน ได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและกลุ่ม โดยใช้วิธีการเก็บแบบสอบถามและใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) กับคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยวบ้านป่าตาล จำนวน 9 คน เพื่อให้ได้คำตอบถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวของชุมชน กับกระบวนการบริหารจัดการ ปัจจัยและความสำเร็จที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

2. กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ตอบตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ประชากรในชุมชนบ้านป่าตอล ตำบลบวค้ำ อำเภอสันกำแพง ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 474 คน การกำหนดจำนวนตัวอย่าง Taro Yamane มีสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 มีค่าเท่ากับ $5/100=0.05$

N แทน ขนาดของจำนวนประชากรในชุมชนบ้านป่าตอล จำนวน 474 คน

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรบ้านป่าตอล

$$n = \frac{474}{1 + 474(0.05)^2} = 217$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างประชากรบ้านป่าตอลที่ใช้ในการศึกษา คือ 217 คน หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 217 จึงได้ทำการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลโดยคัดเลือกตัวอย่างที่จะเก็บแบบบังเอิญ (Accidental Selection) และใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากชาวบ้านในหมู่บ้านป่าตอล เพื่อให้ทราบความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามกิจกรรมการวิจัยดังนี้

1. การศึกษารวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยได้จากการค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทั้งรายงานการวิจัย หนังสือ บทความทางวิชาการ วารสารข้อมูลทางระบบออนไลน์ต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยรวมถึงการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตจาก งานวิจัยเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ บริหารโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีและนโยบายการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับชุมชนนวัตวิถี แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

2. การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหาร ชุมชน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตอลซึ่งจะใช้วิธีการศึกษาข้อมูลในแบบสัมภาษณ์จากการรวบรวมข้อมูลที่ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการและวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลในแบบ

สัมภาษณ์ให้ครบถ้วนและครอบคลุมประเด็นเนื้อหาต่าง ๆ ทั้งหมดเพื่อให้ทราบถึงบริบทและสถานการณ์ท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลได้อย่างครบถ้วน

3. แบบสอบถาม (Questionnaires) ความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อกระบวนการบริหารจัดการ ปัจจัยสู่ความสำเร็จและความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตกรรมและความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาโดยสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างประเด็นคำถามต่าง ๆ ที่ครอบคลุมเนื้อหาและเพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของคณะกรรมการและความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล ตำบลบวัก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ โดยกลุ่มคือ คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลและคนในชุมชนบ้านป่าตาล

3.1 คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล จะมีการแบ่งข้อมูลเป็น 3 ส่วน อาทิเช่น

3.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ รายได้ อาชีพ เป็นแบบเลือกตอบ

3.1.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล ที่มีต่อกระบวนการบริหารจัดการ ปัจจัยสู่ความสำเร็จและความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตกรรมที่ผ่านการวิเคราะห์จากทุกด้านของการบริหารจัดการ เป็นแบบเลือกตอบ เกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale) ที่ใช้ตัวเลขแสดงการจำแนกระดับความคิดเห็นได้ 5 ระดับคือ 5, 4, 3, 2, 1

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เกณฑ์การประเมินผลที่ได้ประเมินดังต่อไปนี้ ซึ่งข้อคำถามจะใช้มาตราส่วนในการประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าอยู่ระหว่าง 1- 5 ระดับของความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามโดยเรียงลำดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

3.1.3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มการจัดการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล เป็นแบบบันทึก

3.2 คนในชุมชนบ้านป่าตาลจะมีการแบ่งข้อมูลเป็น 3 ส่วน อาทิเช่น

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ รายได้ อาชีพ เป็นแบบเลือกตอบ

3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในด้านต่าง ๆ ที่ผ่านการวิเคราะห์จากทุกด้านภายในชุมชน เป็นแบบเลือกตอบ เกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert rating scale) ที่ใช้ตัวเลขแสดงการจำแนกระดับพฤติกรรมได้ 5 ระดับคือ 5, 4, 3, 2, 1

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ซึ่งข้อคำถามจะใช้มาตราส่วนในการประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งข้อคำถามจะใช้มาตราส่วนในการประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าอยู่ระหว่าง 1- 5 ระดับความพึงพอใจเป็นแบบเลือกให้คะแนน 5 คะแนน ระดับของความพึงพอใจในแต่ละข้อคำถามโดยเรียงลำดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

3.2.3 ข้อมูลความพึงพอใจเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มการจัดการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านป่าตาล เป็นแบบบันทึก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) การนำเนื้อหาข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการจะวัดมาจัดทำเป็นแบบสอบถามโดยมีการศึกษาเนื้อหาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นแบบสอบถามซึ่งมีเนื้อหาทั้งหมดครบถ้วนครอบคลุมเนื้อหาในส่วนต่างๆในแบบสอบถามโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้องได้แก่ 1.รองศาสตราจารย์ ดร.บงกชมาศ เอกเอี่ยม 2.รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ปัญญาดีและ 3.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยจรัส เตชะตันมินสกุล เป็นผู้พิจารณาเนื้อหา คำถามในแบบสอบถามและนำไปปรับปรุงแก้ไข

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามผู้วิจัยได้ตรวจสอบเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบกับประชากรที่คล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษาในพื้นที่มีบริบทใกล้เคียงกันและเป็นหมู่ที่เข้าร่วมโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกบ้านแพะขวาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จัดทำนำมาเป็นเครื่องมือการทดสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้แบบสอบถามของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จำนวน 30 ชุด เพื่อนำผลวิเคราะห์และทดสอบความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงของประเด็นที่ศึกษา อีกทั้งเพื่อให้เห็นประเด็นที่ศึกษาก่อนที่จะมีการลงภาคสนามในการเก็บข้อมูลตัวอย่างการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นรายด้านใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคพบว่ามีค่าความเชื่อมั่นที่ อยู่ในระดับ 0.766และคนในชุมชน จำนวน 30 คน ผลการทดสอบพบวาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาอยู่ในระดับ 0.937

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา (Content Analysis) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสอบถาม การสังเกตและสนทนาแบบกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามประเภทข้อมูล ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณได้มาจากแบบสอบถามโดยใช้วิธีการให้ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการบริหารจัดการ และปัจจัยสู่ความสำเร็จโดยคณะกรรมการที่ดำเนินในกลุ่มท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีและความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวชุมชนจัดเก็บจากคนในชุมชนป่าตาลที่พักอาศัยภายในชุมชนแล้วจากนั้นก็นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา(Descriptive statistics) โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ค่าเฉลี่ย (Sample Mean) เพื่ออธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีและปัจจัยสู่ความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D.) เพื่อใช้อธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 2 ตัวอย่างดังนี้ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

2. การวิจัยเชิงคุณภาพได้มาจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเชิงลึกจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนามโดยออกแบบโครงสร้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และให้ทราบถึงรูปแบบกระบวนการบริหารจัดการของชุมชน OTOP นวัตวิถีโดยแบบสัมภาษณ์นี้จะให้กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการชุมชน OTOP นวัตวิถีเป็นผู้ให้ข้อมูลคือคณะกรรมการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี จำนวน 9 คน ซึ่งในคำถามจะมีแนวคิดทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องมารวมอยู่ในเนื้อหาคำถามอย่างครบถ้วน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SWOT Analysis เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาบริบททางสังคม ประเพณี วัฒนธรรม และสถานการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลมาวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล (สมยศ นาวิการ, 2544: 42) เพื่อนำสิ่งที่วิเคราะห์ไปศึกษาถึงกระบวนการทำงานของชุมชนและใช้เป็นข้อมูลจาก

การวิเคราะห์ไปใช้รูปแบบความสัมพันธ์แบบ TOWS Matrix เพื่อใช้ในจัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์ชุมชน OTOP นวัตวิถี ไร่ดี ตันตยานนท์ (อ้างถึงใน นวษมณ สุวรรณศร, 2553)

4. การนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ การเก็บแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนารวบรวมแล้วนำมาสร้างข้อเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาชุมชน OTOP นวัตวิถีแบบใหม่ของบ้านป่าตาลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้กับชุมชนอื่นที่มีความต้องการจะพัฒนาชุมชนให้กลายเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน

5.การจัดการสนทนาแบบกลุ่มร่วมกับคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลโดยมีผู้เข้าร่วมการสนทนาทั้งหมด จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล,รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้าง , ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล , นักเล่าเรื่องชุมชน และสมาชิกกลุ่มคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้แก่ เจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้าย ,เจ้าของโฮมสเตย์บัวซอน, ผู้ดูแลฝ่ายทะเบียนของกลุ่ม OTOP นวัตวิถี,ผู้ดูแลแหล่งทำโคมแขวน,ผู้ดูแลฝ่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม OTOP นวัตวิถี, ผู้ดูแลฝ่ายต้อนรับของกลุ่ม OTOP นวัตวิถี, เจ้าของกล่องข้าวใบตาล,เจ้าของหมวกกะโล่เหือนเงินขุน,เจ้าของจักรสานลุงเดช, ผู้ดูแลศูนย์เรียนรู้ชมรมสมุนไพร่วัดป่าตาล,เจ้าของผ้าสำเร็จรูป,ผู้ดูแลฝ่ายอาคารสถานที่ โดยผู้วิจัยใช้วิธีพิจารณาด้วยการนำข้อค้นพบจากศึกษาวิจัยทั้งหมดเข้าสู่การสนทนากลุ่มเพื่อร่วมกันจัดทำกลยุทธ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลได้มีการวิเคราะห์ข้อมูล SWOT เพิ่มเติมเพื่อสร้างกลยุทธ์ใหม่ขึ้นด้วยการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อให้เกิดความเปรียบเทียบในการพัฒนาท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านป่าตาลให้เกิดประโยชน์และความยั่งยืนของการท่องเที่ยวชุมชนบ้านป่าตาล

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษา เรื่อง ข้อเสนอแนะทางเชิงกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบวักค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อวิเคราะห์บริบททางสังคม ประเพณี วัฒนธรรมและสภาพการณ์ของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวบ้านป่าตาล 2. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่ประสบความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2.1 เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะทางเชิงกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวOTOPนวัตวิถีในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่โดยจัดเก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนท่องเที่ยวบ้านป่าตาลได้จำนวน 30 คน โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวซึ่งในปีที่ผ่านมาจังหวัดเชียงใหม่นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในปี 2561 จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนผู้มาท่องเที่ยวทั้งสิ้น 10.84 ล้านคนเพิ่มขึ้น 0.45 ล้านคน จากปี 2560 หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.37 โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.55 และนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.95 นอกจากนี้ในปี 2561 จังหวัดเชียงใหม่มีรายได้จากนักท่องเที่ยว ทั้งสิ้น 108,013 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 8,943 ล้านบาท จากปี 2560 หรือคิดเป็นร้อยละ 9.03 โดยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.22 และ นักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.33 (กรมการท่องเที่ยว 2561) สร้างรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก โดยจังหวัดเชียงใหม่ได้ทำแผนพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่(พ.ศ.2561-2564) ตั้งวิสัยทัศน์ “นครแห่งชีวิตและความมั่งคั่ง”(City of Life and Prosperity) (เมืองที่ให้ความสุขและชีวิตที่มีคุณค่าแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้มาเยือนในฐานะเมืองที่น่าอยู่และน่าท่องเที่ยวในระดับโลก) พันธกิจด้าน 1. ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นเมืองศูนย์กลางท่องเที่ยวและบริการสากล และด้านที่ 6. ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งความหลากหลายทางธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ มีเป้าหมายในการส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว

OTOP นวัตกรรม จำนวน 42 หมู่บ้านเพื่อต้องการสร้างรายได้ให้แก่หมู่บ้านมุ่งเน้นพัฒนาเชิงพื้นที่ การสร้างและพัฒนาอาชีพโดยเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชนและการทำงานเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ สำหรับพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานได้พิจารณาคัดเลือกจากหมู่บ้านที่มีความพร้อมทั้งด้านชุมชนมีความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์ สินค้า และบริการ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนการเชื่อมโยงให้เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวสายหลักกับเส้นทางการท่องเที่ยวสายรองร่วมกัน ซึ่งจะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างครบวงจร มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในหมู่บ้านอันจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น ได้อย่างยั่งยืนเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม และเชิญชวนให้ประชาชนท่องเที่ยวในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม รวมทั้งเป็นการส่งเสริมช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ได้ง่ายเพื่อสร้างการรับรู้สู่การบริการนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้กำหนดดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการตลาดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ ทั้งทางเฟสบุ๊ค ยูทูบ และรายการทางโทรทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม โดยวัตถุประสงค์ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ได้ตั้งไว้ 2 ข้อคือ 1. เพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์หมู่บ้านและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมจังหวัดเชียงใหม่ 2. เพื่อเผยแพร่ข่าวสารกิจกรรมหมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมจังหวัดเชียงใหม่ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งแบบ Online และ Offline เพื่อให้ประชาชนผู้สนใจและนักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย(สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ 2561) ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมซึ่งเป็นชุมชนที่สามารถแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้จึงเป็นชุมชนต้นแบบที่ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อนำมาเป็นแนวทางให้กับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆของจังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้านยองในตำบลบวกค่าง มีเรื่องราวดังนี้มีหมู่บ้านทั้งสิบสามหมู่บ้านในตำบลบวกค่างที่ต่างมีประวัติความเป็นมาที่แสดงถึงอายุอันยาวนานของการตั้งถิ่นฐานชื่อของแต่ละหมู่บ้านจะแสดงถึงสภาพนิเวศวิทยา ลักษณะเฉพาะของหมู่บ้าน และการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของหมู่บ้านเข้ากับประวัติศาสตร์เมืองและพุทธศาสนา ตำบลบวกค่างหรือบ้านบวกค่างมีชื่อเดียวกับวัดบวกค่างซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ของชุมชนนี้วัดนี้มีโบราณสถานและโบราณวัตถุที่น่าสนใจ เช่นบ่อค่าง พระนอนหล้า พระธาตุกู่คำ และเครื่องสูง แห่งธรรม มีตำนานเล่าขานมาว่าในสมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่ป่าเขตวันนารามเมื่อยามรุ่งสางพระองค์ทรงประจักษ์ด้วยญาณว่าที่ตำบลบวกค่างนี้จะเป็นที่ประดิษฐานพุทธศาสนาจึงเสด็จมาพักที่ใต้ต้นตะโก บริเวณนี้เป็นที่อยู่อาศัยของพญาค่างเผือกและ

บริวารขณะที่ยืนกันอยู่พอได้เห็นพระพุทธรูปก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธาเห็นว่าพระองค์ยังไม่ได้เสวยน้ำจึงให้บริวารชุดบ่อตักน้ำใส่กระบอกลงไปถวาย เมื่อเสวยน้ำเสร็จพระองค์จึงทำนายว่าบริเวณนี้จะเป็นที่ตั้งพุทธศาสนาในตำบลบวค้ำง คือบ้านร้อยพร้อมหรือฮ้อยป้อมหรือร้อยชะลอม มีเรื่องเล่าว่าชาวบ้านพากันสานชะลอมเพื่อใส่ของถวายพระจำนวนเป็นร้อยๆบ้างก็ว่าชาวบ้านได้ข่าวว่าจะมีพระสงฆ์มาบิณฑบาตรจึงสานชะลอมใส่ของเพื่อถวายพระห้อยไว้ตามรั้วบ้านเป็นจำนวนมากในสวนชาวบ้านอย่าปายก็ทราบข่าวเกี่ยวกับการตักบาตรเช่นกัน เมื่อพระสงฆ์มาบิณฑบาตที่หมู่บ้านนี้ มีผู้หญิงจำนวนมากเตรียมใส่บาตรด้วยความศรัทธา แต่ด้วยความเชื่อในพุทธศาสนาที่ว่าผู้หญิงจะทำให้เกิดมลทินในศาสนาพระจึงไม่ยอมมารับอาหาร จึงเรียกว่า บ้านพระพาย แต่ต่อมาเพี้ยนเป็น อย่าปายบ้านต้นตู่ บ้านป่าตาลและบ้านกอสะเลียมนั้นชาวบ้านตั้งชื่อตามต้นไม้ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน คือ ต้นประดู่ ต้นตาล และต้นกอสะเลียม เป็นการตั้งชื่อหมู่บ้านตาม ท้าวไป ต้นไม้เหล่านี้ปัจจุบันได้เหลือน้อยลง ซึ่งตำนานของหมู่บ้านยงในตำบลบวค้ำงนี้ได้รับการยืนยันได้ในการเดินทางขึ้นมาปกครองลำพูนของพระนางจามเทวีพระนางได้เดินทางผ่านหมู่บ้านเหล่านี้ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอาณาจักรสุโขทัย (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ 2542)

ความเป็นมาของชุมชน บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่มีประวัติความเป็นมามากกว่า 200 ปี ซึ่งสมัยพระเจ้ากาวิละได้มี การชนะสงครามและกวาดต้อนผู้คนจากพม่าและเมืองยง ซึ่งพระองค์ได้อพยพชาวยงทั้งเจ้าเมือง พระสงฆ์ ชาวบ้านต่าง ๆ เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่วัดบวค้ำง โดยให้เจ้าสุริยวงศาเจ้าเมืองยงประทับ ณ วัดบวค้ำงและกระจายให้ชาวไทยยงมีการสร้างบ้านเรือนกระจายอยู่ตามตำบลบวค้ำงทั้ง 13 หมู่บ้าน เดิมนั้นคนยงเป็นชาติพันธุ์ไตลื้อเมืองเชียงรุ่งแคว้นสิบสองปันนา ต่อมาพระโอรสของเจ้า เมืองเชียงรุ่งได้อพยพผู้คนลงมาตั้งถิ่นฐานที่ลุ่มแม่น้ำยง ปัจจุบันคือเชียงตุง ราชอาณาจักรพม่า บ้าน ป่าตาลมีชื่อเรียกตามต้นไม้คือ ต้นตาล เกิดจากสองตายายได้มีการแผ้วถางป่าเพื่อทำการเพาะปลูกแต่ บังเอิญได้พบเห็นพระธาตุเจดีย์เก่าแก่องค์หนึ่งจึงได้ชักชวนคนในหมู่บ้านมาสร้างเป็นวัดป่าตาลใน ปัจจุบัน (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ 2542)

ประชากร

ชาย จำนวน 237 คน หญิง จำนวน 237 คน รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 474 คน(ข้อมูล ณ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 จากสำนักบริหารงานทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลบวค้ำง)

สภาพทั่วไปของชุมชน

หมู่บ้านป่าตาลมีภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มลาดเตียนไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีถนนสายที่สำคัญผ่านคือ - ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1317 (สายดอนจั่น - บ้านสหกรณ์) - ถนนทางหลวงชนบท ซึ่งการเดินทางคมนาคมมีถนนหลากหลายเส้นทางในส่วนของ สายแซ่ซ่าง - ร้อง ก่องข้าว (ชม.3039) จะใช้ระยะทาง 8.702 กิโลเมตรในการเดินทางมาถึงบ้านป่าตาล ส่วนสายบว ก้าง - ชมพู (ชม.4090) ซึ่งเป็นทางที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ใช้มีระยะทาง 8.322 กิโลเมตรในการเดินทางมา บ้านป่าตาลและยังมีอีกสามเส้นทางรองคือ สายบ้านร้อยพร้อม - บ้านโป่ง (ชม. 2061) ระยะทาง 2.750 กิโลเมตร ,สายบ้านกอสะเลียม - บ้านโป่งหนองหอย (ชม.5084) ระยะทาง 1.716 กิโลเมตร , สายทางแยกทางหลวงหมายเลข 1147 (กม.ที่ 18.200) - บ้านดอนปิ่น เชื่อมสายลพ. 4015 ระยะทาง 7.637 กิโลเมตร และสายกอสะเลียม - สันตอ ซึ่งเป็นทางรองที่ใช้ในการเดินทางมาที่หมู่ป่า ตาลได้ (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570 ของเทศบาลตำบลบว ก้าง)

สภาพภูมิศาสตร์ บ้านป่าตาลมีอาณาเขตของหมู่บ้านดังนี้ ทิศเหนือติดกับ หมู่ที่ 5 บ้านแม่แต ทิศใต้ติดกับ หมู่ที่ 10 บ้านช่างเพี้ยน ทิศตะวันออกติดกับ หมู่ที่ 3 บ้านต้นดู่ ทิศตะวันตกติดกับ หมู่ที่ 2 บ้านบว ก้าง

ภูมิอากาศ ภูมิอากาศแบบเขตร้อน อุณหภูมิแตกต่างกันในแต่ละฤดูกาล อากาศร้อนตั้งแต่ เดือนมีนาคม ถึงมิถุนายน ฤดูฝนช่วงเดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม ฤดูหนาวตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึง กุมภาพันธ์ (แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570 ของเทศบาลตำบลบว ก้าง)

สภาพทางวัฒนธรรม มีประเพณีสำคัญต่าง ๆ ที่ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมับชุมชน ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ (ปีใหม่เมือง) ประเพณีรดน้ำดำหัว ประเพณีแห่ไม้ค้ำ และประเพณีบวช ลูกแก้ว เป็นต้น ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนบ้านป่าตาลนั้น ได้แก่ การทำกระดาษสา เครื่องจักรสาน ต่างๆ อาทิ ตระกร้า ไม้กวาด ทำโคม หมวกจักรสาน การสอนทำเครื่องหนังต่าง ๆ มาทำเป็น กระเป๋า การจัดทำสวนผักต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง การสอนทอผ้า เป็นต้น (แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) ของเทศบาลตำบลบว ก้าง)

หมู่บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่มีความเป็นเอกลักษณ์ในด้านของวัฒนธรรม ประเพณี และการ ดำรงชีวิตของคนในชุมชนเนื่องจากคนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยองที่ยังคงรักษาวัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยองไว้อยู่ ทั้งในด้านของวัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ และยังมีกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยอง ซึ่งในปัจจุบันได้มีการเชิญชวนชาวไทยองจากพื้นที่

ต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับชาวไทยองในหมู่บ้านป่าตาล เป็นการสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยองไม่ให้เลือนหายไปกับสังคมในปัจจุบันจึงทำให้หมู่บ้านป่าตาลเป็นที่สนใจจากกลุ่มนักท่องเที่ยวและหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่มีความประสงค์จะเข้ามาศึกษา เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของวัฒนธรรม ประเพณี และการดำรงชีวิตของคนในชุมชน หมู่บ้านป่าตาลขึ้นชื่อเรื่องการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันของผู้นำชุมชน ประชาชนในชุมชน และวัดประจำหมู่บ้าน ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ทำให้กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเป็นที่น่าสนใจและมีผู้เข้าร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนมาก ส่งผลให้มีการขับเคลื่อนในด้านของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทำให้ชุมชนต่าง ให้คงอยู่รอบข้างให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนป่าตาล ก่อนที่ชุมชนบ้านป่าตาลจะได้มีการเข้าร่วมกับโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีป่าตาลของกรมพัฒนาชุมชนนั้นก็มีความพยายามที่จะต้องการพัฒนาชุมชนบ้านป่าตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนที่มีความสวยงามและดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยบ้านป่าตาลมีพระสมุห์มงคล จิตมังกโล เจ้าอาวาสวัดป่าตาลนั้นเป็นพระนักพัฒนาของชุมชนซึ่งต้องการส่งเสริมศาสนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและชักชวนคณะศรัทธาในชุมชนป่าตาลที่เป็นผู้เฒ่าผู้แก่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมมาสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาวไทยองไว้ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป จึงได้มีการร่วมกันจัดงาน สืบฮีต-สานฮอยวิถีไทยองโดยเริ่มครั้งแรก วันที่ 9-10 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2550 และสืบทอดกันมาทุกปีจนเป็นประเพณี ซึ่งจะจัดในช่วงศุกร์เสาร์อาทิตย์ที่สองของเดือนกุมภาพันธ์เป็นประจำทุกปีและยังมีผู้นำที่ให้ความสนใจในการที่จะพัฒนาบ้านป่าตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนโดยผู้นำและคนในชุมชนบ้านป่าตาลได้มีการช่วยกันผลักดันให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวโดยมีความพยายามในการช่วยกันสร้างแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนได้มีการขอความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนในการขอทุนสนับสนุนการนำมาพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามด้านภาครัฐได้มีการเข้าร่วมโครงการต่างๆมากมายเพื่อให้ภาครัฐพยายามผลักดันประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้มีหน่วยงานต่างๆของภาครัฐที่มีความสนใจอยากจะเข้ามาศึกษาดูงานเพื่อสร้างรายได้และอาชีพให้คนในชุมชนส่วนภาคเอกชนได้มีการติดต่อกับบริษัทกรุ๊ปทัวร์ต่างๆเพื่อให้ช่วยประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเพื่อให้กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในการท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนซึ่งจะเน้นการทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชนโดยชุมชนจะมีการทำโปรแกรมท่องเที่ยวร่วมกับเอกชนเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวได้อีกทั้งยังได้มีการประสานงานกับโรงแรม ร้านอาหารพื้นเมือง เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวในทุกรูปแบบซึ่งบ้านป่าตาลได้มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆซึ่งเป็นการปูพื้นฐานการท่องเที่ยวของชุมชนทำให้มี

หน่วยงานต่างๆให้ความสนใจที่อยากจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน (ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล,สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2564)

ประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านป่าตาลมักจะประกอบอาชีพอยู่ภายในตัวเมืองหรือไม่ก็ต่างจังหวัดจึงทำให้ภายในชุมชนส่วนใหญ่มีเพียงกลุ่มผู้สูงอายุอาศัยอยู่และได้ประกอบอาชีพเป็นงานฝีมือที่ตนเองถนัด จากการทำหมู่บ้านป่าตาลเข้าร่วมโครงการชุมชน OTOP นวัตกรรม ผู้ใหญ่บ้านจึงได้จัดทำฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ขึ้นภายในบริเวณโดยรอบภายในชุมชน และหนึ่งในฐานการเรียนรู้หลักได้แก่ วัดประจำหมู่บ้าน มีการจัดทำเป็นฐานการเรียนรู้ สาธิตวิธีการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาทิเช่น ทอผ้า การนวดแผนไทย สมุนไพรต่าง ๆ และการทำอาหารพื้นบ้านของชาวไทยอง โดยใช้ประชาชนในชุมชน ซึ่งก็คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของแต่ละฐาน เป็นการส่งเสริมและต่อยอดวัฒนธรรม ประเพณี เพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน เนื่องจากผู้สูงอายุต่างมีความรู้ ความสามารถ ทั้งในด้านการทอผ้า การทำหมวก การนวดแผนไทยและการทำงานฝีมือต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมาของชาวไทยอง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน การสืบสานงานฝีมือต่าง ๆ ของชาวไทยองให้คงอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเมื่อมีฐานการเรียนรู้ภายในชุมชนและประชาชนในชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการทำงานฝีมือจึงส่งผลให้กลุ่มวัยรุ่นในชุมชนเกิดความสนใจที่จะเข้าร่วมเพื่อหารายได้ให้กับตนเอง และยังมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาศึกษา เรียนรู้วิธีการทำงานฝีมือต่าง ๆ อย่างจริงจัง เพื่อสร้างเป็นอาชีพให้กับทั้งคนในชุมชนและคนที่สนใจศึกษา เรียนรู้วิธีการทำผลิตภัณฑ์ โดยหมู่บ้านป่าตาลได้มีการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน OTOP นวัตกรรม หลายรูปแบบ ทั้งในรูปแบบของหน่วยงานรัฐที่เข้ามาศึกษาดูงานและรูปแบบของนักท่องเที่ยวที่ติดต่อทางเพจ หรือ walkin ไปที่ชุมชนซึ่งโปรแกรมการท่องเที่ยวนั้นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความสะดวกของนักท่องเที่ยว มีไกด์คอยบริการนำเที่ยวเล่าประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตของคนในชุมชน ให้ความรู้และพาชมสถานที่ต่าง ๆ รวมถึงพาไปศึกษาเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามโปรแกรมที่ได้จัดทำไว้ และยังมีร้านอาหารไทยองไว้สำหรับต้อนรับนักท่องเที่ยวอีกทั้งชุมชนยังมีการจัดทำที่พักโฮมสเตย์ไว้สำหรับรับรองนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมหมู่บ้าน ซึ่งเป็นที่พักในรูปแบบของการใช้ชีวิตร่วมกับคนในชุมชน หรือหากนักท่องเที่ยวต้องการห้องพักในรูปแบบของโรงแรมทางชุมชนก็ได้มีการติดต่อประสานงานกับทางโรงแรมไว้คอยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว (ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล,สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2564)

หมู่บ้านป่าตาลได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งส่วนของชุมชน วัด โรงเรียน และหน่วยงานของรัฐทำให้การบริหารจัดการชุมชน OTOP นวัตวิถี ง่ายต่อการขอความร่วมมือและการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โดยทางชุมชนมีการจัดตั้งกลุ่มชุมชน OTOP นวัตวิถี เพื่อประสานงานจัดตั้งกลุ่มของฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ และมีการดึงกลุ่มคนที่มีความรู้ ความสามารถในด้านของงานฝีมือที่เป็นแบบดั้งเดิมของชาวไทยอง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อสืบสานและเผยแพร่ความรู้เหล่านั้นและยังมีการต่อยอดจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์ สินค้าต่าง ๆ ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ซึ่งรูปแบบของฐานการเรียนรู้ นั้น มีทั้งส่วนที่รวมไว้ในวัดและตามบ้านของสมาชิกในกลุ่มชุมชน OTOP นวัตวิถี โดยจะดูตามบริบทของแต่ละคนว่ามีความพร้อมในด้านใดบ้าง เช่น บางคนมีสถานที่และมีความรู้ด้านการเกษตรจัดทำเป็นสวนเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีแปลงผักและพื้นที่เพาะปลูกต่าง ๆ ไว้สาธิตอธิบายถึงวิธีการทำสวนเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับนักท่องเที่ยวตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงในปัจจุบัน การเพาะปลูกที่เหมาะสมกับขนาดของสถานที่ที่เรามี โดยมีไกด์นำทางเข้าร่วมรับชมและมีสมาชิกของชุมชนเป็นวิทยากรในการแนะนำให้ความรู้ด้านการเกษตรให้กับนักท่องเที่ยว ได้ทดลองทำและศึกษากรรมวิธีการเพาะปลูกพืชผักต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ต่อยอดในชีวิตประจำวันได้บ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่ใช้เอกลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนมาเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวและทางชุมชนยังมีการสร้างสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น หุ่นฟางยักษ์หรือสะพานไม้ไว้สำหรับให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูปคู่กับหุ่นฟางและชมความงดงามของทุ่งนาที่มีเรื่องราวในการสร้างสะพานควบคู่กับหุ่นฟางที่ประกอบด้วย พญาลวง พญาช้างครีเมซล พญาค่าง ซึ่งหุ่นฟางแต่ละตัวได้มีประวัติความเป็นมาดังนี้ พญาลวง เป็นสัตว์ในตำนานของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อเป็นเทพที่สามารถบันดาลฝนซึ่งจะมีลักษณะที่คล้ายมังกร มีเขาเหมือนกวาง หัวคล้ายวัว ลำตัวเป็นนาค มีเขาและปีกมักจะพบได้ตามพุทธศาสนสถานต่างๆของล้านนา พญาครีเมซล เป็นช้างที่มีลักษณะสูงใหญ่มีพลังกำลังมาก เป็นพาหนะของพญาวัสสวดีมารที่แย่งชิงรัตนบัลลังก์ของพระพุทธเจ้า ตัวสุดท้ายคือ พญาค่าง เป็นสัตว์ในตำนานของตำบลบวค้ำจางจากรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา ว่าเดิมชื่อบ้านบ่อค่างเพราะมีฝูงค่างมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากและใช้น้ำบ่อหรือบวค้ำจิงกินต่อมาก็ได้มีการเรียกชื่อหมู่บ้านบวค่างมาเรื่อยๆจนเพี้ยนกลายเป็นบ้านบวค้ำจางในปัจจุบันซึ่งมีหุ่นฟางนั้นมาจากโครงการประติมากรรมหุ่นฟางร่วมสมัย สนับสนุนโครงการโดย สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม หลักสูตรคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เอือนศิลป์ใจยองและคนในชุมชนบ้านป่าตาลได้ร่วมกันสร้างหุ่นฟางนี้ขึ้นของหมู่บ้านป่าตาลได้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของชาวไทยองไว้ โดยการที่ชาวบ้านร่วมใจกันแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยองในทุก ๆ

วันอังคาร เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมในด้านการแต่งกายของชาวไทยองไม่ให้เลือนหายไปซึ่งในฐานะการเรียนรู้ภายในวัดจะมีสมาชิกของชุมชนที่ประจำฐานการเรียนรู้ที่แต่งกายชุดพื้นเมืองอยู่ตลอด เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมได้เห็นความสวยงามของลวดลายบนเครื่องแต่งกายหรือชุดพื้นเมืองของชาวไทยองนั่นเอง โดยเสื้อผ้าพื้นเมืองนั้นมีจุดเด่นที่ผ้าซิ่น เนื่องจากมีการทอผ้าซิ่นใช้กันเองภายในชุมชน เริ่มตั้งแต่การปั่นด้ายโดยใช้วิธีการแบบดั้งเดิม มีการใช้เครื่องปั่นด้ายและใช้เครื่องทอผ้าซึ่งถือเป็นงานฝีมือที่มีลวดลายของผ้าซิ่นแบบชาวไทยองดั้งเดิมเป็นลวดลายที่มีมาแต่อดีต อีกทั้งผ้าซิ่นยังได้รับความนิยมในกลุ่มของลูกค้าและนักท่องเที่ยวทำให้มียอดขายจำนวนมาก และยังมีการทำเว็บไซต์ร้านค้าผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ โดยใน Facebook ใช้ชื่อกลุ่มว่า “ทอผ้าซิ่นยอง” ซึ่งเป็นกลุ่มทอผ้าที่ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมในการผลิตและทอผ้า เริ่มตั้งแต่การปั่นด้ายเอง การย้อมสี การทอผ้าและการทำลวดลายบนผ้าซิ่น ราคาของผ้าซิ่นยองนั้นมีราคาที่ย่อมเยาไม่แพง เมื่อเทียบกับการทอมือและลวดลายที่สวยงาม ราคาจะอยู่ที่ประมาณ 300 – 400 บาทต่อผืน และมีหลากหลายช่องทางในการสั่งซื้อ ผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชนในปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขายให้ทันตามยุคสมัย เดิมทีชุมชน OTOP นวัตวิถี จะมีการสร้างผลิตภัณฑ์และขายให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาศึกษาดูงานในชุมชน ซึ่งจะในรูปแบบของการสาธิตกรรมวิธีต่าง ๆ ในการผลิต เริ่มตั้งแต่การเตรียมวัสดุอุปกรณ์และวิธีการทำในแต่ละขั้นตอนจนสำเร็จเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาและทดลองทำด้วยตนเอง เป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ผ้าซิ่น นักท่องเที่ยวเห็นคุณค่าของผ้าซิ่นมากขึ้นและทำให้นักท่องเที่ยวทราบว่าถ้าจะได้ผ้าซิ่นมาแต่ละผืนนั้นต้องผ่านกรรมวิธีใดบ้าง ผลิตภัณฑ์ที่ทางชุมชนป่าตอลผลิตขึ้นนั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการนำวิถีชีวิตของคนในชุมชนมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งในด้านของวัฒนธรรมและในด้านของประเพณี ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่คนในชุมชนใช้ความรู้ความสามารถที่ตกทอดกันมาตั้งแต่ในอดีตโดยตรง ทำให้มีความเชี่ยวชาญและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างแม่นยำ จึงส่งผลให้บ้านป่าตอลเป็นชุมชน OTOP นวัตวิถี ที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานต่าง ๆ (นักเล่าเรื่องชุมชนบ้านป่าตอลและคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2564)

การท่องเที่ยวของบ้านป่าตอลที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ด้านการเดินทาง

หมู่บ้านป่าตอลตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพงซึ่งเป็นอำเภอที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก เดินทางง่าย มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย อาทิ เช่น น้ำพุร้อนสันกำแพง รมบ่อสร้าง และวัดต่างๆมากมายตลอดเส้นทางยังมีร้านค้าที่เป็นจุดที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบแวะเข้าไป

ถ่ายรูปมากมาย อีกทั้งหมู่บ้านป่าตาลยังใกล้กับตัวเมืองทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านง่ายตาย สะดวกสบายตลอดเส้นทางรถยนต์ส่วนตัว รถทัวร์ก็สามารถที่จะเดินทางเข้าไปในหมู่บ้านได้สะดวกอยู่ใกล้กับสนามบินอีกด้วยจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะแวะมาเที่ยวในบ้านป่าตาลทั้งตอนเข้ามาถึงจังหวัดเชียงใหม่และก่อนกลับไปยังภูมิลำเนาของตนเอง การเดินทางเข้ามาในหมู่บ้านสะดวกซึ่งสามารถซื้อโปรแกรมท่องเที่ยวโดยบริษัททัวร์ที่จะมีรถคอยรับส่ง หรือเช่ารถยนต์ รถส่วนตัวต่างๆ เข้ามาในหมู่บ้านได้เลย บ้านป่าตาลได้มีจุดจอดรถไว้ให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่บริเวณหน้าวัดป่าตาลมีความกว้างขวาง โล่งแจ้ง และปลอดภัย จึงทำให้หมู่บ้านป่าตาลเป็นตัวเลือกที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบายในการเดินทาง ถนนกว้างและปลอดภัยและเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาในการเที่ยวน้อยเพราะเดินทางสะดวก ใกล้การสถานที่สำคัญต่างๆมากมาย ซึ่งได้รับความนิยมจากหน่วยงานในภาครัฐต่างๆในการเข้ามาศึกษาดูงานระยะสั้นโดยใช้เวลาประมาณ 2-3 ชั่วโมงและสามารถที่จะไปดูงานยังสถานที่ถัดไปอย่างรวดเร็วเพราะอยู่ใกล้ตัวเมือง เดินทางสะดวกและยังมีแหล่งท่องเที่ยวต่างๆใกล้เคียงอีกมากมายทำให้สามารถแวะเที่ยวได้ตลอดเส้นทาง ซึ่งประหยัดทั้งเวลาในการเดินทางและยังได้มาท่องเที่ยวหมู่บ้านป่าตาลเพื่อแต่งกายชุดพื้นเมือง ถ่ายรูป และได้เข้าไปเรียนรู้และศึกษาประเพณี วัฒนธรรมของชาวไทยองอีกด้วย ซึ่งเส้นทางการเดินทางมาบ้านป่าตาลจะเริ่มที่ถนนเชียงใหม่-แม่ออน ซึ่งเป็นเส้นทางไปแม่กำปองเมื่อถึงบริเวณสี่แยกบ้านคูให้เลี้ยวขวามาบ้านป่าตาลโดยทางเข้าหมู่บ้านป่าตาลจะมีรูปปั้นของชาวยองโบราณซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของคนในชุมชนให้สักการะซึ่งเป็นทางเลี้ยวเข้าไปในหมู่บ้านแล้วเดินทางตรงเข้าไปก็จะเจอหมู่บ้านป่าตาล การเดินทางง่ายซึ่งมักจะเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวแวะเที่ยวก่อนที่จะเดินทางไปแม่กำปองจึงทำให้คนชื่นชอบที่จะแวะไปเยี่ยมชอบสถานที่ของบ้านป่าตาล หรือจะเป็นเดินทางมาบนถนน หมายเลข 1317 (แยกศรีบัวเงินพัฒนา มุ่งหน้าถนนสันกำแพงสายใหม่) เดินทางต่อประมาณ 8 กิโลเมตรแล้วเลี้ยวขวาที่แยกบ้านต้นดู่ ตรงมาอีก 400 เมตร ถึงหมู่บ้านเลย (ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล,สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2564)

ด้านสถานที่ท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลจะเน้นการนำเสนอประเพณีวิถีชีวิตของคนในชุมชนมาทำเป็นเรื่องราว โดยบอกเล่าผ่านทางแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนในทุกสถานที่ที่ได้มีการสร้างขึ้นเพื่อถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมและได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของคนในชุมชนบ้านป่าตาลซึ่งกลุ่มได้มีการจัดตั้งสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาลเพื่อใช้ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาบ้านป่าตาลจึงได้มีการพัฒนาสถานที่ต่างๆให้มีความสวยงามและสะดวก

ตาเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้แวะถ่ายรูปและประชาสัมพันธ์ชุมชนผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆซึ่งสถานที่ต่างๆในชุมชนได้มีการตั้งเป็นฐานการเรียนรู้ในแต่ละจุดกระจายไปในแต่ละที่ของชุมชนเพื่อกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน ซึ่งฐานการเรียนรู้ก็จะเป็นสถานที่ที่เป็นบ้านของสมาชิกในกลุ่มเพื่อใช้เป็นสถานที่ในการให้ความรู้และสาธิตกรรมวิธีต่างๆในการสร้างผลิตภัณฑ์ให้กับนักท่องเที่ยวได้ทดลองทำเพื่อให้ได้เห็นถึงขั้นตอนต่างๆในการสร้างผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นเพื่อสะท้อนให้เห็นคุณค่าของงานฝีมือโดยกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้มีการจัดทำเป็นแผนที่การท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกจะไปที่สถานที่ใดบ้างจึงได้มีการทำเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวบ้านป่าตาลขึ้นเพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมทั่วทั้งหมู่บ้านซึ่งแหล่งท่องเที่ยวบ้านป่าตาลมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของความเป็นชาวไทยของสถานที่ต่างๆก็จะมีประเพณี วัฒนธรรม การดำรงชีวิตของชาวไทยอง ซึ่งเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนบ้านป่าตาลจะพบกับบ้านเรือนของคนในชุมชนที่เป็นในลักษณะของความเป็นชุมชนใกล้เคียงและมีวัดป่าตาลที่เป็นจุดศูนย์รวมของคนในชุมชนในการจัดกิจกรรมต่างๆภายในชุมชนก็จะใช้วัดเป็นสถานที่หลักซึ่งวัดป่าตาล เป็นวัดที่เก่าแก่มียุกว่า 200 ปีซึ่งได้ประดิษฐานพระพุทธรูปสิ่งศักดิ์สิทธิ์โดยอยู่คู่วัดมาช้านานคือ องค์หลวงพ่อเมตตาและมีพระพุทธรูปองค์ประธานที่สวยงามและมีเอกลักษณ์ของความเป็นวัดชาวไทยอง ให้ได้เข้าไปกราบไหว้สักการะองค์หลวงพ่อเมตตาเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองโดยภายในวัดได้เป็นที่ตั้งให้กับฐานการเรียนรู้ต่างๆไว้ภายในวัดมากมายเพื่อใช้เป็นสถานที่ให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาศึกษาดูงานได้เข้ามาเรียนรู้ศึกษาดูงานต่างๆภายในวัดโดยสถานที่แรกที่ภายในวัดได้มีการสร้างขึ้นมานี้ได้เข้าไปเยี่ยมชมคือพิพิธภัณฑ์ชาวยอง ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ภายในมีการจำลองการใช้ชีวิต การสร้างบ้านเรือนของชาวไทยในอดีต การดำรงชีวิตประจำวันและเครื่องมือการดำรงชีวิต ภูมิปัญญาของชาวยองในอดีตเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มองเห็นภาพการใช้ชีวิตของไทยองในอดีตผ่านพิพิธภัณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยสร้างขึ้นในปี พ.ศ.2542 ซึ่งเป็นปีเดียวกับปีมหามงคลในรัชกาลที่ 9 เจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ 72 พรรษา ในพิพิธภัณฑ์ได้เก็บรักษาศิลปวัตถุโบราณของชาวยอง เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เข้ามาศึกษาค้นคว้าวิถีชีวิตและเอกลักษณ์เฉพาะของชาวยองในอดีต ซึ่งมีวัตถุโบราณของชาวยองในอดีตเก็บไว้ทั้งเครื่องมือเครื่องใช้การเกษตร เครื่องมือทำมาหากิน เครื่องใช้ภายในบ้าน เครื่องแต่งกายและผ้าทอฝีมือชาวยอง เช่น บ้านเรือนในอดีตจะเป็นบ้านไม้สองชั้นโดยชั้นสองก็จะเป็นห้องนอนห้องโถงต่างๆ ที่เก็บของต่างๆของชาวไทยอง ส่วนชั้นล่างจะเป็นลานโล่งกว้าง ซึ่งส่วนใหญ่ชาวไทยองก็จะใช้ชีวิตที่ได้ถุ่นบ้านเป็นหลักโดยจะมีห้องน้ำแยกออกมาจากตัวบ้าน มีครัวไฟซึ่งเป็นห้องครัวที่เปิดโล่งมีเตาถ่าน มีพื้นไม้ที่ผาไว้วางทับซ้อนกันเป็นชั้นๆเพื่อไว้ใช้ในการหุงข้าวปลาต่างๆ และอาจจะมีเลี้ยงไก่สัตว์ต่างๆเพื่อใช้ในการบริโภค และห้องน้ำจะอยู่ที่ข้างๆบ้านซึ่งส่วนใหญ่ชาวไทยองจะใช้ชีวิตที่เรียบง่ายผู้ชายออกไป

ทำงานเกษตรกรรม ผู้หญิงจะอยู่บ้านเพื่อทอผ้าหุงหาอาหารรอ และจะมีไม้แค้ที่ไว้ใช้นั่งรับประทาน อาหารและพูดคุยกัน โดยตอนกลางผู้ชายก็จะออกไปทำสวนทำไร่ ส่วนผู้หญิงก็จะอยู่บ้านนั่งทอผ้าโดย ใต้ถุนบ้านก็จะมีเครื่องทอผ้า เครื่องปั่นฝ้ายไว้ใต้ถุนเพื่อใช้ทอผ้า และมีแค้ไม้ไผ่ไว้ใช้เป็นที่นั่งพักผ่อน รับประทานอาหาร พูดคุยกัน ซึ่งถ้ามากันหมู่คณะหรือกลุ่มที่เข้ามาศึกษาดูงานก็จะมีโกดังที่เป็นนั่งเล่น เรื่องของชุมชนจะเป็นผู้นำเที่ยว อธิบายเล่าเรื่องต่างๆให้กับนักท่องเที่ยวได้รับฟัง ต่อมาก็จะมี ห้องเรียนจำลองในอดีตของชาวไตยองซึ่ง เป็นการจำลองสภาพห้องเรียนในอดีตของชาวไตยองว่ามี การเรียนกันอย่างไรซึ่งก็จะเป็นลักษณะที่เป็นบ้านไม้ชั้นเดียวที่เป็นห้องโถงโล่งๆกว้างและทำผนังเป็น ไม้ซี่เล็กๆที่เว้นช่องสลับไปมาเพื่อใช้ในการเปิดรับแสงแดดต่างๆและให้สามารถถ่ายเทอากาศภายใน ห้องเรียนได้โดยหน้าต่างก็จะมีแค่กระดานดำหนึ่งกระดานและจะมีโต๊ะเรียน เก้าอี้ ที่ทำจากไม้เรียง ยาวเพื่อใช้ในการเรียนการสอนให้กับเด็กๆในอดีตสะท้อนให้เห็นว่าคนในอดีตมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายและมีการนำภูมิปัญญาต่างๆมาใช้ในการดำรงชีวิต สถานที่ถัดมาจะเป็นสถานที่ที่ใช้เก็บรวบรวม เอกสารในอดีตมากมายที่มีความสำคัญกับชาวไทยของคืออาคารพิพิธภัณฑ์บีปสา เป็นอาคารที่ใช้แสดง ตู้พระธรรม บีปสา คัมภีร์ใบลานของวัด ภายในอาคารจะมีบีปสาจำนวนที่จะแสดงไว้ตามชั้นวางของ ต่างๆภายในอาคาร บีปสาคืออุปกรณ์ชนิดหนึ่งที่ใช้บันทึกเรื่องราวต่างๆซึ่งทำมาจากกระดาษสา นำมา ตัดให้เท่าๆกันแล้วนำมาพับซ้อนกันเป็นเล่มๆเพื่อใช้เขียนบันทึกเรื่องราวต่างๆเช่น คาทา ตำรายา ต่างๆ ส่วนใบลานก็จะนิยมใช้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธศาสนา เรื่องทางธรรม การบันทึกบีปสา มักจะใช้ปากกาหรือหมึกบันทึกด้วยอักษรล้านนา หรือตัวเมือง ไว้จัดแสดงให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ได้มาศึกษาอักษรล้านนา และความเป็นของคัมภีร์ต่างๆ โดยภายในมีประวัติศาสตร์ความเป็นมา ต่างๆที่ถูกเก็บรวบรวมไว้อยู่ในบีปสาซึ่งเมื่อนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมก็จะเห็นว่ามีบีปสาจัดแสดงอยู่ ภายในตู้จำนวนมากและมีป้ายที่อธิบายความเป็นมา และมีป้ายแสดงให้เห็นถึงแต่ละอักษรว่าแปลว่า อะไรให้ได้เรียนรู้ศึกษาภายในอาคาร ภายในวัดมีบ่อปลาไว้ให้นักท่องเที่ยวได้แวะให้อาหารปลา เพื่อพักผ่อนหย่อนใจและดูปลา ภายในวัดได้ซึ่งวัดป่าตาลถือเป็นจุดศูนย์กลางในการทำเป็นฐานการ เรียนรู้ซึ่งง่ายต่อการบริหารจัดการและการพานักท่องเที่ยวที่มีเวลาศึกษาดูงานน้อยจึงจัดเป็นกิจกรรม ศึกษาในรูปแบบแพ็คเกจท่องเที่ยวได้ง่ายเพราะฐานการเรียนรู้ส่วนใหญ่อยู่ภายในวัด โดยฐานต่อไปคือ ฐานการเรียนรู้ทอผ้าซึ่งผ้าที่ชาวบ้านป่าตาลเป็นคนทอนั้นได้มีการนำผลิตภัณฑ์ไปออกบูชงานต่างๆ ตามศูนย์ประชุมงานต่างๆที่จัดขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนเพราะผ้าทอนั้นเป็น งานฝีมือของสมาชิกในกลุ่มบ้านป่าตาล ฐานได้มีเครื่องทอผ้า เครื่องปั่นด้าย และเส้นด้ายต่างๆไว้จัด แสดงให้เห็นกรรมวิธีต่างๆของการทอผ้าตั้งแต่เริ่มต้นว่ามีกรรมวิธีใดบ้าง เริ่มจากการปั่นเส้นด้าย การ ทอผ้าโดยใช้เครื่องทอผ้าในอดีตที่ทำจากไม้ทั้งหมดซึ่งจะเป็นการทอผ้าขึ้นไทยองค์ที่เป็นลายเฉพาะของ

ชาวไตยองโดยชาวบ้านในชุมชนได้เป็นผู้เองซึ่งปัจจุบันสมาชิกและชาวบ้านยังคงอนุรักษ์กรรมวิธีต่างๆแบบดั้งเดิมไว้โดยใช้กรรมวิธีทุกขั้นตอนเพื่อทอผ้าออกมาในแต่ละผืนและมีการจัดแสดงนิทรรศการผ้าขึ้นไทยของให้นักท่องเที่ยวได้เข้าเยี่ยมชมเพื่อดูความหลากหลายของผ้าทออีกทั้งยังมีการจำหน่ายผ้าขึ้นไทยของอีกด้วยเพื่อสร้างรายได้และอาชีพให้กับชาวบ้านและยังได้ผ้าขึ้นที่เป็นงานฝีมือของชาวบ้านกลับไปอีกด้วยซึ่งราคาก็จะไม่แพงและยังได้เห็นในทุกขั้นตอนของการทอผ้าขึ้นไทยของ เป็นการสร้างมูลค่าในการให้กับผ้าขึ้นเมื่อนักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเห็นถึงกระบวนการขั้นตอนต่างๆเห็นถึงความลำบากของการทอผ้ากว่าจะเป็นผ้าขึ้นแต่ละผืนให้ได้สวมใส่จึงมักจะซื้อผ้าขึ้นกลับไปเป็นของฝากให้กับผู้อื่นถือเป็นการตลาดในรูปแบบหนึ่งของกลุ่มท่องเที่ยว เมื่อได้ดูการทอผ้าก็จะเป็นฐานการเรียนรู้ยาสมุนไพร จะมีการจัดแสดงยาสมุนไพรชนิดต่างๆในตัวจำนวนมากเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ถึงสรรพคุณยาต่างๆซึ่งจะมีคนที่คอยอธิบายว่าแต่ละสมุนไพรใช้รักษาอะไรได้บ้างสรรพคุณเป็นอย่างไร ใช้ควบคู่กับสมุนไพรใดที่ทำให้รักษาได้ดีและยังมีการทำน้ำสมุนไพรให้นักท่องเที่ยวได้ลองชิมและซื้อไปรับประทานได้อีกด้วยซึ่งถ้าหากมาเป็นกลุ่มคณะท่องเที่ยวก็สามารถที่จะเลือกได้ว่าอยากจะทำน้ำสมุนไพรอะไรหรืออยากจะทำน้ำสมุนไพรชนิดใดทางกลุ่มก็จะได้มีการจัดเตรียมไว้ให้รับประทานและ ฐานการเรียนรู้วัดสมุนไพร เป็นการนวดแผนโบราณซึ่งจะมีการสาธิตทำลูกประคบที่จะต้องประกอบไปด้วยสมุนไพรใดบ้างในเพื่อใส่ลงในลูกประคบซึ่งได้มีสมุนไพรต่างๆจัดเตรียมไว้ให้ทดลองทำโดยนักท่องเที่ยวสามารถทำลูกประคบเป็นของตนเองได้และยังมีบริการนวดแผนโบราณไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการมาใช้นวดผ่อนคลายอีกด้วยซึ่งการนวดแผนโบราณของบ้านป่าตาลจะต้องมีการไว้ครูบาอาจารย์ก่อนที่จะมีการนวดอีกด้วยเพื่อให้ผู้ที่มารับการนวดหายเจ็บปวดจากอาการที่เป็นอยู่ซึ่งถือเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมของชาวไทยองที่ได้ให้ความสำคัญกับครูบาอาจารย์ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบันการนวดของบ้านป่าตาลก็คอยมีการอนุรักษ์ไว้เพื่อไม่ให้ภูมิปัญญาเหล่านี้สูญหายไป ถัดมาก็จะเป็นฐานการเรียนรู้การทำตุยไย เป็นการสาธิตการทำตุยไยซึ่งเป็นประเพณีในอดีตที่จะมีการทำตุยไยตุยแมงมุม คือจะทำด้วยเส้นด้ายผูกคล้ายคล้ายแมงมุม มีทั้งแบบสี่ด้าน หกด้าน ซึ่งส่วนด้านจะมีสี่เส้นที่หลากหลายมัดกับไม้ไผ่ที่เหลาแล้วมามัดม้วนจนเป็นวงกลมรอบคล้ายไยแมงมุมที่โยงไปมา ซึ่งจะนำไปตกแต่งตามสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ โดยเชื่อกันว่าจะสามารถใช้ป้องกันสิ่งชั่วร้ายภูตผีปีศาจร้ายที่จะมารบกวนงานบุญต่างๆเมื่อเห็นตุยไยนี้จะถอยออกไปซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถที่จะทำตุยไยเป็นของตนเองได้โดยจะมีสมาชิกของกลุ่มและผู้เฒ่าในหมู่บ้านนั่งอยู่ภายในวัดรวมตัวกันทำงานฝีมือต่างๆซึ่งได้มีการจัดที่แขวนตุยไยไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูปและซื้อตุยไยแขวนเพื่อขบไล่สิ่งร้ายโดยภายในวัดได้มีการจัดสถานที่ภายในวัดให้สวยงามมีดอกไม้หลากหลายชนิดจัดเป็นซุ้มให้ได้ถ่ายรูปกัน ซุ้มแขวนไยก็จะมีแขวนโชว์ไว้

ที่ภายในชุมชนทางเข้าวัดที่จัดทำเป็นเส้นสู่ศูนย์การเรียนรู้ได้มีการแขวนโคมไว้ด้านบนชุมชน ตลอดเส้นทางให้ได้ชมความสวยงาม สีสนของโคมที่และหลากหลายซึ่งหาชมได้ยากในปัจจุบันนอกจากจะมีตามเทศกาลแต่ที่บ้านป่าตาลจัดไว้ให้ได้ถ่ายรูป ชื่นชมตลอดทั้งปียังได้มีฐานการเรียนรู้สอนทำโคมแขวนทั้งโคมแบบยี่เป็งและโคมแบบล้านนาอีกด้วยซึ่งจะอยู่ข้างในศาลาอเนกประสงค์ของวัดจะมีสมาชิกของกลุ่มและผู้เฒ่าในชุมชนมานั่งทำโคมแขวนเพื่อจัดขายส่งตามยอดการสั่งจองและยังเป็นทำสาธิตให้กับนักท่องเที่ยวได้ทดลองทำเพื่อให้เห็นถึงภูมิปัญญาของชาวบ้านในอดีต ภายในวัดป่าตาลยังมีจุดที่สำคัญอยู่อีกก็คือภาพวาดฝาผนังสามมิติภายในวัดซึ่งเป็นภาพการบอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของชาวไทยองที่บ้านป่าตาลในอดีตทั้งการดำรงชีวิตที่แต่ก่อนจะเดินทางใช้วัวและเกวียนเป็นพาหนะหลักในการเดินทาง การทำงานการเกษตรต่างๆของชาวยองที่สะท้อนให้เห็นเป็นเรื่องราวถึงการปลูกข้าว ปลูกผักของนำมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวผ่านที่กำแพง การค้าขายของคนในอดีตว่ามีการค้าขายพืชผัก อาหารชนิดใดบ้างโดยจะเป็นในรูปแบบของตลาดโบราณที่ไม่ได้มีร้านค้ามีเพื่อการนำไปตอตรระกร้าจักสานไม้ไผ่มาสานแล้วตั้งแผงขายผักต่างๆตามข้างทางเป็นภาพการใช้ชีวิตที่เรียบง่ายแต่มีความสุข โดยการนำในคนในชุมชนบ้านป่าตาลในปัจจุบันมาวาดภาพเป็นบุคคลในรูปภาพวาดที่กำแพงเพื่อให้เห็นถึงวิถีชีวิตชาวยองแท้จริงแล้วนักท่องเที่ยวที่ได้ดูภาพวาดก็จะเห็นเป็นเสมือนตัวละครที่มีชีวิตจริง (นักเล่าเรื่องชุมชนบ้านป่าตาลและคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี,สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2564)

การทำแลนด์มาร์คต่างๆภายในวัดที่มีการนำเอกลักษณ์ของชาวไทยองแฝงไว้ตามสถานที่แหล่งการเรียนรู้ต่างๆซึ่งทำให้มีความน่าสนใจและนักท่องเที่ยวก็ชื่นชอบให้ความรู้สึกเหมือนย้อนกลับไปอยู่ในหมู่บ้านชาวยองแบบร่วมสมัยเพราะหมู่บ้านป่าตาลมีบริการให้เช่าชุดแบบชาวยองได้เลือกสวมใส่ซึ่งจะเป็นชุดแบบดั้งเดิมของชาวยองให้ได้สวมใส่ถ่ายรูปตลอดที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้านเพื่อให้เข้ากับคนในชุมชนซึ่งราคาชุดที่ให้เช่าก็จะมีราคา 100 บาทโดยเป็นผ้าที่ชาวบ้านเป็นผู้ทอเองด้วยในทุกวันอังคารการให้เช่าชุดพื้นเมืองไทยองเพื่อถ่ายรูปโดยมีบริการให้แก่นักท่องเที่ยวที่สนใจอยากจะแต่งกายชุดไทยองเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศและสถานที่ต่างๆของบ้านป่าตาลซึ่งการแต่งกายชุดพื้นเมืองก็จะมีเอกลักษณ์ในด้านของลวดลายผ้าชิ้นที่จะเป็นลายของชาวยองและจะมีผ้าพันที่ศีรษะซึ่งจะมีสีสันที่หลากหลายแตกต่างกันไปเพื่อให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้สัมผัสความเป็นวิถีชีวิตของชาวยองหมู่บ้านจะมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนแต่งกายชุดพื้นเมืองเพื่อเป็นการอนุรักษ์เครื่องแต่งกายและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเห็นการแต่งกายแบบดั้งเดิมและความหลากหลายของเครื่องแต่งกาย แต่ถ้าคณะนักท่องเที่ยวที่เข้าเป็นกลุ่มทางหมู่บ้านก็จะขอความ

ร่วมมือให้คนในหมู่บ้านแต่งกายซึ่งคนในหมู่บ้านก็ให้ความร่วมมือและต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี จึงทำให้หน่วยงานของภาครัฐมักจะนำคนเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องในการศึกษาด้านการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ บ้านป่าตาลได้มีการสร้างแลนด์มาร์คที่น่าตานานของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อมาสร้างเป็นช่วงตะ มีลักษณะเป็นสะพานไม้ที่มีเส้นทางยาว และมีหุ่นฟางที่ประกอบไปด้วย พญาลวง พญาช้างครีเมซล พญาค่าง ซึ่งหุ่นฟางแต่ละตัวได้มีประวัติความเป็นมาดังนี้ พญาลวง เป็นสัตว์ในตำนานของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อเป็นเทพที่สามารถบันดาลฝน พญาครีเมซล เป็นช้างที่มีลักษณะสูงใหญ่มีพลังกำลังมาก เป็นพาหนะของพญาวัสสวดีมารที่แย่งชิงรัตนบัลลังก์ของพระพุทธเจ้า ตัวสุดท้ายคือ พญาค่าง เป็นสัตว์ในตำนานของตำบลบวค้ำจากเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาซึ่งเป็นหุ่นฟางที่มีไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูปเช็กอินกับทุ่งนาในมุมมองกว้าง และเป็นแลนด์มาร์คของบ้านป่าตาลโดยสถานที่ที่เป็นที่โล่งกว้างมองเห็นภาพมุมกว้างทั่วทุกทิศอีกด้วย ซึ่งเป็นสถานที่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพราะมีความเป็นธรรมชาติ ส่วนสถานที่อื่นก็จะมีร้านอาหารเฮือนใจยองซึ่งเป็นอาหารพื้นเมืองไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ชิมโดยเมื่อมีบุคคลสำคัญเข้ามาเยี่ยมชมศึกษาดูงานก็ต้องแวะมารับประทานอาหารพื้นเมืองที่ร้านเป็นประจำจึงทำให้นักท่องเที่ยวสามารถที่จะสัมผัสทั้งหมู่บ้านวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และอาหารอีกด้วยโดยภายในหมู่บ้านก็ได้มีตลาดเล็กไว้ขายสินค้าผลิตภัณฑ์ต่างๆซึ่งบางครั้งถ้าอยากจะมีสัมผัสกับวิถีชีวิตจริงของชาวบ้านก็สามารถเลือกโปรแกรมที่เป็นแบบนอนค้างคืนในหมู่บ้านซึ่งมีโฮมสเตย์ไว้ให้บริการและสามารถขอให้ชาวบ้านทำอาหารให้รับประทานได้อีกด้วย บริเวณโดยรอบของบ้านป่าตาลก็มีฐานการเรียนรู้ต่างๆของสมาชิกในกลุ่มได้จัดทำไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชม อาทิเช่น ฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการใช้พื้นที่ว่างเปล่าในบ้านมาเพาะปลูกพืชผักสวนครัวต่างๆโดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้และเป็นพืชผักที่ปลอดสารพิษโดยเมื่อผักโตเต็มที่ก็จะใช้กินภายในบ้านแต่ถ้ามีมากเกินไปก็จะนำไปขายที่ลานภายในวัดซึ่งสร้างรายได้และอาชีพให้กับสมาชิกและคนในชุมชนโดยแต่ละบ้านก็จะมีสวนเล็กที่หลังบ้านของตนเองหากได้เข้าไปชมก็จะมีสมาชิกมาสอนให้คำแนะนำความรู้ในการเพาะปลูกให้กับคนที่สนใจได้เรียนรู้สะท้อนให้เห็นถึงความเรียบง่ายในการใช้ชีวิตของชาวบ้านป่าตาล และยังมีฐานการทำเครื่องหนังซึ่งจะเป็นการทำภายในบ้านของสมาชิกโดยมีให้ดูตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มทำเครื่องหนังซึ่งเป็นหนังควายแท้ๆให้ได้เห็นกันเลยทีเดียวแต่จะต้องมีการแจ้งให้กับกลุ่มล่วงหน้าก่อนที่จะไปดูขั้นตอนเพราะจะต้องมีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้กับนักท่องเที่ยวได้ทดลองซึ่งจะมีแพ็คเกจให้ได้เลือกทดลองทำได้อีกด้วยซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ทำจะเครื่องหนังก็จะกระเป๋า หมวก และอื่นๆ โดยฐานต่างๆมีการกระจายไปยังจุดต่างๆของหมู่บ้านเพื่อต้องการให้มีการกระจายราคาให้กับคนในชุมชนโดยคนในชุมชนก็จะมีเปิดร้านค้าขายสินค้าผลิตภัณฑ์ และการบริการต่างๆให้กับ

นักท่องเที่ยว เมื่อมีการท่องเที่ยวภายในชุมชนเกิดขึ้นก็ทำให้คนในชุมชนเปิดร้านค้า ร้านกาแฟต่างๆไว้บริการให้กับนักท่องเที่ยว และทางกลุ่มได้มีจักรยานไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เช่าเพื่อปั่นไปเที่ยวภายในชุมชน (นักเล่าเรื่องชุมชนบ้านป่าตอลและคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี,สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2564)

อีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องแวะมาคือเขื่อนเงินขุน ซึ่งเป็นเรือนโบราณอายุร่วมร้อยกว่าปี เป็นเขื่อนของ “พ่อขุนกำแพงพิสิฐ” ชุมชนจาวยองในอดีตคหบดีภาคเหนือในอดีตมรดกสู่หลานรุ่นที่ 6 เป็นบ้านไม้สักทองหลังใหญ่อาคารไม้ทั้งหลัง 2 ชั้น มีเรือนชานกลางกว้าง หน้าต่างๆเป็นไม้เลื่อนสไลด์ เปิดปิด หลังคามุงด้วยกระเบื้องดินของภายในประกอบด้วยห้องต่างๆและข้าวของเครื่องใช้ในอดีตมากมายที่หาชมได้ยากมากในปัจจุบันไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมและถ่ายรูปกับสถานที่ ข้าวของโบราณภายในเขื่อนอีกด้วย ต่อมาเขื่อนเงินขุนได้มีอีกหนึ่งสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้ได้เข้าไปสัมผัสคือร้านค้าขายของโชห่วยโบราณเขื่อนเงินขุน ที่จัดไว้ให้กับนักท่องเที่ยวได้แวะเข้าไปถ่ายรูปเชิดอินโดยภายในเป็นการจำลองบรรยากาศร้านค้าภายในอดีตทั้งการตกแต่งภายในและการเก็บสะสมผลิตภัณฑ์สินค้า ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆที่เป็นของในอดีตและปัจจุบันไม่ได้มีการผลิตขึ้นแล้ว มารวบรวมเก็บสะสมไว้ในตู้กระจกโดยทำเป็นร้านของโชห่วยเล็กๆในอดีตให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูป และชิมซบเรื่องราวในอดีตอีกด้วย ยังมีอาหารพื้นเมืองของชาวยองให้ได้แวะรับประทานซึ่งมีเมนูต่างๆมากมายให้ได้ชิมกัน นอกจากนี้ยังมีอาหารพื้นเมืองอย่างข้าวซอยที่เป็นอาหารขึ้นชื่อรอให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปรับประทาน ราคาย่อมเยาและอร่อยแบบต้นตำรับซึ่งเป็นที่ยื่นชื่อในแถบบริเวณนั้นอีกด้วย (คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีซึ่งเป็นผู้ประกอบการหมวกกะโล่เขื่อนเงินขุน ,สัมภาษณ์ ,30 มีนาคม 2565)

ด้านประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณี วัฒนธรรมก็ส่งผลต่อการท่องเที่ยวของบ้านป่าตอลเป็นอย่างมากเมื่องานประเพณีต่างๆบ้านป่าตอลจะเชิญให้หน่วยงานของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆเพราะบ้านป่าตอลเป็นหมู่บ้านมัยยังคงอนุรักษ์ประเพณีดั้งเดิมไว้ไม่ให้หายไปซึ่งทำให้ภาครัฐเล็งเห็นถึงความตั้งใจในการที่อยากจะรักษาไว้จึงทำให้มีหน่วยงานต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆมากมายอาทิเช่นพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่เข้าไปเยี่ยมชมและประชาสัมพันธ์ทั้งด้านสถานที่ท่องเที่ยว การแต่งกายผลิตภัณฑ์ต่างๆให้กับหมู่บ้านป่าตอลเพื่อจัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในทางเพจออนไลน์ของทาง

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ และเผยแพร่ให้กับสำนักงานพัฒนาชุมชนทั่วประเทศหรือชาวบ้านบริเวณรอบข้างให้เข้ามาร่วมงานกันซึ่งหมู่บ้านรอบข้างมักจะเข้ามาร่วมทำกิจกรรมต่างๆอย่างต่อเนื่องเพราะมีความศรัทธาเลื่อมใสในเจ้าอาวาสวัดป่าตอลและความรักใคร่กลมเกลียวกันของชุมชนรอบข้างเมื่อจัดประเพณีใดก็จะได้รับผลตอบรับที่ดียังได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในช่วงที่มีการจัดประเพณีต่างๆ ขึ้นอีกด้วยเพื่อเป็นการเผยแพร่ประเพณี วัฒนธรรมต่างๆ และสถานที่ของชุมชนโดยบ้านป่าตอลประเพณีมีคินในชุมชนและสมาชิกของกลุ่มได้มีการชักชวนกันทั้งการบอกกล่าว การโพสต์ผ่านทาง Facebook และช่องทางออนไลน์ต่างๆ จึงทำให้การจัดงานต่างๆ ได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยวเข้ามาร่วมงานอยู่เสมอซึ่งมีประเพณี วัฒนธรรม ดังนี้

ประเพณีแห่ลูกแก้วหรือบวชนาค เป็นประเพณีที่นิยมจัดในช่วงฤดูร้อน ปลายเดือนมีนาคมหรือเดือนเมษายนโดยจะเชิญคนทั้งตำบลเข้าร่วมประเพณี (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอล 2562)

ประเพณีसानฮอยชาวยอง เป็นประเพณีที่นิยมจัดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคมติดต่อกันประมาณ 3 วันโดยภายในงานได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ มากมาย อาทิเช่น การแสดงของไทลื้อ การประกวดธิดายองกับการประกวดเทพบุตรยองของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ทั้งในจังหวัดเชียงใหม่และต่างจังหวัดก็ได้เข้ามาร่วมทำประเพณีนี้อีกด้วย ซึ่งได้มีการทำซุ้มอาหารพื้นเมืองต่างๆ มาร่วมในประเพณี (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอล 2562)

ประเพณีสู้วัวควายหรือสูมมาควาย ประเพณีนี้จะเกิดในช่วงหลังจากที่มีการดำนาเสร็จแล้วชาวบ้านก็จะมีการจัดประเพณีนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นการแสดงความเคารพและขอโทษควายที่ชาวบ้านได้ใช้งานควายตลอดระยะเวลาที่ได้มีการทำนาโดยจุดประสงค์ที่จัดประเพณีคือต้องขอขมาควายและต้องการให้ควายได้พักผ่อนหลังจากที่ทำงานหนักมาตลอด โดยมีการจัดเตรียมของต่างๆ อาทิ เช่นกรวยดอกไม้ ธูปเทียน เหล้า 1 ขวด ไก่ต้ม ข้าวเหนียว ด้ายสีขาวที่ใช้ผูกเขาควายยาว เครื่องเส้นตำแหลว (เป็นเครื่องสานที่ทำด้วยเส้นตอกขัดไขว้กันให้ส่วนกลางมีลักษณะเป็นตากหกเหลี่ยม) และต้นดอกเอื้องหมายนา นำไปปัก 4 มุมเพื่อป้องกันเภทภัยอันตรายไม่ให้แมลงมารบกวน (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอล 2562)

ประเพณีแห่ไม้ค่าสะหลี (ไม้ค่าศรีมหาโพธิ์) ประเพณีนี้จะมีการจัดขึ้นในวันที่ 14 เมษายนของทุกปี โดยไม้สะหลีจะต้องทำให้ครบตามจำนวนของคนในครัวเรือน และจะเขียน ชื่อ-สกุล ติดที่ไม้สะ

หลี่ จะแห่ไม้สะหลีเข้าวัดในช่วงเย็น ขบวนจะมีการตีกลอง ฆ้อง แห่ร้องรำทำเพลงเป็นเพลงที่สนุกสนาน (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2562)

ประเพณีวันปากปี เป็นวันที่ 16 เมษายน ของทุกปีโดยทุกหมู่บ้านหรือทุกครัวเรือนจะใช้สายลिनโยงไปยังทุกบ้านทุกครัวเรือน ซึ่งจะได้มีการจัดเตรียมของเครื่องเซ่นไหว้ ดังต่อไปนี้ สะตวง 9 ห่อง ซึ่งในสะตวงจะประกอบไปด้วย รูปปั้นงู ควาย หมา เป็ด ไก่ ช้าง วัว อย่างละ 1 ตัว ดอกไม้รูปเทียน กล้วย อ้อย ข้าวสาร ข้าวเปลือก ข้าวเหนียว ข้าวตอก ดอกไม้ และผ้าขาวผ้าแดง โดยผู้ประกอบพิธีกรรมจะเป็นอาจารย์หรือพ่อหนาน (ซึ่งเป็นผู้ที่เคยบวชเป็นพระมาก่อน)เท่านั้นที่จะทำพิธีกรรมนี้ได้ เมื่อเสร็จสิ้นพิธีกรรมนี้ก็จะมีการนำสะตวง ไปวางไว้ที่ทางทิศตะวันตกหรือทิศตะวันออก (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2562)

ประเพณีงานปอยหลวง เป็นประเพณีที่ชาวบ้านจัดขบวนแห่ไปอัญเชิญพระอุปคุตไปยังแม่น้ำหรือลำน้ำห้วย โดยให้ตัวแทนลงไปดำน้ำเพื่อนำก้อนหินขึ้นมา ซึ่งชาวบ้านมีความเชื่อกันว่า การอัญเชิญพระอุปคุต เพื่อให้มารักษางานปอยหลวงให้มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆได้อย่างราบรื่นไม่มีอุปสรรคปัญหาใดๆ ในระหว่างการจัดงานปอยหลวงขึ้น เมื่อเสร็จสิ้นประเพณีงานปอยหลวงก็จะได้มีการนำเอาก้อนหินไปคืนที่แม่น้ำ โดยบุคคลที่จะนำเอาก้อนหินไปคืนจะต้องเป็นอาจารย์หรือปู่จ่านเท่านั้น (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2562)

ประเพณีเลี้ยงเสื่อบ้าน เป็นประเพณีที่จัดขึ้นทุกๆปีจำนวน 1 ครั้ง โดยจะจัดขึ้นในช่วงขึ้น 9 ค่ำ หรือแรม 9 ค่ำ ของที่เตรียม หมู หรือไก่ รูปเทียน ข้าวตอก ดอกไม้ และเหล้า โดยจะผู้เฒ่าผู้แก่ 1 คน เป็นผู้นำเครื่องบวงสรวงไปไหว้เสื่อบ้าน (บรรพบุรุษที่ปกปักรักษาและคุ้มครองชุมชน) เพื่อขอให้เสื่อบ้านช่วยปกปักรักษาคุ้มครองสำหรับคนที่เข้าออกไปต่างถิ่น ไม่ให้มีโรคร้ายไข้เจ็บ (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2562)

ประเพณีเข้าก้ำ เป็นประเพณีที่จัดขึ้นในช่วงฤดูหนาว โดยชุมชนจะนิมนต์พระจากวัดต่างๆ ภายในตำบลมาประมาณ 7-9 รูป ไปนั่งสวดที่ป่าช้าในช่วงเวลากลางคืน เพื่อเป็นการส่วนบุญส่วนกุศลให้กับวิญญาณและสัตว์ที่สถิตอยู่ในที่ต่างๆ ซึ่งชาวบ้านจะไปร่วมทำบุญและตักบาตรในช่วงเวลาตอนเช้า (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2562)

ประเพณีตานข้าวใหม่ เป็นประเพณีที่จัดขึ้นในช่วงทำนาเสร็จ โดยชาวบ้านจะนำข้าวเปลือก ข้าวสารใหม่ และข้าวเหนียว มาทำบุญที่วัดเพื่อเป็นสิริมงคล เพื่อให้ชาวนาสามารถขายข้าวได้ในราคาที่ดีตลอดทั้งปีแต่ปัจจุบันนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากการนำข้าวมาถวายก็เปลี่ยนเป็นนำเงินทำบุญ

หลังคาละ 100 บาท ที่วัดแทน (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2562)

ประเพณีเดือนสิบสองเป็ง และกินโก๋ยสลาท เป็นการทำบุญไปให้ผู้ตายรวมทั้งส่งเคราะห์ผู้ตายด้วย มีการพึ่งเทศน์ตั้งแต่เช้าถึงเที่ยง หรือเรียกอีกอย่างว่า การทานให้เปรต ซึ่งชาวองมีความเชื่อกันว่าในเดือน 12 ขึ้น 1 ค่ำจนถึงเดือน 12 แรม 15 ค่ำ พระยายมราชจะปล่อยวิญญาณกลับสู่โลกมนุษย์โลกปีละ 1 ครั้งในช่วงนี้เท่านั้น ส่วนเปรตนั้นเชื่อกันว่ามีรูปร่างสูงเท่าต้นตาล ปากเท่ารูเข็ม จะอดอยากและหิวโหยมาทั้งปี ก็จะได้รับานิสงส์จากประเพณีนี้อีกด้วย (แผนพัฒนาโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล 2562)

โดยประเพณีวัฒนธรรมของบ้านป่าตาลนั้นมีมากมายซึ่งยังคงมีการรักษาและสืบทอดกันอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้ประเพณีวัฒนธรรมต่างๆสูญหายไปตามกาลเวลาโดยจะมีประเพณีหนึ่งที่เป็นประเพณีที่มีความเป็นเอกลักษณ์คือการจุดถางประทีปในช่วงของวันลอยกระทงโดยผางปะติ๊ด (ในภาษาพื้นเมืองภาคเหนือ) หรือ ถ้วยประทีป เป็นเครื่องสักการบูชาในพระพุทธศาสนา คำว่า ผาง คือ ภาชนะดินเผาคล้ายถ้วยเล็กๆ ใช้เป็นถ้วยสำหรับใส่ขี้ผึ้งหรือน้ำมันและไส้ของปะติ๊ดที่ทำมาจากเส้นฝ้าย ส่วนคำว่า ปะติ๊ด คือแสงสว่าง เพื่อเป็นการร่วมสืบทอดประเพณีเป็งล้านนาแบบโบราณในช่วง ประเพณีเป็ง (ประเพณีลอยกระทงแบบล้านนา) ชาวบ้านป่าตาลในอดีตนิยมจุด "ผางปะติ๊ด" เป็นพุทธบูชา สืบเนื่องมาจาก ตำนานพระพุทธเจ้าห้าพระองค์ ได้แก่ พระกกุสันธะ พระโกนาคมนะ พระกัสสปะ พระโคตม (พระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน) พระศรีอริยเมตไตร พระพุทธเจ้าทั้งห้าพระองค์ได้ถือกำเนิดจากแม่กาเผือก และวันหนึ่งขณะที่แม่กาออกไปหาอาหารได้เกิดพายุทำให้ไข่ทั้งห้าฟองของแม่กาเผือกถูกพัดตกจากรังไหลไปตามแม่น้ำ มีแม่ไก่ แม่นาค แม่เต่า แม่โค และแม่ราชสีห์เก็บไปเลี้ยงจุดบูชาเพื่อตอบแทนบุญคุณผู้มีพระคุณ บูชาพระรัตนตรัย ชาวบ้านป่าตาลจึงนิยมจุดผางปะติ๊ดบูชา เพื่อสักการะต่อสิ่งต่างๆที่ได้ใช้ประโยชน์ เช่น ประตู่บ้าน บ่อน้ำ ยุงข้าว เต่าไฟ บันได หน้าต่าง ฯลฯ นอกจากนี้ ยังเป็นการบูชาแสงสว่าง เชื่อว่าจะทำให้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีแสงสว่างนำทางชีวิตให้โชติช่วงชัชวาลตั้งแสงจากผางปะติ๊ด ด้วยเหตุนี้ช่วงประเพณีเป็งจึงสว่างไสวเต็มไปด้วยแสงผางปะติ๊ดกิจกรรม จุดผางปะติ๊ด ถือเป็นอีกประเพณีหนึ่งของภาคเหนือ ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ในอดีต แสดงให้เห็นถึงขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม รวมไปถึงความร่วมมือของคนในชุมชน ซึ่งเป็นการจัดขึ้นด้วยความพร้อมใจกันของคนในชุมชน จะเห็นได้ว่ามีประทีปโคมไฟหลากหลายสีสัน ถูกนำมาตกแต่งอย่างสวยงามหลายร้อยดวงประดับตามพื้นที่บริเวณหน้าลานวัดป่าตาล ซึ่งทั้งหมดนี้

เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยสร้างสีสันและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย ได้มาสัมผัสกับขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมและยังได้มีหน่วยงานของพัฒนาชุมชนได้ส่งให้นักการตลาดเข้ามาทำสื่อประชาสัมพันธ์ในกิจกรรมประเพณีนี้อีกด้วยซึ่งถือเป็นการร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ วัด และชุมชนในการที่จะต้องการสืบสานประเพณี วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย (นักเล่าเรื่องชุมชนบ้านป่าตาลและคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี,สัมภาษณ์ ,8 มีนาคม 2565)

ด้านผลิตภัณฑ์

หมู่บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่คนชุมชนมีการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆอย่างมากมายโดยจะมีความแตกต่างกันไปตามความถนัดของแต่ละคนโดยจะเป็นการนำภูมิปัญญาดั้งเดิมของคนในชุมชนมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้และอาชีพในการหาเลี้ยงครอบครัวให้กับสมาชิกหรือคนในชุมชนบ้านป่าตาลซึ่งผลิตภัณฑ์ทั้งหมดดังต่อไปนี้

หมวกกะโล่ เป็นหมวกกะโล่จากกระดาษสา ซึ่งเป็นภูมิปัญญาและงานหัตถกรรมที่สรรสร้างจากวัตถุดิบที่มีชื่อเสียงของ อำเภอสันกำแพง นั่นก็คือ กระดาษสา มาเป็นหมวกกะโล่หมวกทรงโบราณ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากชาติตะวันตก ชาวไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้นำมาประยุกต์ใช้และทำขึ้นจากวัสดุในท้องถิ่นหลากหลายชนิดหมวกกะโล่ที่นิยมในเมืองไทย มีอยู่หลัก ๆ 4 ประเภท ได้แก่ ทรงราชการ ทรงทำยงอน ทรงโปโล และทรงแบบสากล ปัจจุบันคุณรวพรรณ คำลือ ผู้สืบทอดภูมิปัญญาด้านการทำหมวกกะโล่ของอำเภอสันกำแพง ยังคงใช้วิธีการทำหมวกกะโล่แบบดั้งเดิม โดยใช้กระดาษสา วัตถุดิบท้องถิ่นของอำเภอสันกำแพงเป็นส่วนประกอบ โดยมีวิธีทำโดยสังเขป ดังนี้ เริ่มจากการทำโครงของหมวกซึ่งจะทำจากไม้ฉำฉาหรือไม้ก๊อก จากนั้นนำกระดาษสามาฉีกเป็นสามเหลี่ยมและเอามาติดกับแม่พิมพ์หมวกให้ทั่ว ใช้ไม้ตะโกทาให้ทั่วทั้งหมวก จากนั้นนำขอบหมวกมาใส่ นำไปตากแดดจนแห้งสนิท แยกออกจากแม่พิมพ์ นำกระดาษทรายมาขัด และลงสีตามความต้องการ โดยบ้านป่าตาลได้มีการนำหมวกกะโล่มาทำเป็นลวดลายต่างๆที่สวยงามในไปในหมวกเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับหมวกกะโล่ อีกทั้งยังได้มีการเติมสีสันที่สดใสลงไปในหมวกเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับหมวกกะโล่ ซึ่งถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก (ผู้ประกอบการหมวกกะโล่เฮือนเงินขุน ,สัมภาษณ์ ,8 มีนาคม 2565)

ผ้าชื่อนยอง การทอผ้าฝ้ายและการทำลวดลายโดยใช้ที่กระตุก ที่ใช้ทำเหยียบสลับข้างกันและใช้มือสอดใส่ลายเส้นผ้าฝ้ายเพื่อให้เกิดลวดลายเป็นเอกลักษณ์ของผ้าชื่อนยองในส่วนของกรรมวิธีการทำผ้าชื่อนยองนั้น อันดับแรกคือการนำผ้าฝ้ายที่มีการนำไปย้อมสีธรรมชาติ สีต่างๆ ตามความต้องการแล้วก่อนที่จะนำมาคัดแยกเส้นฝ้ายให้แต่ละสีนำมาผสมคลุกกันก่อนที่จะนำไปขึ้นเครื่องทอผ้าที่กระตุก แล้วให้ช่างทอผ้าได้ทอผ้าชื่อนยองออกมา ก่อนที่จะนำไปตัดเย็บเป็นผ้าชื่อนยองและเสื่อยอง เพื่ออนุรักษ์ให้คนรุ่นหลังได้รู้จักวิถีชีวิตชาวยอง โดยผ้าชื่อนยองของชาวยองจะมีสีที่สดใสและลายที่เป็นเอกลักษณ์โดยบริเวณปลายผ้าชื่อนยองจะเป็นสีล้วนซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสีเขียวความหมายคือความอุดมสมบูรณ์ แต่ทางกลุ่มได้มีการนำมาทอให้มีสีลวดลายที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อตามใจชอบอีกด้วย เป็นได้ทั้งของฝากและไปสวมใส่เองได้อีกด้วย (คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่ดูแลศูนย์การเรียนรู้การทอผ้าป่าตาล ,สัมภาษณ์ ,8 มีนาคม 2565)

สมุนไพร สมุนไพรชาวยองได้รวมกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน และได้นำเอาภูมิปัญญาด้านสมุนไพรที่มีในชุมชนมาจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร จัดจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้แก่คนในชุมชน โดยได้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ดังนี้ อาทิเช่น ลูกประคบสมุนไพร ลูกละ 39 บาท , สมุนไพรอบตัว ลูกละ 35 บาท ,ยาต้มสมุนไพรแก้ปวดเมื่อยบ่ารุงกำลัง ลูกละ 25 บาท ,ยาดมสมุนไพรไม้หอม ขวดละ 35 บาท ,ขี้ผึ้งตะไคร้หอมปูเลย กระปุกละ 70 บาท ,น้ำมันเหลือง ขวดละ 70 บาทและน้ำมันเขียว ขวดละ 70 บาท ซึ่งเป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมในการรักษาของชาวยองที่ได้มีการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน โดยสมุนไพรนั้นถือเป็นการแพทย์สมุนไพรที่สามารถใช้ในการรักษาอาการต่างๆให้กับผู้ใช้อีกด้วย เป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาดั้งเดิมของชาวบ้านป่าตาล (คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่ดูแลศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสมุนไพรวัดป่าตาล ,สัมภาษณ์ ,8 มีนาคม 2565)

โคมแขวนล้านนา เป็นโคมที่มีรูปทรงที่เหมือนรังมดส้ม (มดแดง) และรูปทรงเป็นแปดเหลี่ยม จึงเรียกว่า ธรรมจักร โคมรังมดส้มนี้ ใช้ไม้ไผ่เฮี้ยะ เหลาให้เป็นเส้น กว้างประมาณ ๑ เซนติเมตร หนาประมาณ ๒ - ๓ มิลลิเมตร นำมาหักเป็น ๑๖, ๒๔ เหลี่ยมหรือตามต้องการ นำมาผูกด้วยด้ายให้แน่น เมื่อมัดโครงเสร็จแล้ว นำไม้เฮี้ยะที่เตรียมไว้มาหักมุม เพื่อทำหูโคมเป็นรูปสามเหลี่ยม เมื่อทำเป็นโครงสำเร็จแล้ว ติดกระดาษรอบโครง ปล่อยให้แห้งไว้ เพื่อเป็นช่องใส่ผงประทีป และให้อากาศเข้ามาในโคมได้ ตัดลวดลาย อาจจะเป็นลายดอกกำกอก(ลายประจำยาม) ลายตะวัน สำหรับประดับตกแต่ง หลังจากนั้นติดหางโคม สำหรับกระดาษที่ใช้ทำโคม อาจใช้กระดาษแก้วหลากสีหรือกระดาษสีมาใช้

เป็นอุปกรณ์ทำโคม ถ้าใช้กระดาษสี ไม่นิยมประดับด้วยลวดลาย โคมรังมดส้มใช้จุดเป็นพุทธบูชาซึ่งมีจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวและยังรับทำเพื่อขายส่งให้กับร้านค้าต่างๆอีกด้วย ได้มีฐานการเรียนรู้ที่ไว้สอนให้กับนักท่องเที่ยวได้ลองทำโคมแขวนเพื่อเป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำโคมแขวนล้านนา (คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่ดูแลฐานสาธิตโคมแขวนล้านนา ,สัมภาษณ์ ,8 มีนาคม 2565)

ข้าวแคบ เป็นอาหารพื้นบ้านที่คนสมัยก่อนในพื้นที่มีการปลูกข้าวเจ้าจำนวนมาก ชาวบ้านจึงมีความคิดที่จะนำข้าวเจ้านั้นมาปรับเปลี่ยนในการรับประทานให้หลากหลาย อย่างเช่น การนำข้าวเจ้าไปแปรรูปในรูปแบบของ “ข้าวแคบ” ข้าวแคบสามารถเก็บไว้ได้นาน นำไปทอด จี่ไฟ และสะดวกสบายในการนำติดตัวออกไปกินได้ เมื่อต้องเดินทางไปทำนา ทำไร่ นอกบ้าน ปัจจุบันข้าวแคบหาทานได้ยากมาก เพราะมีคนทำไม่มากนัก และมีขั้นตอนในการทำที่ละเอียด และต้องใจเย็นๆ มากในการทำ “ข้าวแคบ” มีลักษณะคล้ายแผ่นโรตีสายไหม แต่บางกว่า แข็งกว่า และใสกว่า โดยได้มีวางจำหน่ายทั้งในรูปแบบสำเร็จรูปที่พร้อมทานได้เลยและแบบที่สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน (ผู้ประกอบการสวนลุงเดช,สัมภาษณ์ ,19 พฤศจิกายน 2565)

ของจักรสาน เป็นสินค้าที่มาจากงานฝีมือของคนในชุมชนที่ได้ใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในหมู่บ้านนำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ อาทิเช่น การนำเอาไม้ไผ่มาสร้างเป็นสินค้าที่เกิดจากการจักสานจนกลายเป็น กล้องข้าว หมวกจักสาน ตระกร้า ที่นั่งข้าว อุปกรณ์เครื่องใช้ภายในครัวเรือนมากมายที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนแล้วมีราคาถูกลงกว่าและเป็นงานภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนตั้งแต่อดีต (ผู้ประกอบการจักสานลุงเดช,สัมภาษณ์ ,19 พฤศจิกายน 2565)

ซึ่งผลิตภัณฑ์ต่างๆของบ้านป่าตาลยังมีอีกมากมายให้ได้เข้าไปเลือกซื้อภายในชุมชนได้อีก เมื่อมีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวเป็นคณะใหญ่ชาวบ้านในชุมชนก็จะนำเอาผลิตภัณฑ์สินค้าที่ตนเองมีอยู่แล้วออกมาตั้งขายตามจุดต่างๆภายในชุมชนบ้านป่าตาล แต่ด้วยสถานการณ์โควิด 2019 ที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของทั้งประเทศและภายในชุมชนจึงทำให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขาย โดยเพิ่มช่องทางการขายเป็นทางออนไลน์มากขึ้นเพื่อให้สมาชิกและคนในชุมชนมีรายได้ อาทิเช่น ข้าวแคบกับโคมแขวนล้านนา ก็จะเพิ่มช่องทางการขายโดยให้พ่อค้าคนกลางเข้ามาสั่งซื้อเพื่อไปขายต่างยังสถานที่ต่างๆ หรือ หมวกกะโล่ กับผ้าซิ่นชาวองจะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเพจของหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น เพจของผลิตภัณฑ์ OTOP นวัตวิถี ของสำนักงานพัฒนาชุมชน เพจของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เข้ามาให้ความช่วยเหลือในการประชาสัมพันธ์ทั้งในส่วนของการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ การออกบูธตามงานจัดแสดงสินค้า OTOP ต่างๆทั่วประเทศเพื่อเป็นการขายผลิตภัณฑ์และยังเป็นการสร้างรายได้ อาชีพ และคุณค่าให้กับคนในชุมชนอีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของชาวองให้คงอยู่สืบไป โดยกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้มีการเรียนรู้ที่จะ

ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆเพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ในชุมชน (ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล , สัมภาษณ์ ,8 มีนาคม 2565)

จากการได้ศึกษาบริบทของสภาพแวดล้อมบ้านป่าตาลผู้วิจัยได้ร่วมกับคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลบางส่วนเพื่อมีการนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis ซึ่งได้ศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคต่างๆของชุมชน จากการที่จะได้เรียนรู้บริบทต่างๆของบ้านป่าตาลในทำให้มองเห็นภาพรวมของสภาพแวดล้อมชุมชนเพื่อที่จะได้หาแนวทางกลยุทธ์ต่างๆในการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม จะได้นำแนวทางที่ได้ไปพัฒนาชุมชนบ้านป่าตาลเป็นการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ SWOT ของป่าตาล

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ol style="list-style-type: none"> 1.มีเอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรม ของชาวไทยองที่จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว 2.บุคลากรของชุมชนมีความรู้ทักษะในงานฝีมือต่างๆที่เป็นของดั้งเดิมของชาวไทยอง 3.มีนักเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของชุมชนเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว 4.วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการฐานการเรียนรู้ต่างๆ 5.พิพิธภัณฑ์ชาวไทยองเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยองในอดีต 5.มีที่พักที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกพัก เช่น โรงแรม โฮมสเตย์ 7.ที่พักโฮมสเตย์ของคนชุมชนไว้ให้บริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับการใช้ชีวิตร่วมกับคนในชุมชน 8.เจ้าอาวาสของวัดป่าตาลเป็นพระนักพัฒนาของชุมชน 7.ผู้นำของชุมชนในด้านต่างๆมีความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะทำการท่องเที่ยวชุมชน 8.ทุนทางยักษ์กับสะพานไม้ไผ่ที่ตั้งอยู่บนทุ่งนาซึ่งเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน 9.การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยองทุกวันอังคารและมีการแต่งกายชุดพื้นเมืองของสมาชิกที่ประจำฐานการเรียนรู้ทุกวัน 10.มีผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตไว้จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว 11.มีร้านอาหารพื้นเมืองชาวไทยองและเครื่องดื่มไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 12.โปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้บริการ 13.การสนับสนุนร่วมมือของวัด โรงเรียน และชุมชนในการสร้างหมู่บ้านท่องเที่ยวพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 14.คนในชุมชนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการพัฒนาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน 15.ชุมชนบ้านป่าตาลอยู่ใกล้เมืองและสถานที่สำคัญต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1.ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของชุมชน 2.ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด 3.พื้นที่ทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ในชุมชนถูกแปรสภาพเป็นที่พักอาศัย 4.สถานที่ในชุมชนมีพื้นที่คับแคบทำให้ไม่สามารถที่จะขยายเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค
1.ชุมชนป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ otop นวัตกรรม 2.หน่วยภาครัฐต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาล 3.นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน 4.ความหลากหลายของ วัฒนธรรม ประเพณีที่ทำให้นักท่องเที่ยวอยากเข้ามาเยี่ยมชม 5.หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน 6.การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ 7.ชุมชนป่าตาลได้เข้าร่วมงานจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์otop เพื่อออกบูธแสดงสินค้าของชุมชนตามสถานที่ต่างๆ 8.การประชาสัมพันธ์สินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆผ่านทางสารสนเทศ เช่น เฟสบุ๊ค เพจต่างๆ 10.หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณี ร่วมกัน 11.เครือข่ายในของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาศึกษาดูงานได้มีการแนะนำให้กลุ่มต่างๆเข้ามาท่องเที่ยว	1.โรคระบาดโควิด19ที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน 2.สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจทำให้การจับจ่ายใช้สอยน้อยลง 3.ผลิตภัณฑ์จากภายนอกมีราคาที่ต่ำกว่าผลิตภัณฑ์ของชุมชนเนื่องใช้เครื่องจักรในการผลิต 4.การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนเข้าไม่ถึงกลุ่มคนบางกลุ่ม 5.แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 2

เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่ประสบความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล ตำบลบวค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่โดยศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 2.1.ศึกษารูปแบบกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลและวัตถุประสงค์ 2.2.ศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล ซึ่งชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวOTOP นวัตกรรมที่ได้รับรางวัล จากการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการของชุมชนบ้านป่าตาลและกลุ่มท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีการเชื่อมโยงกันซึ่งทำให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งทำให้แหล่งท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆของชุมชนได้รับการดูแลรักษาและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆให้เป็นสถานที่ที่แก่นที่สนใจอยากจะได้เรียนรู้และนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ การให้บริการในแต่ละด้าน การบริหารจัดการของชุมชนแบบมีส่วนร่วมกับคนในชุมชนและหน่วยงานต่างๆ โดยเน้นนำเสนอประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสืบสานผ่านการท่องเที่ยวของชุมชน ผู้จัดทำวิจัยเล็งเห็นความสำคัญของกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมของชุมชนบ้านป่าตาลที่สามารถถอดแบบมาเป็นจัดทำเป็นแนวทางข้อเสนอแนะการพัฒนาให้กับชุมชนอื่นๆได้นำไปปรับใช้กับการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนอื่นๆที่มีความสนใจอยากจะทำแนวทางแผนของบ้านป่าตาลไปพัฒนาต่อยอดเป็นของชุมชนนั้น ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ได้พิจารณาจากการศึกษารูปแบบกระบวนการ

ดำเนินงานและศึกษาปัจจัยที่สู่ความสำเร็จ ซึ่งวัตถุประสงค์ที่ 2.1 เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้มีการแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 จะเป็นการสัมภาษณ์คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการดำเนินงานท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี ข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตามแบบสอบถามและข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลตามแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 การสัมภาษณ์คณะกรรมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล จำนวน 9 คน ซึ่งได้มีการสัมภาษณ์กระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่ประสบความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษากระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลและศึกษาปัจจัยที่สู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ซึ่งชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่ได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจากการคัดเลือกทั่วประเทศของกรมพัฒนาชุมชน จึงได้มีการศึกษากระบวนการดำเนินงานของกลุ่มจากการสัมภาษณ์พบว่า การบริหารจัดการของชุมชนบ้านป่าตาลและกลุ่มท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการเชื่อมโยงกันซึ่งทำให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นอย่างมาก ส่งผลทำให้แหล่งท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆของชุมชนได้รับการดูแลรักษาและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม ได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆให้เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้และนำความรู้ที่ได้ไปสร้างเป็นผลิตภัณฑ์และการให้บริการด้านต่างๆ การบริหารจัดการของชุมชนแบบมีส่วนร่วมกับคนในชุมชนและหน่วยงานต่างๆ การนำประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสืบสานผ่านการท่องเที่ยวของชุมชน ผู้จัดทำวิจัยเล็งเห็นความสำคัญของกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของชุมชนบ้านป่าตาลที่สามารถถอดแบบมาเป็นแนวทางข้อเสนอแนะการพัฒนาให้กับชุมชนอื่นๆได้นำไปปรับใช้กับการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนอื่นๆที่มีความสนใจอยากจะทำไปพัฒนาและได้พิจารณาโดยใช้ การศึกษารูปแบบกระบวนการดำเนินงานและศึกษาปัจจัยที่สู่ความสำเร็จ ซึ่งได้มีการไปสัมภาษณ์คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการดำเนินงานท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.ด้านกลยุทธ์ ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้มีการตั้งกลยุทธ์ของกลุ่มไว้โดยจัดทำตามทิศทางกรมพัฒนาชุมชนได้มีแนวทางการดำเนินงานไว้ให้กับชุมชนที่ได้รับคัดเลือกให้ปฏิบัติตามเพื่อให้

เป็นไปในทิศทางที่แผนงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจัดตั้งไว้เพื่อให้เป็นไปตามที่ทางกรมพัฒนาชุมชนตั้งไว้ซึ่งแต่ละชุมชนก็ได้มีการนำกลยุทธ์มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทต่างๆของชุมชนบ้านป่าตาลเอง

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ด้านกลยุทธ์ของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าวว่ามีการตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อให้ช่วยต่อการบริหารจัดการเมื่อมีการตั้งกลุ่มก็ได้มีการแบ่งเป็นกลุ่มกันทำงานจะได้ช่วยต่อการกระจายหน้าที่ความรับผิดชอบโดยให้แต่ละกลุ่มมอบหมายหน้าที่ให้กับสมาชิกของตนเองซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และได้มีการนำเกณฑ์ที่ทางพัฒนาชุมชนตั้งไว้มาทำให้สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม คน จึงทำให้ต้องมีการบริหารจัดการของชุมชนบ้านป่าตาล ซึ่งสอดคล้องกับ เจ้าอาวาสวัดป่าตาลซึ่งเป็นที่ปรึกษาให้กับกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี การร่วมกันวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวบ้านป่าตาลจะต้องมีการประชุมร่วมมือกับคนในชุมชนเพื่อหารือร่วมกันในการจัดทำกลยุทธ์ของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้สอดคล้องกับแผนที่ทางพัฒนาชุมชนตั้งไว้เพื่อให้บรรลุทั้งในด้านของเป้าหมายแผนของพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวและเป้าหมายของชุมชนจึงเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางที่เหมาะสมในการตั้งกลยุทธ์ของชุมชน และ รองนายกเทศมนตรีตำบลบววกค้ำได้มีการเพิ่มเติมด้านกลยุทธ์ คือการสร้างจุดขายของความเป็นชุมชนโดยเน้นการนำจุดเด่นของวัฒนธรรม ประเพณี ภาษา อาหาร การแต่งกายชุดพื้นเมือง สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน ผลิตภัณฑ์เพื่อทำเป็นทิศทางเดียวกันตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาสัมผัสในชุมชนด้วยตนเอง สร้างเป็นศูนย์การเรียนรู้ต่างๆให้กับคนที่สนใจได้มาศึกษาเรียนรู้และนักเล่าเรื่องชุมชนซึ่งเป็นคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้เพิ่มเติมว่า เน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านสื่อออนไลน์โดยจะมีทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนเข้ามาทำสื่อในการประชาสัมพันธ์ภาครัฐจะเป็นกรมพัฒนาชุมชนของจังหวัดและอำเภอส่วนกำแพงมาจะทำสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและสินค้าของชุมชนต่อมาได้มีเทศบาลตำบลบววกค้ำได้เข้ามาช่วยพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลอีกทั้งยังได้ผลักดันการท่องเที่ยวของชุมชน

ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าวว่า

“พอคิดว่าหมู่บ้านป่าตาลได้ตั้งกลุ่มขึ้นมาเพราะอยากให้คนรู้จักหมู่บ้านของเรา ตอนตั้งกลุ่มก็ได้มีการคิดว่าจะทำอย่างไรให้การบริหารงานกลุ่มง่ายขึ้นที่สุด จึงตกลงกันว่าเมื่อตั้งกลุ่มก็ได้มีการแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆ

จะได้ทำงานง่ายกระจายงานต่างๆให้แต่ละดูแลกลุ่มกันเองและหัวหน้ากลุ่มก็แบ่งงานให้กับสมาชิกของตัวเองโดยเป้าหมายก็จะทำตามเกณฑ์มาตรฐานของทางพัฒนาชุมชนตั้งไว้ในแผนและเอามาปรับให้เข้ากับการบริหารจัดการของชุมชนบ้านป่าตอลยุทธ์เราจะใช้แผนของพัฒนาชุมชนเลย จึงทำให้บ้านป่าตอลเราได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบเพราะเราใช้กลยุทธ์ของเขา” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าอาวาสวัดป่าตอลซึ่งเป็นที่ปรึกษาให้กับกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้กล่าวว่า

“อาตมาคิดว่าได้การร่วมกันวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวบ้านป่าตอลจะต้องมีการประชุมกับชาวบ้านในชุมชนร่วมกันทำเป้าหมายการท่องเที่ยวบ้านป่าตอลมาตลอดหลายปีและได้รับโอกาสจากพัฒนาชุมชนมาทำโครงการดีๆในบ้านป่าตอลกลุ่มเลยเน้นทำตามแผนที่ทางพัฒนาชุมชนตั้งไว้เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายแผนของพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวและเป้าหมายของชุมชนคือมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในหมู่บ้านอาตมาจึงเป็นที่ปรึกษาให้คำสอนและชี้แนะตั้งเป้าหมายตั้งกลยุทธ์ของชุมชน” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้างและเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า

“ผมเป็นทั้งผู้บริหารของเทศบาลและคณะกรรมการของกลุ่ม มองว่ากลยุทธ์บ้านป่าตอล คือการสร้างจุดขายของความเป็นชุมชน ที่ใช้วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา อาหาร การแต่งกายชุดไทยของที่ท่องเที่ยวในบ้านป่าตอลบวกกับสินค้า ผลิตภัณฑ์ต่างๆมาทำเป็นทิศทางเดียวกันตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ที่ทาง พช ได้มีให้ไว้และอยากให้คนที่มาเที่ยวได้เข้าได้เห็นที่บ้านป่าตอลมีอะไรดีๆบ้างต้องมาเจอด้วยตนเองและอยากจะทำให้มีการสร้างเป็นศูนย์การเรียนรู้ต่างๆให้กับคนที่สนใจได้มาลองทำด้วยตัวเองครับ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

นักเล่าเรื่องของชุมชนและเป็นฝ่ายประสานงานของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า

“ที่คิดว่ากลยุทธ์ของบ้านเราเน้นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับสินค้าผ่านสื่อทางออนไลน์ เพราะมีทั้งมหาวิทยาลัย หน่วยงานของรัฐเข้ามาถ่ายคลิบ ถ่ายรูปและบอกว่าจะเอาไปลงหน้าเพจของหน่วยงานตัวเองเพื่อช่วยโปรโมตหมู่บ้านให้อีกทางหนึ่ง ซึ่งที่เห็นชัดเจนคือทางพัฒนาชุมชนจังหวัดและอำเภอสันกำแพงมาถ่ายรูปแล้วเอาไปทำสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและสินค้าของชุมชนให้

ตอนนี้ทางเทศบาลบวกค้ำก็ได้อเข้ามาช่วยปรับปรุงสถานที่ต่างๆของป่าตอลให้สวยขึ้น” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

2.ด้านโครงสร้าง กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการจัดทำโครงสร้างของกลุ่มอย่างชัดเจนโดยให้มีลำดับการบริหารจัดการของกลุ่ม โดยให้มีประธาน รองประธาน และคณะกรรมการ หัวหน้ากลุ่มต่างๆ เพื่อให้ง่ายต่อการติดต่อประสานงานกันภายในกลุ่มการที่กลุ่มมีโครงสร้างจะทำให้ง่ายในการสั่งการเมื่อมีงานต่างๆเข้ามาจะทำให้กลุ่มสามารถขับเคลื่อนไปได้ตามที่ประธานเป็นผู้มอบหมายหน้าที่ให้แก่สมาชิกแต่ละคนเป็นผู้รับผิดชอบ

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ด้านโครงสร้างของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์นักเล่าเรื่องของชุมชนและเป็นฝ่ายประสานงานของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้กล่าวว่าโครงสร้างของกลุ่มก็จะเน้นการทำตามโครงสร้างที่มีการจัดทำไว้ โดยทำตามลำดับขั้นซึ่งจะหาสมาชิกตามความสมัครใจของคนในชุมชนและจะคัดเลือกหัวหน้ากลุ่มตามความถนัดการคัดเลือกคณะกรรมการจะดูตามคุณสมบัติความถนัดและมีความเสียสละเพื่อส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับที่ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอลมีการกำหนดโครงสร้างตามแผนผังของลำดับการบังคับบัญชาอย่างชัดเจนโดยการให้สมาชิกร่วมในการคัดเลือกหัวหน้าฝ่ายต่างๆและร่วมกันอนุมัติในการที่จะกำหนดโครงสร้างของกลุ่มต่างๆเพื่อให้การทำงานต่างๆง่ายขึ้นโดยถ้าสมาชิกให้ความร่วมมือในการคัดเลือกก็จะส่งผลให้เมื่อมีการสั่งงานหรือขอความร่วมมือต่างๆก็จะทำให้ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกง่ายขึ้น ซึ่งคณะกรรมการท่านหนึ่งและคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอลอีกท่าน ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า โครงสร้างของกลุ่มมีการดำเนินการตามโครงสร้างของกลุ่มที่มีแผนผังของลำดับที่ได้กำหนดไว้คือมีประธาน รองประธาน หัวหน้าแต่ละกลุ่ม และคณะกรรมการ โดยจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบแบ่งไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนอย่างชัดเจน และลดการทำงานซ้ำซ้อนกันภายในกลุ่ม ส่งผลให้เมื่อมีการจัดทำโครงสร้างที่ชัดเจนก็จะทำการสั่งงานต่างๆชัดเจนมากขึ้น เมื่อมีโครงการกิจกรรมต่างๆเข้ามาจะทำให้การกระจายงานไปอย่างทั่วถึงในทุกกลุ่ม โดยผู้ใหญ่บ้านป่าตอล กล่าวว่าโครงสร้างของกลุ่มได้มีการทำตามโครงสร้างของกิจกรรมโครงการที่ได้มีการกำหนดไว้ โดยมีแผนผังของลำดับการบังคับบัญชาตามโครงสร้างโดยจะมีหัวหน้าแต่ละกลุ่มและลูกทีมเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการของกลุ่มเพื่อแต่ชุมชนเป็นผู้คัดเลือกสมาชิกและกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นมาเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการของชุมชนบ้านป่าตอล

นักเล่าเรื่องของชุมชนและเป็นฝ่ายประสานงานของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้กล่าวว่า

“พีโครงสร้างของกลุ่มของบ้านเราก็ไม่มีอะไรมากมายจะเน้นไปตามโครงสร้างที่จัดตามลำดับขั้นที่ตั้งกันทั่วไปแต่จะให้ความสำคัญกับการหาคนมาทำงานมากกว่าคือคนต้องสมัครใจมาทำเพื่อเป็นคนของคนในชุมชนกับจะคัดเลือกผู้นำกลุ่มต่างๆตามความถนัดที่เขาทำเป็น ส่วนการคัดเลือกคณะกรรมการก็จะดูตามความสามารถ ความถนัดและต้องเสียสละเพื่อส่วนร่วม โครงสร้างคนกลุ่มจะให้ฟังหัวหน้าอยู่แล้วจึงไม่ปัญหาอะไรกับการทำตามคำสั่ง” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าวว่า“พอกับคนในกลุ่มก็ใช้โครงสร้างตามแผนผังทั่วไปที่เขาใช้ในการทำงานต่างๆตามลำดับขั้นเพื่อให้มีความสามารถสั่งหรือใช้คนในกลุ่มๆได้แต่ทำงานกันแบบให้ทุกคนเข้าช่วยกันเลือกหัวหน้าต่างๆ เวลาทีมงานอะไรเข้ามาทุกคนในกลุ่มต้องช่วยกันอนุมัติ แสดงความรู้สึกที่คิดไว้ การมีโครงสร้างกลุ่มมันจะช่วยให้งานเวลาทำงานอะไรจำเป็นต้องมีคนหรือหัวหน้าที่คอยบอกคนในกลุ่มให้ทำงานอย่างนั้นอย่างนี้ได้ถูกต้องตามที่ต้องการ การที่สมาชิกเป็นคนเลือกหัวหน้าเองเวลาสั่งงานต่างๆกับขอให้ช่วยงานตรงนั้นตรงนี้มันจะความร่วมมือจากสมาชิกง่ายขึ้น” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ดูแลแหล่งเรียนรู้การทำโคมแขวน เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า

“ตัวที่ว่า โครงสร้างกลุ่มของบ้านเราก็ดีอยู่แล้ว มีประธาน รอง หัวหน้าต่างๆ กับสมาชิก มันก็ทำให้คนเรารู้ว่าตัวเองต้องทำงานอะไร อยู่ส่วนไหน แล้วพี่ว่าคนในกลุ่มเรารู้หน้าที่ของตัวเองและให้ความเคารพในตัวหัวหน้ากลุ่มเขาสั่งอะไรพวกพี่ก็จะช่วยกันทำงานให้มันดี เวลาทีมงานอะไรก็จะช่วยเหลือกันตลอดโครงสร้างกลุ่มเรามันทำให้คนเห็นว่าเราทำในส่วนไหนยังไงมากกว่า งานมันก็กระจายไปให้ทุกคนได้ช่วยเหลือกันได้ทำงานกันทุกคน” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ฝ่ายทะเบียนซึ่งหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า

“ลุงคิดว่า โครงสร้างของกลุ่มบ้านเราดีครับ คนในกลุ่มก็ทำหน้าที่ตัวเอง และเห็นมีแผนผังของกลุ่มกำหนดไว้จะมีประธาน รองประธาน หัวหน้าแต่ละกลุ่ม และคณะกรรมการต่างๆ มันทำให้เห็นว่าความรับผิดชอบของตัวเอง คนในกลุ่มก็รู้หน้าที่ของแต่ละคนอย่างชัดเจน มันง่ายต่องาน งานไม่ซ้ำซ้อนกัน โครงสร้างของกลุ่มเราชัดเจนครับ ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“พ่อ คิดว่าโครงสร้างของกลุ่มบ้านป่าตาลที่มีอยู่ก็จะเข้าไปโครงสร้างของกิจกรรมโครงการที่ทางพัฒนาชุมชนได้ให้ไว้เป็นแผนผังของลำดับการสั่งการจะตามโครงสร้างทั่วไปโดยจะมีหัวหน้าแต่ละกลุ่มและลูกทีมกลุ่มการมีโครงสร้างจะทำให้ง่ายต่อการดำเนินงาน จัดการกลุ่มต่างๆของหมู่บ้านป่าตาลเราและบ้านเราได้เลือกสมาชิกมีหลักเกณฑ์เลือกเข้ามาทำงานเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการของชุมชนบ้านป่าตาล” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

3.ด้านระบบ การบริหารจัดการของกลุ่มมีการกระบวนการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้มีการตั้งเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนการทำงานของกลุ่มซึ่งได้ทำตามขั้นตอนในทุกส่วนที่ตั้งไว้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยด้านระบบของการบริหารจัดการของชุมชนบ้านป่าตาลจะเป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและคนในกลุ่มโดยเน้นการรับฟังเสียงข้างเป็นหลักซึ่งทำให้การทำงานแบบเป็นระบบง่ายขึ้น

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ด้านระบบของการบริหารจัดการของกลุ่ม ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลแหล่งเรียนรู้การทำโคมแขวน คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าววาระบบของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจะเน้นการกระจายอำนาจให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทำงานเป็นทีมเพื่อให้ง่ายต่อการติดต่อประสานงานกันในการทำกิจกรรมต่างๆของการท่องเที่ยวชุมชน ให้สมาชิกเข้ามามีบทบาทในการร่วมกันจัดงานกิจกรรมต่างๆเพื่อให้มีความเข้าใจในกิจกรรมอย่างแท้จริงโดยต้องมีการทำงานตามแบบแผนที่ตั้งไว้ตามขั้นตอนของงานซึ่งสอดคล้องกับผู้ใหญ่บ้านป่าตาลที่กล่าวเพิ่มเติม ระบบจะเน้นการพูดคุยชี้แจงกันภายในกลุ่มและรับฟังเสียงข้างมากเป็นหลักทำงานกันแบบครอบครัวเมื่อมีงานก็จะมีการประสานงานผ่านทางหัวหน้ากลุ่มและจะให้หัวหน้าของแต่ละกลุ่มดูแลบริหารจัดการกลุ่มเองเมื่อมีงานหรือต้องจัดกิจกรรมต่างๆแต่ถ้าเป็นงานที่มีการทำกิจกรรมหรือคณะมาจำนวนมากก็จะต้องมีการประชุมงานกันเพื่อชี้แจงบทบาทหน้าที่ของแต่ละกลุ่มให้เป็นไปตามแผนการท่องเที่ยวที่ได้มีการจัดวางไว้เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลมีการกำหนดเป้าหมายทิศทางต่างๆให้ทำตามเป้าหมายแผนงานที่กำหนดไว้และมีการรับฟังข้อเสนอแนะปัญหาต่างๆจากนักท่องเที่ยวโดยการให้นักท่องเที่ยวทำแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการและการรับฟังสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมภายในกลุ่มการกระจายอำนาจให้แต่ละกลุ่มได้บริหารจัดการกันเองให้ง่ายต่อการทำงานและเมื่อมีงานต่างๆขึ้นก็จะมีการเรียกประชุมเพื่อชี้แจงงานให้กับสมาชิกแต่ละกลุ่มได้เกิดความเข้าใจใน

การจัดงานต่างๆเพื่อให้งานสามารถบรรลุเป้าหมายไปได้จะเน้นการพูดคุยชี้แจงกันภายในกลุ่มและรับฟังเสียงข้างมากเป็นหลักทำงานกัน และเจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้ายและเจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอลได้เพิ่มเติมว่าระบบของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเน้นการกระจายอำนาจให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม โดยให้มีสมาชิกมีส่วนร่วมปรึกษาหารือกันภายในกลุ่มเพื่อให้การทำงานสามารถดำเนินต่อไปได้ตามแผนงาน กระบวนการที่ตั้งเป้าหมายไว้ซึ่งในการดำเนินงานจะทำงานกันอย่างเป็นระบบในการประสานความร่วมมือของสมาชิก

ผู้ดูแลแหล่งเรียนรู้การทำโคมแขวน คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอลได้กล่าวว่า

“กลุ่มของบ้านป่าตอลเรามีระบบการทำงานเน้นเป็นแบบการกระจายอำนาจให้คนในกลุ่มชาวบ้านได้เข้ามาช่วยกันงานต่างๆแบบมีส่วนร่วมกันในการจัดงานต่างๆ การทำงานเป็นทีมทำให้ง่ายต่อการติดต่อพูดคุยกันในการทำงานต่างๆเวลามีนักท่องเที่ยวมาในชุมชนเราให้คนในกลุ่มเข้ามามีหน้าที่ในการร่วมกันจัดงานต่างๆขึ้นต้องการพูดคุยกันจะได้เข้าใจเวลามีงานต่างๆกลุ่มจะทำงานตามแบบแผนที่ตั้งไว้ตามขั้นตอนของงาน” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ใหญ่บ้านป่าตอล ได้กล่าวว่า

“พอว่า ระบบของกลุ่มบ้านเราจะมีการพูดคุยกันกับคนในกลุ่ม และรับฟังเสียงข้างมากเป็นหลักแต่ก็จะนำเสียงข้างน้อยมาคิดแก้ไข เน้นทำงานกันแบบครอบครัวเมื่อมีงานเข้ามาก็จะแจ้งผ่านทางหัวหน้ากลุ่มให้ไปจัดการกันเองภายในกลุ่มโดยได้มีกลุ่มไลน์ไว้ใช้ในการพูดคุยกันเรื่องงานผ่านทางไลน์คนในกลุ่มก็จะารู้เรื่องงานต่างๆได้และจะให้หัวหน้าของกลุ่มดูแลจัดการกลุ่มเอง แต่ถ้าเป็นงานใหญ่ๆที่ต้องใช้คนเยอะๆหรือคณะที่มาดูงานจำนวนมากๆก็ต้องมีการประชุมงานกันก่อนในการแบ่งงานบทบาทหน้าที่ของกลุ่มต่างๆให้เป็นไปตามแผนการท่องเที่ยวที่ได้มีการจัดวางไว้เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอล ได้กล่าวว่า

“พอ ว่าเราได้กำหนดเป้าหมายทิศทางต่างๆและทำตามเป้าหมายแผนงานที่กำหนดไว้ ซึ่งพอเป็นประธานได้รับฟังคำแนะนำ การติชมปัญหาต่างๆจากนักท่องเที่ยวแต่ก่อนพอได้ให้กลุ่มแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวทำแบบสอบถามความพึงพอใจแล้วเสร็จ และเอาแบบสอบถามนั้นมาปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการพอยังฟังเสียงสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมภายในกลุ่มการกระจายอำนาจให้แต่ละกลุ่มได้บริหารจัดการกันเองเพื่อให้ง่ายการทำงานและเมื่อมีงานต่างๆขึ้นก็จะมีประประชุมกันบอกงานต่างๆให้กับสมาชิกแต่ละกลุ่มได้เข้าใจในการจัดงานต่างๆที่จะเกิดขึ้นงานของ

เราจะได้สำเร็จระบบงานของกลุ่มเน้นการพูดคุยชี้แจงกันภายในกลุ่มและรับฟังเสียงข้างมากเป็นหลัก” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าของสุทศนีย์ผ้าฝ้าย หนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าวว่

“ป่าคิดว่า ระบบของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีก็จะเป็นการกระจายอำนาจให้กับคนภายในกลุ่ม กลุ่มให้มีพวกป่าได้มีส่วนร่วมในการพูดคุยปรึกษาปัญหาภายในกลุ่มมันให้ทำงานง่ายขึ้นกลุ่มสามารถดำเนินงานต่อไปตามแผนงานตามงานที่ตั้งเป้าหมายไว้ ป่าว่าการทำงานกันอย่างนี้เป็นระบบ มันต้องใช้พูดคุยประสานความร่วมมือของคนแต่ละกลุ่ม แต่บ้านป่าตาลเราจะทำอะไรต้องดูแผนงานในแต่ละงานกิจกรรมว่าต้องทำอะไรให้งานที่จัดมันดีต่อการท่องเที่ยวมีความน่าสนใจและกระจายนักท่องเที่ยวในแต่ละฐานการเรียนรู้เพื่อให้ครอบคลุมในทุกฐานการเรียนรู้ของชุมชน” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าวว่

“ป่าคิดว่าระบบของกลุ่มเป็นการกระจายอำนาจให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมกับกลุ่มเพราะสมาชิกทุกคนมีความสำคัญกับกลุ่มอย่างมากคนในกลุ่มก็จะออกความเห็นบ้างเวลาที่มีการประชุมกันงานต่างๆ เพราะต้องการให้แผนงานที่กลุ่มทำนั้นสำเร็จและมีคนมาเที่ยวหมู่บ้านเยอะๆ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

4.ด้านรูปแบบ การบริหารจัดการภายในกลุ่มนั้นเป็นการบริหารที่มีผู้นำในทุกส่วนของชุมชนเข้ามามีบทบาทส่วนร่วมซึ่งไม่มีรูปแบบที่ตายตัวเป็นการบริหารจัดการที่ทำงานเป็นทีมการที่สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือและร่วมกันทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายแผนงานที่ตั้งไว้ซึ่งจะเน้นการรับฟังเสียงข้างมากเป็นหลักและการร่วมมือกันทำงานเป็นทีม

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ด้านรูปแบบของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้างได้กล่าวว่รูปแบบ การทำงานจะเป็นในรูปแบบทั้งเน้นการสั่งการ โน้มน้าวและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและใช้กฎระเบียบในการควบคุมสมาชิก แบ่งมอบหมายหน้าที่กันอย่างชัดเจนตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวเสริมว่ รูปแบบ การบริหารจัดการของกลุ่มจะมีรูปแบบที่หลากหลายแล้วแต่กิจกรรมซึ่งต้องมีทั้งการสั่งการเพื่อใช้ในการ

มอบหมายหน้าที่ให้หัวหน้าแต่ละกลุ่มรับผิดชอบงานที่ได้รับ และการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกว่าควรมีแนวทางการทำงานในทิศทางใดเพื่อให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการบริหารของกลุ่ม การพูดโน้มน้าวสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิกและยังต้องมีการดูแลควบคุมให้สมาชิกทำตามกฎระเบียบที่ได้ตั้งไว้ ส่วนฝ่ายทะเบียน ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้เพิ่มเติมว่ารูปแบบ การทำงานของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลมีรูปแบบการทำงานเป็นครอบครัวเน้นการพูดคุยกัน ขอความร่วมมือของสมาชิกเป็นหลัก จะไม่เน้นการสั่งการ เมื่อมีงานต่างๆจะชี้แจงกันโดยผ่านกลุ่มไลน์และให้หัวหน้ากลุ่มเป็นคนทำหน้าที่สรรหาคน และแรงงานตามกลุ่มของตนเอง โดยผู้ดูแลกลุ่มอาหาร รูปแบบการบริหารจัดการภายในกลุ่มจะเป็นการประสานงานกันด้วยการพูดคุยกันเมื่อมีปัญหาข้อสงสัยก็จะมีการประชุมกันเพื่อหารือและร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการทำงานเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน และผู้ใหญ่บ้านป่าตาล เพิ่มเติมว่ารูปแบบ การทำงานตามความสมัครใจของสมาชิกภายในกลุ่ม ติดต่อกัน ประสานงานกันอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีปัญหาใดก็จะมีการแก้ไขและหาแนวทางร่วมกัน การทำงานจะให้เป็นการกระจายอำนาจไปให้หัวหน้ากลุ่มดูแลโดยจะมีประธานคอยกำกับและให้คำแนะนำกับแต่ละกลุ่มเพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้างและเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า

“ผมว่าการทำงานของกลุ่มมีรูปแบบการทำงานที่หลากหลายรูปแบบมีทั้งการสั่งการ การโน้มน้าวและรับฟังความคิดเห็นของคนในกลุ่ม คนในชุมชน มีทั้งการใช้กฎระเบียบในการควบคุมสมาชิกบ้างเป็นครั้งคราวแต่รูปแบบการทำงานที่กลุ่มได้มีการแบ่งงานหน้าที่กันอย่างชัดเจนให้กับแต่ละคนซึ่งคนในกลุ่มก็ทำงานตามที่ได้บอกไว้แต่กลุ่มนั้นมีรูปแบบบริหารจัดการกันที่เน้นการประสานงานผ่านการประชุมกลุ่มใหญ่และแจ้งหน้าที่กันอย่างชัดเจน” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ลุงคิดว่า รูปแบบการบริหารจัดการของกลุ่มจะมีหลายแบบแล้วแต่ละงานต่างๆที่จัดขึ้นซึ่งมีทั้งแบบสั่งให้ทำตามงานที่หัวหน้ากลุ่มให้และหัวหน้าแต่ละกลุ่มรับผิดชอบจะต้องดูแลงานของกลุ่มเอง และประธานยังได้ถามความคิดเห็นของกลุ่มต่างๆอยากให้เป็นแบบไหนอะไรยังไง จะได้ใช้เป็นแนวทางการทำงาน ต้องการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารของกลุ่ม การขอความร่วมมือ การพูดจาให้ขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับคนในกลุ่มและยังต้องมีการดูแลควบคุมให้กลุ่มต่างๆทำตามกฎระเบียบที่ได้ตั้งไว้ จะมีการว่ากล่าวตักเตือนบ้างเป็นครั้งคราวเวลามีคนทำผิดจะได้ไม่มีใครเอาเป็น

ตัวอย่างและให้สมาชิกเคารพกฎ กติกาการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ฝ่ายทะเบียน ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าวว่

“ลุงว่า การทำงานของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลทำงานกันเป็นแบบครอบครัวจะพูดกันเสมอเวลาทำงาน กลุ่มจะพูดขอความร่วมมือของคนเป็นหลัก จะไม่เน้นการสั่ง แต่ถ้ามีงานต่างๆที่มีคนมาเกี่ยวข้องกันเรื่อยๆจะบอกกันโดยผ่านกลุ่มไลน์และให้หัวหน้ากลุ่มเป็นคนทำหน้าที่หาคนมาทำงานในวันที่มีงานและแจกงานกันเองตามกลุ่มของตัวเอง” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ดูแลฝ่ายอาหาร เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าวว่

“ที่กลุ่มของบ้านป่าตาลเป็นรูปแบบการทำงานในกลุ่ม แบบประสานงานกันแบบพูดคุยกันตอนมีปัญหาอะไรก็จะมีการประชุมกันในกลุ่มนะ จะได้หาทางออกกันและคนในกลุ่มจะร่วมกันพูดความคิดเห็นในการทำงานเพื่อการแก้ปัญหาร่วมกัน” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล ได้กล่าวว่

“พอก็ว่ารูปแบบการทำงานจะเป็นครอบครัวทำงานกันตามความสมัครใจของคนภายในกลุ่มว่าใครอยากทำอะไรยังกันบ้าง แต่กลุ่มมีการพูดคุย ติดต่อกัน ประสานงานกันตลอดเวลาที่มีปัญหาอะไรก็จะมีการแก้ไขและหาแนวทางร่วมกัน การทำงานจะให้เป็นการกระจายอำนาจไปให้หัวหน้ากลุ่มดูแลโดยจะมีประธานคอยดูแลและให้คำแนะนำกับแต่ละกลุ่มเพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

5.ด้านบุคลากร บุคลากรจะเป็นคนในชุมชนที่มีความสนใจที่อยากจะเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมและมีความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีความเสียสละที่อยากจะพัฒนาชุมชน สมาชิกของกลุ่มจะเป็นคนที่ต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีความพร้อมที่อยากจะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ด้านบุคลากรของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล กล่าวว่าได้มีการคัดเลือกบุคลากรที่เป็นคนในชุมชนตามความสมัครใจและอยากที่จะเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนไม่หวังผลกำไร ให้ความร่วมมือในการทำงานและมีความสามารถทักษะงานฝีมือที่

ถนัดและเน้นคนที่ต้องการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมเป็นหลักและพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง ความเชี่ยวชาญของสมาชิกแต่ละกลุ่มเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้มีความ น่าสนใจ และทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับที่เจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า บุคลากร ได้มีคัดเลือกบุคลากรตามความสมัครใจและ ความสามารถทักษะงานฝีมือที่ถนัดโดยเป็นการชักชวนคนในชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์ของตนเองให้เข้า มาร่วมกันเป็นกลุ่มของแต่ละฐานการเรียนรู้ในการถ่ายทอดความรู้ และเน้นคนที่ต้องการทำงานเพื่อ ประโยชน์ของส่วนร่วมเป็นหลักและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองโดยการนำคนไปฝึกอบรมทักษะต่างๆ โดยผู้ดูแลกลุ่มอาหาร คณะกรรมการ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า สมาชิกคัดเลือกคนตามความสมัครของ สมาชิกที่อยากจะเข้ามาทำงานซึ่งต้องมีจิตอาสา มาช่วยทำงานกิจกรรมต่างๆจึงต้องเป็นสมาชิกที่ พร้อมทำงานเพื่อส่วนร่วมและคัดเลือกคนตามความถนัดของสมาชิกว่าต้องการที่จะผลิตสินค้าชนิดใด ก็เข้ามาร่วมกันทำงานกับกลุ่มโดยกลุ่มจะให้สมาชิกได้ทำผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ตนเองสนใจและทำมาต่อ ยอดให้เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน

ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ตัวของพ่อและกลุ่มของเราได้เลือกที่คนจะมาทำงานอย่างแรกเลยต้องเป็นคนในชุมชนป่า ตาลและสมัครใจที่จะเข้ามาทำงานกับเราเพราะเราทำเพื่อประโยชน์ของชุมชนไม่หวังผลกำไรใดๆ ต้องให้ความร่วมมือกับกลุ่มเวลามีการมีงาน ต้องความสามารถในงานฝีมือที่ถนัดพวกเขาของต่างๆ และหลักคือพ่อเน้นคนที่ต้องการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมบ้านป่าตาลเป็นหลักและเปิดใจ พร้อมที่จะพัฒนาตัวเองต้องเก่งในงานที่ตัวเองทำจะได้เอาไปสอนสมาชิกแต่ละกลุ่มจะได้เอาไปพัฒนา ต่อยอดเป็นสินค้า ของฝาก ของกินต่างๆให้กลุ่มมันจะได้ให้ความสนใจ และเป็นของแปลกใหม่”

เจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว หนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่า ตาล ได้กล่าวว่า

“ป่าคิดว่าด้านเกี่ยวกับคน ได้มีคัดเลือกคนแบบใครอยากจะทำงานก็มาเป็นสมัครเป็นสมาชิก ได้แต่ต้องมีทักษะงานฝีมือที่ถนัดว่าแบบทำงานฝีมืออะไรเป็นบ้าง แต่กลุ่มเราก็จะชวนคนในชุมชนที่มี ผลิตภัณฑ์ของตนเองให้เข้ามาร่วมกันตั้งกลุ่มเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆเอาไว้สอนคนมาเที่ยวบ้านเรา และใครที่สนใจได้เข้ามาเรียนได้และเน้นคนที่ต้องการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมเป็นหลักและ ต้องมีเวลามาร่วมงานหรือตอนเขาเอาคนมาทำงานต่างๆโดยกลุ่มบ้านเรามีการนำคนไปฝึกอบรม ทักษะต่างๆ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ดูแลกลุ่มอาหาร คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ที่ว่าสมาชิกบ้านเรามาคนที่มีความสมัครใจของสมาชิกแต่ละคนที่ยอยากจะทำมาทำงานมันต้องมีจิตอาสาเพราะบางครั้งไม่ได้รับค่าตอบแทนอะไรเลย มาด้วยใจจริงๆต้องเสียสละเวลาของตัวเองมาช่วยทำงานกิจกรรมต่างๆจึงต้องเป็นคนที่พร้อมทำงานเพื่อส่วนรวมบ้านเราและคัดเลือกคนตามความถนัดของสมาชิกว่าต้องการที่จะผลิตสินค้าอะไรก็เอาเข้ามาร่วมกันทำงานในกลุ่มชุมชนบ้านเราโดยกลุ่มก็จะให้อิสระกับสมาชิกได้ทำของขายต่างๆที่เขาอยากจะทำและทำมาต่อยอดให้เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

6.ด้านทักษะ กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอลนั้นได้มีแผนงานการพัฒนาทักษะความสามารถของบุคลากรและกลุ่มให้มีประสิทธิภาพซึ่งได้มีการพัฒนาทักษะบุคลากรโดยการนำวิทยากรที่มีความรู้ในการส่งเสริมอาชีพ การทำผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนให้มีสวยงาม โดยการนำหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนเข้ามาบรรยายให้ความรู้ในเรื่องต่างๆเพื่อเพิ่มทักษะให้กับสมาชิกของกลุ่ม

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ด้านทักษะของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ นักเล่าเรื่องชุมชน ได้กล่าวว่าด้านทักษะ กลุ่มได้มีการพัฒนาสมาชิกและคนในชุมชนตามทักษะความสามารถของสมาชิกในแต่ละกลุ่มจะเน้นการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ของแต่ละกลุ่มให้มีความน่าสนใจโดยสมาชิกแต่ละคนจะต้องมีการศึกษาความต้องการของตลาดในรูปแบบปัจจุบันเพื่อให้สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งสอดคล้องกับเจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้ายได้กล่าวเพิ่มเติมว่าด้านทักษะ กลุ่มและทางชุมชนได้มีเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆเข้ามาถ่ายทอดความรู้ทักษะ การทำงานฝีมือต่างๆให้กับสมาชิกได้เรียนรู้และนำไปต่อยอดได้โดยมีการสอนกระบวนการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งจะมีหน่วยงานต่างๆของภาครัฐและมหาวิทยาลัยเข้ามาส่งเสริมด้านการสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชนเพื่อเพิ่มทักษะให้กับสมาชิกโดย ผู้ดูแลแหล่งเรียนรู้การทำโคมแขวน ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตอล ได้กล่าวว่า มีการถ่ายทอดความรู้ในด้านต่างๆที่สมาชิกมีโดยผ่านการจัดฐานการเรียนรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวที่สนใจได้เรียนรู้ ทักษะ การทำงานฝีมือต่างๆให้กับสมาชิกหรือนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจอยากที่จะเรียนรู้และนำไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยสมาชิกทุกคนพร้อมที่ถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆให้ได้เรียนรู้ผ่านฐานการเรียนรู้ที่จัดไว้สาธิตให้แก่ักท่องเที่ยว

นักเล่าเรื่องชุมชนหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า

“ที่ว่ากลุ่มบ้านเราได้มีการพัฒนาคนในกลุ่มกับคนในชุมชนตลอดเพราะส่วนใหญ่คนในกลุ่มเขามีมีความรู้งานฝีมืออยู่แล้วเราก็เอาตามทักษะความสามารถของคนในแต่ละกลุ่มแต่หลักๆเน้นไปพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ของแต่ละกลุ่มมากกว่าเพราะต้องการขายของมันทำให้มีความน่าสนใจโดยสมาชิกแต่ละกลุ่มจะต้องมีการไปดูว่าตอนนี้เขาฮิตอะไร ขายอะไรแล้วมันจะมีคนซื้อเราต้องทำของขายเราให้เป็นปัจจุบันสินค้าเราถึงเป็นที่ต้องการของตลาดที่จะชอบชวนสมาชิกไปออกบูธตามงานแสดงสินค้าต่างๆ เราจะไปเห็นของที่อื่นด้วยว่าเป็นยังไงและนำกลับมาพัฒนาของของบ้านเรา ทักษะของตนเองให้มีความโดดเด่นขึ้น” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าของสุทศน์ยี่ผ้าฝ้าย เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า

“ป่าคิดว่า ประธานกลุ่มและผู้ใหญ่บ้านได้มีเอาวิทยากรจากข้างนอก พวกหน่วยงานรัฐต่างๆ เข้ามาสอนความรู้ ทักษะ ทำฝีมือต่างๆให้กับสมาชิกของบ้านเราได้เรียนรู้และนำไปต่อยอดได้มีทั้งการสอนวิธีทำของต่างๆพวกของที่ระลึก กับข้าว ขนมอะไรพวกนี้ให้พวกป้าๆ ตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มทำจนถึงการทำบรรจุภัณฑ์ของมันสวยขึ้น ซึ่งบ้านเราโชคดีที่จะมีหน่วยงานต่างๆของรัฐและมหาวิทยาลัยเข้ามาส่งเสริมด้านการสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชนมันก็ให้พวกที่มีทักษะการทำงานฝีมือเพิ่มได้พัฒนาความสามารถของตัวเองด้วยตลอดเวลา” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ดูแลแหล่งเรียนรู้การทำโคมแขวน เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ที่ว่าก็การสอนให้ความรู้ในด้านต่างๆกับพวกพี่นะมีทั้งสอนผ่านการจัดฐานการเรียนรู้ให้นักท่องเที่ยวที่สนใจอยากลองทำ พวกพี่ที่อยากได้ทักษะเพิ่มก็ไปเรียนที่ฐานที่เราอยากทำเพิ่ม ทำงานฝีมือต่างๆกลุ่มบ้านสอนให้กับสมาชิกหรือนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจอยากที่จะเรียนหรือเอาไปต่อยอดทำเป็นของตัวเอง โดยพี่ๆทุกคนพร้อมที่สอนสิ่งที่เป็นกับประสบการณ์ต่างๆให้ได้เรียนกันอยู่แล้วใครสนใจก็ไปเรียนทำที่ฐานการเรียนรู้ที่จัดไว้แสดงให้นักท่องเที่ยว” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

7.ด้านค่านิยมร่วม แนวทางการบริหารจัดการของกลุ่มและคนในชุมชนจะไม่ค่อยเป็นในรูปแบบของกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆแต่จะเป็น ความเชื่อและบรรทัดฐานที่สมาชิกและคนในชุมชนมีร่วมกันคือ การที่มีเป็นและเจ้าอาวาสเป็นศูนย์รวมใจของคนในชุมชนที่อยากที่ทำประโยชน์ต่างๆให้กับชุมชนเนื่องจากเจ้าอาวาสเป็นพระพัฒนาซึ่งลงมือทำจนคนในชุมชนศรัทธาและเคารพนับถือจนทำให้ชุมชนมีความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกัน

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ด้านค่านิยมร่วมของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์เจ้าอาวาสวัดป่าตาล ได้กล่าวว่า ค่านิยมร่วมของกลุ่มคือวัดเป็นผู้ริเริ่มในการทำชุมชนท่องเที่ยวโดยได้มีการพูดคุยกับคนในชุมชน ผู้นำ ซึ่งได้มีการกำหนดแผนงานร่วมกันและได้ขอความร่วมมือของคนในชุมชนให้มาช่วยในการทำแหล่งท่องเที่ยวต่างๆซึ่งทางวัดก็ได้มีการสร้างศูนย์การเรียนรู้ขึ้นภายในวัดซึ่งทำให้คนในชุมชนเห็นความตั้งใจของวัดที่อยากจะพัฒนาจึงส่งผลให้เกิดความศรัทธาในวัดและเจ้าอาวาส คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการทำงานของวัดมากขึ้นจนถึงทุกวันนี้เมื่อคนในชุมชนยอมรับศรัทธาวัดแล้วเมื่อมีงานต่างๆก็ทำให้คนในชุมชนเข้ามาช่วยเหลืองานต่างๆส่งผลให้เมื่อทำอะไรก็จะประสบความสำเร็จ เน้นการพูดคุย ลงมือทำจริงให้คนในชุมชนได้เห็นทำให้คนในชุมชนและภายนอกยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับรองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้าง ได้กล่าวว่า ค่านิยมร่วมของกลุ่มคือความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนในการขับเคลื่อนการทำงานของกลุ่มต่างๆ และผู้นำที่คอยรับฟังและการร่วมกันทำงานในทุกส่วนโดยมีวัด เจ้าอาวาสเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชนซึ่งเมื่อมีกิจกรรมใดคนในชุมชนให้ความร่วมมือเสมอ โดยฝ่ายทะเบียนคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวเพิ่มเติม ค่านิยมร่วมคือการทำงานเพื่อชุมชน อยาให้ชุมชนมีรายได้เป็นชุมชนท่องเที่ยวเพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพ รายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ค่านิยมร่วมกันคือการทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนในการเผยแพร่ความรู้ต่างๆให้กับนักท่องเที่ยวจึงทำให้สมาชิกทุกคนทำงานเพื่อส่วนร่วมเป็นหลักและของตนเองเป็นรอง

เจ้าอาวาสวัดป่าตาลซึ่งเป็นที่ปรึกษาให้กับกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า “อาตมามองว่า ค่านิยมร่วมของกลุ่มเริ่มต้นจากที่วัดเป็นผู้ริเริ่มในการทำชุมชนท่องเที่ยวโดยอาตมาได้พูดคุยกับคนในชุมชน ผู้นำ ว่าอยากจะให้บ้านป่าตาลเป็นท่องเที่ยวเลยได้มีการวางแผนงานร่วมกัน ได้ขอความร่วมมือของคนในชุมชนให้มาช่วยในการทำแหล่งท่องเที่ยวต่างๆซึ่งทางวัดและอาตมาได้เริ่มทำให้มีการสร้างศูนย์การเรียนรู้ภายในวัดพอทำแล้วคนในชุมชนบ้านเราเห็นความตั้งใจของวัดที่อยากจะพัฒนาหมู่บ้านจึงส่งผลให้เกิดความศรัทธาในวัดและอาตมา จากนั้นเวลามีงานอะไรคนในชุมชนก็ให้ความร่วมมือในการทำงานของวัดมากขึ้นจนถึงทุกวันนี้คนในชุมชนยอมรับและศรัทธาวัดก็เป็นผลดีเมื่อมีงานต่างๆก็ทำให้คนในชุมชนเข้ามาช่วยเหลืองานต่างๆเวลาทำอะไรและทุกคนร่วมมือกันอาตมาว่าก็ส่งผลให้เมื่อทำอะไรก็จะประสบความสำเร็จ อาตมาว่าค่านิยมคือเน้นการพูดคุย ลงมือทำจริงให้คนในชุมชนได้เห็นทำให้คนในชุมชนและภายนอกยอมรับ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้างและเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ส่วนตัวของว่า ค่านิยมร่วมของกลุ่มคือเกิดความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาล ในการร่วมกันขับเคลื่อนการทำงานของกลุ่มต่างๆและที่สำคัญคือผู้นำของบ้านเราที่คอยรับฟังและการ ร่วมกันทำงานในทุกส่วนโดยมีวัดกับท่านเจ้าอาวาสเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลด้วย คนในชุมชนมีศรัทธาในวัดเวลาท่านเจ้าอาวาสขอความร่วมมืออะไรคนในชุมชนก็จะมาช่วยงานตลอด” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ฝ่ายทะเบียนเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ลู่ว่ามันคือการทำงานเพื่อชุมชน ใครก็อยากให้ชุมชนมีรายได้เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่มีคนมา เที่ยวซื้อของก็ทำให้คนในชุมชนมีอาชีพ รายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว ลู่ว่าค่านิยมร่วมกันคือการทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชน และบ้านเราเป็นที่เผยแพร่ความรู้ต่างๆให้กับคนมาเที่ยว จึงทำให้ ชาวบ้านทุกคนอยากที่จะทำงานเพื่อส่วนร่วมเป็นหลักและมองเรื่องของตัวเองเป็นรอง” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

2.1.2 ข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

การเก็บแบบสอบถามคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลจำนวน 30 คน เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลและศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลโดยใช้แบบสอบถามความ คิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อการบริหารจัดการของกลุ่ม โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

1.เพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 เป็นเพศหญิง จำนวน 17 คนคิดเป็นร้อยละ 56.7 รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 2 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	13	43.3
หญิง	17	56.7
รวม	30	100

2.อายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาคือ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 รองอันดับสองมีอายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.0 รองอันดับสามมีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.0 และอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 3 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-30 ปี	2	6.7
31-40 ปี	3	10.0
41-50 ปี	8	26.7
51-60 ปี	11	36.7
60 ปีขึ้นไป	6	20.0
รวม	30	100

3.การศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาคือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.3 รองอันดับสองคือมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 16.7 และปวส / อนุปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 4 วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	7	23.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	16.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	16.7
ปวส / อนุปริญญาตรี	4	13.3
ปริญญาตรี	9	30.0
รวม	30	100

4.รายได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ รายได้ 10,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.3 และรายได้ 20,001 - 30,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 5 รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า10,000 บาท	15	50.0
10,001 - 20,000 บาท	13	43.3
20,001 - 30,000 บาท	2	6.7
รวม	30	100

2.1.2.กระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

เป็นแบบสอบถามที่ได้มีการสอบถามข้อมูลจากคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล จำนวนทั้งหมด 30 คนซึ่งเป็นคณะกรรมการที่เป็นสมาชิกของแต่ละกลุ่มที่มีอยู่ในกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวOTOP นวัตวิถีได้ทำแบบสอบถามในเรื่องกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลโดยได้กระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยวทั้งหมดจำนวน 7 ด้าน ดังนี้ 1.ด้านกลยุทธ์ 2.ด้านโครงสร้าง 3.ด้านระบบ 4.ด้านด้านรูปแบบ 5.ด้านบุคลากร 6.ด้านทักษะ และ7.ด้านค่านิยมร่วม ซึ่งได้ทำแบบสอบถามแล้วผลการตอบแบบสอบถามเป็นดังตารางต่อไปนี้

ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการในกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการในกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามองค์ประกอบ พบว่า กระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลที่อยู่ในระดับมาก ข้อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือบุคลากรกับทักษะ มีค่าเฉลี่ยที่ 3.96 รองลงมาอีกด้านคือโครงสร้างกับค่านิยมร่วมมีค่าเฉลี่ยที่ 3.85 ระบบมีค่าเฉลี่ยที่ 3.86 รูปแบบมีค่าเฉลี่ยที่ 3.82 และกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยที่ 3.81 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นคณะกรรมการในกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

การบริหารจัดการกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล	สถิติวิเคราะห์		
	ค่าเฉลี่ย (x)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านกลยุทธ์	3.81	0.57	มาก
2.ด้านโครงสร้าง	3.95	0.62	มาก
3.ด้านระบบ	3.86	0.63	มาก
4.ด้านรูปแบบ	3.82	0.60	มาก
5.ด้านบุคลากร	3.96	0.69	มาก
6.ด้านทักษะ	3.96	0.46	มาก
7.ด้านค่านิยมร่วม	3.95	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.90	0.41	มาก

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมดีด้านกลยุทธ์

1.การบริหารจัดการด้านกลยุทธ์	ความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารจัดการ												
	คณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมดี จำนวน 30 คน						ความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารจัดการ						
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย		
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.1 กลุ่มได้มีความเข้าใจในกลยุทธ์แนวทางการพัฒนาชุมชน OTOP	0	0	0	0	9	30.0	18	60.0	3	10.0	3.80	3.80	มาก
1.2 กลุ่มมีความเข้าใจในเป้าหมายและความต้องการของชุมชน	0	0	0	0	7	23.3	20	66.7	3	10.0	3.86	3.86	มาก
1.3 แผนงานแนวทางมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์	0	0	0	0	9	30.0	18	60.0	3	10.0	3.80	3.80	มาก
1.4 กลยุทธ์และแนวทางถูกนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง	0	0	0	0	9	30.0	18	60.0	3	10.0	3.80	3.80	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม												3.81	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านกลยุทธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่ากลุ่มมีความเข้าใจในเป้าหมายและความต้องการของชุมชนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 กลุ่มได้มีความเข้าใจในกลยุทธ์แนวทางการพัฒนาชุมชน OTOP อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 แผนงานแนวทางมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 กลยุทธ์และแนวทางถูกนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 1.1กลุ่มได้มีความเข้าใจในกลยุทธ์แนวทางการพัฒนาชุมชน OTOP ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่าสมาชิกของกลุ่ม OTOP นวัตกรรมมีความรู้ความเข้าใจในกลยุทธ์ของโครงการและแนวทางการพัฒนาชุมชน OTOP นวัตกรรมเมื่อสมาชิกมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันกลุ่มก็สามารถวางแผนการทำงานได้ง่ายมากขึ้น ข้อ 1.2 กลุ่มมีความเข้าใจในเป้าหมายและความต้องการของชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 20 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่าสมาชิกของกลุ่มทราบถึงความต้องการของชุมชนว่ามีความต้องการที่จะพัฒนาไปในแนวทางใดที่จะทำให้เพื่อบรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่มได้กำหนดไว้ซึ่งเป้าหมายของกลุ่มก็จะมีกำหนดให้สอดคล้องตามเป้าหมายของโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ข้อ 1.3 แผนงานแนวทางมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่าแผนการทำงานแนวทางของกลุ่มเป็นแบบยืดหยุ่นมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อแผนงานที่ตั้งไว้มีความเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งเข้ามามีผลกระทบต่อการทำงานของทีมของชุมชนกลุ่มจึงได้ทำแผนงานในรูปแบบยืดหยุ่นเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ข้อ 1.4 กลยุทธ์และแนวทางถูกนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรมมีความเข้าใจทั้งในส่วนของกลยุทธ์ที่กลุ่มได้ตั้งไว้ในทุกส่วนของแผนงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้เพื่อบรรลุตามเป้าหมายต้องปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้ในแต่ละด้านและมีความรู้ในแผนงานแนวทางการดำเนินในส่วนต่างๆของแผนงานที่ชุมชนได้ตั้งไว้และตามแผนงานของโครงการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมอีกทั้งต้องสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการที่ได้กำหนดไว้ตามแผนการดำเนินโครงการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่โครงการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้าน
โครงสร้าง

2.การบริหารจัดการ ด้านโครงสร้าง	ความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารจัดการ													
	น้อยที่สุด			น้อย			ปานกลาง			มาก			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
2.1 มีการจัดทำแผนผัง ลำดับบังคับบัญชาใน กลุ่ม	0	0	0	7	23.3	18	60.0	5	16.7	3.93	3.93	มาก		
2.2 การแบ่งหน้าที่ ตำแหน่งความรับผิดชอบ อย่างชัดเจน	0	0	0	7	23.3	17	56.7	6	20.0	3.96	3.96	มาก		
2.3 ตำแหน่งและหน้าที่ ถูกกระจายไปยังส่วน ต่างๆของโครงสร้างอย่าง ชัดเจน	0	0	0	8	26.7	17	56.7	5	16.7	3.90	3.90	มาก		
2.4 สมาชิกทุกคนรู้ บทบาทหน้าที่ของกลุ่ม	0	0	1	3.3	4	13.3	20	66.7	5	16.7	3.96	3.96	มาก	
2.5 สมาชิกทราบลำดับ โครงสร้างของกลุ่ม	0	0	0	6	20.0	18	60.0	6	20.0	4.00	4.00	มาก		
ค่าเฉลี่ยรวม											3.95	3.95	มาก	

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านโครงสร้าง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า สมาชิกทราบลำดับโครงสร้างของกลุ่มอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 การแบ่งหน้าที่ตำแหน่งความรับผิดชอบอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 สมาชิกทุกคนรู้บทบาทหน้าที่ของกลุ่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 มีการจัดทำแผนผังลำดับบังคับบัญชาในกลุ่มอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 ตำแหน่งและหน้าที่ ถูกกระจายไปยังส่วนต่างๆของโครงสร้างอย่างชัดเจนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 2.1 มีการจัดทำแผนผังลำดับบังคับบัญชา ในกลุ่มผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่าการทำงานของกลุ่มได้มีการจัดทำแผนงานและโครงสร้างแผนผังลำดับของกลุ่มเพื่อให้สมาชิกทุกคนได้รับทราบว่าหัวหน้ากลุ่มที่รับผิดชอบแต่ละงานซึ่งจะทำให้การติดต่อประสานงานง่ายยิ่งขึ้น ข้อ 2.2 การแบ่งหน้าที่ ตำแหน่งความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มแต่ละกลุ่มได้มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของงานให้กับสมาชิกอย่างชัดเจนเพื่อให้สมาชิกทราบหน้าที่ของตนเองในกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้งานสามารถขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็ว ข้อ 2.3 ตำแหน่งและหน้าที่ถูกกระจายไปยังส่วนต่างๆของโครงสร้างอย่างชัดเจนผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการของกลุ่มด้านโครงสร้างของการบริหารจัดการจะเน้นการกระจายอำนาจหน้าที่ไปให้กับสมาชิก ได้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่างๆของกลุ่มอย่างทั่วถึงเพื่อให้สมาชิกมองเห็นภาพรวมโครงสร้างของกลุ่มได้อย่างชัดเจน ข้อ 2.4 สมาชิกทุกคนรู้บทบาทหน้าที่ของกลุ่ม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 20 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างของชุมชน OTOP นวัตกรรมได้มีโครงสร้างที่ชัดเจนเพราะสมาชิกแต่ละคนทราบถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองอย่างชัดเจนซึ่งการบริหารจัดการของกลุ่มมีงานที่ง่ายมากขึ้นและเป็นระบบระเบียบ ต่อการทำงานเพราะมีโครงสร้างที่ชัดเจน ข้อ 2.5 สมาชิกทราบลำดับโครงสร้างของกลุ่ม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 6 คน แสดงให้เห็นว่าสมาชิกทราบลำดับโครงสร้างของกลุ่มเนื่องจากการบริหารจัดการด้านโครงสร้าง สมาชิกมีระดับความคิดเห็นโดยเลือกตอบ ระดับมากซึ่งทำให้กลุ่มมีการบริหารจัดการง่ายเพราะสมาชิกทราบถึงลำดับโครงสร้างของกลุ่มอย่างชัดเจนถ้าสมาชิกมีความเข้าใจในโครงสร้างที่ชัดเจนก็จะทำให้ง่ายต่อการสั่งการได้อย่างรวดเร็ว

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านระบบ

3.การบริหารจัดการ ด้านระบบ	ความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารจัดการ												
	น้อยที่สุด			ปานกลาง			มาก			มากที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
3.1 มีระบบการทำงาน ตามขั้นตอนและ แผนงานที่ตั้งไว้	0	0	0	0	30.0	16	53.3	5	16.7	3.86	3.86	มาก	
3.2 ระบบการทำงาน จะเน้นความคิดเห็นของ กลุ่มเป็นหลัก	0	0	0	0	26.7	16	53.3	6	20.0	3.93	3.93	มาก	
3.3 มีการทำงานตาม กลุ่มงานที่รับผิดชอบ	0	0	0	0	26.7	17	56.7	5	16.7	3.90	3.90	มาก	
3.4 ระบบการทำงานไม่ มีความซ้ำซ้อน รวดเร็ว	0	0	0	0	40.0	13	43.3	5	16.7	3.76	3.76	มาก	
ค่าเฉลี่ยรวม											3.86	3.86	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านระบบภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า ระบบการทำงานจะเน้นความคิดเห็นของกลุ่มเป็นหลัก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 มีการทำงานตามกลุ่มงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 มีระบบการทำงานตามขั้นตอนและแผนงานที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 ระบบการทำงานไม่มีความซ้ำซ้อน รวดเร็ว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 3.1 มีระบบการทำงานตามขั้นตอนและแผนงานที่ตั้งไว้ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่า ระบบการทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่แผนงานตั้งไว้นั้น สมาชิกมีความเข้าใจในระบบงานที่ตั้งไว้เป็นอย่างดีส่งผลให้การทำงานของกลุ่มต่างๆเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้เนื่องจากมีระบบการทำงานเป็นขั้นตอนต่างๆไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย ทำให้การทำงานง่ายรวดเร็วต่อการจัดการของกลุ่ม ข้อ 3.2 ระบบการทำงานจะเน้นความคิดเห็นของกลุ่มเป็นหลัก ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่าการทำงานของกลุ่มเน้นความคิดเห็นส่วนมากของกลุ่มเป็นหลัก ซึ่งในการบริหารจัดการด้านระบบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเน้นการทำงานที่ต้องผ่านเสียงข้างมากของคนในกลุ่มเป็นหลักแต่ก็ยังคงมีการรับฟังเสียงส่วนน้อยเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในระบบการทำงานของกลุ่มต่างๆการรับฟังเสียงข้างมากของกลุ่มทำให้การทำงานง่ายมากขึ้นเพราะสมาชิกยอมรับการทำงานที่มาจากความคิดเห็นที่ตนเองเป็นผู้แนะนำ ข้อ 3.3 มีการทำงานตามกลุ่มงานที่รับผิดชอบ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่าการทำงานของกลุ่มงานต่าง ๆ มีการทำงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้มีการระบุไว้ในโครงสร้างของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกก็เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนจึงส่งผลให้การทำงานของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีนั้นมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ข้อ 3.4 ระบบการทำงานไม่มีความซ้ำซ้อน รวดเร็ว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 13 คน และเลือกตอบปานกลางจำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่าระบบการทำงานของกลุ่มในเรื่องความซ้ำซ้อนรวดเร็วของกลุ่มพบว่ายังคงมีความซ้ำซ้อน เพราะสมาชิกเลือกตอบปานกลางกับมากใกล้เคียงกันอาจจะเนื่องด้วยกลุ่มมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนการสั่งการอาจจะต้องรอให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้สั่งการจึงทำให้มีระยะเวลาในการทำงานล่าช้าเกิดขึ้นอาจจะไม่รวดเร็วตามที่ตั้งไว้จึงอาจจะต้องมีการลดความซ้ำซ้อนในการสั่งการของกลุ่มและให้แต่ละกลุ่มมีอำนาจในการตัดสินใจมากขึ้นเพื่อให้เพิ่มความคล่องตัวในการทำงานมากขึ้นและลดความซ้ำซ้อนในการบริหารจัดการของกลุ่ม

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมดีเด่น
รูปแบบ

4.การบริหารจัดการ	ความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารจัดการ												
	คณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรม จำนวน 30 คน				ปานกลาง				มาก				ค่าเฉลี่ย
ด้านรูปแบบ	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
4.1 มีการกระจายอำนาจการบริหารงานของกลุ่ม	0	0	0	0	10	33.3	16	53.3	4	13.3	3.80	3.80	มาก
4.2 การบริหารงานมีความยืดหยุ่นตามการปรับเปลี่ยน	0	0	0	0	9	30.0	17	56.7	4	13.3	3.83	3.83	มาก
4.3 รูปแบบการบริหารงานเน้นการทำงานเป็นทีม	0	0	0	0	8	26.7	18	60.0	4	13.3	3.86	3.86	มาก
4.4 มีการติดต่อประสานงานภายในกลุ่มอย่างเป็นระบบ	0	0	0	0	8	26.7	15	50.0	7	23.3	3.80	3.80	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม												3.82	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านรูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า รูปแบบการบริหารงานเน้นการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 การบริหารงานมีความยืดหยุ่นตามการปรับเปลี่ยน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 มีการกระจายอำนาจการบริหารงานของกลุ่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 มีการติดต่อประสานงานภายในกลุ่มอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 4.1 มีการกระจายอำนาจการบริหารงานของกลุ่ม ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 10 คน แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรม มีการกระจายอำนาจไปยังส่วนต่าง ๆ เนื่องจากกลุ่มเน้นการทำงานโดยอาศัยเสียงข้างมากของสมาชิกในการที่จะตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ของกลุ่มแต่ก็รับฟังเสียงข้างน้อยเพื่อนำมาปรับปรุงการกระจายอำนาจจะช่วยให้สมาชิกของกลุ่มได้แสดงศักยภาพที่มีออกมาทำงานได้อย่างเต็มที่ซึ่งทำให้กลุ่มขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี ข้อ 4.2 การบริหารงานมีความยืดหยุ่นตามการปรับเปลี่ยน ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 14 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มมีการบริหารงานตามแผนงาน แต่การทำงานก็มีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะเน้นการทำงานแบบยืดหยุ่นเพื่อให้การดำเนินงานที่มีปัญหาสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้เนื่องจากบางครั้งก็มีสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นจึงส่งผลกระทบต่อการทำงานจึงต้องให้แผนงานมีความยืดหยุ่นทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพราะชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนท่องเที่ยวมักจะต้องเจอกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่มาจากภายนอกจึงต้องมีการเตรียมรับมือกับสิ่งต่างๆ ข้อ 4.3 รูปแบบการบริหารงานเน้นการทำงานเป็นทีม ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานของกลุ่มมีการทำงานที่เน้นการทำงานเป็นทีม เพราะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนในการทำงานเนื่องจากมักมีคณะนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมภายในชุมชน ก็จะมีการติดต่อกลุ่มเพื่อซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยวซึ่งกลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลก็จะมีการจัดเตรียมให้ทุกกลุ่มมีการเตรียมฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวซึ่งต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมอย่างมาก ข้อ 4.4 มีการติดต่อประสานงานภายในกลุ่มอย่างเป็นระบบ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่าการติดต่อประสานงานของกลุ่มจะมีสมาชิกที่ทำหน้าที่ในการรับผิดชอบติดต่อประสานงานให้เพื่อการติดต่อประสานงานอย่างเป็นระบบ ไม่คลาดเคลื่อนเพื่อให้ง่ายต่อการสั่งงานกับสมาชิกแต่ละคนและทำให้สมาชิกทุกคนได้สื่อสารกันได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านบุคลากร

5.การบริหารจัดการ	ความคิดเห็นต่อการกระบวนการบริหารจัดการ										
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		ค่าเฉลี่ย		ความหมาย
ด้านบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
5.1 สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนเพียงพอต่อแต่ละฐาน	0	0	0	10	33.	13	43.3	7	23.3	3.90	มาก
5.2 สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความรู้ให้แก่กัน	0	0	0	8	26.7	15	50.0	7	23.3	3.96	มาก
5.3 มีสวัสดิการหรือได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม	0	0	0	9	30.0	4	46.7	7	23.3	3.93	มาก
5.4 มีเกณฑ์การคัดเลือกคุณสมบัติของสมาชิกอย่างชัดเจน	0	0	0	7	23.3	14	46.7	9	30.0	4.06	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม										3.96	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านบุคลากร ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.96 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า มีเกณฑ์การคัดเลือกคุณสมบัติของสมาชิกอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.06 สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความรู้ให้แกกัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 มีสวัสดิการหรือได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนเพียงพอต่อแต่ละฐาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 5.1 สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนเพียงพอต่อแต่ละฐาน ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 13 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 10 คน แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการด้านบุคลากรในแต่ละกลุ่มของชุมชน OTOP นวัตกรรม มีจำนวนสมาชิกแต่ละฐานการเรียนรู้ที่ค่อนข้างเหมาะสมกับแต่ละฐานการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละฐานก็จะมีจำนวนบุคลากรที่แตกต่างกันไปตามความถนัดของบุคลากรและจำนวนผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายในแต่ละกลุ่มแต่จะมีการกระจายสมาชิกให้ทั่วทุกฐานการเรียนรู้ ข้อ 5.2 สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความรู้ให้แกกัน ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 15 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชุมชนป่าตอลมีการแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะการทำงานด้านงานฝีมือต่าง ๆ ให้สมาชิกภายในกลุ่มและคนในชุมชนที่สนใจได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้การทำผลิตภัณฑ์ต่างๆโดยมีเป้าหมายตรงตามที่โครงการชุมชน OTOP นวัตกรรมตั้งไว้ คือการสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชนและคนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และเกิดเป็นอาชีพให้กับคนในชุมชนได้อีกด้วย ซึ่งความรู้ด้านงานฝีมือต่าง ๆ ยังสามารถเป็นการอนุรักษ์งานฝีมือดั้งเดิมของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ชาวองเป็นผู้ผลิตไม่ให้สูญหายไปไหน

ข้อ 5.3 มีสวัสดิการหรือได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 14 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มมีการกำหนดค่าตอบแทนให้กับสมาชิกในแต่ละฐานอย่างชัดเจนทั้งในส่วนของการจัดแสดงฐานการเรียนรู้ให้แกกลุ่มคณะท่องเที่ยวที่เข้ามาซื้อโปรแกรมท่องเที่ยว โดยจะมีการจัดสรรค่าตอบแทนให้สมาชิกแต่ละกลุ่มตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้โดยจะดูจากการขายโปรแกรมท่องเที่ยว อีกส่วนก็จะเป็นการจัดสรรจากการขายผลิตภัณฑ์ OTOP ซึ่งจะมีการจัดสรรกันเองภายในแต่ละกลุ่ม ข้อ 5.4 มีเกณฑ์การคัดเลือกคุณสมบัติของสมาชิกอย่างชัดเจน ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 14 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่าการคัดเลือกคุณสมบัติของสมาชิกโดยทั่วไปจะเน้นความสมัครใจของสมาชิกเป็นหลักและจะดูทักษะความสามารถในงานฝีมือของสมาชิกแต่ละคนเป็นหลัก โดยจะให้ประจำกลุ่มตามความถนัดของสมาชิกเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ OTOP ของชุมชนมีคุณภาพและสวยงามอีกทั้งนักท่องเที่ยวได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ จากบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านนั้น ๆ อย่างแท้จริง

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกระบวนการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านทักษะ

	ความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารจัดการ												
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย		ความหมาย
ด้านทักษะ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
6.1 สมาชิกในกลุ่มมีทักษะ ความเชี่ยวชาญในงานที่ รับผิดชอบ	0	0	0	0	4	13.3	23	76.7	9	30.0	3.96	3.96	มาก
6.2 สมาชิกในกลุ่มได้รับ การพัฒนาฝีมือในงาน ต่างๆอย่างเพียงพอ	0	0	0	0	6	20.0	20	66.7	4	13.3	3.93	3.93	มาก
6.3 ทักษะความรู้ ความสามารถของสมาชิก ของสมาชิกมี	0	0	0	0	8	26.7	16	53.3	6	20.0	3.93	3.93	มาก
การต่อยอดสร้างเป็น ผลิตภัณฑ์ใหม่	0	0	0	0	4	13.3	21	70.0	5	16.7	4.03	4.03	มาก
6.4 มีการถ่ายทอดทักษะ ความรู้ ความสามารถ ให้กับผู้อื่น	0	0	0	0	4	13.3	21	70.0	5	16.7	4.03	4.03	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม											3.96	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านทักษะ ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.96 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า มีการถ่ายทอดทักษะความรู้ ความสามารถให้กับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 สมาชิกในกลุ่มมีทักษะความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 สมาชิกในกลุ่มได้รับการพัฒนาฝีมือในงานต่างๆอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 ทักษะความรู้ ความสามารถของสมาชิกของสมาชิกมีการต่อยอดสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 6.1 สมาชิกในกลุ่มมีทักษะความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 23 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่าสมาชิกของกลุ่ม OTOP ส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนที่มีความรู้ทักษะความถนัดเชี่ยวชาญในงานฝีมือต่างๆ ของชาวยอง ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากรุ่นสู่รุ่นโดยตรงจึงทำให้ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของชุมชนที่ผลิตขึ้นมานั้นทั้งหมดเป็นงานฝีมือที่เป็นต้นฉบับแบบดั้งเดิมของชาวไทยของอย่างแน่นอน ข้อ 6.2 สมาชิกในกลุ่มได้รับการพัฒนาฝีมือในงานต่างๆอย่างเพียงพอ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 20 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 6 คน แสดงให้เห็นว่าสมาชิกของกลุ่มแต่ละส่วนล้วนมีความชำนาญในงานฝีมือของตนเองอยู่แล้วเนื่องจากมีความรู้ทักษะฝีมือในการทำผลิตภัณฑ์ของชุมชนมาตั้งแต่ต้นแต่อาจจะต้องมีการปรับผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของกลุ่มตนเองให้มีความน่าสนใจเพื่อดึงดูดลูกค้า ซึ่งอาจจะต้องมีการศึกษาความต้องการของตลาดในปัจจุบันอาจจะต้องมีการพัฒนาในด้านไอเดียแนวคิดการสร้างผลิตภัณฑ์ให้น่าดึงดูดใจ ข้อ 6.3 ทักษะความรู้ ความสามารถของสมาชิกของสมาชิกมีการต่อยอดสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่าสมาชิกเกินครึ่งมีความมั่นใจในทักษะความรู้ความสามารถของตนเองในการนำมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของชุมชน ซึ่งจะต้องมีการเปลี่ยนรูปแบบสินค้าผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยขึ้นและมีความน่าสนใจในตัวผลิตภัณฑ์เพื่อดึงดูดลูกค้าเนื่องจากผลิตภัณฑ์ของชุมชนนั้นจะมีความเป็นดั้งเดิมสีสันไม่ค่อยสะดุดตาจึงต้องมีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของชุมชน ข้อ 6.4 มีการถ่ายทอดทักษะความรู้ ความสามารถให้กับผู้อื่น ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 21 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการด้านทักษะซึ่งสมาชิกมีความคิดเห็นในระดับมากให้กับการถ่ายทอดทักษะความรู้ความสามารถให้กับผู้อื่น เพราะกลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรม มีการจัดเป็นฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสาธิตกรรมวิธีการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาและกรรมวิธีการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อีกทั้งยังมีวิทยากรให้การอธิบายประวัติความเป็นมาของชุมชน ประเพณี วัฒนธรรม และทักษะงานฝีมือต่าง ๆ ของชุมชนป่าตาล

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นการบริหารจัดการคณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมिताน
ค่านิยมร่วม

7.การบริหาร จัดการด้านค่านิยม	ความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารจัดการ												
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย		ความหมาย
รวม	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
7.1 มีความภาคภูมิใจ ในการได้เป็นสมาชิก ของกลุ่ม	0	0	0	0	10	33.3	11	36.7	9	30.0	3.96	3.96	มาก
7.2 การทำงานเพื่อ ประโยชน์ของส่วนร่วม และชุมชนเป็นหลัก	0	0	0	0	10	33.3	11	36.7	9	30.0	3.96	3.96	มาก
7.3 การเสียสละเวลา ส่วนต่อมาทำประโยชน์ เพื่อชุมชน	0	0	0	0	10	33.3	12	40.0	8	26.7	3.93	3.93	มาก
7.4 มีความรัก ความ สามัคคี การช่วยเหลือ กันและกัน	0	0	0	0	10	33.3	12	40.0	8	26.7	3.93	3.93	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม											3.95	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารจัดการด้านค่านิยมร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า มีความภาคภูมิใจในการได้เป็นสมาชิกของกลุ่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 การทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมและชุมชนเป็นหลัก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 การเสียสละเวลาส่วนตัวมาทำประโยชน์เพื่อชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 มีความรัก ความสามัคคี การช่วยเหลือกันและกันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93

และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 7.1 มีความภาคภูมิใจในการได้เป็นสมาชิกของกลุ่ม ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 11 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 10 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่คนในชุมชนมีความต้องการที่จะให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยกลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลมีการคัดเลือกสมาชิกจากความสมัครใจและมีความเสียสละจึงทำให้สมาชิกมีความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกอีกทั้งบ้านป่าตาลยังได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมยิ่งทำให้สมาชิกภาคภูมิใจในกลุ่มของตนเองมากขึ้น ข้อ 7.2 การทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมและชุมชนเป็นหลัก 2 ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 11 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 10 คน แสดงให้เห็นว่า กลุ่มของชุมชน OTOP นวัตกรรมนั้น ส่วนใหญ่มีการคัดเลือกสมาชิกด้วยความสมัครใจจึงทำให้สมาชิกส่วนใหญ่ทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและชุมชน เนื่องจากการทำงานต้องมีการเสียสละเวลาต่าง ๆ ของตนเองมาเพื่อเข้าร่วมประชุมกลุ่มต่าง ๆ ในการร่วมกับวางแผนงานต่าง ๆ ซึ่งคนในชุมชนจะมีศรัทธารวมใจคือวัดและเจ้าอาวาสจึงทำให้คนในชุมชนมีการทำงานเพื่อส่วนรวม ข้อ 7.3 การเสียสละเวลาส่วนตัวมาทำประโยชน์เพื่อชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 12 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 10 คน แสดงให้เห็นว่ากลุ่ม OTOP นวัตกรรม มีการทำงานกันแบบครบวงจรจึงจะมีการทำงานกันด้วยความยืดหยุ่นและสมาชิกส่วนใหญ่มักจะทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนเมื่อมีงานต่าง ๆ ของชุมชนและกลุ่มก็จะเข้าร่วมเสมอ ต้องการที่จะผลักดันชุมชนบ้านป่าตาลให้เป็นชุมชนท่องเที่ยว ข้อ 7.4 มีความรัก ความสามัคคี การช่วยเหลือกันและกัน ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 12 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 10 คน แสดงให้เห็นว่าการทำงานของกลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรมเป็นคนที่มีความต้องการที่จะพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนท่องเที่ยวและประกอบกับมีผู้นำ วัด และโรงเรียนร่วมใจกันที่จะพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม จึงทำให้สมาชิกของกลุ่มมีการพูดคุยสื่อสารและมีเป้าหมายเดียวกันจึงทำให้กลุ่มมีความสามัคคีและ

ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ของกลุ่มก็จะมีการพูดคุยกัน แต่ถ้าพูดคุยกันไม่ลงตัวก็จะมีการเชิญเจ้าอาวาสมาเป็นผู้ไกล่เกลี่ยในความขัดแย้งต่าง ๆ

2.2.ปัจจัยที่สู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

เพื่อศึกษาปัจจัยที่สู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตำบลบวกก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ที่ทำให้ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลเพื่อชุมชนต้นแบบ OTOP นวัตวิถีซึ่งได้มีการคัดเลือกจากทั่วทั้งประเทศจึงทำให้บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่หน่วยงานภาครัฐต่างๆให้ความสนใจในการเข้าศึกษาดูงานต่างๆ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลจึงเป็นเรื่องที่ควรมีการที่จะเรียนรู้เพื่อถอดบทเรียนของความสำเร็จและนำไปปรับใช้กับชุมชนต่างๆในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อให้การท่องเที่ยวของชุมชนประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งได้มีการศึกษาเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์คณะกรรมการการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลและส่วนที่ 2 คือแบบสอบถามที่ให้คณะกรรมการการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล เป็นผู้ทำแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1.การสัมภาษณ์คณะกรรมการการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ซึ่งชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้มีการให้คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้การสัมภาษณ์สมาชิกคณะกรรมการการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล จำนวน 9 คนเพื่อศึกษาปัจจัยที่สู่ความสำเร็จซึ่งพบว่าปัจจัยที่สู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลมีดังต่อไปนี้

1.ปัจจัยการดำเนินงานสู่ความสำเร็จด้านแหล่งเงินทุน กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้รับเงินทุนจากการเข้าร่วมโครงการต่างๆที่ทางผ่านรัฐได้มีการส่งเสริมชุมชนในรูปแบบของโครงการต่างๆจึงทำให้ได้รับงบประมาณในการที่จะจัดทำแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ปัจจัยการดำเนินงานสู่ความสำเร็จด้านแหล่งเงินทุน ของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล กล่าวว่า เงินทุนที่ได้จากโครงการได้นำมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนและได้นำเงินทุนต่างๆที่ไปต่อยอดในการพัฒนาซึ่งสมาชิกอาจจะต้องมีการเสียสละซึ่งบางกิจกรรมก็อาจจะไม่ได้รับเงินใดๆ แต่สมาชิกก็สมัครใจที่จะทำเพื่อกลุ่มจึงทำให้เงินทุนต่างๆบางครั้งสมาชิกในแต่ละกลุ่มการลงทุนกันเองก่อนเมื่อกลุ่มเริ่มมีกำไรก็ถึงจะแบ่งผลกำไรกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่เจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าว การลงทุนกลุ่มต่างๆบางครั้งสมาชิกนั้นเป็นผู้ผลิตเองอยู่แล้วแต่ได้เข้ามาร่วมกับกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้มีการดึงเจ้าของผลิตภัณฑ์มาเป็นสมาชิกเงินทุนต่างๆสมาชิกจึงเป็นผู้เริ่มต้นเพียงแต่อาจจะไม่ได้เงินทุนในการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆเพิ่มขึ้นและเมื่อขายได้ก็นำเงินทุนและผลกำไรไปต่อยอดผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชน โดยบริหารร่วมกันภายในกลุ่มสินค้าของตนเองจึงทำให้สมาชิกทุกคนได้ช่วยกันทำผลิตภัณฑ์หาแหล่งขายสินค้าต่างๆเพื่อไม่ให้กลุ่มต้องขาดทุนจึงทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถที่จะขายได้ รองนายกเทศมนตรี ตำบลบวค้ำ ได้เพิ่มเติมว่า แหล่งเงินทุน ทางเทศบาลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านสถานที่ต่างๆให้มีความสวยงามและเป็นจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาบ้านป่าตาลและให้การสนับสนุนในทุกด้านที่สามารถจะให้ความช่วยเหลือได้

ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“กลุ่มของบ้านป่าตาลเราได้ขอพยายามหาเงินทุนจากหลายๆที่มาทำเป็นพัฒนาบ้านป่าตาลเราแต่ที่ได้หลักๆเลยก็มาจากตัวโครงการที่ทางพัฒนาชุมชนให้เราได้อามาพัฒนา สถานที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆภายในบ้านป่าตาลเราจากนั้นก็แบ่งอีกส่วนนำเงินทุนต่างๆที่ไปต่อยอดในการพัฒนา บางครั้งสมาชิกของกลุ่มเราอาจจะต้องมีเสียสละแรงมาช่วยงานกิจกรรมต่างๆแต่ไม่ได้รับเงินอะไรเลย แต่สมาชิกก็สมัครใจที่จะช่วยงานเพราะทำเพื่อกลุ่มอย่างเงินทุนต่างๆที่ได้มานั้นไม่พอกับการทำเป็นของขายบางครั้งสมาชิกในแต่ละกลุ่มการลงทุนกันเองโดยใช้เงินของแต่ละคนทำขายก่อนเมื่อกลุ่มเริ่มมีกำไรก็ถึงจะแบ่งผลกำไรกันได้” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ป้าคิดว่าเงินลงทุนของกลุ่มต่างๆบางครั้งไม่เพียงพออยู่แล้วแล้วคนที่ผลิตเองอยู่แล้วแต่ได้เข้ามาร่วมกับกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเรา จะมีการชวนและดึงเจ้าของที่เขาทำขายอยู่แล้วมาเป็นสมาชิก เพราะเงินทุนต่างๆคนในกลุ่มที่เป็นผู้เริ่มทำจะลงทุนเองหรือร่วมเงินกันทำผลิตภัณฑ์ต่างๆเพิ่มขึ้นและถ้าขายได้ก็นำเงินทุนที่ได้กับกำไรไปต่อยอดลงทุนใหม่ทางแต่ละกลุ่มก็จะบริหาร

ร่วมกันภายในกลุ่มสินค้าของตัวเองอยู่แล้วมันจึงทำให้สมาชิกทุกคนได้ช่วยกันทำสินค้า หาแหล่งขายสินค้าต่างๆเองเพื่อไม่ให้กลุ่มต้องขาดทุนจึงทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถที่จะขายได้” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

รองนายกเทศมนตรีตำบลบวค้ำและเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ผมว่าแหล่งเงินทุนทางเทศบาลได้เข้ามาความพยายามมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้กับสถานที่ต่างๆในบ้านป่าตาลให้มีความสวยงามและเป็นจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาบ้านป่าตาลและให้การสนับสนุนในทุกด้านที่สามารถจะให้ความช่วยเหลือได้เพราะทางเทศบาลอยากให้บ้านป่าตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลบวค้ำจึงให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณพัฒนาที่ท่องเที่ยวอยู่แล้วครับ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

2. ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการบริหารจัดการ การทำงานของกลุ่มจะบริหารตามแบบแผนแนวทางการทำงานที่กำหนดไว้ในแผนงานเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนดโดยจะรับฟังความคิดเห็นของคนในกลุ่มเป็นหลัก เน้นเสียงข้างมากและแก้ไขปรับปรุงข้อผิดพลาดปัญหาต่างๆของกลุ่มจนทำให้กลุ่มได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบ OTOP นวัตวิถี

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการบริหารจัดการของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์รองนายกเทศมนตรีตำบลบวค้ำ กล่าวว่าการทำงานที่ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบมาจากการบริหารจัดการของกลุ่มที่มีการดำเนินงานตามแนวทางการที่ได้มีการวางไว้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของชุมชนและโครงการการบริหารจัดการของกลุ่มมีการบริหารแบบปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและมีผู้นำที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับนักเล่าเรื่องชุมชน ได้กล่าวว่าการบริหารจัดการได้มีการร่วมกันวางแผนงานไว้ตั้งแต่เริ่มต้นซึ่งได้มีการเรียกประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากสมาชิกทุกคนเพื่อร่วมกันทำแผนงานการท่องเที่ยวจึงทำให้การดำเนินงานราบรื่นสมาชิกให้ความร่วมมือในการทำงานจึงทำให้การบริหารจัดการของกลุ่มเป็นไปได้ดี โดยฝ่ายทะเบียนซึ่งเป็นคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้เพิ่มเติม การบริหารจัดการของกลุ่มเมื่อทำตามแผนงานแล้วบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ส่งผลให้สมาชิกมีกำลังและตั้งใจทำงาน ร่วมมือและ

รับฟังคำสั่งของหัวหน้าก็ส่งผลให้การบริหารจัดการภายในกลุ่มมีประสิทธิภาพ และสมาชิกมีความเข้าใจในหลักการทำงานของกลุ่ม

รองนายกเทศมนตรีตำบลบววก้างและเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ส่วนตัวของผมมองว่าการที่บ้านป่าตาลเป็นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบหลักเลยคือมาจากการบริหารจัดการของกลุ่มเพราะว่าเรามีการดำเนินงานตามแนวทางแผนการทางพัฒนาชุมชนได้ให้ไว้ตอนที่เข้าโครงการใหม่เราประชุมวางแผนไว้ว่าจะทำตามแผนของพัฒนาชุมชนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของชุมชนและโครงการการบริหารจัดการของกลุ่มแต่ก็มีการบริหารปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและเรามีผู้นำหลายคนที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานที่ตั้งไว้” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

นักเล่าเรื่องชุมชนซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“พี่มองว่ากลุ่มของเรามีการบริหารจัดการแบบเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมวางแผนงานไว้ตั้งแต่เริ่มต้นซึ่งกลุ่มเราได้มีการเรียกประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากสมาชิกทุกคนเลยอยากร่วมกันทำแผนงานการท่องเที่ยวแบบไหนอะไรยังไงมันเลยไม่ค่อยมีปัญหาการทำงานอะไรเราคุยกันตลอดจึงทำให้ทำงานงานราบรื่นสมาชิกให้ความร่วมมือในการทำงานจึงทำให้การบริหารจัดการของกลุ่มเป็นไปได้ดีถึงทำให้บ้านเราได้รับรางวัลมากมายจากหน่วยงานต่างๆ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ฝ่ายทะเบียนซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ลุงคิดว่าความสำเร็จของการทำงานกลุ่ม เราทำตามแผนงานแล้วให้ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้พอทำๆได้แล้วคนในกลุ่มมีกำลังใจและตั้งใจทำงาน การได้รับคำชมมันทำลุงรู้ว่าจะทำงานต่อไปเรื่อยๆ พวกลุงนะให้ร่วมมือ เชื่อคำของหัวหน้าเวลาแบบมีงานอะไรก็จะไปร่วมกันตลอดไม่เคยบ่นอะไร ความร่วมแรงร่วมใจมันทำให้การบริหารจัดการภายในกลุ่มดีและพวกลุงความเข้าใจในงานของกลุ่มที่ทำอยู่” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

3.ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านผู้นำ ผู้นำของชุมชนบ้านป่าตาลมีหลากหลายรูปแบบทั้งในการของผู้นำชุมชนที่มีวิสัยทัศน์ และขยันตั้งใจทำงานเพื่อชุมชนและประโยชน์ของส่วนร่วมโดยทำงานเพื่อให้ชุมชนได้รับการดูแลรักษาและพัฒนาตนเอง ชุมชน แหล่งท่องเที่ยวอย่าง

สม่าเสมอและผู้นำทางด้านจิตใจของคนในชุมชนโดยชุมชนบ้านป่าตาลมีความผูกพันกับวัดและเจ้าอาวาสจึงทำให้มีความเลื่อมใสศรัทธาในเจ้าอาวาสซึ่งส่งผลให้ชาวบ้านทุกคนทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม คนในชุมชนมีความสามัคคีและเจ้าอาวาสรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่อยู่เสมอและผู้นำของกลุ่มมีแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นแบบแผนมีความกล้าตัดสินใจ และรับฟังเสียงของสมาชิกทุกคน แก้ไขปัญหาต่างๆได้อย่างรวดเร็ว

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านผู้นำของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ นักเล่าเรื่องชุมชนได้กล่าวว่าผู้นำของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลเป็นคนที่มีความวิสัยทัศน์และทัศนคติที่ดี รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน เปิดใจรับฟังผู้อื่นอย่างเข้าใจอีกทั้งยังมีความเสียสละที่เพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมโดยไม่ได้หวังผลประโยชน์ นอกจากนี้ชุมชนบ้านป่าตาลได้มีผู้นำในด้านอื่นๆที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกันเพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามทั้งผู้นำด้านพุทธศาสนาที่เป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจให้กับคนในชุมชน และเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งให้บ้านป่าตาลเป็นชุมชนท่องเที่ยวโดยพระครูที่เป็นที่เลื่อมใสศรัทธา ผู้ใหญ่บ้านป่าตาลที่เป็นผู้นำชุมชนที่ขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนทั้งในด้านการปกครอง การดูแลรักษา ไปจนถึงการติดต่อประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มต่างๆไปออกบูธแสดงสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับเจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้าย ได้กล่าวว่าผู้นำของกลุ่มมีผู้นำในด้านต่างๆที่มีความสามารถแตกต่างกันไปโดยผู้นำของกลุ่ม เป็นบุคคลที่มีความเสียสละเพื่อส่วนร่วมเป็นอย่างดีเพราะจะต้องมีเวลาในการบริหารจัดการกลุ่มในทุกด้าน ละมีความเป็นผู้นำในการที่จะตัดสินใจมอบหมายงานต่างๆให้แก่สมาชิกได้ปฏิบัติตามและได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกทุกคนในการที่จะปฏิบัติตามคำสั่ง มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ หัวหน้ากลุ่มต่างๆให้ดำเนินงานตามแผนงานต่างๆที่ได้มีการวางแผนไว้

สัมภาษณ์ นักเล่าเรื่องชุมชนเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ที่คิดว่าผู้นำของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลของเราแต่ละคนมีนิสัยที่ดีมีวิสัยทัศน์ความคิด ทัศนคติที่ดี รับฟังความคิดเห็นของทุกคนในชุมชนใครบอกระไรก็เอามาปรับแก้ไข ไม่ปล่อยผ่านไปเปิดใจรับฟังคนอื่นแบบเข้าใจ ไม่โกรธหรือโมโหอะไรด้วย ที่สำคัญต้องเสียสละเพราะสิ่งที่เขาจะไม่ได้รับอะไรเลยมีแค่ทำเพื่อประโยชน์ของบ้านป่าตาล ผู้นำแต่ละคนเขาทำด้วยใจไม่ได้หวังผลประโยชน์ ชุมชนบ้านป่าตาลเราได้มีผู้นำหลายคน ทั้งเจ้าอาวาส ผู้ใหญ่บ้าน ประธาน ก็จะเป็น

แบบที่พืดไว้เลย แต่ทุกคนก็เข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการร่วมกันเพื่อให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม พระครูของเราก็จะเป็นผู้นำด้านพุทธศาสนาที่เป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจให้กับชาวบ้านป่าตาลกับที่อื่นด้วย ที่สำคัญพระครูเป็นตัวตั้งเริ่มก่อตั้งให้บ้านป่าตาลเป็นชุมชนท่องเที่ยวโดยพระครูได้ลงมือทำด้วยตัวเองจนเห็นผลชาวบ้านก็เลื่อมใสศรัทธาจากนั้นก็กลายเป็นชุมชนท่องเที่ยวบ้านป่าตาลจนถึงปัจจุบันนี้ ส่วนผู้ใหญ่บ้านบ้านป่าตาลก็เป็นคนเก่งชอบหาอะไรเข้ามาพัฒนาชุมชนตลอดเขาทำหลายงานทั้งปกครอง การดูแลรักษา แล้วยังพาพวกที่ไปติดต่อประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มต่างๆไปออกบูธแสดงสินค้าตามงาน OTOP ต่างๆเพื่อหารายได้และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวบ้านป่าตาลอีกด้วย” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าของสุทศนีย์ผ้าฝ้าย เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ที่คิดว่าผู้นำของกลุ่มเรามีส่วนสำคัญที่ทำให้งานสำเร็จได้เราผู้นำหลายคนแต่ละคนก็เก่งต่างไปกันตามงานของเขาเองแต่ทุกคนมีความสามารถอย่างพอประธานของกลุ่มเรา เป็นคนที่เสียสละเพื่อส่วนร่วมของกลุ่มเลยเวลาว่างทำอะไรพอเขาไปช่วยตลอดไม่เคยขาด เป็นแบบอย่างที่ดีมากๆเพราะการเป็นหัวหน้าจะต้องมีเวลาดูแลทำงานบริหารจัดการกลุ่มในทุกด้าน มีความเป็นผู้นำในการที่จะตัดสินใจมอบงานต่างๆให้แก่สมาชิกแล้วทุกคนทำตามได้และได้รับความไว้วางใจจากพวกที่ทุกคนในการที่ทำงานตาม มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการหัวหน้ากลุ่มต่างๆให้ดำเนินงานตามแผนงานต่างๆที่ได้มีการวางแผนไว้” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

4. ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วม กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลสมาชิกทุกคนมาจากความสมัครใจของสมาชิกทุกคนที่มีความต้องการอยากจะทำพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนจึงทำให้สมาชิกทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนอย่างสม่ำเสมอและมีจิตอาสาในการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมเมื่อมีงานต่างๆก็จะให้เข้าร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ ฝ่ายทะเบียน ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล กล่าวว่าสิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จของการมีส่วนร่วมคือสมาชิกทุกคนในกลุ่มได้ให้ความ

ร่วมมือตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งกลุ่มขึ้นมาซึ่งได้มีการเรียกประชุมกันโดยร่วมกันระดมความคิดเห็นต่างๆ ในการที่จะจะทำแผนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้สอดคล้องกับแผนที่ทางกรมพัฒนาชุมชนตั้งไว้โดยรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและสมาชิกให้ความร่วมมือในการทำงานกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอและเข้าใจในแผนการทำงานจึงทำให้งานราบรื่นได้ด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับเจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้วเป็นคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้เสริมว่าสมาชิกให้ความร่วมมือในการทำงานในทุกด้านของกลุ่มและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน กิจกรรมต่างๆที่ทางกลุ่มหรือชุมชนจัดขึ้นโดยให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและคนในชุมชนยังได้เข้ามามีส่วนร่วมการทำงานกิจกรรมต่างๆของกลุ่มที่จัดขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับชมทั้งกิจกรรมสาธิตกรรมวิธีต่างๆ การให้บริการแก่นักท่องเที่ยวร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้นักท่องเที่ยวและจากการสัมภาษณ์เจ้าอาวาสวัดป่าตาล ได้กล่าวว่าการศึกษาและคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การทำกิจกรรมต่างๆของชุมชนถือเป็นสิ่งที่ดีที่ทุกคนในชุมชนมีความรัก สามัคคีกันภายในชุมชนและมีความเสียสละเวลาของตนเองมาทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมซึ่งทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งเพราะได้รับความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนเมื่อขอความร่วมมือต่างๆในการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆก็จะทำให้ประสบความสำเร็จและชุมชนก็ยังมีส่วนในการร่วมกันประชุมวางแผนงานต้อนรับนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆที่เข้ามาเยี่ยมชมบ้านป่าตาลอีกด้วย

ฝ่ายทะเบียน ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ลู่ว่าการร่วมแรงร่วมใจของพวกเราคือสิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ อย่างการมีส่วนร่วม พวกลุงนี้ให้ความร่วมมือมาตลอดเลย ไม่ว่าจะเป็นคนในกลุ่มชาวบ้านช่วยเหลือกันมาแบบทุกๆงานเลยให้ความร่วมมือตั้งแต่เริ่มตั้งกลุ่มขึ้นมาได้เรียกพวกลุงมาประชุมกันร่วมกันช่วยกันคิด ออกความเห็นว่าจะทำแผนการทำงานของกลุ่มยังไง จะเอาเงินไปลงตรงไหนบ้าง อยากทำอะไรกันช่วยกันคิดว่ามันเข้ากับแผนที่ทางกรมพัฒนาชุมชนวางไว้ยังไงบ้านเรารับฟังเสียงของทุกคนและสมาชิกให้ความร่วมมือในการทำงานต่างๆ งานวัด งานราชการเสมอ และเข้าใจว่าทำงานเพื่ออะไรมันเลยทำให้งานไม่มีปัญหา” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ป่าคิดว่าคนในกลุ่มเราให้ความร่วมมืองานทุกอย่าง ทุกด้านของกลุ่มอย่างเต็มที่เข้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกสิ่งตั้งแต่วางแผนงาน ทำงานกิจกรรมต่างๆที่ทางกลุ่มหรือชุมชนอย่างเช่นเวลามีการมา

ดูงานของหน่วยงานต่างๆ กลุ่มป่าเข้าร่วมตลอดไม่เคยขาดเลยให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและคนในชุมชนบ้านป่าตาลเข้าช่วยงานตลอดมีส่วนร่วมการทำงานประเพณี การท่องเที่ยวต่างๆของกลุ่มที่จัดขึ้นเพื่อให้คนที่มาเยี่ยมชมได้รับเห็นทั้งกิจกรรมการแสดง สาธิตกรรมวิธีต่างๆ ให้บริการต่างๆที่ประทับใจแก่คนที่มาอย่างมากมายได้คำชมตลอดว่าชาวบ้านร่วมกันต้อนรับเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้แก่พวกเขา” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าอาวาสวัดป่าตาลซึ่งเป็นที่ปรึกษาให้กับกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่า

“อาตมา รู้สึกว่าชุมชนบ้านป่าตาลโชคดีที่สมาชิกและคนในชุมชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในบริหารจัดการทำงานกับกลุ่ม วัด ชุมชนเป็นอย่างดี เวลาว่างงาน กิจกรรมต่างๆของชุมชน ถือเป็นสิ่งที่ดีที่ทุกคนในชุมชน มีความรัก สามัคคีกันภายในชุมชน ช่วยเหลือกันมาตลอด เสียสละเวลาของเขามาทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมของบ้านป่าตาล จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งเพราะได้รับความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนเวลาขอความร่วมมืออะไรตอนที่มีการมาศึกษาดูงานหรือทำกิจกรรมต่างๆก็จะทำให้ประสบความสำเร็จและคนชุมชนก็ยังมีส่วนร่วมในการร่วมกันประชุมวางแผนงานต้อนรับนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆที่เข้ามาเยี่ยมชมบ้านป่าตาลอีกด้วยเพราะการท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้กับคนในหมู่บ้านป่าตาล” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

5. ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านกฎระเบียบ กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มได้มีการตั้งไว้อย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันของสมาชิกแต่เน้นการพูดคุยกันมากกว่าการใช้กฎระเบียบกันในการบริหารจัดการภายในกลุ่ม

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านกฎระเบียบของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล สรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลกล่าวว่า ด้านกฎระเบียบนั้นกลุ่มจะมีการตั้งกฎกติกาการทำงานร่วมกันภายในกลุ่มเพื่อให้การบริหารจัดการหรือการปฏิบัติร่วมกันเป็นไปแนวทางเดียวกันจะเป็นในรูปแบบของครอบครัวที่เมื่อทำผิดก็จะมี การตักเตือนกันก่อนแต่ถ้ายังไม่เชื่อฟังถึงจะมีการใช้กฎระเบียบของกลุ่มมาบังคับใช้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้ดูแลกลุ่มอาหารซึ่งเป็นคณะกรรมการได้กล่าวว่ากฎระเบียบของกลุ่มคือแนวทางการทำงานร่วมกันของสมาชิกที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันเพื่อลดความขัดแย้งกันในระหว่างปฏิบัติงานจึงต้องมีการกำหนดข้อบังคับร่วมกันซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มจะไม่ใช้กฎในการควบคุมสมาชิกแต่จะพูดคุยกันมากกว่าเพราะสมาชิกเป็นคนในชุมชนก็จะเข้าใจหลักการทำงานอยู่แล้วจากการสัมภาษณ์เจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้ายได้

กล่าวเพิ่มเติมว่าปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านกฎระเบียบของกลุ่มคือสมาชิกเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนและเคารพการตัดสินใจของหัวหน้ากลุ่มในการบริหารจัดการกลุ่มในด้านต่างๆและปฏิบัติตามจึงทำให้ไม่ค่อยเกิดปัญหาความขัดแย้งกันและกฎระเบียบที่ตั้งไว้ก็เป็นสิ่งที่สมาชิกทุกคนร่วมกันตั้งขึ้นมาใช้ร่วมกันภายในกลุ่ม เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็จะรีบมีการพูดคุยหาแนวทางร่วมกันทันทีก่อนที่จะทำให้เกิดข้อขัดแย้งต่างๆขึ้นโดยอาจจะมีคนกลางเข้ามาร่วมไกล่เกลี่ยเพื่อลดข้อขัดแย้ง

ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“พอว่ากฎระเบียบของกลุ่มเรานั้นส่วนมากจะไม่ใช้กันเพราะเป็นแบบครอบครัวกันเราแทบจะไม่ใช้บังคับกันเลยแต่กลุ่มก็ตั้งกฎกติกาการทำงานร่วมกันภายในกลุ่มเพราะว่ามันจำเป็นมีจะทำให้การบริหารจัดการของกลุ่มง่ายขึ้นคนก็จะได้ปฏิบัติร่วมกันเป็นไปทางเดียวกันและทำให้สมาชิกจะต้องเคารพกฎกติกาที่ตั้งไว้จะได้ไม่เกิดปัญหาที่จะตามมาในอนาคต กฎระเบียบภายในของจะไม่ได้เคร่งครัดมาก จะพูดคุยกันทำความเข้าใจกันมากกว่าใช้กฎหมายบังคับให้สมาชิกทำนั่นนั่นนี่ กลุ่มของเราจะเป็นในรูปแบบของครอบครัวที่เมื่อทำผิดก็จะมีการตักเตือนกันก่อนแต่ถ้ายังไม่เชื่อฟังถึงจะมีการใช้กฎระเบียบของกลุ่มมาบังคับใช้” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ดูแลกลุ่มอาหารซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ป่า รู้ว่ามีกฎระเบียบของกลุ่มนะแต่ไม่เคยมีใครเอามาใช้บังคับคนในกลุ่ม แต่ทุกคนรู้ว่ากฎคืออะไรยังไงเราสร้างขึ้นเพราะไว้ใช้ทำงานร่วมกันของคนในกลุ่มว่าจะต้องไม่ทำตรงนี้นะ ต้องทำแบบนี้ร่วมกันนะมันช่วยลดความขัดแย้งกันเวลาทะเลาะอะไรกันก็จะได้นำมาพูดว่าผิดกฎของกลุ่มนะทำไม่ได้เขาก็จะได้ไม่ทำอีกเวลาทำงานจึงต้องมีการกำหนดข้อบังคับร่วมกันซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มจะไม่ใช้กฎในการควบคุมคนในแต่จะพูดคุยกันมากกว่าเพราะคนกลุ่มเป็นคนในชุมชนก็จะเข้าใจหลักการทำงานอยู่แล้วคะ ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้าย เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยวOTOPนวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ที่คิดว่าปัจจัยที่ทำให้สำเร็จของกฎระเบียบกลุ่มเรา มันน่าจะเป็นเรื่องที่ว่าคนในกลุ่มเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตัวเองอย่างชัดเจน ไม่มีใครไปแทรกแซงการทำงานของคนอื่น เคารพการตัดสินใจของหัวหน้ากลุ่มว่าเค้าจะบริหารจัดการกลุ่มในเรื่องต่างๆได้อย่างไรดีและทำตามจึงไม่ค่อยมีปัญหาความให้ผิดใจกัน ทะเลาะกันแต่กลุ่มของเราตั้งกฎไว้เพราะอยากให้ทุกคนร่วมกันเคารพกันและ

ใช้ร่วมกันภายในกลุ่ม เวลามีปัญหาเกิดขึ้นก็จะรีบมีพูดคุยร่วมกันทันทีก่อนที่จะทำให้เกิดปัญหาผิดใจกันที่ใหญ่โตขึ้นถ้าคุยกันไม่ลงตัวจะมีคนกลางเข้ามาร่วมไกล่เกลี่ยเพื่อลดอารมณ์ของแต่ละคนลง”

6. ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการตลาด กลุ่มได้มีช่องทางการตลาดที่หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนสามารถที่จะขายได้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการขายหน้าร้าน การออกบูธตามงานต่างๆเพื่อโปรโมตแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ผลิตภัณฑ์ และการขายบริการต่างๆ ทั้งแบบแพ็คเกจและการเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน

ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากบทสัมภาษณ์ ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการตลาดของการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลสรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์เจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้าย ได้กล่าวว่า ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการตลาด กลุ่มได้มีช่องทางการตลาดที่หลากหลายทั้งด้านออนไลน์ หน้าร้านและมีพ่อค้าคนกลางมารับของซึ่งการประชาสัมพันธ์จะเป็นในรูปแบบที่แตกต่างกันไปเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มากขึ้น โดยให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าในทุกวัยการตลาดจะเน้นการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ทำเองและมีจุดเด่นที่น่าสนใจ เป็นงานฝีมือ และได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆของชุมชนเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวและจับจ่ายซื้อของในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับเจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล กลุ่มได้มีการวางแผนการตลาดของกลุ่มไว้ว่าจะต้องมีช่องทางการตลาดที่ครอบคลุมจึงได้มีการสร้างเพจ Facebook ต่างๆเพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนได้อีกทั้งยังได้มีกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ความช่วยเหลือในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ผ่านทางเพจต่างๆ และการทำสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่างๆผ่านทางโทรทัศน์ สื่อออนไลน์และได้มีการโปรโมตให้กับหน่วยงานต่างๆจากทางภาครัฐ และนายสมเจตน์ คำแสง ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า การตลาดของกลุ่มได้มีการวางแผนการทำงานไว้ชัดเจนจึงทำให้การประชาสัมพันธ์ต่างๆเป็นไปในทิศทางที่ตั้งไว้ในรูปแบบเชิงรุกที่สมาชิกจะต้องเป็นผู้ที่จัดหาลูกค้าและออกบูธตามงานแสดงสินค้าต่างๆเพื่อที่จะประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ แหล่งท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลให้เป็นที่รู้จักเพื่อให้คนที่สนใจเข้ามาท่องเที่ยวและซื้อผลิตภัณฑ์ของชุมชน อีกทั้งยังต้องมีช่องทางการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ได้เพราะผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีหลากหลายจึงต้องมีช่องทางการขายที่สามารถเข้าถึงได้ทุกช่องทางเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

เจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้าย เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้กล่าวว่า

“พี่ยังมองว่าสิ่งที่ทำให้สำเร็จของการตลาดบ้านเรา เกิดจากกลุ่มเราได้มีช่องทางขายที่หลากหลาย อย่าง พวกออนไลน์ก็จะมีคนที่เขาทำเป็นเอาสินค้าไปโพสต์ขายหรือไลฟ์สดตามเฟซบุ๊ก ส่วนหน้าร้านก็ขายที่ฐานของแต่ละคนและของบางอย่างก็จะมีพ่อค้าคนกลางมารับของที่ตลาดนัดด้วย ซึ่งการขายของมีเยอะแยะหลายทางแตกต่างกันไปมันช่วยให้มีช่องทางการขายให้มากขึ้นก็เข้าถึงกลุ่มลูกค้าในทุกวัยมากขึ้น หลักเลยนะการตลาดบ้านเราเน้นการขายสินค้าของชุมชนที่ทำเองและมีจุดเด่นที่น่าสนใจเป็นงานทำมือ และได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆของชุมชนไว้ให้นักท่องเที่ยวมาเดินเที่ยวและซื้อของในชุมชนของบ้านเรา” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

เจ้าของโฮมสเตย์บ้านบัวแก้ว เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“พี่คิดว่ากลุ่มต่างๆภายในบ้านป่าตาลได้พูดคุยกันเรื่องการตลาดของกลุ่มไว้ว่าจะต้องมีช่องทางการตลาดที่หลากหลาย ครอบคลุมตอนแรกกลุ่มเราสร้างเพจ Facebook ต่างๆใช้เป็นโปรโมตการท่องเที่ยวของบ้านเราทั้งสถานที่ สินค้าต่างๆของชุมชนได้ยังมีกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้เข้าความช่วยเหลือในการโปรโมตทำสื่อต่างๆทั้งแผ่นพับ ใบปลิว ประชาสัมพันธ์สินค้าของบ้านป่าตาลผ่านทางเพจต่างๆที่เขาขายของกันและทางพัฒนาชุมชนได้เข้าถ่ายทำสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่างๆผ่านทางโทรทัศน์เอาทั้งดารามาถ่ายทำกันที่บ้านเรา ได้มาช่วยโปรโมตให้กับบ้านเราต้องขอบคุณหน่วยงานต่างๆจากทางภาครัฐ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ส่วนตัวของพี่คิดว่า การตลาดของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จได้คือขายสินค้าของบ้านเราได้มีคนมาเที่ยวบ้านเราเยอะๆ กลุ่มเราวางแผนการทำงานไว้ชัดเจนทุกช่วยกันคนละไม้คนละประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักบ้านป่าตาลเยอะแผนที่วางก็ไปในทิศทางเดียวกันเราตั้งแบบเชิงรุกที่คนในกลุ่มบวกกับตัวพ่อช่วยกันจะจัดหาลูกค้ามาซื้อแพ็คเกจท่องเที่ยวของบ้านเราและออกบูธตามงานแสดงสินค้าต่างๆพวก OTOP ตามต่างจังหวัดบาง เพื่อจะประชาสัมพันธ์ของขายที่ระลึก ผ้าทอ เครื่องแหล่งท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลให้เป็นที่รู้จักของคนอื่นและอาจจะได้คนที่สนใจเข้ามาท่องเที่ยวและซื้อผลิตภัณฑ์ของชุมชน อีกทั้งยังต้องมีช่องทางการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ได้เพราะผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีหลากหลายจึงต้องมีช่องทางการขายที่สามารถเข้าถึงได้ทุกช่องทางเพื่อให้เข้ากับตอนนี้ แต่โควิดก็ทำให้การตลาดท่องเที่ยวบ้านป่าตาลได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2564)

2.2.1.ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล และความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล

เก็บแบบสอบถามจากคณะกรรมการ OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล จำนวน 30 คน ได้ให้ทำแบบสอบถามปัจจัยทั้งหมด 12 ด้าน ได้แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล ส่วนที่ 2 ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล

ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการในปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามองค์ประกอบ ข้อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยที่ 4.05 รองลงมาอีกด้านคือผู้นำ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.00 กฎระเบียบมีค่าเฉลี่ยที่ 3.94 การบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยที่ 3.86 แหล่งเงินทุนค่าเฉลี่ยที่ 3.77 และการตลาดมีค่าเฉลี่ยที่ 3.51 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นคณะกรรมการต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล	สถิติวิเคราะห์		
	ค่าเฉลี่ย (x)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1.แหล่งเงินทุน	3.77	0.67	มาก
2.การบริหารจัดการ	3.86	0.62	มาก
3.ผู้นำ	4.00	0.63	มาก
4.การมีส่วนร่วม	4.05	0.55	มาก
5.กฎระเบียบ	3.94	0.68	มาก
6.การตลาด	3.51	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.86	0.41	มาก

ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถึบ้านป่าตาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามองค์ประกอบ ข้อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยที่ 4.22 รองลงมาอีกด้านคือการจ้างงาน มีค่าเฉลี่ยที่ 3.94 เพิ่มมูลค่าสินค้ามีค่าเฉลี่ยที่ 3.93

การสร้างรายได้ชุมชนมีค่าเฉลี่ยที่ 3.87 ชุมชนพึ่งตนเองที่ 3.86 และการสร้างเครือข่ายภายนอกมีค่าเฉลี่ยที่ 3.59 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นคณะกรรมการต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล	สถิติวิเคราะห์		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1.การสร้างรายได้ชุมชน	3.87	0.65	มาก
2.การจ้างงาน	3.94	0.60	มาก
3.เพิ่มมูลค่าสินค้า	3.93	0.89	มาก
4.ชุมชนพึ่งตนเอง	3.86	0.11	มาก
5.การสร้างเครือข่ายภายนอก	3.59	0.53	มาก
6.เรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น	4.22	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	3.92	0.43	มาก

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จของการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านแหล่งเงินทุน

ปัจจัยการดำเนินงาน	ความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จ													
	น้อยที่สุด				ปานกลาง				มากที่สุด				ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
8.1 เงินทุนที่ได้รับพอเพียง	0	0	0	0	14	46.7	11	36.7	5	16.7	3.70	3.70	มาก	
8.2 เงินทุนที่ได้รับมีการกระจายไปยังกลุ่มต่างๆอย่างเหมาะสม	0	0	0	0	9	30.0	17	56.7	94	13.3	3.83	3.83	มาก	
8.3 กลุ่มมีความสามารถในการจัดหาเงินทุนอย่างเพียงพอ	0	0	0	0	12	40.0	12	40.0	6	20.0	3.80	3.80	มาก	
8.4 หน่วยงานจากภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการให้เงินทุนในการบริหาร	0	0	1	3.3	9	30.0	16	53.3	4	13.3	3.76	3.76	มาก	
ค่าเฉลี่ยรวม											3.77	3.77	มาก	

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยการดำเนินงานสู่ความสำเร็จด้านแหล่งเงินทุน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า เงินทุนที่ได้รับมีการกระจายไปยังกลุ่มต่างๆอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 กลุ่มมีความสามารถในการจัดหาเงินทุนอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 หน่วยงานจากภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการให้เงินทุนในการบริหารอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 เงินทุนที่ได้รับพอเพียง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 8.1 เงินทุนที่ได้รับพอเพียง ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบปานกลาง จำนวน 14 คน และเลือกตอบมาก จำนวน 11 คน แสดงให้เห็นว่าเงินทุนที่ได้รับจากโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี นั้น ยังไม่ค่อยเพียงพอต่อการบริหารจัดการของกลุ่มเนื่องจากกลุ่มของชุมชนป่าตาลมีกลุ่มต่างๆ มากมายและจัดต้องมีการจัดสรรให้แต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม ซึ่งเงินทุนมีจำนวนไม่เพียงพอสมาชิกจึงต้องมีการลงทุนกันเองภายในกลุ่มเพื่อให้กลุ่มสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ข้อ 8.2 เงินทุนที่ได้รับมีการกระจายไปยังกลุ่มต่างๆอย่างเหมาะสม ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่าเมื่อกลุ่มได้รับเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานแล้วกลุ่มได้มีการปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม เพื่อจัดสรรงบประมาณเงินทุนที่ได้รับโดยแบ่งตามความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์และจำนวนสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งเงินทุนที่ได้รับนั้นมีจำนวนจำกัดจึงต้องมีการจัดแจงรายละเอียดในการกระจายไปยังส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสม ข้อ 8.3 กลุ่มมีความสามารถในการจัดหาเงินทุนอย่างเพียงพอ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 12 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มบางกลุ่มของชุมชน OTOP นวัตวิถี ได้มีการก่อตั้งมาก่อนที่จะเกิดโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จึงทำให้กลุ่มบางกลุ่มมีศักยภาพในการจัดหาแหล่งเงินทุนของกลุ่มเองเพราะกลุ่มมีการสร้างผลิตภัณฑ์ของตนเองมาก่อนที่จะเข้ามาเป็นสินค้า OTOP ทำให้มีลูกค้าประจำจึงมีความสามารถในการหาเงินทุนเพื่อมาใช้หมุนเวียนภายในกลุ่มและกลุ่มยังสามารถหาเงินได้ด้วยตนเอง ข้อ 8.4 หน่วยงานจากภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการให้เงินทุนในการบริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่าโครงการชุมชน OTOP นวัตวิถี เป็นโครงการที่สำนักงานพัฒนาชุมชนเป็นผู้จัดทำโครงการ จัดทำขึ้นเพื่อต้องการให้ชุมชนมีความสามารถในการเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งได้มีการจัดสรรเงินทุนให้กับชุมชน OTOP นวัตวิถีในแต่ละที่ที่ได้เข้าร่วมซึ่งเงินทุนที่ได้รับจะมอบให้ชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการภายในกลุ่ม เงินทุนที่หน่วยงานรัฐให้อาจจะมีจำนวนจำกัดจึงต้องเป็นหน้าที่ของแต่ละชุมชน OTOP นวัตวิถีในการนำเงินเหล่านั้นไปต่อยอดกันเองภายในชุมชนของตนเอง

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จด้านการบริหาร
จัดการ

ปัจจัยการดำเนินการ	ความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จ										ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด			
สู่ความสำเร็จด้านการบริหารจัดการ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9.1 การบริหารจัดการ เป็นไปตามที่ตั้งไว้	0	0	0	0	10	33.3	15	50.0	5	16.7	3.83	มาก
9.2 การบริหารจัดการของ กลุ่มเกิดเป็นผลงานที่ได้รับ การยอมรับ	0	0	0	0	9	30.0	17	56.7	4	13.3	3.83	มาก
9.3 การบริหารงานของ กลุ่มมีการติดต่อสื่อสารกัน ตลอด	0	0	0	0	9	30.0	17	56.7	4	13.3	3.83	มาก
9.4 กลุ่มบริหารงานด้วย ความเข้าใจ	0	0	0	0	8	26.7	17	56.7	5	16.7	3.90	มาก
9.5 กลุ่มทำงานเพื่อส่วน รวม	0	0	0	0	7	23.3	18	60.0	5	16.7	8.93	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม											3.86	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการบริหารจัดการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า กลุ่มทำงานเพื่อส่วน ร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 กลุ่มบริหารงานด้วยความเข้าใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 3.90 การบริหารจัดการเป็นไปตามที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 มีการบริหาร จัดการของกลุ่มเกิดเป็นผลงานที่ได้รับการยอมรับ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 การ บริหารงานของกลุ่มมีการติดต่อสื่อสารกันตลอด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 และเมื่อ พิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 9.1 การบริหารจัดการเป็นไปตามที่ตั้งไว้ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 15 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 10 คน แสดงว่า การบริหารจัดการของกลุ่มชุมชน OTOP นวัตวิถี มีการบริหารงานได้ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้งใน ส่วนของชุมชนและในส่วนของโครงการ โดยการทำงานของกลุ่มได้มีการทำตามแผนงานที่กำหนดไว้ จึงส่งผลการดำเนินงานของชุมชนบ้านป่าตอลารบรื่นและทำให้ได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ OTOP นวัต วิถี ข้อ 9.2 การบริหารจัดการของกลุ่มเกิดเป็นผลงานที่ได้รับการยอมรับ ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงว่ากลุ่มชุมชน OTOP นวัตวิถีของป่าตอลได้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากได้รับรางวัลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ต้นแบบที่มีความพร้อมและศักยภาพในการเป็นชุมชน OTOP นวัตวิถีต้นแบบ ซึ่งได้รับคัดเลือกจาก ชุมชนทั้งหมด จำนวน 3,273 หมู่บ้าน และมีเพียง 60 หมู่บ้านที่ได้รับรางวัล จึงทำให้ชุมชนป่าตอลมี ชื่อเสียงและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่หน่วยงานของภาครัฐมักจะเข้ามาศึกษาดูงานภายในชุมชนป่าตอล ข้อ 9.3 การบริหารงานของกลุ่มมีการติดต่อสื่อสารกันตลอด ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงว่ากลุ่มของชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้าน ป่าตอลจะมีการสื่อสารพูดคุยกันเสมอ ซึ่งจะมีหลายช่องทางในการติดต่อกันทั้งในส่วนการประชุมเพื่อ คุยงานกันในการเตรียมงานต้อนรับนักท่องเที่ยวหรือการปรึกษาหารือกันเพื่อพัฒนากลุ่มในด้านต่าง ๆ โดยจะมีการสื่อสารกันตลอด ข้อ 9.4 กลุ่มบริหารงานด้วยความเข้าใจ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ มาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงว่าการบริหารจัดการของกลุ่มป่า ตอลนั้น สมาชิกมีความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ การทำงานของตนเองอย่างชัดเจน และทราบถึง เป้าหมายแนวทางการทำงานของกลุ่มได้ครบถ้วน จึงส่งผลให้การดำเนินงานของกลุ่มนั้นประสบ ความสำเร็จ ข้อ 9.5 กลุ่มทำงานเพื่อส่วนร่วม ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และ เลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงว่าสมาชิกของกลุ่มมีความต้องการที่จะให้ชุมชนเป็นชุมชน ท่องเที่ยวเพื่อให้คนในชุมชนมีรายได้และอาชีพจึงทุ่มเททำงานเพื่อส่วนร่วม โดยมีเจ้าอาวาสเป็นผู้ชัก นำให้ชุมชนมีการพัฒนาในการท่องเที่ยวชุมชน จึงทำให้คนในชุมชนร่วมมือกันทำเพื่อส่วนร่วมและมี ผู้นำชุมชนในด้านต่างๆทั้งหัวหน้ากลุ่มต่างๆ สมาชิก คนในชุมชนบ้านป่าตอลยังให้ความร่วมมือในการ ทำงานชุมชนของท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จของการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านผู้นำ

10. ปัจจัยการดำเนินงาน		ความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จ									
สู่ความสำเร็จด้านผู้นำ		คณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรม จำนวน 30 คน									
	น้อยที่สุด	น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
10.1 ผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิดตัดสินใจ	0	0	0	8	26.7	14	46.7	8	26.7	4.00	มาก
10.2 ผู้นำรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	0	0	0	8	26.7	16	53.3	6	20.0	3.93	มาก
10.3 ผู้นำมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ	0	0	0	6	20.0	17	56.7	7	23.3	4.03	มาก
10.4 ผู้นำมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	0	0	0	6	20.0	16	53.3	8	26.7	4.06	มาก
10.5 ผู้นำมีความสามารถแก้ไขปัญหาต่างภายในกลุ่ม	0	0	0	7	23.3	16	53.3	7	23.3	4.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม										4.00	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านผู้นำภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า ผู้นำมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.06 ผู้นำมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 ผู้นำมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กล้าคิดตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ผู้นำมีความสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆภายในกลุ่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 และผู้นำรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 10.1 ผู้นำมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กล้าคิดตัดสินใจ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 14 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลนั้นมีผู้นำที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการที่จะพัฒนาชุมชนบ้านป่าตาลให้เป็นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่มีความยั่งยืนและเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของวัฒนธรรมชาวไทยของผ่านออกมายังแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนโดยผู้นำของชุมชนมีหลายกลุ่มซึ่งล้วนแต่มีความคิดสร้างสรรค์มุ่งมั่นที่จะพัฒนาชุมชนจึงทำให้มีการร่วมมือกันเพื่อคิดริเริ่มสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามและเป็นที่ยอดนิยมท่องเที่ยวซึ่งทำให้บ้านป่าตาลกลายเป็นชุมชนบ้านป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ข้อ 10.2 ผู้นำรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่าการทำงานของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีรูปแบบการทำงานแบบครอบครัวซึ่งผู้นำมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆของกลุ่มที่เกิดขึ้นส่งผลให้การบริหารจัดการของกลุ่มมีความราบรื่น การที่ผู้นำมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกจะช่วยลดความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นภายในกลุ่มและทำให้สมาชิกมีความเชื่อมั่นและมั่นใจในตัวของผู้นำกลุ่มอีกด้วย ข้อ 10.3 ผู้นำมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่า ผู้นำของกลุ่มและชุมชนแต่ละคนมีความรู้ความสามารถในการทำงานที่ตนเองได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีเนื่องจากผู้นำมีความเข้าใจในแผนงานและเป้าหมายเป็นอย่างดีจึงทำให้ผู้นำสามารถบริหารจัดการกลุ่มได้ประกอบกับเป็นสมาชิกของกลุ่มจึงทำให้มองเห็นภาพรวมของกลุ่มว่ามีปัญหาและต้องบริหารจัดการกลุ่มแบบใดกลุ่มถึงจะประสบความสำเร็จ ข้อ 10.4 ผู้นำมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้ดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการและต้องการที่จะพัฒนาชุมชนบ้านป่าตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ยั่งยืนโดยกลุ่มนั้นก็ไม่ได้มีผลกำไรที่มากมายจึงต้องอาศัยความเสียสละของสมาชิกกับผู้นำในการที่จะขับเคลื่อนการ

ทำงานของกลุ่มเพื่อประโยชน์ของคนในชุมชน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลให้ยั่งยืนสวยงาม สร้างรายได้อาชีพให้กับคนในชุมชนผู้นำจึงต้องมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม ข้อ 10.5 ผู้นำมีความสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายในกลุ่ม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากจำนวน 16 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่า การทำงานร่วมกันภายในกลุ่มมักจะต้องพบเจอกับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นผู้นำจึงมีส่วนสำคัญในการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายในกลุ่ม ซึ่งผู้นำของกลุ่มบ้านป่าตาลจะเน้นการพูดคุยกันภายในกลุ่มเพื่อปรับความเข้าใจของสมาชิกจะช่วยลดความขัดแย้งกันภายในกลุ่มเมื่อมีปัญหาในการดำเนินงานผู้นำก็จะมีการแก้ไขปัญหาล่วงหน้าก่อนจากนั้นค่อยแก้ไขในแผนงานของกลุ่ม

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จคณะกรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านการมีส่วนร่วม

11.ปัจจัยการ ดำเนินการสู่ ความสำเร็จด้านการมี	ความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จ											
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
11.1 สมาชิกมีส่วนร่วม คิดวางแผนงานต่างๆของ กลุ่ม	0	0	0	0	5	16.7	17	56.7	8	26.7	4.10	มาก
11.2 สมาชิกร่วมกัน ดำเนินงานตามแผนงาน เป้าหมายที่ตั้งไว้	0	0	0	0	7	23.3	17	56.7	6	20.0	3.96	มาก
11.3 สมาชิกเข้าร่วม กิจกรรมต่างๆของกลุ่ม	0	0	0	0	3	10.0	21	70.0	6	20.0	4.10	มาก
11.4 สมาชิกและชุมชนมี ส่วนในการดำเนินงาน ชุมชน	0	0	0	0	5	16.7	18	60.0	7	23.3	4.06	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม											4.05	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า สมาชิกมีส่วนในการคิดวางแผนงานต่างๆของกลุ่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.10 สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.10 มีสมาชิกและชุมชนมีส่วนในการดำเนินงานชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.06 สมาชิกร่วมกันดำเนินงานตามแผนงานเป้าหมายที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 11.1 สมาชิกมีส่วนในการคิดวางแผนงานต่างๆของกลุ่ม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่า สมาชิกของกลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานของกลุ่มในการที่จะจัดกิจกรรมต่างๆของการทำฐานการเรียนรู้ต่างๆขึ้น เพราะจะต้องมีการวางแผนงานร่วมกันเพราะกลุ่มแต่ละกลุ่มมีความรู้ความสามารถในการสร้างผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันไปตามความถนัดของแต่ละคนจึงต้องร่วมกันวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม ข้อ 11.2 สมาชิกร่วมกันดำเนินงานตามแผนงานเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมการดำเนินงานตามแผนงานจะสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิกภายในกลุ่มในการทำงานซึ่งแผนงานของกลุ่มบ้านป่าตาลสมาชิกได้ร่วมกันวางแผนงานจึงทำให้ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานตามแผนที่ตั้งไว้และข้อ 11.3 สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 21 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 6 คน แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมต่างๆที่กลุ่มได้มีการจัดทำไว้นั้นเป็นกิจกรรมที่ได้มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนจึงทำให้สมาชิกทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมเพราะมีหน้าที่ที่ตนเองต้องรับผิดชอบในส่วนต่างๆของกิจกรรมซึ่งแต่ละกิจกรรมก็จะมีการประสานงานกันก่อนซึ่งทำให้สมาชิกมีความเข้าใจและมาเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ข้อ 11.4 สมาชิกและชุมชนมีส่วนในการดำเนินงานชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาลได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานในหลายภาคส่วนและคนในชุมชนที่มีความต้องการที่จะทำให้ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจึงทำให้การดำเนินงานของกลุ่มได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนเพราะถ้ามีนักท่องเที่ยวคนในชุมชนก็จะมีรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์หรือการบริการต่างๆในชุมชนทำให้มีเงินหมุนเวียนเกิดขึ้นในชุมชนบ้านป่าตาล

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จคณะกรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้าน
กฎระเบียบ

12.ปัจจัยการ ดำเนินการสู่ ความสำเร็จด้าน	ความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จ						ค่าเฉลี่ย	ความหมาย				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ร้อยละ						
กฎระเบียบ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
12.1 กฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม ครอบครัวและเหมาะสม	0	0	0	30.0	15	50.0	6	20.0	3.90	มาก		
12.2 สมาชิกยอมรับ และปฏิบัติตาม กฎระเบียบอย่าง เคร่งครัด	0	0	1	3.3	3	10.0	20	66.7	20.0	4.03	มาก	
12.3 กฎระเบียบมีข้อ บังคับที่ชัดเจนที่ระบุไว้	0	0	1	3.3	7	23.3	16	53.3	6	20.0	3.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.94	มาก				

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านกฎระเบียบภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.94 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า สมาชิกยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มครอบคลุมและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 กฎระเบียบมีซับซ้อนที่ชัดเจนที่ระบุไว้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 12.1 กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มครอบคลุมและเหมาะสม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 15 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการของกลุ่มมีการวางแผนงานในแต่ละด้านซึ่งได้มีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มในด้านการจัดสรรรายได้ต่างๆ แต่ในส่วนของสมาชิกกลุ่มนั้นไม่ได้มีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจนแต่จะเน้นการพูดคุยสร้างความเข้าใจกันภายในกลุ่มแต่ในส่วนของนักท่องเที่ยวได้มีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับการท่องเที่ยวไว้อย่างชัดเจนซึ่งจะมีการชี้แจงให้ตั้งแต่ต้นที่มีการซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาล ข้อ 12.2 สมาชิกยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 20 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 6 คน แสดงให้เห็นว่า กฎระเบียบของกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่มนั้นไม่ได้มีระบุไว้เป็นแบบแผนแต่มีการทำเป็นแนวทางการทำงานแบบพูดคุยกันในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบกฎระเบียบที่กำหนดไว้คือการที่สมาชิกมีการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดีเยี่ยม ข้อ 12.3 กฎระเบียบมีข้อบังคับที่ชัดเจนที่ระบุไว้ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลางจำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่า กฎระเบียบข้อบังคับในส่วนของนักท่องเที่ยวมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติตามข้อบังคับที่ระบุไว้ในโปรแกรมการท่องเที่ยวซึ่ง สมาชิกได้ร่วมกันทำขึ้นเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในชุมชนที่มาจากนักท่องเที่ยวจึงต้องมีการกำหนดกฎระเบียบไว้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จของการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านการตลาด

13.ปัจจัยการดำเนินการสู่ ความสำเร็จด้านการตลาด	ความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จ คณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตกรรม จำนวน 30 คน												ความหมาย		
	น้อยที่สุด			น้อย			ปานกลาง			มาก				มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
13.1 กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวและสินค้า ต่างๆในช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook เพจ และออกบูธ	0	0	0	0	15	50.0	12	40.0	3	10.0	3.60	10.0	3.60	มาก	
13.2 กลุ่มมีการวางแผน การตลาดเพื่อส่งเสริมการ ท่องเที่ยวและขายผลิตภัณฑ์	0	0	0	0	17	56.7	11	36.7	2	6.7	3.50	6.7	3.50	มาก	
13.3 กลุ่มมีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน	0	0	0	0	15	50.0	14	46.7	1	3.3	3.53	3.3	3.53	มาก	
13.4 การเชิญมาให้ข้อมูล ข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ชุมชน	0	0	0	0	18	60.0	11	36.7	1	3.3	3.43	3.3	3.43	มาก	
ค่าเฉลี่ยรวม												3.51	มาก		

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการตลาด ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.51 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและสินค้าต่างๆในช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook เพจ และออกบูธ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.60 กลุ่มมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.53 กลุ่มมีการวางแผนการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและขายผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.50 การโฆษณาให้ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวชุมชนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.43 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 13.1 กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและสินค้าต่างๆในช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook เพจ และออกบูธ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบปานกลาง จำนวน 15 คน และเลือกตอบมาก จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่า การประชาสัมพันธ์ของกลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรมยังมีการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึงในทุกกลุ่มของนักท่องเที่ยวซึ่งการประชาสัมพันธ์ของชุมชนบ้านป่าตาลได้มีการออกบูธตามงานต่างๆเพื่อแสดงสินค้า OTOP และมีเพจกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวบ้านป่าตาล และการขายผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ในเฟซบุ๊กและเพจต่างๆทางออนไลน์ ซึ่งกลุ่มได้มีการประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทางเพื่อสร้างฐานลูกค้าและให้ขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้ ข้อ 13.2 กลุ่มมีการวางแผนการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและขายผลิตภัณฑ์ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบปานกลาง จำนวน 17 คน และเลือกตอบมาก จำนวน 11 คน แสดงให้เห็นว่า กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลได้มีเป้าหมายคือการสร้างรายได้และอาชีพให้กับคนในชุมชนกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านจึงต้องมีการวางแผนประชุมหารือกันในการที่จะส่งเสริมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของชุมชนให้เป็นที่รู้จักและมีนักท่องเที่ยวเข้ามาจับจ่ายเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ในทุกด้านทั้งการขายผ่านหน้าร้าน มีพ่อค้าคนกลางมารับ และผ่านทางช่องทางออนไลน์เพื่อให้คนในกลุ่มมีรายได้จากการขายสินค้าและการท่องเที่ยว ข้อ 13.3 กลุ่มมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบปานกลาง จำนวน 15 คน และเลือกตอบมาก จำนวน 14 คน แสดงให้เห็นว่า ในทุกๆเทศกาลชุมชนบ้านป่าตาลจะได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในการจัดกิจกรรมต่างๆจะได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนและบางกิจกรรมจะมีหน่วยงานอื่นๆเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชนและจะมีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยว ชุมชนข้างเคียง หรือหน่วยงานต่างๆเข้ามาร่วมทำกิจกรรมของชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและยังเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนได้รู้จักกับบ้านป่าตาลอีกด้วย ข้อ 13.4 การโฆษณาให้ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบปานกลาง จำนวน 18 คน และเลือกตอบมาก จำนวน 11 คน แสดงให้เห็นว่า บ้านป่าตาลเป็นแหล่งชุมชนที่อยู่ใกล้เขตเมืองและ

ยังมีแหล่งท่องเที่ยวด้านประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชาวไทยองเป็นเอกลักษณ์ในการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและมีหลายหน่วยงานของรัฐเข้ามาส่งเสริมการท่องเที่ยวและช่วยประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนได้เข้ามาช่วยด้านการท่องเที่ยวในการประชาสัมพันธ์ สถานที่ ประเพณี วัฒนธรรม และผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนโดยเข้ามาถ่ายทำเป็นเรื่องราวการท่องเที่ยวของชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลซึ่งได้โฆษณาผ่านทางโทรทัศน์ เพจ ยูทูป และช่วยดึงดูดให้หน่วยงานต่างๆที่สนใจศึกษาดูงาน

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะกรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านการสร้างรายได้ในชุมชน

ความสำคัญของ ชุมชนOTOP นวัตกรรม	ความคิดเห็นต่อความสำเร็จของชุมชนOTOP นวัตกรรม											
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ด้านการสร้างรายได้	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
14.1 คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากชุมชน OTOP นวัตกรรม	0	0	1	3.3	5	16.7	20	66.7	4	13.3	3.90	มาก
14.2 มีการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินภายในชุมชน	0	0	0	0	8	26.7	17	56.7	5	16.7	3.90	มาก
14.3 ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายภายในครัวเรือนจากการท่องเที่ยว	0	0	1	3.3	8	26.7	16	53.3	5	16.7	3.83	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม											3.87	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตกรรมด้านการสร้างรายได้ในชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.87 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากชุมชน OTOP นวัตกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 มีการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินภายในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายภายในครัวเรือนจากการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 14.1 คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากชุมชน OTOP นวัตกรรม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 20 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวของชุมชน OTOP นวัตกรรมนั้นสามารถสร้างรายได้ให้กับในชุมชนทั้งในสมาชิกในกลุ่มต่างๆของชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลที่มีรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ OTOP ในส่วนร้านค้าในชุมชนบ้านป่าตาล การขายออนไลน์ การออกบูธตามงานจัดแสดงต่างๆ บางสินค้าก็จะมีพ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อไปนำไปขายต่ออีกด้วยและการจัดทำฐานการเรียนรู้สาธิตให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีการซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลเข้ามาศึกษาดูงานต่างๆของชุมชนและชาวบ้านในชุมชนก็มีรายได้จากการขายสินค้าและบริการต่างๆให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมบ้านป่าตาลส่งผลให้คนมีรายได้เพิ่มขึ้นและเกิดอาชีพต่างๆขึ้นในชุมชน ข้อ 14.2 มีการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินภายในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่าเมื่อชุมชนบ้านป่าตาลมีการท่องเที่ยวที่ดีมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมฐานการเรียนรู้และจับจ่ายใช้สอยซื้อผลิตภัณฑ์ บริการต่างๆของชุมชนบ้านป่าตาลก็ทำให้เงินหมุนเวียนขึ้นในชุมชนทั้งในส่วนของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมตามฐานการเรียนรู้ต่างๆและคนในชุมชนด้วยกันเองเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมก็ส่งผลให้มีการจับจ่ายใช้สอยเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้มีการหมุนเวียนภายในชุมชนทั้งในส่วนร้านค้าของชุมชนและร้านค้าจากภายนอกทำให้มีเงินหมุนเวียนมากขึ้นและ ข้อ 14.3 ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายภายในครัวเรือนจากการท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมนั้นสร้างรายได้ให้กับสมาชิกของกลุ่มต่างๆและคนในชุมชนที่มีการขายสินค้าและบริการให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมบ้านป่าตาลก็เกิดรายได้ให้กับกลุ่มคนในชุมชนที่ได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเมื่อคนมีรายได้ก็ย่อมส่งผลให้แต่ละครอบครัวของกลุ่มสมาชิกและคนในชุมชนมีรายได้และนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายใช้สอยภายในครัวเรือนของตนเอง

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะกรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีด้านการจ้างงานในชุมชน

15.ความสำเร็จของ ชุมชนOTOP นวัตวิถี	ความคิดเห็นต่อความสำเร็จของชุมชนOTOP นวัตวิถี											
	คณะกรรมการบริหารจัดการ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถี จำนวน 30 คน											
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
15.1 ผู้สูงอายุในชุมชน มีอาชีพเสริม	0	0	0	0	5	16.7	21	70.0	4	13.3	3.96	มาก
15.2 มีการจ้างงานคน ในชุมชน	0	0	1	3.3	4	13.3	20	66.7	5	16.7	3.96	มาก
15.3 คนในชุมชนมี อาชีพที่หลากหลาย มากขึ้น	0	0	1	3.3	5	16.7	20	66.7	4	13.3	3.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม											3.94	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตกรรมด้านการจ้างงานในชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.94 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า ผู้สูงอายุในชุมชนมีอาชีพเสริม อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 มีการจ้างงานคนในชุมชน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 คนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 15.1 ผู้สูงอายุในชุมชนมีอาชีพเสริม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 21 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า เป้าหมายของการตั้งกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมคือการที่จะต้องการอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมและสร้างผลิตภัณฑ์ OTOP ของชุมชนขึ้นซึ่งเป็นงานฝีมือและภูมิปัญญาต่างๆของคนในชุมชนบ้านป่าตอลส่วนใหญ่สมาชิกและผู้ที่ทำสินค้าเป็นกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนที่มีความรู้ทักษะในงานฝีมือด้านต่างๆจึงทำให้กลุ่มส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่ว่างงานเข้ามาส่วนร่วมในการทำผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของบ้านป่าตอลเพื่อเป็นการอนุรักษ์และยังได้เผยแพร่ความรู้ภูมิปัญญาของชาวไทยของดั้งเดิมให้กับคนรุ่นใหม่ที่มีความสนใจอีกทั้งยังเป็นการสร้างอาชีพให้กับผู้สูงอายุในชุมชนได้เห็นคุณค่าในตนเองและใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ข้อ 15.2 มีการจ้างงานคนในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 20 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีการจ้างงานคนในชุมชนขึ้นเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยวของบ้านป่าตอลก็จะทำให้เกิดการจ้างงานขึ้นทั้งในด้านการจัดการฐานการเรียนรู้ต่างๆของบ้านป่าตอลเพื่อสาธิตการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชน การจ้างวิทยากรให้ความรู้และนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวและสมาชิกที่ขายผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ก็มีรายได้จากการขายสินค้าให้กับนักท่องเที่ยวในส่วนของหน้าร้านและการขายในช่องทางออนไลน์ อาทิ เช่น เพจ เฟสบุ๊ก หรือการออกบูธตามงานแสดงสินค้าต่างๆ ข้อ 15.3 คนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 20 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมก็ทำให้เกิดอาชีพที่หลากหลายขึ้นในชุมชนซึ่งเดิมที่นั่นบ้านป่าตอลส่วนใหญ่ก็จะประกอบอาชีพเกษตรกร รับจ้างทั่วไปหรือการออกไปทำงานในเมืองแต่เมื่อมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวคนในชุมชนก็ได้มีการทำธุรกิจส่วนตัวในชุมชนในการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP ของชุมชนหรือบริการด้านต่างๆในกับนักท่องเที่ยวส่งผลให้คนกลับมาอยู่บ้านแทนการออกไปหางานทำตามต่างจังหวัด

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะกรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า

16.ความสำคัญของชุมชนOTOP นวัตกรรม	ความคิดเห็นต่อความสำเร็จของชุมชนOTOP นวัตกรรม						ค่าเฉลี่ย	ความหมาย		
	น้อยที่สุด		ปานกลาง		มาก					
ด้านการเพิ่มมูลค่า	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
16.1 ปรับปรุงสินค้าให้มี	0	0	6	20.0	21	70.0	3	10.0	3.90	มาก
ความทันสมัยโดดเด่น										
16.2 มีการสำรวจความต้องการ	0	0	5	16.7	22	73.3	3	10.0	3.93	มาก
ต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า										
16.3 บรรลุเกณฑ์มีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่า	0	0	5	16.7	20	66.7	5	16.7	4.00	มาก
16.4 การสร้างแบรนด์และโลโก้ของสินค้าในชุมชน	0	0	7	23.3	19	63.3	4	13.3	3.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.93		3.93	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตกรรมด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า บรรจุภัณฑ์ที่มีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 มีการสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.93 ปรับปรุงสินค้าให้มีความทันสมัย โดดเด่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 การสร้างแบรนด์และโลโก้ของสินค้าในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 16.1 ปรับปรุงสินค้าให้มีความทันสมัย โดดเด่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของชุมชนบ้านป่าตาลนั้น มีการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแต่ละกลุ่มให้มีความทันสมัยแต่ยังคงเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยองโดยอาจจะมีการแต่งเติมสีสันของผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่นมากขึ้นทำให้สะดุดตาต่อลูกค้า และมีความทันสมัยมากขึ้นทันต่อยุคสมัยและความต้องการของลูกค้า ข้อ 16.2 มีการสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 22 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า กลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรมมีการศึกษาความต้องการของลูกค้าจากการเรียนรู้การทำผลิตภัณฑ์ต่างๆว่าสินค้าไหนที่จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ดึงดูดลูกค้าเมื่อกลุ่มมีการศึกษาเรียนรู้แล้วก็ได้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและเป็นที่ต้องการของตลาดเพื่อให้ยอดขายผลิตภัณฑ์ OTOP ของชุมชนบ้านป่าตาลมียอดขายเพิ่มขึ้น ข้อ 16.3 บรรจุภัณฑ์ที่มีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 20 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า บรรจุภัณฑ์ แท้ก็แตกต่างกันที่ใช้ใส่บรรจุสินค้า OTOP ของชุมชนบ้านป่าตาลนั้นมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์ของลูกค้าเพราะผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของชุมชนบ้านป่าตาลนั้นสามารถนำไปเป็นของฝากให้กับผู้หลักผู้ใหญ่ได้จึงควรต้องมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามเหมาะสมกับการที่จะนำไปฝากให้กับผู้อื่นกลุ่มจึงต้องพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม สะดุดตามากขึ้นเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ OTOP ของชุมชนให้มีมูลค่ามากขึ้นจึงควรมีการออกแบบแบรนด์และโลโก้ของกลุ่ม ข้อ 16.4 การสร้างแบรนด์และโลโก้ของสินค้าในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 19 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 7 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลได้มีการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆขึ้นมาตั้งแต่ก่อนที่จะมีการจัดตั้งกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมขึ้นแต่ยังไม่ได้มีการรวมกลุ่มต่างๆและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆ แต่เมื่อมีการรวมกลุ่มขึ้นเป็นกลุ่มชุมชน OTOP นวัตกรรมแล้วก็ทำให้สินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆเป็น OTOP ของชุมชนบ้านป่าตาลขึ้นแต่กลุ่มยังขาดการพัฒนา แบรนด์ โลโก้ต่างๆของชุมชนขึ้นในแต่ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเพื่อให้มีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละผลิตภัณฑ์ภายใต้การเป็นสินค้าของชุมชนบ้านป่าตาลและยังช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้กับสินค้าด้วย

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะกรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมดีเด่นที่พึ่งตนเอง

17.ความสำเร็จของ ชุมชนOTOP นวัตกรรม ดีเด่นที่พึ่งตนเอง	ความคิดเห็นต่อความสำเร็จของชุมชนOTOP นวัตกรรม											
	น้อยที่สุด			น้อย			ปานกลาง			มาก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
17.1 คนในชุมชนสร้างหา รายได้ด้วยตนเอง	0	0	1	3.3	7	23.3	14	46.7	8	26.7	3.96	มาก
17.2 ชุมชนสามารถ บริหารจัดการภายใน ชุมชนด้วยตนเอง	0	0	0	0	9	30.0	16	53.3	5	16.7	3.86	มาก
17.3 ชุมชนมี ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดม สมบูรณ์และ สามารถใช้ประโยชน์	0	0	0	0	12	40.0	14	46.7	4	13.3	3.73	มาก
17.4 แต่ละครอบครัวมี สามารถผลิตอาหารเองได้ เช่น สวนครัวขนาดเล็ก	0	0	0	0	8	26.7	17	56.7	5	16.7	3.90	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม											3.86	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความสำเร็จของชุมชนOTOP นวัตกรรมด้านชุมชนพึ่งตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า คนในชุมชนสร้างหารายได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 แต่ละครอบครัวมีความสามารถผลิตอาหารเองได้ เช่น สวนครัวขนาดเล็ก อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90 ชุมชนสามารถบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86 ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และสามารถใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.73และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 17.1 คนในชุมชนสร้างหารายได้ด้วยตนเอง ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 14 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่า การสร้างรายได้ด้วยตนเองนั้นพบว่าคนในชุมชนบางคนยังไม่สามารถที่จะพึ่งพาตนเองในการหารายได้ด้วยตนเองจากการขายสินค้าและบริการของตนเองยังคงต้องพึ่งพาการชักชวนของกลุ่มต่างๆในซากรที่จะขายผลิตภัณฑ์ OTOP ผ่านช่องทางต่างๆทั้งทางหน้าร้าน เพจ หรือการออกบูธต่างๆและการขายโปรแกรมการท่องเที่ยวให้กับคณะนักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนบ้านป่าตาลเพื่อที่จะได้เข้ามาซื้อสินค้าและบริการต่างๆของคนในชุมชนก็ยังคงต้องพึ่งพานักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวบ้านป่าตาล ข้อ 17.2 ชุมชนสามารถบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยตนเอง ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลนั้นมีผู้นำในหลายๆฝ่ายที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้สามารถขับเคลื่อนไปได้โดยอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชนและความต้องการที่จะให้บ้านป่าตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและยั่งยืนโดยใช้เอกลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี ของชุมชนเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว ข้อ 17.3 ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 14 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เขตในเมืองซึ่งทรัพยากรทางธรรมชาติมีน้อยและไม่อุดมสมบูรณ์เนื่องจากพื้นที่ได้ถูกแปรสภาพกลายเป็นบ้านเรือนต่างๆส่งผลให้ทรัพยากรทางธรรมชาติมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติใช้น้อยจึงต้องมีการพึ่งพาทรัพยากรจากภายนอกเข้ามาใช้ในชุมชน ข้อ 17.4 แต่ละครอบครัวมีความสามารถผลิตอาหารเองได้ เช่น สวนครัวขนาดเล็ก ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 17 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่า จำนวนประชากรในชุมชนบ้านป่าตาลมีครัวเรือนไม่มากเป็นชุมชนขนาดเล็ก ทรัพยากรธรรมชาติมีน้อยจึงได้มีการส่งเสริมให้มีการทำสวนเกษตรแบบพอเพียงซึ่งคนในชุมชนบางส่วนได้มีการแบ่งพื้นที่ของตนเองในการทำสวนผักเล็กๆไว้ในบริเวณของตนเองเพื่อปลูกผักสวนครัวไว้ใช้ประกอบอาหารภายในครัวเรือนเพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและยังเป็นการส่งเสริมให้คนในชุมชนสร้างอาหารไว้บริโภคกินภายในครัวเรือนลดการพึ่งพาจากภายนอก

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จคณะกรรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมที่ดีด้านการสร้างเครือข่าย
ภายนอก

18.ความสำเร็จของ ชุมชนOTOP นวัตกรรม ดีด้านการสร้าง	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
18.1 มีการติดต่อกับ บริษัทท่องเที่ยวเพื่อนำ นักท่องเที่ยวเข้ามา	0	0	1	3.3	15	50.0	12	40.0	2	6.7	3.50	มาก
18.2 มีหน่วยงานของ ภาครัฐติดต่อมาศึกษา งาน	0	0	0	0	12	40.0	15	50.0	3	10.0	3.70	มาก
18.3 การทำงานร่วมกัน ของชุมชนต่างๆเพื่อทำ เป็นเส้นทางท่องเที่ยว	0	0	0	0	11	36.7	18	60.0	1	3.3	3.66	มาก
18.4 การติดต่อ ประสานงานกับโรงแรม ต่างๆเพื่อจะหาที่พักให้ นักท่องเที่ยว	0	0	2	6.7	13	43.3	13	43.3	2	6.7	3.50	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม											3.59	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความสำเร็จของชุมชนOTOPนวัตกรรมด้านการสร้างเครือข่ายภายนอกภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.59 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า มีหน่วยงานของภาครัฐติดต่อมาศึกษาดูงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 การทำงานร่วมกันของชุมชนต่างๆเพื่อทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.66 มีการติดต่อกับบริษัทท่องเที่ยวเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.50 มีการติดต่อประสานงานกับโรงแรมต่างๆเพื่อจะหาที่พักให้นักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.50 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 18.1 มีการติดต่อกับบริษัทท่องเที่ยวเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามา ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบปานกลาง จำนวน 15 คน และเลือกตอบมาก จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตนเองเป็นอย่างมากจึงได้มีการติดต่อกับหลายหน่วยงานเพื่อต้องการนำนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน และได้ประชาสัมพันธ์กับบริษัทท่องเที่ยวต่างๆให้นำนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมฐานการเรียนรู้ของชุมชนป่าตาล ข้อ 18.2 มีหน่วยงานของภาครัฐติดต่อมาศึกษาดูงาน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 15 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานของภาครัฐต่างมักจะให้ความสนใจที่จะเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนบ้านป่าตาลเนื่องจากชุมชนป่าตาลมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามมีเรื่องราวต่างๆและมีประเพณี วัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชุมชน ฐานการเรียนรู้ต่างๆที่มีการสาธิตกรรมวิธีการทำและคนที่เข้ามาเยี่ยมชมสามารถทดลองทำได้อีกทั้งยังมีผู้นำของชุมชนในหลายด้านๆที่ต้องการจะพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลให้เป็นที่รู้จักและสร้างรายได้อาชีพให้กับคนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้จึงได้รับความร่วมมือจากทั้งชาวบ้าน วัด ผู้นำในการพัฒนาและสนับสนุนกันจึงทำให้หน่วยงานภาครัฐต้องการที่จะเข้ามาศึกษาดูงานทั้งแหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการของชุมชน ข้อ 18.3 การทำงานร่วมกันของชุมชนต่างๆเพื่อทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 18 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 11 คน แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลนั้นได้มีการสร้างเป็นเรื่องราวของเส้นทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของคนในชุมชนอีกทั้งยังมีความต้องการที่จะส่งเสริมชุมชนรอบข้างของบ้านป่าตาลให้มีการจัดทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างเป็นรอยต่อของเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อให้ชุมชนรอบข้างมีการสร้างอาชีพ แหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ของชุมชนซึ่งชุมชนบ้านป่าตาลและชุมชนรอบมีความสัมพันธ์ดีต่อกันง่ายต่อการทำงานร่วมกันเมื่อทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มมากขึ้น ข้อ 18.4 การติดต่อประสานงานกับโรงแรมต่างๆเพื่อจะหาที่พักให้นักท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 13 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 13 คน แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวมีหลากหลายกลุ่มซึ่งมีทั้งกลุ่มที่ต้องการ

จะเข้ามาเยี่ยมชมวิถีชีวิตของชุมชนอย่างจริงจังก็จะมีที่พักแบบโฮมสเตย์ของชุมชนให้เลือกพักหรือนักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้ามาท่องเที่ยวแต่ต้องการความสะดวกสบายทางกลุ่มก็ได้มีการติดต่อกับทางโรงแรมที่อยู่กับชุมชนเพื่อที่จะให้นักท่องเที่ยวเข้าไปพักซึ่งชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้มีการจัดเตรียมความพร้อมในทุกส่วนทั้งการติดต่อโรงแรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าพักและได้เข้ามาเยี่ยมชมบ้านป่าตาลซึ่งโปรแกรมการท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลก็จะมีแตกต่างกันไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยวซึ่งกลุ่มก็จะจัดไว้ให้ในส่วนที่นักท่องเที่ยวซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จของกรมการบริหารจัดการหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมด้านการเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น

	ความคิดเห็นต่อความสำเร็จของชุมชนOTOP นวัตกรรม														
	น้อยที่สุด			น้อย			ปานกลาง			มาก			มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
19.1 คนในชุมชนมีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	0	1	3.3	3	10.0	15	50.0	11	36.7	4.20	มาก			
19.2 เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	0	0	0	5	16.7	13	43.3	12	40.0	4.23	มากที่สุด			
19.3 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	0	0	0	2	6.7	16	53.3	12	40.0	4.33	มากที่สุด			
19.4 การคิดค้นนวัตกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น	0	0	0	0	6	20.0	15	50.0	9	30.0	4.10	มาก			
19.5 ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน	0	0	0	0	4	13.3	14	46.7	12	40.0	4.26	มากที่สุด			
	ค่าเฉลี่ยรวม											4.22	มากที่สุด		

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตกรรมด้านการเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่ามีการเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33 ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.26 เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.23 คนในชุมชนมีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.10 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่าประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 19.1 คนในชุมชนมีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 15 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 11 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนบ้านป่าตอลส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเองซึ่งได้มีการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมต่างๆของชุมชนไม่ให้สูญหายไปในทุกๆปีก็จะมีการจัดประเพณีต่างๆและมีชุมชนต่างๆมาเข้าร่วม อีกทั้งยังมีการทำฐานการเรียนรู้ต่างๆขึ้นภายในวัดเพื่อเป็นการสืบสานอนุรักษ์ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไป ข้อ 19.2 เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 13 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตอลมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการนำวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาเป็นจุดเด่นในการท่องเที่ยวซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชุมชนนั้นเห็นคุณค่าของสิ่งเหล่านั้นและต้องการที่จะรักษาและอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป ข้อ 19.3 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 16 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่า บ้านป่าตอลได้มีการสร้างฐานการเรียนรู้ขึ้นภายในวัดป่าตอลเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของบ้านป่าตอลซึ่งฐานการเรียนรู้ต่างๆได้มีการสาธิตกรรมวิธีการทำด้านต่างๆทั้งการนวด กาทอผ้าขึ้นชายอง การทำน้ำสมุนไพร ยาสมุนไพรต่างๆตลอดจนการมีพิพิธภัณฑ์เพื่อบอกเล่าเรื่องราวในอดีตของการใช้ของคนไทยองในอดีตให้ได้ศึกษาอีกด้วยเรียนรู้ถึงการใช้ชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในอดีตข้อ 19.4 การคิดค้นนวัตกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 15 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 9 คน แสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในอดีตนั้นมีความสำคัญและปัจจุบันยังได้มีการต่อยอดนำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆที่เกิดรายได้ให้กับคนในชุมชน อีกทั้งได้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นนวัตกรรมต่างๆขึ้นเพื่อมาให้บริการต่อการทำงานมากขึ้นเช่นในอดีตมีการปั่นด้ายโดยการใช้มือหมุนพันด้ายไปมาแต่ปัจจุบันได้มีการคิดค้นนำเครื่องมือในอดีตมาประกอบกับเครื่องยนต์มอเตอร์กลายเป็นที่ปั่นด้ายใช้งานง่ายสะดวก รวดเร็วขึ้น ข้อ 19.5 ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน

14 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้จากการทำเป็นฐานการเรียนรู้เพื่อสาธิตและสอนให้กับนักท่องเที่ยวที่มีการซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยวและการนำภูมิปัญญาไปใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวโดยชุมชนได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดเพื่อเกิดรายได้และยังเป็นการอนุรักษ์ไม่ให้สูญหายไปไหนอีกด้วย

ลำดับความสำคัญแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเลือกตอบความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตวิถี กลุ่มได้รับรางวัลจากพัฒนาชุมชนให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจากคัดเลือกทั่วประเทศซึ่งความสำเร็จได้แบ่งออกเป็น ด้านการเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมชุมชนบ้านป่าตาลได้เผยแพร่ภูมิปัญญาให้แก่ทั้งคนในชุมชนและบุคคลภายนอกที่มีความสนใจที่จะเรียนรู้ ด้านการจ้างงานในชุมชนคนในชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งในส่วนที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวมาศึกษาดูงานตามฐานต่างๆและการสร้างผลิตภัณฑ์ของแต่ละกลุ่มเพื่อจำหน่าย ด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้ามีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่นน่าสนใจเพื่อให้สินค้าเหล่านั้นมีราคาที่สูงขึ้น ด้านการสร้างรายได้ในชุมชนเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมในชุมชนก็ทำให้มีการจับจ่ายใช้สอยทั้งในส่วนนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนด้วยกันเอง ด้านชุมชนพึ่งตนเอง คนในชุมชนสามารถที่จะหารายได้มีอาชีพและไม่ขอความช่วยเหลือจากภาครัฐ ด้านการสร้างเครือข่ายภายนอกมีการทำงานร่วมกับทั้งภาครัฐและเอกชนในการติดต่อประสานงานกันเป็นเครือข่ายร่วมกัน

ต่อมาจะเป็นการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชน OTOP นวัตวิถีนั้นเป็นการดำเนินงาน 7 ด้าน ดังนี้ ด้านบุคลากรนั้นจะเน้นความสมัครใจของคนในชุมชนที่มีความสนใจที่อยากจะเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนบ้านป่าตาลและมีความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์ของชุมชน ด้านทักษะ คนในกลุ่มแต่ละคนมีความสามารถทักษะงานฝีมือที่แตกต่างกันไปตามความถนัดของแต่ละคนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีการพัฒนาทักษะของตนเองจากการเรียนรู้ ศึกษาดูงานต่างๆอย่างสม่ำเสมอ ด้านโครงสร้างกลุ่มไม่ค่อยมีโครงสร้างที่ชัดเจนแต่ก็มีลำดับการบังคับบัญชาและคนในกลุ่มเน้นการรับฟังความคิดเห็นและทำตามคำสั่ง ด้านค่านิยมร่วม คณะกรรมการของกลุ่ม OTOP นวัตวิถีมีค่านิยมร่วมกันในการทำงานเพื่อให้ชุมชนป่าตาลเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนจึงทำให้ง่ายต่อการบริหารจัดการเพราะคนในกลุ่มทำเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม ด้านระบบการทำงานจะเน้นการพูดคุยชี้แจงงานผ่านทางไลน์โดยให้หัวหน้าแต่ละกลุ่มเป็นผู้บริหารจัดการในกลุ่มเพื่อลดความ

ข้า้ช้ของงาน ด้านรูปแบบจะทำแบบครอบครัวกระจายงานตามกลุ่มต่างๆโดยให้กลุ่มต่างๆบริหารจัดการกันเองภายในกลุ่มโดยให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ควบคุมงาน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คณะกรรมการของกลุ่มเลือกตอบตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานทุกอย่างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและหน่วยงานต่างๆมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานให้ดำเนินต่อไปได้ ด้านผู้นำกลุ่ม OTOP นวัตกรรมมีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการทั้งในส่วนของผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มต่างๆ และยังมีเจ้าอาวาสวัดป่าตาลเป็นพระนักพัฒนาที่เป็นผู้ชี้แนะแนวทางต่างๆและยังเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนในชุมชนทำประโยชน์เพื่อชุมชนด้านกฎระเบียบในกลุ่มไม่ค่อยมีกฎระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจนจะเน้นการรับฟังเสียงข้างมากเมื่อมีปัญหาจะเน้นการพูดคุย ชี้แจงกันภายในกลุ่มเพื่อสร้างความเข้าใจกันภายในกลุ่มและลดความขัดแย้ง ด้านการบริหารจัดการกลุ่มได้มีการบริหารจัดการได้อย่างบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้จึงทำให้ได้รับคัดเลือกเป็นหมู่บ้านต้นแบบ OTOP นวัตกรรมและได้มีหลายหน่วยงานเข้ามาศึกษาดูงานที่ชุมชนบ้านป่าตาล ด้านแหล่งเงินทุน ชุมชนบ้านป่าตาลนั้นมีการปูพื้นฐานการท่องเที่ยวของชุมชนไว้เมื่อ 10 ปี ก่อนจึงทำให้มีเงินทุนในการทำผลิตภัณฑ์และฐานต่างๆเมื่อมีโครงการเข้ามาก็จะนำงบประมาณที่ได้รับมาพัฒนาต่อยอดแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมฐานการเรียนรู้ต่างๆของชุมชนและมีการจัดหาแหล่งเงินทุนต่างๆจากเอกชน ภาครัฐต่างๆอย่างต่อเนื่อง ด้านการตลาดเน้นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อออนไลน์โดยสมาชิกของกลุ่มและหน่วยงานภาครัฐแต่พบว่าการประชาสัมพันธ์ยังไม่ถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวในทุกระดับ

จากการศึกษาการบริหารจัดการของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ความสำเร็จของกลุ่มท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามของคณะกรรมการ OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลให้ความสำคัญเรียงตามลำดับดังนี้ การบริหารจัดการชุมชนด้านบุคลากร ด้านทักษะ ด้านโครงสร้าง ด้านค่านิยมร่วม ด้านระบบ ด้านรูปแบบ

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของชาวบ้านป่าตาล

การสอบถามความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านป่าตาลซึ่งได้มีการจัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของคนในชุมชนซึ่งได้มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน ซึ่งได้เก็บส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม อาทิเช่น เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ส่วนที่ 2 คือ ระดับความพึงพอใจของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล จำนวน 4 ด้าน คือ 1. ด้านสถานที่ 2.ด้านผลิตภัณฑ์ 3.ด้านการมีส่วนร่วม และ 4.ด้าน การพัฒนา ส่วนที่ 3 ระดับความพึงพอใจของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลด้านความสำเร็จ จำนวน 6 ด้าน คือ การสร้างรายได้ , การจ้างงาน ,การเพิ่มมูลค่าสินค้า , ชุมชน พึ่งตนเอง , การสร้างเครือข่ายภายนอก และเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมี ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามดังตาราง ต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจคนในชุมชนบ้านป่าตาลต่อการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

1.เพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 เป็นเพศหญิง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 28 ข้อมูลของคนในชุมชนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	94	43.3
หญิง	123	56.7
รวม	217	100

2.อายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมาคือ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.0 รองอันดับสองมีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.1 รองอันดับสามมีอายุ 60 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 14.3 และอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.7 ลำดับสุดท้ายมีอายุระหว่าง 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.7 ตามลำดับรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 29 อายุของคนในชุมชน

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18-20 ปี	8	3.7
21-30 ปี	21	9.7
31-40 ปี	48	22.1
41-50 ปี	50	23.0
51-60 ปี	59	27.2
60 ปีขึ้นไป	31	14.3
รวม	217	100

3.การศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมาคือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.6 รองอันดับสองคือมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นร้อยละ 20.7 รองอันดับสามคือ มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 18.4 และปวส / อนุปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 30 วุฒิการศึกษาของคนในชุมชน

การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	49	22.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	40	18.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย	45	20.7
ปวส / อนุปริญญาตรี	31	14.3
ปริญญาตรี	52	24.0
รวม	217	100

4.รายได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ รายได้ 10,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.9 และรายได้ 20,001 - 30,000

บาท คิดเป็นร้อยละ 10.6 รายได้ 30,001- 40,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 3.7 รายได้ 40,001- 50,000 บาทและ50,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 31 รายได้ของคนในชุมชน

รายได้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า10,000 บาท	93	42.9
10,001 - 20,000 บาท	91	41.9
20,001 - 30,000 บาท	23	10.6
30,001- 40,000 บาท	8	3.7
40,001- 50,000 บาท	1	0.5
50,000 บาทขึ้นไป	1	0.5
รวม	217	100

ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOPนวัตวิถีบ้านป่าตาล

ระดับความพึงพอใจของของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOPนวัตวิถีบ้านป่าตาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามองค์ประกอบ ข้อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือด้านสถานที่ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.15 รองลงมาอีกด้านคือผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยที่ 3.89 และด้านการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยที่ 3.89 ตามลำดับ รายละเอียด ดังตาราง

ระดับความพึงพอใจของคนในชุมชน ท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล	สถิติวิเคราะห์		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านสถานที่	4.15	0.61	มาก
2.ด้านผลิตภัณฑ์	3.92	0.65	มาก
3.ด้านการมีส่วนร่วม	3.89	1.05	มาก
4.ด้านการพัฒนา	3.89	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.89	0.58	มาก

ส่วนที่ 3 ระดับความพึงพอใจต่อความสำเร็จของของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOPนวัตวิถีบ้านป่าตาล

ระดับความพึงพอใจต่อความสำเร็จของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOPนวัตวิถีบ้านป่าตาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายดานตามองค์ประกอบข้อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยที่ 4.00 รองลงมาอีกด้านคือการเพิ่มมูลค่าสินค้า มีค่าเฉลี่ยที่ 3.93 ต่อมาคือชุมชนพึ่งตนเอง มีค่าเฉลี่ยที่ 3.87 การสร้างรายได้มีค่าเฉลี่ยที่ 3.81 และการสร้างเครือข่ายภายนอก มีค่าเฉลี่ยที่ 3.68 ตามลำดับรายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

ระดับความพึงพอใจของคนในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล	สถิติวิเคราะห์		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1.การสร้างรายได้	3.81	0.63	มาก
2.การจ้างงาน	3.82	0.69	มาก
3.การเพิ่มมูลค่าสินค้า	3.93	0.57	มาก
4.ชุมชนพึ่งตนเอง	3.87	0.61	มาก
5.การสร้างเครือข่ายภายนอก	3.68	0.77	มาก
6.เรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ท้องถิ่น	4.00	0.59	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.85	0.58	มาก

ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตอลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตอลด้านสถานที่

	ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตอลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตอล จำนวน 217 คน											
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.1 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นเอกลักษณ์ สวยงาม น่าดึงดูดนักท่องเที่ยว	0	0	1	0.5	31	14.3	121	55.8	64	29.5	4.14	มาก
1.2 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีการปรับปรุงพัฒนาชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม	0	0	0	0	32	14.7	123	56.7	62	28.6	4.13	มาก
1.3 สถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน	0	0	0	0	34	15.7	115	53.0	68	31.3	4.15	มาก
1.4 คนในชุมชนได้ช่วยกันดูแลรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน	0	0	1	0.5	40	18.4	95	43.8	81	37.3	4.17	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม										4.15	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ด้านสถานที่ ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.15 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าคนในชุมชนได้ช่วยกันดูแลรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.17 สถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.15 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นเอกลักษณ์ สวยงาม น่าดึงดูดนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.14 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการปรับปรุงพัฒนาชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.13 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่ามีความประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 1.1 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นเอกลักษณ์ สวยงาม น่าดึงดูดนักท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 121 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 64 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 31 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 1 คน แสดงให้เห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลมีเอกลักษณ์ของความไทยองและดึงดูดให้มีการเข้ามาศึกษาดูงานในด้านของ ประเพณี วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาวไทยองที่คนในชุมชนได้มีการอนุรักษ์ไว้ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม น่าสนใจในแต่ละที่จะมีความเป็นไทยองแฝงอยู่ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวซึ่งผู้ที่มาท่องเที่ยวจะสามารถสัมผัสได้ ข้อ 1.2 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการปรับปรุงพัฒนาชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 123 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 62 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 32 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนได้มีการร่วมมือกันพัฒนาชุมชนในสถานที่ต่างๆให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของ OTOP นวัตวิถีโดยทั้งชุมชนจะมีฐานการเรียนรู้ในการสาธิต และสามารถเข้ามาศึกษาดูงานได้ในแต่ละบ้านของสมาชิกบางคนที่จะมีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว อาทิเช่น แปลงผักสาธิตเศรษฐกิจพอเพียง หรือ โฮมสเตย์ โดยจะมีแหล่งท่องเที่ยวหลักคือวัดป่าตาลที่เป็นศูนย์รวมฐานการเรียนรู้ต่างๆให้กับกลุ่มที่เข้ามาศึกษาดูงานได้ทดลองทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ข้อ 1.3 สถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 115 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 68 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 34 คน แสดงให้เห็นว่า สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนบ้านป่าตาล จะเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยองทั้งในด้านของวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมโดยสะท้อนออกมายังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในชุมชนซึ่งมีทั้งการให้เข้าชุดชาวไทยองเพื่อถ่ายรูปและการกินอยู่ร่วมกับคนในชุมชนเพื่อที่จะสามารถสัมผัสได้ถึงวิถีชีวิตของชาวไทยองแบบดั้งเดิม

ข้อ 1.4 คนในชุมชนได้ช่วยกันดูแลรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 95 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 81 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 40 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 1 คน แสดงให้เห็นว่า คนส่วนใหญ่ในชุมชนให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนเป็นอย่างดีเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวสร้างรายได้ และอาชีพให้กับคนในชุมชน การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อแหล่งท่องเที่ยวต้องมีการช่วยกันดูแลรักษาและมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีจุดเด่นต่างๆเพิ่มให้มากขึ้นเพื่อที่จะได้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น

ตารางที่ 34 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตอลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตอลด้านผลิตภัณฑ์

2.ด้านผลิตภัณฑ์												
ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตอลที่มีต่อการท่องเที่ยว												
คนในชุมชนหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตอล จำนวน 217 คน												
	น้อยที่สุด			ปานกลาง			มาก			ค่าเฉลี่ย		ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
2.1 คนในชุมชนได้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ	0	0	1	0.5	66	30.4	100	46.1	50	23	3.91	มาก
2.2 ผลิตภัณฑ์มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและแตกต่างจากที่อื่น	0	0	1	0.5	64	29.5	105	48.5	47	21.7	3.91	มาก
2.3 การสาธิตกรรมวิธีการผลิตสินค้าต่างๆไว้จัดแสดงให้กับนักท่องเที่ยว	0	0	0	0	60	27.6	106	48.8	51	23.5	3.95	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม										3.92	มาก	

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล ด้านผลิตภัณฑ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า การสาธิตกรรมวิธีการผลิตสินค้าต่างๆไว้จัดแสดงให้กับนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.95 คนในชุมชนได้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.91 ผลิตภัณฑ์มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและแตกต่างจากที่อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.91 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 2.1 คนในชุมชนได้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 100 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 50 คนและเลือกตอบปานกลาง จำนวน 66 คน เลือกตอบน้อยจำนวน 1 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนมีความเข้าใจในการโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมและต้องการที่จะทำให้ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ต่างๆที่สร้างรายได้และอาชีพให้กับคนในชุมชนจึงได้มีการร่วมมือกันจัดตั้งกลุ่มต่างๆเพื่อสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนบ้านป่าตาลขึ้นเพื่อให้คนในชุมชนได้ร่วมกันทำผลิตภัณฑ์ ข้อ 2.2 ผลิตภัณฑ์มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและแตกต่างจากที่อื่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 105 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 64 คนและเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 47 คน เลือกตอบน้อยจำนวน 1 คน แสดงให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์ของชุมชนป่าตาลมีทั้งที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยองและมีสินค้าผลิตภัณฑ์ที่มีทั่วไปซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนทำนั้นจะเป็นในรูปแบบที่เกิดจากงานฝีมือของคนในชุมชนเป็นคนทำผลิตภัณฑ์เหล่านั้นซึ่งอาจจะมีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนบ้านป่าตาลผสมผสานเข้าไปอยู่ในผลิตภัณฑ์นั้นๆ

ข้อ 2.3 การสาธิตกรรมวิธีการผลิตสินค้าต่างๆไว้จัดแสดงให้กับนักท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 106 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 60 คนและเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 51 คน แสดงให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในชุมชนทั้งหมดเกิดจากฝีมือของคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเองและยังสามารถที่จะถ่ายทอดให้กับคนที่มีความสนใจอยากจะเรียนรู้เพื่อนำไปต่อยอดกับผลิตภัณฑ์ต่างๆได้การสาธิตให้กับนักท่องเที่ยวเป็นการสร้างมูลค่าของผลิตภัณฑ์ในชุมชนได้เมื่อนักท่องเที่ยวได้เห็นกรรมวิธีและได้ทดลองทำก็จะเห็นถึงความสำคัญในการผลิตว่ากว่าจะได้เป็นสินค้าแต่ละชิ้นต้องใช้ขั้นตอนในการทำกี่ขั้นตอนและทำให้นักท่องเที่ยวได้ความรู้กลับไปอีกด้วย

ตารางที่ 35 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาลด้านการมีส่วนรวม

	3. ด้านการมีส่วนร่วม											
	ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยว											
	คนในชุมชนหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาล จำนวน 217 คน											
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
3.1 ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการท่องเที่ยวของชุมชน	14	6.5	18	8.3	45	20.7	89	41.0	51	23.5	3.66	มาก
3.2 ท่านได้มีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับปัญหาที่พบเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม	15	6.9	14	6.5	52	24.0	87	40.1	49	22.6	3.64	มาก
3.3 ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม	16	7.4	15	6.9	59	27.2	80	36.9	47	21.7	3.58	มาก
3.4 ท่านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนงานการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม	17	7.8	15	6.9	49	22.6	88	40.6	48	22.1	3.62	มาก
3.5 ท่านมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อประโยชน์จากการท่องเที่ยวชุมชนOTOP นวัตกรรม	14	6.5	13	6.0	62	28.6	88	40.6	40	18.4	3.58	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม										3.62	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ด้านการมีส่วนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.62 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการท่องเที่ยวของชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.66 ท่านได้มีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.64 ท่านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนงานการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.58 ท่านมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.58 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ข้อ 3.1 ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการท่องเที่ยวของชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 89 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 51 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 45 คน เลือกตอบน้อยจำนวน 18 คน และเลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 14 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการวางแผนการท่องเที่ยวชุมชนเนื่องจากบ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่มีการท่องเที่ยวชุมชนมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานจึงทำให้คนในชุมชนส่วนใหญ่มีรายได้จากการท่องเที่ยวจึงให้ความร่วมมือในการวางแผนการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ข้อ 3.2 ท่านได้มีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 87 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 49 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 52 คน เลือกตอบน้อยที่สุดจำนวน 15 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 14 คน แสดงให้เห็นว่า การประชุมปรึกษาหารือในด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่คนในชุมชนจะให้ความร่วมมือเนื่องจากเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนจึงทำให้เมื่อมีการประชุมต่างๆชาวบ้านจะให้ความร่วมมือในการร่วมไปรับฟังการประชุมและออกข้อเสนอความคิดเห็นต่างๆ ข้อ 3.3 ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 80 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 59 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 47 คน เลือกตอบน้อยที่สุดจำนวน 16 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 15 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนขนาดเล็กและคนในชุมชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือกับชุมชนในทุกๆด้านจึงทำให้คนส่วนใหญ่ในชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีแต่เน้นเสียงข้างมากเป็นหลักและรับฟังเสียงข้างน้อยเพื่อนำมาปรับแก้ไข ข้อ 3.4 ท่านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนงานการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 88 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 49 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 48 คน เลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 17 คน และ

เลือกตอบน้อย จำนวน 15 คน แสดงให้เห็นว่า เมื่อมีโครงการ กิจกรรมต่างๆจากหน่วยงานต่างๆมาให้กับชุมชนก็จะมี การเลือกประชุมกันเพื่อชี้แจงและร่วมกันดำเนินกิจกรรมต่างๆโดยคนในชุมชนก็เป็นส่วนสำคัญในการร่วมกันตัดสินใจวางแผนการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อให้โครงการสามารถที่จะขับเคลื่อนไปได้ ข้อ 3.5 ท่านมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม วิถี ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 88 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 62 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 40 คน เลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 14 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนส่วนใหญ่ได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวในชุมชนเนื่องจากเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนก็ทำให้เกิดรายได้ขึ้นในชุมชนทั้งในด้านของการซื้อสินค้าและบริการภายในชุมชนจากนักท่องเที่ยวก็ยังมี การจับจ่ายใช้สอยของคนในชุมชนทำให้มีเงินหมุนเวียนภายในชุมชนส่งผลให้คนในชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว

ตารางที่ 36 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาลด้านการพัฒนา

4.ด้านกาการพัฒนา												
ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยว												
คนในชุมชนหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาล จำนวน 217 คน												
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ความหมาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
4.1 การเสริมสร้างให้ความรู้ความเข้าใจกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม	2	0.9	2	0.9	63	29.0	100	46.1	50	23.0	3.89	มาก
4.2 การเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามาฝึกอบรมพัฒนาการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	2	0.9	3	1.4	58	26.7	109	50.2	45	20.7	3.88	มาก
4.3 คนในชุมชนร่วมกันพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การนำเที่ยว และการให้บริการด้านต่างๆ	2	0.9	4	1.8	63	29.0	93	42.9	55	25.3	3.89	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม										3.89		

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตอลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตอล ด้านการพัฒนา ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.89 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า การเสริมสร้างให้ความรู้ ความเข้าใจกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.89 คนในชุมชนร่วมกันพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การนำเที่ยว และการให้บริการด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.89 การเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.88 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 4.1 การเสริมสร้างให้ความรู้ ความเข้าใจกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 100 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 63 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 50 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 2 คน และเลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่และเป็นชาวไทยของจึงมีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชุมชนและงานฝีมือต่างๆ ที่แตกต่างกันไป อีกทั้งบ้านป่าตอลเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาก่อนที่จะมาเป็นหมู่บ้านนวัตกรรมจึงทำให้คนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนได้เป็นอย่างดีทั้งในด้านประวัติความเป็นมา ประเพณี วัฒนธรรม และงานฝีมือต่างๆ ของชุมชน

ข้อ 4.2 การเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 109 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 58 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 45 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 3 คน และเลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตอลเป็นชุมชนที่เน้นการทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนจึงทำให้เมื่อโครงการกิจกรรมจากหน่วยงานต่างๆ เข้ามาในชุมชนจะมีการประชุมเพื่อหาตัวแทนจากชาวบ้านที่มีความสนใจอยากที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมาเป็นสมาชิกเพื่อร่วมกันบริหารจัดการภายในกลุ่ม

ข้อ 4.3 คนในชุมชนร่วมกันพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การนำเที่ยว และการให้บริการด้านต่างๆ ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 93 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 63 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 55 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 4 คน และเลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการร่วมกันทำกิจกรรมฐานการเรียนรู้ต่างๆ ให้กับแหล่งท่องเที่ยวเมื่อคณบดีท่องเที่ยวที่ซื้อแพคเกจเข้ามาจะมีการแบ่งงานและจัดสรรกลุ่มคนในชุมชนเพื่อเตรียมการต้อนรับ นำเที่ยว การสาธิตกรรมวิธีต่างๆ ในแต่ละฐานการเรียนรู้ซึ่งทำให้คนในชุมชนมีรายได้และทำให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในชุมชนมากขึ้นไปตามความสนใจ

ความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตกรรม

ตารางที่ 37 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตอลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตอลด้านการสร้างรายได้

5.การสร้างรายได้ชุมชน											
ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตอลที่มีต่อการท่องเที่ยว											
คนในชุมชนหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตอล จำนวน 217 คน											
น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ความหมาย	
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0	0	0	0	71	32.7	111	51.2	35	16.1	3.83	มาก
5.1 คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากชุมชน OTOP นวัตกรรม											
0	0	1	0.5	72	33.2	110	50.7	34	15.7	3.81	มาก
5.2 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมทำให้มีการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินภายในชุมชน											
0	0	2	0.9	74	34.1	106	48.8	35	16.1	3.80	มาก
5.3 ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายภายในครัวเรือนจากการท่องเที่ยว											
ค่าเฉลี่ยรวม										3.81	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ด้านการสร้างรายได้ชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าคนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากชุมชน OTOP นวัตวิถี อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีทำให้มีการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินภายในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.81 ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายภายในครัวเรือนจากการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่าประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 5.1 คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากชุมชน OTOP นวัตวิถี ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 111 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 71 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 35 คน แสดงให้เห็นว่า เมื่อนักท่องเที่ยวหรือคณะที่มาศึกษาดูงานภายในชุมชนก็จะทำให้มีการซื้อสินค้าและบริการต่างๆภายในชุมชนทั้งในส่วนของกลุ่ม OTOP นวัตวิถีและคนในชุมชนก็ได้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการที่ในชุมชนมีการหมุนเวียนด้านการจับจ่ายใช้สอยทำให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำผลิตภัณฑ์เพื่อส่งให้กับกลุ่มต่างๆนำไปจำหน่ายต่อในช่องทางต่างๆทั้งหน้าร้าน และออกบูธสินค้าตามงานต่างๆ หรือมีพ่อค้าคนกลางมารับไปขาย และทางออนไลน์ ข้อ 5.2 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีทำให้มีการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินภายในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 110 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 76 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 34 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 1 คน แสดงให้เห็นว่า เมื่อคนในชุมชนมีรายได้จากการค้าขายผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆก็ทำให้ในคนในชุมชนมีการจับจ่ายใช้สอยภายในชุมชนก็ทำให้มีเงินหมุนเวียนในชุมชนมากขึ้นและชาวบ้านก็มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจ้างงานของกลุ่ม OTOP นวัตวิถีต่างๆ ข้อ 5.3 ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายภายในครัวเรือนจากการท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 106 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 74 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 35 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่าสมาชิกของกลุ่ม OTOP นวัตวิถีก็เป็นคนในชุมชนบ้านป่าตาลทั้งหมดซึ่งเมื่อมีคณะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาศึกษาดูงานก็จะทำให้สมาชิกมีรายได้จากการขายสินค้าและบริการต่างๆส่งผลให้ครอบครัวและคนในชุมชนที่ได้เงินจากการท่องเที่ยวมีเงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัวของตนเอง

ตารางที่ 38 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตอลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมที่บ้านป่าตอลด้านการจ้างงานในชุมชน

6.การจ้างงานในชุมชน												
ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตอลที่มีต่อการท่องเที่ยว												
คนในชุมชนหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมที่บ้านป่าตอล จำนวน 217 คน												
น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ความหมาย		
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
6.1 ผู้สูงอายุในชุมชนมีอาชีพเสริม	0	0	5	2.3	60	27.6	107	49.3	45	20.7	3.88	มาก
6.2 มีการจ้างงานคนในชุมชน	0	0	5	2.3	69	31.8	111	51.2	32	14.7	3.78	มาก
6.3 คนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น	0	0	5	2.3	68	31.3	106	48.8	38	17.5	3.81	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม										3.82	มาก	

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ด้านการจ้างงานในชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าผู้สูงอายุในชุมชนมีอาชีพเสริม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.88 คนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.81 แผนงานแนวทาง มีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.78 มีการจ้างงานคนในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.80 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 6.1 ผู้สูงอายุในชุมชนมีอาชีพเสริม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 107 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 60 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 45 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสร้างอาชีพให้กับผู้สูงอายุในชุมชนเนื่องจากผู้สูงอายุในชุมชนมักจะชอบมาร่วมกลุ่มกันที่ลานวัดป่าตาลเมื่อมีการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆก็จะมี การชักชวนให้ผู้สูงอายุที่ว่างและมีทักษะฝีมืองานต่างๆมาช่วยทำผลิตภัณฑ์ต่างๆให้กับแต่ละกลุ่มจึงสร้างอาชีพให้กับผู้สูงอายุในชุมชน ข้อ 6.2 มีการจ้างงานคนในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 111 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 69 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 32 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนแล้วมีการจับจ่ายใช้สอยก็ทำให้เกิดอาชีพและการจ้างงานขึ้นภายในชุมชนเพราะกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จะมีการขายแพ็คเกจให้กับคณะที่มาศึกษาดูงานต่างๆก็จะต้องมีการเตรียมงานในการจัดฐานการเรียนรู้ต้องมีการจ้างงานไกด์นำเที่ยว คนที่มาสาธิตในแต่ละฐานต่างๆ การขายผลิตภัณฑ์ต่างๆให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งทำให้มีการจ้างงานขึ้นในชุมชน ข้อ 6.3 คนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 106 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 68 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 38 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า เดิมทีในชุมชนจะทำอาชีพเกษตรกรหรือการออกไปทำงานที่ตัวเมืองแต่เมื่อมีการท่องเที่ยวในชุมชนขึ้นก็ทำให้คนในชุมชนกลับมาอยู่ในชุมชนและมาประกอบอาชีพภายในชุมชนทั้งการทำผลิตภัณฑ์ของชุมชน การเป็นไกด์ การเปิดร้านค้าขายของภายในชุมชน การขายของออนไลน์ต่างๆเพื่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 39 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมิธิของบ้านป่าตาลด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า

7.เพิ่มมูลค่าสินค้า	ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยว														
	น้อยที่สุด			น้อย			ปานกลาง			มาก			มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
7.1 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมิธิมีการปรับปรุงสินค้าใหม่มีความทันสมัยโดดเด่น	0	0	1	0.5	60	27.6	110	50.7	46	21.2	3.92	3.92	46	21.2	มาก
7.2 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมิธิมีการสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า	0	0	0	0	57	26.3	115	53.0	45	20.7	3.94	3.94	45	20.7	มาก
7.3 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมิธิสร้างบรรจุภัณฑ์ใหม่ ความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่า	0	0	0	0	54	24.9	122	56.9	41	18.9	3.94	3.94	41	18.9	มาก
7.4 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมิธิมีการสร้างแบรนด์ และโลโก้ของสินค้าในชุมชน	0	0	0	0	53	24.4	130	59.9	34	15.7	3.91	3.91	34	15.7	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม													3.93	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.94 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสร้างบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่า อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.94 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการปรับปรุงสินค้าให้มีความทันสมัย โดดเด่น อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.92 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการสร้างแบรนด์และโลโก้ของสินค้าในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.91 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่าประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 7.1 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการปรับปรุงสินค้าให้มีความทันสมัย โดดเด่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 110 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 60 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 46 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 1 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนท่องเที่ยวบ้านป่าตาลมีการปรับตัวให้เข้ากับกระแสการขยายของนักท่องเที่ยวเพื่อให้สินค้ามีความน่าสนใจและเป็นที่ต้องการของตลาดเพื่อสร้างน่าสนใจให้กับผลิตภัณฑ์และทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ในราคาที่เหมาะสมและเป็นที่ต้องการให้กับลูกค้าอีกทั้งผลิตภัณฑ์ต้องมีความโดดเด่น ร่วมสมัยมีความเป็นชุมชนผสมกับความทันสมัย ข้อ 7.2 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 115 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 57 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 45 คน แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันนี้การที่ผลิตภัณฑ์จะสามารถขายได้ชุมชนและกลุ่มต่างๆต้องมีการศึกษาสำรวจความต้องการของกลุ่มผู้ซื้อ ตลาดต่างๆเพื่อปรับปรุงสินค้าผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถที่จะขายได้และเป็นที่ต้องการของตลาดเพื่อให้สินค้าสามารถขายได้ ข้อ 7.3 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสร้างบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 122 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 54 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 41 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่า กลุ่มต่างๆมีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์โดยการทำบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม น่าสนใจ โดดเด่น และดูเหมาะสมกับราคาที่ตั้งไว้และสามารถซื้อเป็นของขวัญฝากต่างๆให้กับญาติผู้ใหญ่ได้ จึงต้องมีการทำเป็นกล่องบรรจุภัณฑ์ที่น่ารักและสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ข้อ 7.4 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการสร้างแบรนด์และโลโก้ของสินค้าในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 130 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 53 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 34 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนส่วนใหญ่ตอบมากเนื่องจากสินค้าต่างๆของชุมชนเป็นสินค้าที่มาจากภูมิปัญญา

ท้องถิ่นของชาวไทยองซึ่งนำเอามาสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชน อาทิ เช่น หมวกกะโล่ ผ้าทอต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนบ้านป่าตาล หรือการมีร้านอาหารพื้นเมืองไทยอง ให้นักท่องเที่ยวได้ชิมลิ้มรสของอาหารพื้นเมืองก็เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นอัตลักษณ์ของ ชุมชนป่าตาลได้อย่างลึกซึ้งและเห็นงานฝีมือของชาวบ้านที่ตั้งใจสร้างออกมาเป็นผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 40 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาลด้านชุมชนพึ่งตนเอง

	8. ชุมชนพึ่งตนเอง											
	ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยว											
	คนในชุมชนหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาล จำนวน 217 คน											
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		ความหมาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8.1 คนในชุมชนสามารถหารายได้จากการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมนวัตวิถี	0	0	2	0.9	61	28.1	122	56.2	32	14.7	3.84	มาก
8.2 ชุมชนสามารถบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยตนเอง	0	0	4	1.8	54	24.9	122	56.2	37	17.1	3.88	มาก
8.3 ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์	0	0	2	0.9	60	27.6	122	56.2	33	15.2	3.85	มาก
8.4 แต่ละครอบครัวสามารถผลิตอาหารเองได้ เช่น ปลูกผักสวนครัวขนาดเล็ก	0	0	2	0.9	57	26.3	117	53.9	41	18.9	3.90	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม										3.87	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ด้านชุมชนพึ่งตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าแต่ละครอบครัวสามารถผลิตอาหารเองได้ เช่น ปลูกผักสวนครัวขนาดเล็ก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.90ชุมชนสามารถบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.88 ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.85 คนในชุมชนสามารถหารายได้จากการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.84 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ8.1 คนในชุมชนสามารถหารายได้จากการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 122 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 61 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 32 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า ชาวบ้านที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนบ้านป่าตาลส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้มีงานประจำเมื่อมีการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีก็ทำให้มีการจ้างงานเกิดขึ้นและทำให้คนในชุมชนมีรายได้สร้างจากการรับจ้างทำผลิตภัณฑ์ต่างๆให้กับแต่ละกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว ข้อ8.2 ชุมชนสามารถบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยตนเอง ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 122 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 54 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 37 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 4 คน แสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการภายในชุมชนต่างๆมีผู้นำชุมชน และ ผู้นำในด้านต่างๆเข้ามามีส่วนในการร่วมกันบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาต่างๆให้กับชุมชนทำให้การบริหารจัดการของชุมชนสามารถที่จะบริหารจัดการกันเองภายในชุมชนได้อย่างดีและยังเป็นต้นแบบให้กับอีกหลายๆที่ได้เรียนรู้ศึกษาการบริหารจัดการของชุมชน ข้อ8.3 ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 122 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 60 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 33 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่กึ่งชนบทและเมืองทำให้ทรัพยากรทางธรรมชาติต่างๆมีอยู่อย่างจำกัดและต้องมีการใช้อย่างประหยัดผลิตภัณฑ์ต่างของชุมชนจึงเป็นสินค้าที่ชุมชนสามารถหาได้ภายในชุมชนและนำมาใช้ดัดแปลงทำเป็นสินค้าต่างๆอีกทั้งคนในชุมชนยังได้มีการทำแปลงสวนผักต่างๆไว้ใช้กินเองภายในครัวเรือนเพื่อที่จะให้ทรัพยากรทางธรรมชาติมีใช้ได้อย่างพอเพียงตามความต้องการของชุมชน ข้อ8.4 แต่ละครอบครัวสามารถผลิตอาหารเองได้ เช่น ปลูกผักสวนครัวขนาดเล็ก ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 117 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 51 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 47 คน และเลือกตอบน้อย จำนวน 2 คน

แสดงให้เห็นว่า ตามบ้านของคนในชุมชนส่วนใหญ่จะมีแปลงผักสวนครัวเล็กไว้ใช้ในการประกอบอาหารต่างๆเพื่อลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนและทำให้สามารถผลิตอาหารไว้บริโภคภายในครัวเรือนส่วนที่มีมากเกินไปก็จะนำไปแจกจ่ายให้กับเพื่อนบ้านหรือนำไปขายที่บริเวณลานวัดหรือตลาดหน้าทางเข้าหมู่บ้านสร้างรายได้และลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

ตารางที่ 41 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาลด้านการสร้างเครือข่ายภายนอก

9. การสร้างเครือข่าย												
ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยว												
คนในชุมชนหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาล จำนวน 217 คน												
	น้อยที่สุด			ปานกลาง			มาก			ค่าเฉลี่ย		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ความหมาย	
9.1 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีการติดต่อกับบริษัทท่องเที่ยวเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน	1	0.5	16	7.4	69	31.8	95	43.8	36	16.6	3.68	มาก
9.2 ชุมชน OTOP นวัตกรรมหน่วยงานของภาครัฐติดต่อมาศึกษาดูงานในชุมชน	2	0.9	17	7.8	58	26.7	107	49.3	33	15.2	3.70	มาก
9.3 ชุมชน OTOP นวัตกรรมทำงานร่วมกันของชุมชนต่างๆ เพื่อทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยว	2	0.9	16	7.4	58	26.7	103	47.5	38	17.5	3.73	มาก
9.4 ชุมชน OTOP นวัตกรรมติดต่อประสานงานกับโรงแรมต่างๆ เพื่อจะหาที่พักให้นักท่องเที่ยว	3	1.4	18	8.3	73	33.6	90	41.5	33	15.2	3.60	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม										3.68	มาก	

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ด้านการสร้างเครือข่ายภายนอก ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.68 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าชุมชน OTOP นวัตวิถีมีการทำงานร่วมกันของชุมชนต่างๆ เพื่อทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.73 ชุมชน OTOP นวัตวิถีมีหน่วยงานของภาครัฐติดต่อมาศึกษาดูงานในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการติดต่อกับบริษัทท่องเที่ยวเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.68 ชุมชน OTOP นวัตวิถีมีการติดต่อประสานงานกับโรงแรมต่างๆ เพื่อจะหาที่พักให้นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.60 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 9.1 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการติดต่อกับบริษัทท่องเที่ยวเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 95 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 69 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 36 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 16 คน และเลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 1 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนบ้านป่าตาลมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างเต็มที่จึงได้มีการติดต่อหาช่องทางต่างๆ เพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนจึงได้มีการประสานงานกับบริษัทนำเที่ยวเพื่อขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวของชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวเป็นการดึงดูดให้มีการท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้นเพื่อที่จะได้สร้างรายได้ให้กับชุมชน ข้อ 9.2 ชุมชน OTOP นวัตวิถีมีหน่วยงานของภาครัฐติดต่อมาศึกษาดูงานในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 107 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 58 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 33 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 17 คน และเลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานในภาครัฐให้ความสนใจกับชุมชนบ้านป่าตาลทั้งในด้านของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ผลิตภัณฑ์ และการบริหารจัดการจึงทำให้มีหน่วยงานในภาครัฐต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องอีกทั้งบ้านป่าตาลได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย จึงทำให้มีหน่วยงานต่างๆ ส่งคณะเข้ามาเรียนรู้ศึกษาดูในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพื่อที่จะได้นำไปเป็นแนวทางในการวางแผนงานต่างๆ ให้กับหน่วยงานของตนเอง ข้อ 9.3 ชุมชน OTOP นวัตวิถีมีการทำงานร่วมกันของชุมชนต่างๆ เพื่อทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 108 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 58 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 38 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 16 คน และเลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนโดยบริเวณรอบๆ ของบ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่มีรูปแบบวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกันและยังมีความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกันมาโดยตลอดจึงทำให้เกิดความคิดที่จะสร้างเป็นเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกันเพื่อที่จะสร้างรายได้

และอาชีพให้กับชุมชนโดยรอบของบ้านป่าตาลและยังเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวให้มากขึ้นเมื่อมีแหล่งท่องเที่ยวท่องเที่ยวใหม่ๆก็จะยิ่งดึงดูดความสนใจและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นไปจึงได้มีการเริ่มที่จะพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยว ข้อ9.4 ชุมชนOTOP นวัตวิถีมีการติดต่อประสานงานกับโรงแรมต่างๆ เพื่อจะหาที่พักให้นักท่องเที่ยว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 90 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 73 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 33 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 18 คน และเลือกตอบน้อยที่สุด จำนวน 3 คน แสดงให้เห็นว่า กลุ่มคณะท่องเที่ยวของป่าตาลมีหลายรูปแบบจึงต้องการติดต่อประสานกับโรงแรมที่ใกล้บ้านป่าตาลเพื่อที่จะเป็นตัวเลือกด้านที่พักให้นักท่องเที่ยวได้เลือกว่าต้องการที่จะพักในโรงแรมที่มีชายในแพ็คเกจหรือว่าโฮมสเตย์ของชุมชนที่มีไว้ให้บริการแต่ยังมีค้อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากบ้านป่าตาลอยู่ใกล้ตัวเมืองจึงทำให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะพักในตัวเมืองแล้วมาท่องเที่ยวซื้อแพ็คเกจแบบไม่รวมที่พัก

ตารางที่ 42 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาลด้านเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น

10.เรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น	ความพึงพอใจคนในชุมชนป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยว													
	น้อยที่สุด				ปานกลาง				มากที่สุด				ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
10.1 คนในชุมชนมีการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	0	2	0.9	43	19.8	123	56.7	49	22.9	4.00	มาก		
10.2 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีการเผยแพร่ องค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	0	2	0.9	44	20.3	128	59.0	43	19.8	3.97	มาก		
10.3 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมคิดค้นนวัตกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น	0	0	0	0	42	19.4	131	60.4	44	20.3	4.00	มาก		
10.4 ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน	0	0	0	0	42	19.4	127	58.5	48	22.1	4.02	มาก		
	ค่าเฉลี่ยรวม											4.00	มาก	

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล ด้านเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.02 คนในชุมชนมีการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีการคิดค้นนวัตกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการเผยแพร่ องค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.97 และเมื่อพิจารณาค่าความถี่แล้วพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อ 10.1 คนในชุมชนมีการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 123 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 49 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 43 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนบ้านป่าตาลมีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งชุมชนให้คงอยู่โดยผ่านการจัดทำเป็นรูปแบบของผลิตภัณฑ์ ฐานการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อที่จะได้นำไปถ่ายทอดให้กับคนในชุมชน นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และทดลองทำได้ด้วยตนเองซึ่งทำให้คนที่ได้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านป่าตาลเห็นถึงคุณค่าและความคิดสร้างสรรค์ของคนในอดีตที่ส่งต่อมาให้คนในปัจจุบันได้ใช้งาน ข้อ 10.2 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการเผยแพร่ องค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 128 คน และเลือกตอบปานกลาง จำนวน 44 คน เลือกตอบมากที่สุด จำนวน 33 คน เลือกตอบน้อย จำนวน 2 คน แสดงให้เห็นว่า ฐานการเรียนรู้ในแต่ละฐานจะเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ต่างๆ ที่คนในอดีตของบ้านป่าตาลสร้างไว้ให้คนรุ่นหลังนำมาพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของชุมชนเพื่อสร้างรายได้และอาชีพอีกทั้งยังได้เป็นการเผยแพร่อนุรักษ์ไม่ให้องค์ความรู้ภูมิปัญญาต่างๆ ของชุมชนสูญหายไป

ข้อ 10.3 ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีการคิดค้นนวัตกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 131 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 44 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 42 คน แสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้มีการพัฒนาต่อยอดเพื่อให้เหมาะสมกับปัจจุบันคนในชุมชนจึงได้คิดค้นเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อมาใช้ในการทุนแรงของมนุษย์เช่นเดิมที่ ได้มีการปั่นฝ้ายโดยการใช้มือปัจจุบันก็ได้พัฒนาให้ง่ายขึ้นโดยการนำมอเตอร์มาปั่นใช้เพื่อลดเวลาการทำงานและยังทำให้ง่าย ทุนแรงไปได้อีกเพิ่มเวลาให้สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ได้มากขึ้นกว่าเดิม

ข้อ 10.4 ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมาก จำนวน 127 คน และเลือกตอบมากที่สุด จำนวน 48 คน เลือกตอบปานกลาง จำนวน 42 คน แสดงให้เห็นว่า ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเป็นการท่องเที่ยวของชุมชนโดยจะเน้นความเป็นอัตลักษณ์

ของวัฒนธรรม ประเพณี ดั้งเดิมของชุมชนเพื่อถ่ายทอดมาเป็นการท่องเที่ยวชุมชน โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ถูกนำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชน และการให้บริการนักท่องเที่ยวในหลายๆรูปแบบแต่สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนผ่านการขายสินค้าและบริการให้แก่นักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ที่ 3

ข้อเสนอแนะทางเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้ใช้การพิจารณาจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อนำมาจัดทำเป็นการสนทนาแบบกลุ่ม พร้อมกับการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงกลยุทธ์จากผลการสรุปการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT analysis) ของบริษัทในชุมชน โดยมีผู้เข้าร่วมในการ สนทนาในกลุ่ม ทั้งหมด 15 คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล,รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้าง , ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล, นักเล่าเรื่องชุมชน และสมาชิก กลุ่มคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้แก่ เจ้าของสุทัศนีย์ผ้าฝ้าย ,เจ้าของโฮมสเตย์บัวซอน, ผู้ดูแลฝ้ายทะเบียนของกลุ่ม OTOP นวัตวิถี,ผู้ดูแลแหล่งทำโคมแขวน,ผู้ดูแลฝ่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม OTOP นวัตวิถี, ผู้ดูแลฝ่ายต้อนรับของกลุ่ม OTOP นวัตวิถี,เจ้าของกล่องข้าวใบตาล, เจ้าของหมวกกะโล่เหือนเงินซุน ,เจ้าของจักรสานลุงเดช, ผู้ดูแลศูนย์เรียนรู้ชมรมสมุนไพร่ป่าตาล , เจ้าของผ้าสำเร็จรูป,ผู้ดูแลฝ่ายอาคารสถานที่

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อหา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคเพื่อเป็นข้อมูลในการจะทำข้อเสนอเชิงกลยุทธ์

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในอำเภอสันกำแพงซึ่งเป็นชุมชนที่เดินทางสะดวกรวดเร็ว ใกล้กับตัวเมือง และสถานที่ท่องเที่ยวมีจำนวนมากใช้เวลาในการเดินทางน้อย เป็นเส้นทางผ่านในการไปเที่ยวต่อที่แม่กำปองจึงทำให้มีการแวะเข้าไปเที่ยวบ้านป่าตาลเนื่องจากใช้ระยะเวลาไม่น้อยเพราะสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนมีศูนย์รวมคือวัดป่าตาล เหมาะกับการศึกษาดูงานในช่วงเวลาสั้นๆเพราะชุมชนมีศูนย์การเรียนรู้ให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาดูงานมีทั้งการสาธิตการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อให้ได้เห็นถึงกรรมวิธีต่างๆในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยศูนย์ของการเรียนรู้อยู่ภายในวัดซึ่งทำให้ง่ายต่อการเดินเยี่ยมชมแต่ละฐานการเรียนรู้ใช้ระยะเวลาไม่นาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ดังนี้

จากการสัมภาษณ์นักเล่าเรื่องชุมชน ได้กล่าวว่า คนในชุมชนมีความสามัคคีกันให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆกันของชุมชนอย่างต่อเนื่องและมีเจ้าอาวาสเป็นศูนย์รวมใจ เมื่อพระครูจะจัดงานหรือกิจกรรมใดก็จะมีชาวบ้านให้ความร่วมมือเสมอจึงทำให้การทำงานต่างๆประสบ

ความสำเร็จและเจ้าของสุทศนีย์ผ้าฝ้าย ได้กล่าวว่าประเพณี วัฒนธรรม ภาษา การแต่งกายของชาวไทยของ บ้านป่าตอลมีเอกลักษณ์ความเป็นหมู่บ้านชาวไทยซึ่งเป็นเสน่ห์ของการท่องเที่ยวชุมชนบ้านป่าตอล เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาชาวบ้านก็จะมี การแต่งกายประจำถิ่นต้อนรับนักท่องเที่ยว ฐานการเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาของชุมชนซึ่งจะทำให้คนที่เที่ยวได้เห็นเสน่ห์บ้านป่าตอลส่วนผู้ดูแลฝ่ายทะเบียนของกลุ่ม OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตอล ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า สถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยของที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายได้มีพิพิธภัณฑ์ที่จำลองวิถีชีวิตของชาวไทยของให้นักท่องเที่ยวได้เห็นฐานการเรียนรู้ต่างๆในชุมชนที่สาธิตกรรมวิธีการผลิตผ้าทอ สมุนไพรสวนผักพอเพียง โฮมสเตย์หรือร้านอาหาร และวัดป่าตอลที่เป็นวัดคู่บ้านป่าตอลให้ได้สักการะกราบไหว้

นักเล่าเรื่องชุมชน เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตอล ได้กล่าวว่า

“ป่าคิดว่าจุดแข็งของบ้านป่าตอลเป็นคนในหมู่บ้านของเราที่มีความสามัคคีกันชาวบ้านช่วยเหลือร่วมมือเวลาว่างงานอะไรอย่างงานวัด งานดูงานต่างๆ ทุกคนก็เข้ามาร่วมงานตลอดเพราะว่าบ้านป่าตอลเราทุกคนรักกันช่วยงานกันตลอดและที่สำคัญเลยนะ ป้าว่าเกิดพระครูท่านเป็นเหมือนที่พึ่งทางด้านจิตใจให้กับพวกป้า ท่านเก่งเป็นพระนักพัฒนาทำอะไรเพื่อบ้านป่าตอลเราตลอด ตอนท่านจะจัดงานอะไรนะแค่ท่านพูดขึ้นมาจะว่าอยากจะทำชาวบ้านก็พร้อมใจกันแล้วที่จะไปช่วยท่านจัดงานอะไรเวลาทำอะไรถ้าคนมาช่วยงานกันเยอะๆงานมันก็จะออกมาดีทำอะไรก็สำเร็จหมด ป้าว่านี่แหละเป็นสิ่งบ้านป่าตอลเราได้เปรียบ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

เจ้าของสุทศนีย์ผ้าฝ้าย เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตอล ได้กล่าวว่า

“พี่ว่านะข้อเด่นๆของบ้านป่าตอลเราเลยนะ เราประเพณี วัฒนธรรม ภาษา การแต่งกายที่เป็นชาวไทยของเพราะชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวไทยของก็จะมีการประจำปีของหมู่บ้านจะมีทั้งการแสดงต่างๆเยอะแยะเลยบ้านป่าตอลเรามีเอกลักษณ์คือความเป็นชาวไทยของมันจะมีเสน่ห์แฝงไปในที่ต่างๆของที่ท่องเที่ยวชุมชนบ้านป่าตอลอย่างวัดป่าตอลก็จะมีพระประธานของเรา มีภาพเขียนการใช้ชีวิต พวกที่พูดก็จะมีความเหนียวของชาวไทยของปอนอยู่เวลาเขาได้ยินคำก็จะชอบกัน ยิ่งตอนมีคณะทัวร์ใหญ่ๆชาวบ้านคนในกลุ่มจะแต่งตัวชุดเสื้อพื้นเมืองมาต้อนรับกันเลยคนเห็นก็ยิ่งชอบมาก เรามีฐานการเรียนรู้ด้วยมันมาจากภูมิปัญญาของชุมชนเลยซึ่งจะทำให้คนมาเที่ยวได้เห็นเสน่ห์บ้านป่าตอลผ่านทุกทางเลย” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผู้ดูแลฝ่ายทะเบียนของกลุ่ม OTOP ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ลุงคิดว่าจุดแข็งคือสถานที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้านเรามีเยอะมากแล้วก็เด่นเอกลักษณ์ของชาวไทยที่บ้านเรามีจุดขายคือคนที่ชอบความเงียบสงบ เขาจะวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายที่บ้านเรา เรายังมีทั้งพิพิธภัณฑ์แบบจำลองการใช้ชีวิตของชาวบ้านไทยในอดีต ช่างในนี้เป็นแบบดั้งเดิมจริงๆเลยนะครั้บมีฐานการเรียนรู้ต่างๆในชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ลองทำดูสาธิตพวกการทำผ้า ทำน้ำสมุนไพร สวนผักพอเพียง โฮมสเตย์ของบ้านพ่อ และบ้านผู้ใหญ่บ้านก็มีให้พักนะ มีร้านอาหารพวกอาหารเมืองกับข้าวของไทยเองก็มีให้ชิมและมีวัดป่าตาลที่เป็นวัดคู่บ้านป่าตาลไว้ให้นักท่องเที่ยวได้สักการะกราบไหว้ ขอพรอีกอย่างบ้านป่าตาลมีครบหมดทุกอย่าง” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

เจ้าของกล่องข้าวใบตาล เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ผมเห็นด้วยกับที่ทุกคนพูดกันครั้บ บ้านป่าตาลเรามีจุดเด่นหลายอย่างมากๆเลย ส่วนตัวผมว่าจุดเด่นอีกอย่างที่บ้านเราคนในหมู่ของเราครั้บ ชาวบ้านเราน่ารัก ยิ้มแย้ม แจ่มใส ต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างดี หลายครั้งที่นักท่องเที่ยวเขาชมกัน แล้วผมได้ยินผมรู้สึกดีใจมากๆเลยที่คนบ้านเราทำให้เค้าอยากกลับมาเที่ยวอีก” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผู้ดูแลฝ่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม OTOP เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ป่า อยากเพิ่มอีกอย่างหนึ่งคะ น่าจะเป็นผู้ใหญ่ ประธาน เจ้าอาวาสกับคนในกลุ่มเพราะทุกคนช่วยกันคนละไม้คนละมือหาหน่วยงานต่างๆ หาเงิน หากคนมาเที่ยวบ้านเรา ทุกคนช่วยกันหมดเลย ป่าเห็นแล้วป่าก็ต้องขอบคุณที่ทำเพื่อบ้านเรา อย่างผู้ใหญ่บ้านเขาหากกลุ่มคนมาเที่ยวบ้านเราตลอด หากคนมาพัฒนาหมู่บ้านเราป่าว่าจุดแข็งของเราคือคนของบ้านเราเลย” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เข้ามาสานต่อการท่องเที่ยวบ้านป่าตาลเพราะปัจจุบันการทำงานด้านการท่องเที่ยวของหมู่บ้านป่าตาลนั้นส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุในชุมชนที่เข้ามาร่วมกิจกรรมต่างๆในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนซึ่งจะทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานท่องเที่ยว และขาดคนรุ่นใหม่เข้ามาพัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ขาดการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนมีความทรุดโทรม เนื่องจากขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงดูแลสถานที่ต่างๆก็ทำให้ขาดจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่มีสถานที่ที่เป็นจุดเด่นในการที่จะเรียกนักท่องเที่ยวให้เข้ามาแวะท่องเที่ยว ขาดการ

ติดตามและประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวไม่ทราบว่าหมู่บ้านมีการจัดกิจกรรม สินค้า บริการต่างๆขึ้นในชุมชนหรือมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆเกิดขึ้นจึงทำให้ไม่นักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนเพราะไม่รู้ว่าจะต้องติดต่อเพื่อซื้อโปรแกรมท่องเที่ยวจากช่องทางใด สถานที่ในชุมชนเป็นบ้านเรือนจึงทำให้ไม่สามารถที่จะสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆในชุมชนได้ อาทิเช่น สวนดอกไม้ต่างๆ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลฝ่ายต้อนรับของกลุ่ม OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า การทำงานของชุมชนบ้านป่าตาลขาดคนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มส่งผลให้กลุ่มขาดคนมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี หรือการทำงานแบบออนไลน์ซึ่งทำให้เพจของกลุ่มขาดความต่อเนื่องหรือความคืบหน้าซึ่งถือเป็นจุดอ่อนของกลุ่ม ส่วนเจ้าของกิจการสานลุงเดช ได้กล่าวว่าแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งของชุมชนขาดการซ่อมบำรุงเนื่องจากไม่มีงบประมาณจึงทำให้บางจุดเสื่อมโทรม ขำรดขาดการซ่อมแซมทำให้เป็นภาพที่ไม่ค่อยสวยงาม เช่นในช่วงที่โควิดระบาดชุมชนขาดรายได้จากการท่องเที่ยวซึ่งทำให้บางสถานที่ทรุดโทรมไปตามเวลาจึงต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อให้สถานที่กลับมาสวยงามอีกครั้ง รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้าง ได้กล่าวเสริมเรื่องของจุดอ่อนการท่องเที่ยวนบ้านป่าตาล คือ การสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ยังต้องได้รับการปรับปรุงผลิตภัณฑ์อีก ทั้งยังไม่มีศูนย์รวมการสินค้าของชุมชน

ผู้ดูแลฝ่ายต้อนรับของกลุ่ม OTOP เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ที่คิดว่าข้อเสียของการทำงานชุมชนบ้านป่าตาลเรา มีผู้สูงอายุเยอะเขาช่วยงานเราตลอดแต่เราขาดวัยรุ่นในหมู่บ้านเข้ามาช่วยทำงานต่างๆ คนที่มีอยู่ก็ไม่ค่อยเก่งพวกเทคโนโลยีอะไรพวกนั้น แต่เด็กสมัยนี้เขาทำเป็นกันเลยทำให้กลุ่มของเราทำได้แบบไม่ค่อยเยอะอะไรพวกนี้ พยายามให้มีพวกเด็กๆเข้ามาช่วยทำงานมันจะได้อะไรใหม่ๆเพราะเด็กก็จะมีไอเดียของเขา พยายามให้เด็กเข้ามาช่วยงานออนไลน์ เพจของกลุ่มเรามันไม่อัปเดตอะไรเลยจนบางครั้งคนเขาคิดว่าไม่ได้มีที่ท่องเที่ยว เป็นจุดอ่อนเลยนะ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

เจ้าของกิจการสานลุงเดช เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“พอขอเพิ่มตรงจุดอ่อน ที่ท่องเที่ยวบางที่ของบ้านเรามันพังลงไปเยอะ อย่างตอนช่วงพายุที่เข้ามาหนักๆตอนนั้นทำเอาข้าวแตะของเราพังหมดเลย แล้วก็ไม่มีเงินซ่อมแซมจึงตอนนี้ก็พังกว่าเดิมอีก

เลยจนมันไม่สวยแบบเดิมบางที่ก็เก๋ละ ทั้งข้างของต่างๆ อยากให้มีดอกไม้อะไรสวยๆ ให้คนเขาเห็น แล้วก็อยากถ่ายรูปกับที่เที่ยวบ้านเรา ที่เที่ยวมันเก๋ลงไปเยอะแล้ว ยิ่งบวกกับช่วงโควิดที่ไม่มีคนมาเที่ยวเลยเราก็ขาดรายได้ที่จะเอามาซ่อมที่เที่ยวอีก ก็อยากให้ปรับปรุงที่เที่ยวให้สวยขึ้นคนจะได้มีเที่ยวอีกครั้ง” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

รองนายกเทศมนตรีตำบลบวค้ำและเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ผมขอเสริมเรื่องของจุดอ่อนการท่องเที่ยวบ้านป่าตาลหน่อยครับ ผมยังมองว่าบ้านเราขาดแหล่งรวบรวมสินค้าของคนในชุมชนครับอย่างเช่นบ้านเรามีของให้ขายเยอะแยะมากครับแต่มันกระจายกันไปตามบ้านชาวบ้านด้วยอย่างบางครั้งคนมาศึกษาดูงานเค้ามาดูงานแค่ที่วัดกับฐานการเรียนรู้แต่ไม่ได้เที่ยวทั่วหมู่บ้าน ของบางอย่างมันก็ไม่ได้ขายเราไม่มีศูนย์รวมการขายสินค้าของชุมชนไว้ที่จุดเดียวครับ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

เจ้าของหมวกกะโล่เหือนเงินขุน เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“บ้านป่าตาลของเราเป็นบ้านเล็กๆ พื้นที่อะไรก็มีไม่เยอะมาก แล้วพื้นที่ที่เป็นบ้านเรือนไปเกือบหมดแล้ว กลุ่มเราจะขยายทำแหล่งท่องเที่ยวอะไรใหม่มันก็ลำบาก เราไม่มีที่เยอะจะทำอะไรไม่รู้จะไปทำที่ไหน พี่ว่าตรงนี้เป็นจุดอ่อนของเราละ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผลการวิเคราะห์โอกาส หมู่บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลจำนวนมาก อาทิเช่น เป็นหมู่บ้านต้นแบบชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หมู่บ้านบวรออนทัวร์ และรางวัลอีกมากมาย ซึ่งหน่วยงานของภาครัฐให้ความสนใจอย่างมากในหมู่บ้านเนื่องจากความสามัคคี ความร่วมมือและผู้นำจึงส่งผลให้มีหน่วยงานต่างๆ เข้ามาดำเนินงานจัดโครงการต่างๆ มากมายในชุมชนทั้งในส่วนภาครัฐ เอกชน และมหาวิทยาลัยก็ได้ให้นักศึกษาเข้ามาเรียนรู้และช่วยเหลือให้คำแนะนำจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ให้กับชุมชน หรือ การเข้ามาศึกษาดูงานภายในชุมชนเพื่อดูแหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการภายในชุมชน ซึ่งสร้างรายได้ โอกาส และการนำมาซึ่งการจัดโครงการกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาหมู่บ้านป่าตาล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ดังนี้

จากการสัมภาษณ์รองนายกเทศมนตรีตำบลบวค้ำ ได้กล่าวว่า หมู่บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่หน่วยงานภาครัฐให้ความสนใจในการที่อยากจะเข้ามาศึกษาดูงานถอดบทเรียนการบริหารจัดการของชุมชนเนื่องจากหมู่บ้านป่าตาล มักจะประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลต่างๆ มากมายจึงทำให้

หน่วยภาคมักจะเข้ามาดำเนินการจัดโครงการกิจกรรมต่างๆภายในหมู่บ้านซึ่งเป็นเรื่องที่ดีที่มีคนให้ความสนใจ

จากการสัมภาษณ์ ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล บ้านป่าตาลของเรามีมหาวิทยาลัยต่างๆเข้ามาศึกษาเรียนรู้ และทำงานวิจัยต่างๆจำนวนมาก มีนักศึกษาเข้ามาเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือในการนำผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนไปโพสต์ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ต่างๆลงในสื่อออนไลน์ทั้งเพจ เฟสบุ๊ก กลุ่มต่างๆเพื่อเพิ่มช่องทางการขายให้กับกลุ่มต่างๆของบ้านป่าตาล

รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้างและเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“หลักๆเลยนะครับ ผมกับเทศบาลพยายามผลักดันบ้านป่าตาลเป็นอย่างดีมาให้การที่จะเข้ามาช่วยเหลือให้ความสนับสนุนมาตลอดแล้วก็เป็นหมู่บ้านที่หน่วยงานภาครัฐให้ความสนใจในการที่อยากจะเข้ามาศึกษาดูงานถอดบทเรียนการบริหารจัดการของชุมชนอย่างมาก ตอนแรกนะครับหลายหน่วยงานไม่เชื่อว่าบ้านเราบริหารกันได้จริงๆเขาคิดว่าเราจัดขึ้นเองเพราะทำอะไรก็มักจะประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลต่างๆมากมาย แต่พอเขาเข้ามาศึกษาดูงานจริงแล้วเขาก็ยอมรับว่าบ้านเราทำได้จริงๆ จึงทำให้หน่วยภาคมักจะเข้ามาดำเนินการจัดโครงการกิจกรรมต่างๆภายในหมู่บ้านซึ่งเป็นเรื่องที่ดีที่มีคนให้ความสนใจ เข้ามาทำกิจกรรมในบ้านเรา” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผู้ใหญ่บ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“พอมองว่าบ้านป่าตาลได้รับโอกาสจากหลายหน่วยงานมากอย่างล่าสุดนะ เรามีมหาวิทยาลัยต่างๆเข้ามาศึกษาเรียนรู้ทั้งที่ศูนย์การเรียนรู้ การบริหารของกลุ่ม และเข้ามาทำงานวิจัยต่างๆ บ้านเราก็ให้ความร่วมมือกับนักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาเรียนรู้ ดูงานเป็นอย่างดี เขาเห็นเราให้ความช่วยเหลือเขาก็บอกต่อกันไปจนมีเข้าทำงานวิจัยเยอะขึ้น เข้ามาช่วยกลุ่มเราในเรื่องการนำผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนไปโพสต์โปรโมตต่างๆลงในเพจ เฟสบุ๊ก กลุ่มต่างๆเพื่อเพิ่มช่องทางการขายให้กับกลุ่มต่างๆของบ้านป่าตาล ทำแผนพับ ใบปลิว ให้อีก” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

เจ้าของผ้าสำเร็จรูป เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“การบอกต่อกันเป็นทอดๆ แบบจะมีหน่วยงานรัฐที่เข้ามาศึกษาดูงานที่บ้านเราเสร็จ เขาประทับใจเขาก็ได้บอกต่อกันในกลุ่มเพื่อนๆเขา ก็ทำให้หน่วยงานที่ได้ยิงเรื่องการท่องเที่ยวบ้านเรา เขาก็สนใจเข้ามาติดต่อของดูงานที่บ้านเรา อีกรักมีนะ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผู้ดูแลฝ่ายอาคารสถานที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“พวกกลุ่มพ่อได้ มีโอกาสไปเอาสินค้าจัดแสดงตามงาน OTOP ต่างๆที่เขาจัดกันพวกพ่อก็เอาสินค้าไปขาย เอาแพ็คเกจท่องเที่ยวของหมู่บ้านไปให้เขาได้ดูเมื่อเขาสนใจอยากจะทำเที่ยว พ่อว่าบ้านเราได้ออกาสดีๆจากหลายที่ ที่ให้เราไปจัดแสดงบูธของเรา” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผลการวิเคราะห์อุปสรรค การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลกเป็นอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านป่าตาลในระยะยาวซึ่งทำให้ไม่มีกลุ่มคณะที่เข้ามาศึกษาดูงานเนื่องจากโรคระบาดโควิด 19 ส่งผลไม่ให้มีการร่วมตัวกันจึงทำให้มีคณะเข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน การแพร่ระบาดของโรคก็ทำให้สภาพเศรษฐกิจของประเทศและชุมชนขาดรายได้เพราะไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างปกติ และไม่มีลูกค้าเข้ามาท่องเที่ยวจับจ่ายใช้สอย และมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาจัดโครงการกิจกรรมต่างๆมากมายแต่ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการเมื่อสิ้นปีงบประมาณก็จะมีโครงการสานต่อซึ่งส่งผลให้ขาดความยั่งยืนในการดำเนินโครงการต่างๆในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากชุมชนมีความพร้อมในทุกด้านแต่ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงานให้มีความยั่งยืน จึงเป็นปัญหาอุปสรรคในการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลให้ยั่งยืน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า โรคระบาดโควิด 19 ทำให้คนในชุมชนขาดรายได้ไปจำนวนมากเพราะไม่สามารถขายของได้เนื่องจากโรคโควิดติดต่อดีง่าย คนในชุมชนส่วนใหญ่ก็เป็นผู้สูงอายุจึงเป็นกลุ่มเสี่ยงทำให้ไม่ได้มีการเปิดร้านค้าและไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวศึกษาดูงานในชุมชนเกือบ 2 ปีทำให้รู้สึกท้อแท้ และหมดกำลังใจในการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ และผู้ดูแลแหล่งทำขนมหวาน ได้เพิ่มเติมว่า ผลิตภัณฑ์ต่างๆของบ้านป่าตาลเป็นงานฝีมือแต่ขายได้ราคาถูก เพราะผลิตภัณฑ์จากที่อื่นมีราคาถูกกว่าและใช้เครื่องจักรในการทำสินค้าขึ้นมา และขายสินค้าได้ราคาถูกมาก ทำให้ต้องยอมขายสินค้าในราคาที่เท่ากับเจ้าอื่นขายส่วนเจ้าของกิจการบางคน ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่มีสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆมากมายเพิ่มขึ้นมา ทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกมากขึ้นและชุมชนขาดหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนให้มีความสวยงาม

ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ โครระบาดโควิด 19 เลยเป็นปัญหาใหญ่ที่ทำให้คนในชุมชนขาดรายได้ไปเยอะมากเกือบสองปีเลยนะที่ไม่สามารถขายของได้เลย เพราะจากโรคโควิดมันติดต่อดีง่าย แล้วคนในชุมชนส่วนใหญ่ก็เป็นผู้สูงอายุจึงเป็นกลุ่มเสี่ยงมีโรคประจำตัวกันหมด ทั้งเบาหวาน ความดันเยอะเยอะ เขาก็เลยไม่ได้เปิดร้านค้าอะไรเลยแล้วก็ไม่มีนักท่องเที่ยวหรือกรุ๊ปทัวร์อะไรเขาก็ยกเลิกไม่มาเกี่ยวกับบ้านเราก็เสียหายขาดรายได้มาเกือบ 2 ปีทำให้รู้สึกท้อแท้ และหมดกำลังใจในการทำของขายต่างๆ ไม่มีแรงขายของเลย” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผู้ดูแลแหล่งทำโคมแขวน เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ พี่เป็นส่วนทำของของขาย พี่ก็คิดว่าสินค้าต่างๆของบ้านป่าตาลเป็นงานฝีมือแต่ขายได้ราคาถูกมาก เพราะสินค้าจากที่อื่นมันเหมือนกันแต่มีราคาถูกกว่าเพราะเขาใช้เครื่องจักรทำสินค้าขึ้นมาและเขาขายสินค้าได้ราคาถูกมากจนบางครั้งเราขายของเราไม่ได้เลยเพราะของเราเป็นงานฝีมือ มันเลยทำให้ต้องยอมขายสินค้าในราคาที่เท่ากับเจ้าอื่นขายคนอื่นพี่ว่าอุปสรรคเราคือ คู่แข่ง” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

เจ้าของจักรสานลุงเดช เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่าได้กล่าวเพิ่มเติมว่า

“ ผมมองว่าปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่ของเรามีที่ท่องเที่ยวต่างๆเยอะเพิ่มขึ้นมาก ทำให้นักท่องเที่ยวตัวเลือกในการไปเที่ยวเยอะขึ้นยิ่งทำให้มีการกระจายตัวไปเที่ยวต่างๆยิ่งทำให้คนมาเที่ยวบ้านป่าตาลน้อยลงไปอีกทางเลือกและชุมชนก็ขาดหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนเรื่องงบประมาณมาช่วยเหลือในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนให้มีความสวยงาม” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ผู้ดูแลศูนย์เรียนรู้ชมรมสมุนไพร่ป่าตาล เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่า

“ ขอเพิ่มเติม ตรงที่ว่าเวลาที่ภาครัฐเข้ามาทำโครงการอะไรแล้วเขาทำสำเร็จแล้ว เขาก็หายไปเลยไม่ได้มีการต่อโครงการจึงทำให้โครงการในหมู่บ้านที่ทำอยู่มันหยุดชะงักลงชาวบ้านก็ไปต่อไม่ได้เพราะไม่มีเงินทุน ไม่มีแผนงานต่อไปอีกครับ” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

เจ้าของผ้าสำเร็จรูป เป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้กล่าวว่

“ป่ว่ ญหฬใหญ่เลยนะคืเศรษฐกัจของประเทศเรล คนม่ค้ยจับจ่ยใช้สอยม่ชื้อของฟุ่มเฟือย พวกของที่ม่จ้เป็นเขลจะม่ชื้อของเลย มั่นก้ทำให้การท่องเทียว การชื้อขายมันฝืดมก ป่อยกให้เศรษฐกัจมันดีขึ้นก่วอยกให้ม่มีการแก้ไขโดยเร็ว” (สัมภาษณ์, 27 สิงหาคม 2565)

ตารางที่ 43 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ของบ้านป่าตาล

จุดแข็ง (Strength)	S1. มีเอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรม ของชาวไทยองที่จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว S2. บุคลากรของชุมชนมีความรู้ทักษะในงานฝีมือต่างๆที่เป็นของดั้งเดิมของชาวไทยอง S3. มีนักเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของชุมชนเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว S4. วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการฐานการเรียนรู้ต่างๆ S5. พิธีกรรมชาวไทยองเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยองในอดีต S6. มีที่พักที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกพัก เช่น โรงแรม โฮมสเตย์ S7. เจ้าอาวาสของวัดป่าตาลเป็นพระนักพัฒนาของชุมชน S8. ผู้นำของชุมชนในด้านต่างๆมีความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะทำการท่องเที่ยวชุมชน S9. การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยองทุกวันอังคารและมีการแต่งกายชุดพื้นเมืองของสมาชิกที่ประจำฐานการเรียนรู้ทุกวัน S10. มีผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว S11. มีร้านอาหารพื้นเมืองชาวไทยองและเครื่องดื่มไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว S12. โปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้บริการ S13. การสนับสนุนร่วมมือของวัด โรงเรียน และชุมชนในการสร้างหมู่บ้านท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว S14. คนในชุมชนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการพัฒนาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน S15. ชุมชนบ้านป่าตาลอยู่ใกล้เมืองและสถานที่สำคัญง่ายต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน
จุดอ่อน (Weakness)	W1. ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของชุมชน W2. ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด W3. พื้นที่ทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ในชุมชนถูกแปรสภาพเป็นที่พักอาศัย W4. สถานที่ในชุมชนมีพื้นที่คับแคบทำให้ไม่สามารถที่จะขยายเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ W5. ขาดสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นให้กับหมู่บ้าน W6. ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง W7. ขาดศูนย์การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ของชุมชน
โอกาส (Opportunity)	O1. ชุมชนป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ otop นวัตกรรม O2. หน่วยงานภาครัฐต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาล O3. นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน O4. หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน O5. การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ O6. งานจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ otop ต่างๆที่ทำให้บ้านป่าตาลได้ออกบูธแสดงสินค้าของชุมชนตามสถานที่ต่างๆ O7. หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณีร่วมกัน O8. เครือข่ายในของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาศึกษาดูงานได้มีการแนะนำให้กลุ่มต่างๆเข้ามาท่องเที่ยว O9. เทศบาลตำบลบวักค้ำให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
อุปสรรค (Threat)	T1. โรคระบาดโควิด19ที่ส่งผลกระทบต่อเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน T2. สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจทำให้การใช้จ่ายใช้สอยน้อยลง T3. ผลิตภัณฑ์จากภายนอกมีราคาที่ถูกกว่าผลิตภัณฑ์ของชุมชนเนื่องใช้เครื่องจักรในการผลิต T4. การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนเข้าไม่ถึงกลุ่มคนบางกลุ่ม T5. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกเพิ่มขึ้น T6. โครงการของหน่วยงานภาครัฐขาดความต่อเนื่องทำให้ขาดเงินทุนในการพัฒนา T7. สภาพอากาศฝนฟ้าคะนองทำให้สถานที่ท่องเที่ยวพังเสียหาย

หลังจากประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ SWOT ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคแล้ว ก็นำมาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์โดยใช้ตารางที่เรียกว่า โดย TOWS Matrix เป็นตารางการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ประเภทต่างๆ รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 44 แสดงการจับคู่ TOW Matrix เพื่อสร้างกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
โอกาส (Opportunity)	กลยุทธ์การต่อยอดการ ท่องเที่ยวของชุมชน (S1 S2 S4 S5 S6 S9 S10 S11 S12 S15 O1 O2 O3 O4 O5 O6 O8 O9) กลยุทธ์การประสานความ ร่วมมือเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ที่ยั่งยืน (S7 S8 S13 S14 O7 O9)	กลยุทธ์การพัฒนาการ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (W5 W6 W7 O1 O2 O3 O4 O5 O6 O7 O9) กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนา บุคลากรในชุมชน (W1 W2 O3 O4 O7 O9)
อุปสรรค (Threat)	กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดต่อ การท่องเที่ยว (S1 S2 S3 S4 S5 S6 S9 S10 S11 S12 S15 T1 T2 T3 T4 T5)	กลยุทธ์การสร้างจุดเด่นของ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน (W2 W3 W4 W5 T1 T5 T6 T7)

กลยุทธ์การต่อยอดการท่องเที่ยวของชุมชน จุดแข็ง โอกาส กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)

เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับโอกาสของชุมชนบ้านป่าตาล ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงบวกทั้งคู่ ผู้วิจัยจึงนำผลจากการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส โดยจุดแข็งของชุมชนบ้านป่าตาล คือมีเอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรม ภาษาและการแต่งกาย การดำรงชีวิตของชาวไทยอง ที่ทำให้ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเดินทางสะดวกง่ายและรวดเร็ว ซึ่งถ้าบวกกับโอกาสจากภายนอก อาทิ เช่นนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน เครือข่ายในของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาศึกษาดูงานได้มีการแนะนำให้กลุ่มต่างๆเข้ามาท่องเที่ยว ที่เข้ามาช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนก็จะทำให้ มีโอกาสที่จะพัฒนาต่อยอดการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมของบ้านป่าตาลที่มีอยู่เดิมนำมาพัฒนา เป็นกลยุทธ์การต่อยอดการท่องเที่ยวของชุมชน ให้มีความยั่งยืน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หมู่บ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่มีการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี ซึ่งได้มีการพัฒนาหมู่บ้านให้มีแหล่งท่องเที่ยวต่างๆมากมาย โดยต่อมาได้มีการเข้าร่วมโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมขึ้นของทางกรมพัฒนาชุมชนได้มีการพัฒนาจะทำเป็นฐานการเรียนรู้ของชุมชนขึ้นที่วัดป่าตาล ซึ่งจัดแสดงเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆที่มีประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาของชาวไทยองที่สะท้อนในฐานการเรียนรู้ต่างๆเพื่อสาธิตกรรมวิธีการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองปฏิบัติงานฝีมือต่างๆ และเห็นขั้นตอนกรรมวิธีการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชน ซึ่งเป็นทุนเดิมที่ชุมชนบ้านป่าตาลได้มีการดำเนินการอยู่แล้วทั้งด้านสถานที่ ประเพณี วัฒนธรรม บุคลากร และผลิตภัณฑ์ของชุมชน จึงควรมีการต่อยอดให้การท่องเที่ยวของชุมชนมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้นในชุมชนโดยเน้นการบูรณาการร่วมหน่วยงานต่างๆทั้งในส่วนภาครัฐ และเอกชน

สถานที่ท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านสถานที่ท่องเที่ยว ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมด้านต่างๆที่มีมาตั้งแต่ต้นอยู่แล้วจึงควรมีการนำแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนมาพัฒนา ส่งเสริม ต่อยอดให้ดำเนินการเป็นการท่องเที่ยวของชุมชนที่ยั่งยืน โดยบ้านป่าตาลนั้นมีต้นทุนเดิมของการดำเนินการท่องเที่ยวที่มีสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนหลายแห่ง อาทิ เช่น วัดป่าตาลซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานโดยเป็นวัดที่ประจำของชาวไทยองและเมืองคหหลวงพ้อมเมตตาประดิษฐานเพื่อความป็นสิริมงคลแก่คนในชุมชนโดยบริเวณรอบภายในวัดได้เป็นที่สถานที่ตั้งให้กับฐานการเรียนรู้ต่างๆไว้ภายในวัดมากมายเพื่อใช้เป็นสถานที่ในการให้ความรู้ศึกษาดูงานต่างๆให้กับนักท่องเที่ยว เช่น พิพิธภัณฑสถานชาวยอง การจำลองบ้านเรือนของชาวไทยองในอดีต การดำรงชีวิต

ประจำวันและเครื่องมือการดำรงชีพของชาวไทยอง ภูมิปัญญาของชาวยองในอดีตเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาค้นคว้าเรียนรู้วิถีชีวิตและเอกลักษณ์เฉพาะของชาวยองในอดีต อีกทั้งยังมีฐานสาธิตสอนการนวดแบบโบราณ การทอผ้าไทยอง การทำสมุนไพร และมีอาคารที่ใช้แสดงตู้พระธรรม ปี่ปลา คัมภีร์ใบลานของวัด ภายในอาคารจะมีปี่ปลา ใช้บันทึกเรื่องราวต่างๆ เช่น คาถา ตำรายาต่างๆ เรื่องราวเกี่ยวกับพุทธศาสนา เรื่องทางธรรม การบันทึกปี่สามักจะใช้ปากกาหรือหมึกบันทึกด้วยอักษรล้านนา หรือตัวอักษรเมืองล้านนา ไว้จัดแสดงให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวได้มาศึกษาอักษรล้านนา และความเป็นของคัมภีร์ต่างๆ โดยภายในมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาต่างๆ ที่ถูกเก็บรวบรวมไว้อยู่ในปี่ปลาซึ่งเมื่อนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชม และฐานการเรียนรู้ที่อยู่ในประจำจุดที่ตั้งอยู่ในบ้านของสมาชิก เช่น ฐานการเรียนรู้สวนเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้เครื่องหนัง อีกทั้งยังมีร้านอาหารพื้นเมืองไว้ให้ได้รับประทานอาหารพื้นเมือง เฮือนเงินขุน ซึ่งเรือนโบราณอายุร่วมร้อยกว่าปีของ“ พ่อขุนกำแพงพิสิฐ”อดีตคหบดีภาคเหนือ บ้านไม้สักทองหลังใหญ่ ที่มีข้าวของเครื่องใช้ในอดีตมากมายที่หาชมได้ยากมากในปัจจุบันไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมและถ่ายรูปกับสถานที่ภายในชุมชน

ผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไปตามความถนัดของคนในชุมชนที่มีความสามารถที่ต่างกันไปจึงทำให้มีผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีความแตกต่างและหลากหลาย อาทิเช่น หมวกกะโล่ ผ้าซิ่นยอง สมุนไพร โคมแขวนล้านนา ข้าวแคบ จักรสานต่างที่ทำเป็นเครื่องใช้ จึงควรมีการนำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของชุมชนมาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้ราคาที่เหมาะสม และสร้างรายได้ให้กับกับคนในชุมชน เนื่องจากผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของชุมชนมาจากฝีมือคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเอง และเป็นงานฝีมือที่มาจากทักษะ ภูมิปัญญาของคนในชุมชน จึงทำให้ง่ายต่อการพัฒนาเพราะมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีผลิตภัณฑ์ เพียงแค่ขาดการสนับสนุนให้ชุมชนได้มีช่องทางการจำหน่ายในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืน

นโยบายของภาครัฐให้การสนับสนุนด้วยการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการนำการท่องเที่ยวมากำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ลงไปถึงแผนพัฒนาของแต่ละกระทรวงที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน และหมู่บ้านป้าตาล เป็นหมู่บ้านต้นแบบการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมที่ได้รับรางวัลจากกรมพัฒนาชุมชน โดยภาครัฐได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อให้ชุมชนสามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อสร้างรายได้ และการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ดังนั้นจึงควรมีการตั้งกลยุทธ์การต่อยอดการท่องเที่ยวของชุมชน เนื่องจากหมู่บ้านป่าตาลมีทุนเดิมจากการท่องเที่ยวของชุมชนที่ที่มาตั้งแต่ดั้งเดิม ทั้งแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ และบุคลากรซึ่งมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในด้านต่างๆของชุมชนที่ได้นำเสนอผ่านทางประเพณี วัฒนธรรม ของชาวไทยของซึ่งคนในชุมชนได้มีการดำเนินผ่านการเล่าเรื่องราวเป็นเส้นทางของชุมชนผ่านการท่องเที่ยว ในแต่ละจุดที่ได้มีการจัดทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยจะเน้นบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในทุกภาคส่วนทั้งการดำเนินงานร่วมกับกรมพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบุคลากรในชุมชนให้มีความสามารถมากขึ้นและขอความร่วมมือกับจากทางกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมต่อยอดการท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้นไปและขอการสนับสนุนในด้านงบประมาณ ประชาสัมพันธ์เพื่อให้สามารถต่อยอดทุนเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้นและหน่วยงานเอกชน มหาวิทยาลัยเข้ามาให้การสนับสนุนในแต่ละทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน สถานที่ บุคลากร และการตลาด ร่วมไปถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางต่างๆ และการจัดแผนการท่องเที่ยวให้กับชุมชนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถนำความรู้การบริหารจัดการต่างๆของชุมชนบ้านป่าตาลไปถ่ายทอดให้กับชุมชนใกล้เคียงได้ศึกษาและทดลองทำซึ่งจะทำให้มีเครือข่ายการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นโดยจะส่งผลดีต่อการชุมชนต่างๆรอบข้าง

ตารางที่ 45 แสดงการจับคู่จุดแข็ง โอกาส (SO)

จุดแข็ง (Strength)	โอกาส (Opportunity)	จุดแข็ง + โอกาส (Strength) + (Opportunity)
<p>S1. มีเอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรม ของชาวไทยองที่จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>S2. บุคลากรของชุมชนมีความรู้ทักษะในงานฝีมือต่างๆที่เป็นของดั้งเดิมของชาวไทยอง</p> <p>S3. มีนักเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของชุมชน เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S4. วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการฐานการเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>S5. พืชพันธ์ที่ชาวไทยองเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยองในอดีต</p> <p>S6. มีที่พักที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกพัก เช่น โรงแรม โฮมสเตย์</p> <p>S7. เจ้าอาวาสของวัดป่าตาลเป็นพระนักพัฒนาของชุมชน</p> <p>S8. ผู้นำของชุมชนในด้านต่างๆมีความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะทำการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>S9. การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยองทุกวันอังคารและมีการแต่งกายชุดพื้นเมืองของสมาชิกที่ประจำฐานการเรียนรู้ในทุกวัน</p> <p>S10. มีผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตไว้จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S11. มีร้านอาหารพื้นเมืองชาวไทยองและเครื่องดื่มไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S12. โปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้บริการ</p> <p>S13. การสนับสนุนร่วมมือของวัด โรงเรียน และชุมชนในการสร้างหมู่บ้านท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>S14. คนในชุมชนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการพัฒนาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>S15. ชุมชนบ้านป่าตาลอยู่ใกล้เมืองและสถานที่สำคัญง่ายต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน</p>	<p>O1. ชุมชนป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ otop นวัตกรรม</p> <p>O2. หน่วยงานภาครัฐต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาล</p> <p>O3. นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน</p> <p>O4. หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน</p> <p>O5. การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ</p> <p>O6. งานจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ otop ต่างๆที่ทำให้บ้านป่าตาลได้ออกบูธแสดงสินค้าของชุมชนตามสถานที่ต่างๆ</p> <p>O7. หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณีร่วมกัน</p> <p>O8. เครือข่ายในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาศึกษาดูงานได้มีการแนะนำให้กลุ่มต่างๆเข้ามาท่องเที่ยว</p> <p>O9. เทศบาลตำบลบวกค้างให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>S1. มีเอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรม ของชาวไทยองที่จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>S2. บุคลากรของชุมชนมีความรู้ทักษะในงานฝีมือต่างๆที่เป็นของดั้งเดิมของชาวไทยอง</p> <p>S3. มีนักเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของชุมชน เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S4. วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการฐานการเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>S5. พืชพันธ์ที่ชาวไทยองเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยองในอดีต</p> <p>S6. มีที่พักที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกพัก เช่น โรงแรม โฮมสเตย์</p> <p>S9. การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยองทุกวันอังคารและมีการแต่งกายชุดพื้นเมืองของสมาชิกที่ประจำฐานการเรียนรู้ในทุกวัน</p> <p>S10. มีผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตไว้จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S11. มีร้านอาหารพื้นเมืองชาวไทยองและเครื่องดื่มไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S12. โปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้บริการ</p> <p>S15. ชุมชนบ้านป่าตาลอยู่ใกล้เมืองและสถานที่สำคัญง่ายต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน</p> <p>O1. ชุมชนป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ otop นวัตกรรม</p> <p>O2. หน่วยงานภาครัฐต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาล</p> <p>O3. นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน</p> <p>O4. หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน</p> <p>O5. การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ</p> <p>O6. งานจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ otop ต่างๆที่ทำให้บ้านป่าตาลได้ออกบูธแสดงสินค้าของชุมชนตามสถานที่ต่างๆ</p> <p>O8. เครือข่ายในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาศึกษาดูงานได้มีการแนะนำให้กลุ่มต่างๆเข้ามาท่องเที่ยว</p> <p>O9. เทศบาลตำบลบวกค้างให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ</p>

กลยุทธ์การประสานความร่วมมือเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)

เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับโอกาสของชุมชนบ้านป่าตาล ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงบวกทั้งคู่ ผู้วิจัยจึงนำผลจากการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส โดยจุดแข็งของชุมชนบ้านป่าตาล คือ ความร่วมมือของทุกคนในชุมชน โรงเรียน วัดและหมู่บ้านใกล้เคียงต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนการทำงานต่างๆ ของชุมชน การที่บ้านป่าตาลมีเจ้าอาวาสผู้เป็นพระนักพัฒนา มีผู้นำชุมชนที่มีความรู้ความสามารถและมีผู้นำกลุ่มต่างๆ ที่เป็นผู้ช่วยในการขับเคลื่อนการทำงานต่างๆ ของชุมชน อีกทั้งยังได้รับโอกาสจากเทศบาลตำบลบวกค้างที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนมาโดยตลอด อีกทั้งยังได้มีส่วนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของชุมชนให้สวยงาม และมีหมู่บ้านรอบข้างที่คอยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมประเพณีต่างๆ ของชุมชนป่าตาลอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นการร่วมมือกันทำงานของชุมชนรอบข้างที่ควรมีการตั้งกลยุทธ์การประสานความร่วมมือเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนร่วมกับชุมชนบ้านป่าตาล

ส่วนหนึ่งที่ทำให้บ้านป่าตาลประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย อาทิ เช่น ชุมชนต้นแบบ OTOP นวัตกรรม หมู่บ้านบวรออนทัวร์ และรางวัลต่างๆ อีกมากมายคือ ชุมชนมีเจ้าอาวาสและวัดป่าตาลเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชนเนื่องจากเจ้าอาวาสวัดป่าตาล ผู้เป็นพระนักพัฒนาที่พัฒนาให้หมู่บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านการท่องเที่ยวชุมชน โดยเจ้าอาวาสได้เป็นผู้ดำเนินการคิดริเริ่มและลงมือทำงานประสบความสำเร็จซึ่งทำให้ชาวบ้านเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในเจ้าอาวาสวัดป่าตาล และเมื่อท่านเจ้าอาวาสได้คิดริเริ่มดำเนินการสิ่งใดก็จะส่งผลให้มีชาวบ้านเข้าร่วมมือในการทำงานกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนจึงส่งผลให้เมื่อใดทำงานสิ่งใดก็จะประสบความสำเร็จเนื่องจากได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชน

ผู้นำของชุมชนบ้านป่าตาลที่มีทั้งผู้ใหญ่บ้าน และยังมีหัวหน้ากลุ่มต่างๆ ที่คอยสนับสนุนการทำงานให้กับชุมชนซึ่งผู้นำแต่ละกลุ่มนั้นมีความสำคัญอย่างมากในการขับเคลื่อนการทำงานต่างๆ ของชุมชนให้ประสบความสำเร็จ การทำงานกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม หากขาดผู้นำของแต่ละกลุ่มในการกำกับดูแลสมาชิกของกลุ่มก็จะทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องทำการต้อนรับนักท่องเที่ยวซึ่งจะยากต่อการทำงานให้สำเร็จได้ ซึ่งผู้นำแต่ละกลุ่มล้วนมีความรู้ความสามารถในการทำงานที่แตกต่างกันไปในการดำเนินงานการงานของแต่ละคนต้องมีการร่วมมือกัน เช่น ผู้ใหญ่บ้านก็จะเป็นบริหารจัดการความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ประธานหัวหน้ากลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลก็จะเป็นผู้กำกับดูแลสมาชิกในกลุ่มและจะมีหัวหน้าแต่ละกลุ่มที่เป็นผู้ช่วยซึ่งจะคอยรับมอบหมายการทำงานแล้วมากระจายให้กับสมาชิกในแต่ละกลุ่มโดย

หัวหน้าแต่ละก็จะมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันไปตามความถนัด เช่น หัวหน้ากลุ่มผ้าทอก็จะถนัดงานฝีมือด้านการทอผ้า หัวหน้ากลุ่มหมวกกะโล่ก็จะทำงานเกี่ยวกับหมวกกะโล่ หรือนักเล่าเรื่องของชุมชนก็จะคอยพัฒนาและสอนคนให้เป็นไกด์นำท่องเที่ยว ซึ่งความแตกต่างในความถนัดของแต่ละผู้นำทำให้บ้านป่าตอลมีผู้นำที่หลากหลายแต่ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกันคือการทำให้หมู่บ้านเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจึงทำให้มีความสามัคคีกันและร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มที่ทำให้การประสานความร่วมมือกันในชุมชนเป็นเรื่องง่าย

หมู่บ้านใกล้เคียงให้ความร่วมมือในการทำงานกิจกรรมต่างๆมากมายของบ้านป่าตอลเพราะเลื่อมใสศรัทธาในเจ้าอาวาสวัดป่าตอล เมื่อมีงานกิจกรรมต่างๆของหมู่บ้านชาวบ้านจากที่ต่างๆก็จะให้ความร่วมมือในการทำงานของชุมชนและได้เห็นความสำเร็จของการท่องเที่ยวบ้านป่าตอลก็ทำให้คนในชุมชนอื่นๆให้ความสนใจและอยากจะทำาร่วมกับป่าตอล

หมู่บ้านป่าตอลอยู่ในเขตการดูแลของเทศบาลตำบลบวกค้ำซึ่งได้ให้ความสนับสนุนในการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างต่อเนื่องเพราะได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆของชุมชน การสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนอีกทั้งได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้นจึงควรการจัดทำกลยุทธ์การประสานความร่วมมือเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนโดยการบูรณาการร่วมกับชุมชน คนในชุมชน หมู่บ้านใกล้เคียง และเทศบาลตำบลบวกค้ำในการทำงานร่วมกันเพื่อให้มีการประสานงานกันอย่างต่อเนื่องก็จะส่งผลให้หมู่บ้านป่าตอลสามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนได้ง่ายมากยิ่งขึ้นไป ทั้งในด้านของการดำเนินการเป็นเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกับหมู่บ้านใกล้เคียงเพื่อเป็นการเพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนร่วมกันให้มีความน่าสนใจมากขึ้นและขอรับการสนับสนุนจากทางเทศบาลตำบลบวกค้ำให้เข้ามาดำเนินการประสานความร่วมมือในการพัฒนาสถานที่ บุคลากรและการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆโดยผ่านสื่อต่างๆในการเพิ่มความน่าสนใจให้กับชุมชนและร่วมกันดูแลรักษาสถานที่ มาตรฐานการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการของชุมชนท่องเที่ยวร่วมกันเนื่องจากทางเทศบาลตำบลบวกค้ำเป็นผู้ดูแลหมู่บ้านป่าตอลและหมู่บ้านใกล้เคียงจึงต้องมีบทบาทในการเข้ามาประสานความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวจะส่งผลให้ชุมชนท่องเที่ยวมีการประสานความร่วมมืออย่างยั่งยืนมากขึ้นไปอีกด้วย

ตารางที่ 46แสดงการจับคู่จุดแข็ง โอกาส (SO)

จุดแข็ง (Strength)	โอกาส (Opportunity)	จุดแข็ง + โอกาส (Strength) + (Opportunity)
<p>S1. มีเอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรม ของชาวไทยที่จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>S2. บุคลากรของชุมชนมีความรู้ทักษะในงานฝีมือต่างๆที่เป็นของดั้งเดิมของชาวไทย</p> <p>S3. มีนักเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของชุมชนเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S4. วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการฐานการเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>S5. พิธีกรรมชาวไทยเพื่อให้แก่นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยในอดีต</p> <p>S6. มีที่พักที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกพัก เช่น โรงแรม โฮมสเตย์</p> <p>S7. เจ้าอาวาสของวัดป่าตาลเป็นพระนักพัฒนาของชุมชน</p> <p>S8. ผู้นำของชุมชนในด้านต่างๆมีความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะทำการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>S9. การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยองทุกวันอังคารและมีการแต่งกายชุดพื้นเมืองของสมาชิกที่ประจำฐานการเรียนรู้ทุกวัน</p> <p>S10. มีผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตไว้จำหน่ายให้แก่ักท่องเที่ยว</p> <p>S11. มีร้านอาหารพื้นเมืองชาวไทยองและเครื่องดื่มไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S12. โปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้บริการ</p> <p>S13. การสนับสนุนร่วมมือของวัด โรงเรียน และชุมชนในการสร้างหมู่บ้านท่องเที่ยวพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>S14. คนในชุมชนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการพัฒนาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>S15. ชุมชนบ้านป่าตาลอยู่ใกล้เมืองและสถานที่สำคัญง่ายต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน</p>	<p>O1. ชุมชนป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ otop นวัตกรรม</p> <p>O2. หน่วยงานภาครัฐต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาล</p> <p>O3. นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน</p> <p>O4. หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน</p> <p>O5. การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ</p> <p>O6. งานจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ otop ต่างๆที่ทำให้บ้านป่าตาลได้ออกบูธแสดงสินค้าของชุมชนตามสถานที่ต่างๆ</p> <p>O7. หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณีร่วมกัน</p> <p>O8. เครือข่ายในของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาศึกษาดูงานได้มีการแนะนำให้กลุ่มต่างๆเข้ามาท่องเที่ยว</p> <p>O9. เทศบาลตำบลบวค้ำให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>S7. เจ้าอาวาสของวัดป่าตาลเป็นพระนักพัฒนาของชุมชน</p> <p>S8. ผู้นำของชุมชนในด้านต่างๆมีความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะทำการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>S13. การสนับสนุนร่วมมือของวัด โรงเรียน และชุมชนในการสร้างหมู่บ้านท่องเที่ยวพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>S14. คนในชุมชนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการพัฒนาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน สถานที่สำคัญง่ายต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน</p> <p>O7. หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณีร่วมกัน</p> <p>O9. เทศบาลตำบลบวค้ำให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ</p>

กลยุทธ์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)

เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส ซึ่งมีจุดอ่อนเป็นด้านลบแต่มีโอกาสที่จะเป็นเชิงบวกเข้า ผู้วิจัยจึงนำผลจากการวิเคราะห์จุดอ่อนและโอกาส โดยจุดอ่อนของชุมชนบ้านป่าตาล คือชุมชนบ้านป่าตาลมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและมีหลายจุดภายในหมู่บ้านป่าตาล แต่สถานที่ต่างๆในชุมชนยังคงขาดจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งถ้าบวกกับโอกาสที่เข้ามามีส่วนในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ซึ่งนโยบายภาครัฐได้ให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวโดยมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆเข้ามาสนับสนุนหมู่บ้านป่าตาลให้ทำการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมอีกทั้งยังได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบซึ่งส่งผลให้มีหน่วยงานภาครัฐต่างๆให้ความสนใจในการเข้ามาศึกษาดูงานในบ้านป่าตาลทำให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับชุมชนจึงควรมีการจัดทำกลยุทธ์

บ้านป่าตาลมีการท่องเที่ยวที่ทำมาเป็นเวลานาน มีสถานที่ต่างๆมากมายที่เกิดขึ้นในชุมชนบ้านป่าตาลโดยแต่ละสถานที่เหล่านั้นเกิดจากการสร้างขึ้นเพื่อเป็นจัดทำแหล่งท่องเที่ยว ฐานการเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่นให้กับผู้ที่สนใจ แต่ยังคงพบว่าแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนยังขาดความน่าสนใจหรือจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันพบว่านักท่องเที่ยวได้มีการท่องเที่ยวตามกระแสของสังคมจึงควรมีการหาจุดเด่นให้กับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆของชุมชน เช่น การสร้างจุดเช็คอิน ถ่ายรูป เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวในกลุ่มต่างๆให้เข้ามาเที่ยวในชุมชนบ้านป่าตาลมากขึ้น หรือการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชนซึ่งอาจจะสามารถเลือกได้เองตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลอย่างต่อเนื่อง กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลนั้นได้มีเพจที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลแต่เมื่อเกิดโรคระบาดโควิดนั้นส่งผลกระทบทำให้กลุ่มไม่มีการขับเคลื่อนจัดกิจกรรมต่างๆขึ้นในชุมชน และภายในเพจก็ไม่ได้มีความเคลื่อนไหวซึ่งอาจจะทำให้นักท่องเที่ยวที่สนใจอยากเข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านป่าตาลก็ไม่ทราบว่ายังเปิดดำเนินการท่องเที่ยวซึ่งก็ทำให้ชุมชนขาดรายได้ และขาดช่องทางการติดต่อการท่องเที่ยวของชุมชนกับนักท่องเที่ยวจึงควรมีการปรับปรุงระบบการทำงานในการประชาสัมพันธ์หรือให้มีความต่อเนื่องและมีผู้ดูแลเพจเพื่อคอยข้อความให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจจะเข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านป่าตาลและการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชน ซึ่งเจ้าของผลิตภัณฑ์ต่างๆในชุมชนนั้นต่างมีเว็บเพจ เฟซบุ๊กของตนเองในการโปรโมตสินค้าของตนเอง แต่ควรมีการรวบรวมสินค้าต่างๆของชุมชนมาในเพจเดียวกันเพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับทั้งแหล่ง

ท่องเที่ยวของหมู่บ้านป่าตาลที่มีทั้งสถานที่ ผลิตภัณฑ์ และการบริการต่างๆดังนั้นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญอย่างมาก

อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐให้ความสนใจในการเข้ามาศึกษาจัดทำโครงการกิจกรรมต่างๆให้กับหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องซึ่งทำให้มีหน่วยงานเข้ามาศึกษาดูงานโดยสร้างรายได้ให้กับกลุ่ม และคนในชุมชน การที่หน่วยงานเข้ามาทำโครงการต่างๆก็ทำให้มีการพัฒนาทั้งสถานที่ ผลิตภัณฑ์ และบุคลากรต่างๆได้ล้วนรับโอกาสดีจากภาครัฐ อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐได้ช่วยประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้ทางเว็บไซต์ของสำนักงานที่ได้ไปศึกษาดูงานบ้านป่าตาล หรือการที่ทางมหาวิทยาลัยต่างๆเข้ามาทำงานวิจัยต่างๆในชุมชนซึ่งทำให้หมู่บ้านเป็นที่รู้จักมากขึ้นไป อีกทั้งทางเทศบาลตำบลบวกค้างยังได้ให้การสนับสนุนบ้านป่าตาลอย่างต่อเนื่องในทุกๆด้าน ให้การสนับสนุนจัดหางบประมาณมาเพื่อที่จะจัดทำศูนย์ประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านจึงเป็นโอกาสดีในการที่จะพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้กับหมู่บ้านป่าตาล

ดังนั้นจึงควรมีการจัดทำกลยุทธ์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อการท่องเที่ยวจึงต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนโดยร่วมมือกับหน่วยงานของภาครัฐ ชุมชน และมหาวิทยาลัย ชุมชนใกล้เคียงในการประชาสัมพันธ์ให้หมู่บ้านป่าตาลเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆมากยิ่งขึ้นไป การประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ต่างๆอย่างต่อเนื่องโดยให้มีผู้ดูแลเว็บไซต์ของกลุ่มที่คอยตอบให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจสอบถามข้อความต่างๆตามเว็บไซต์ของกลุ่ม และการขอความร่วมมือกับทางเทศบาลตำบลบวกค้างในการวางแผนร่วมกับชุมชนบ้านป่าตาลเพื่อจัดทำศูนย์ประชาสัมพันธ์รวบรวมผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆทั้งในส่วนของบ้านป่าตาลและชุมชนที่อยู่ในเขตการดูแลของเทศบาลบวกค้างมาจัดแสดงไว้ที่ศูนย์ที่กำลังดำเนินจะก่อสร้างที่หมู่บ้านป่าตาลและให้เทศบาลก็จะเข้ามาดูแลในด้านของการประชาสัมพันธ์ทั้งด้านสถานที่ สินค้าและบริการให้กับบ้านป่าตาลอีกด้วยซึ่งเป็นกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ที่จะสร้างประโยชน์ต่อบ้านป่าตาลและชุมชนโดยรอบอีกด้วยทั้งนี้จะช่วยสร้างรายได้ อาชีพ ให้กับคนในชุมชนได้กลับมาฟื้นตัวหลังจากที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 อีกด้วย

ตารางที่ 47 แสดงการจับคู่จุดอ่อน โอกาส (WO)

จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	จุดอ่อน + โอกาส (Weakness)+(Opportunity)
<p>W1.ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของชุมชน</p> <p>W2.ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด</p> <p>W3.พื้นที่ทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ในชุมชนถูกแปรสภาพเป็นที่พักอาศัย</p> <p>W4.สถานที่ในชุมชนมีพื้นที่คับแคบทำให้ไม่สามารถที่จะขยายเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ</p> <p>W5.ขาดสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นให้กับหมู่บ้าน</p> <p>W6.ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง</p> <p>W7.ขาดศูนย์การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ของชุมชน</p>	<p>O1.ชุมชนป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ otop นวัตกรรม</p> <p>O2.หน่วยภาครัฐต่างๆเข้ามศึกษาดูงานและเยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาล</p> <p>O3.นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน</p> <p>O4.หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน</p> <p>O5.การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ</p> <p>O6.งานจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ otop ต่างๆที่ทำให้บ้านป่าตาลได้ออกบูธแสดงสินค้าของชุมชนตามสถานที่ต่างๆ</p> <p>O7.หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณีร่วมกัน</p> <p>O8.เครือข่ายในของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาศึกษาดูงานได้มีการแนะนำให้กลุ่มต่างๆเข้ามาท่องเที่ยว</p> <p>O9.เทศบาลตำบลบวกค้างให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>W5.ขาดสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นให้กับหมู่บ้าน</p> <p>W6.ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง</p> <p>W7.ขาดศูนย์การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ของชุมชน</p> <p>O1.ชุมชนป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ otop นวัตกรรม</p> <p>O2.หน่วยภาครัฐต่างๆเข้ามศึกษาดูงานและเยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาล</p> <p>O3.นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน</p> <p>O4.หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน</p> <p>O5.การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ</p> <p>O6.งานจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ otop ต่างๆที่ทำให้บ้านป่าตาลได้ออกบูธแสดงสินค้าของชุมชนตามสถานที่ต่างๆ</p> <p>O7.หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณีร่วมกัน</p> <p>O9.เทศบาลตำบลบวกค้างให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ</p>

กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในชุมชน กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)

เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส ซึ่งมีจุดอ่อนเป็นด้านลบแต่มีโอกาสที่จะเป็นเชิงบวกเข้า ผู้วิจัยจึงนำผลจากการวิเคราะห์จุดอ่อนและโอกาส โดยจุดอ่อนของชุมชนบ้านป่าตาล คือ ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่มาสานต่อการทำงานของกลุ่ม ทรัพยากรในชุมชนมีอย่างจำกัด สถานที่ในชุมชนแคบและขยับขยายไม่ได้ แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนมีหลากหลายและยังขาดจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบว่าโอกาสจากภายนอกเข้ามาช่วยให้สามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง คือ นโยบายภาครัฐส่งเสริมการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐให้ความสนใจในการที่จะเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งทำให้เกิดเครือข่ายต่างๆขึ้นในชุมชน และมีการประชาสัมพันธ์ให้กับบ้านป่าตาลของหน่วยงานต่างๆที่ให้ความสนใจเข้ามาจัดทำโครงการต่างๆ การนิทรรศการออกบูธต่างๆเพื่อให้ชาวบ้านป่าตาลได้นำสินค้าต่างๆออกไปจัดแสดง และเทศบาลให้การสนับสนุนในการนำวิทยากรมาสอนอบรมให้ความรู้เพื่อให้มีการพัฒนาให้ความรู้คนในชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชน

จุดอ่อนของบ้านป่าตาลคือ คนในชุมชนส่วนใหญ่ที่ดำเนินการบริหารจัดการได้ขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยวของชุมชนนั้นจะเป็นกลุ่มวัยกลางคนและผู้สูงอายุที่เป็นผู้ดำเนินการจึงทำให้ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการทำงานของกลุ่มเพราะปัจจุบันชุมชนบ้านป่าตาลต้องการกลุ่มคนรุ่นใหม่ในการเข้ามาช่วยดำเนินการเพื่อให้มีผู้ที่สืบสานความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน ทรัพยากรของชุมชนที่มีอยู่อย่างจำกัดเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานที่จนกลายเป็นบ้านเรือนต่างๆจึงทำให้การจะนำทรัพยากรของชุมชนมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆนั้นต้องใช้ให้คุ้มค่า หมู่บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านเล็กทำให้ไม่สามารถที่จะขยับขยายหรือสร้างแหล่งท่องเที่ยวต่างๆเพิ่มเติมได้เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย ถึงแม้ว่าจะมีสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนที่มีหลายจุดแต่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนยังขาดความน่าสนใจในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวเพราะปัจจุบันกระแสการท่องเที่ยวของชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจมีจุดถ่ายรูปและมีแลนด์มาร์คที่เป็นจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวถ่ายรูปและที่สำคัญคือคนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนวัยกลางคนที่ไม่ค่อยมีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อออนไลน์จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในการที่จะประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยวและสินค้าผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ที่สำคัญคือขาดศูนย์รวมในการที่จะนำผลิตภัณฑ์สินค้า และบริการต่างๆของชุมชนมารวบรวมไว้ในที่เดียวเพื่อที่จะทำเป็นแหล่งขายสินค้า ผลิตภัณฑ์และแพ็คเกจการท่องเที่ยวของกลุ่ม

เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีคนรุ่นใหม่เข้ามามีบทบาทและคนในชุมชนต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจากเดิม

โอกาสที่เข้าสนับสนุนคือ นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชน ทั้งในส่วนของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กระทรวงต่างๆก็ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวของชุมชนในการเข้ามาดำเนินโครงการ จัดกิจกรรมต่างๆทั้งการพัฒนาการท่องเที่ยวและการส่งเสริมพัฒนาฝีมือคนในชุมชนซึ่งถือเป็นโอกาสที่ทำให้คนในชุมชนได้มีโอกาสที่จะได้เรียนรู้การทำงานของการดำเนินการโครงการต่างๆ ได้หน่วยงานต่างๆเข้ามาส่งเสริมทักษะฝีมือต่างๆ ทั้งด้านอาชีพ การตลาด และการต่อยอดงานฝีมือต่างๆ รวมถึงมีหมู่บ้านต่างๆรอบข้างก็ได้ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนซึ่งถือว่าเป็นการทำงานร่วมกันของชุมชนเพื่อสร้างเครือข่าย

ดังนั้นจึงควรมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในชุมชนบ้านป่าตาลเพื่อบุคลากรสมาชิกของกลุ่มต่างๆมีความรู้ทักษะความสามารถมากขึ้นเพื่อให้กลุ่มท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาลมีบุคลากรที่มีความสามารถเพื่อพัฒนาให้กลุ่มต่างๆสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างต่อเนื่อง จึงต้องมีการสรรหาคัดเลือกกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความตั้งใจที่อยากจะทำงานเพื่อชุมชนและยังต้องมีการต่อยอดบุคลากรเดิมของกลุ่มที่มีอยู่นำมาพัฒนาให้เป็นบุคลากรเหล่านั้นมีทักษะความรู้ในแต่ละด้านอย่างเชี่ยวชาญและชำนาญในการสร้างผลผลิตของชุมชน โดยเน้นการขอความร่วมมือจากภาครัฐที่เข้ามาให้ความรู้ในด้านต่างๆอาทิเช่น ด้านผลิตภัณฑ์บ้านป่าตาลมีทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดจึงต้องมีการนำทรัพยากรเหล่านั้นมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อลดต้นทุนในการผลิตต้องมีการประสานหน่วยงานอย่างกรมพัฒนาชุมชน หรือมหาวิทยาลัยต่างๆเข้าอบรมให้ความรู้แก่คนในชุมชนส่วนการพัฒนาด้านการตลาดควรมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้ความรู้ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ต่างๆในชุมชนให้มีความสวยงามและสามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าให้เหมาะสมกับงานฝีมือที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตโดยการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจ มีจุดขายให้กับผลิตภัณฑ์ และการให้หมู่บ้านรอบข้างมาเรียนรู้แลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆที่มีอยู่ร่วมกันเพื่อให้มีคนในชุมชนมีความรู้ทักษะงานฝีมือเพิ่มขึ้นจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ต่อมาจะขอความอนุเคราะห์ทางเทศบาลตำบลบวกค้างให้การสนับสนุนในด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลจึงควรมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์เพิ่มเติมถึงแม้จะมีหน่วยงานต่างๆเข้ามาประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนตลอดและสมาชิกต่างๆในชุมชนได้ช่วยกันประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ต่างๆของกลุ่มอยู่เสมอแต่ยังคงขาดเว็บไซต์หลักของชุมชนมีการปรับปรุงเพิ่มเติมข่าวสาร กิจกรรม สินค้าและบริการต่างๆของชุมชนอย่างต่อเนื่องเพราะสมาชิกยังไม่ค่อยมีความเชี่ยวชาญในการพัฒนารูปแบบสื่อการ

ประชาสัมพันธ์สินค้า บริการ โพรโมชันการท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนให้มีความสุขและน่าสนใจในการดูตติ้งนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชม ด้านกลุ่มต้องมีการขอความร่วมมือจากทางเทศบาลนำบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเข้าไปพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ร่วมกับทางเทศบาลเพื่อเป็นการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างเทศบาลกับชุมชนเพื่อคนในชุมชนมีความรู้ ทักษะด้านการสร้างผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ตารางที่ 48 แสดงการจับคู่จุดอ่อน โอกาส (WO)

จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	จุดอ่อน + โอกาส (Weakness)+(Opportunity)
<p>W1.ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของชุมชน</p> <p>W2.ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด</p> <p>W3.พื้นที่ทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ในชุมชนถูกแปรสภาพเป็นที่พักอาศัย</p> <p>W4.สถานที่ในชุมชนมีพื้นที่คับแคบทำให้ไม่สามารถที่จะขยายเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ</p> <p>W5.ขาดสถานที่ท่องเที่ยวท่องเที่ยวเป็นจุดเด่นให้กับหมู่บ้าน</p> <p>W6.ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง</p> <p>W7.ขาดศูนย์การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ของชุมชน</p>	<p>O1.ชุมชนป่าตาลได้รับรางวัลชุมชนต้นแบบ otop นวัตกรรม</p> <p>O2.หน่วยภาครัฐต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมภายในชุมชนบ้านป่าตาล</p> <p>O3.นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน</p> <p>O4.หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน</p> <p>O5.การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ</p> <p>O6.งานจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ otop ต่างๆที่ทำให้บ้านป่าตาลได้ออกบูธแสดงสินค้าของชุมชนตามสถานที่ต่างๆ</p> <p>O7.หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณีร่วมกัน</p> <p>O8.เครือข่ายในของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาศึกษาดูงานได้มีการแนะนำให้กลุ่มต่างๆเข้ามาท่องเที่ยว</p> <p>O9.เทศบาลตำบลบวกค้างให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>W1.ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของชุมชน</p> <p>W2.ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด</p> <p>O3.นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน</p> <p>O4.หน่วยงานของภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในการจัดโครงการและกิจกรรมภายในชุมชน</p> <p>O7.หมู่บ้านข้างเคียงได้เข้ามาให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม วัฒนธรรม ประเพณีร่วมกัน</p> <p>O9.เทศบาลตำบลบวกค้างให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ</p>

กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดต่อการท่องเที่ยว กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)

เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับอุปสรรค ซึ่งมีจุดแข็งเป็นด้านบวกแต่มีอุปสรรค ที่จะป็นเชิงลบเข้ามา ผู้วิจัยจึงนำผลจากการวิเคราะห์จุดแข็งและอุปสรรค โดยจุดแข็งของชุมชนบ้านป่าตาล คือ เอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรมของชาวไทยอง ความรู้ทักษะในงานฝีมือต่างของคนในชุมชน มีนักร้องเร่ร่อนประวัติความเป็นมาของชุมชนเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว มีศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ พิพิธภัณฑสถานชาวไทยอง ที่พักที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกพัก เช่น โรงแรม โฮมสเตย์ การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยอง ผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตไว้จำหน่ายให้แก่ นักท่องเที่ยว ร้านอาหารพื้นเมืองชาวไทยอง โปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่กลุ่มนักท่องเที่ยว ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งมีทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้บริการ ชุมชนบ้านป่าตาล อยู่ใกล้เมืองและสถานที่สำคัญง่ายต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน แต่ก็ยังมีอุปสรรคที่เข้ามามีผลกระทบต่อ การท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลคือโรคระบาดโควิด19ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวภายในชุมชนอย่างมาก ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์จากภายนอก การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนเข้าไม่ถึงกลุ่มคนบางกลุ่มและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มมากขึ้น

บ้านป่าตาลมีความหลากหลายทางสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นทั้งทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ที่มีความสวยงามซึ่งเป็นจุดแข็งที่ทำให้บ้านป่าตาลเป็นที่สนใจที่เป็นชุมชนของชาวไทยองที่ปัจจุบันยังคง มีการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม ภาษา และภูมิปัญญาของชาวไทยองที่มีเอกลักษณ์ทำให้เมื่อมี นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมก็จะได้เห็นในความเป็นวิถีชีวิตชาวไทยอง และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ อาทิ เช่น วัดป่าตาลที่มีความเก่าแก่ของชุมชนบ้านป่าตาลเป็นศูนย์รวมใจของคนในชุมชนและเป็นจุดศูนย์รวมฐานการเรียนรู้ต่างๆของชุมชน ที่มีทั้งพิพิธภัณฑสถานเป็นการจำลองบ้านเรือนในอดีต ฐานเรียนรู้ไว้จัดแสดงผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชน นอกจากนี้ภายในชุมชนยังมีเฮือนเงินขุนซึ่งเป็นเรือนไม้เก่าแก่ของ คหบดีไว้ให้เข้ามาเยี่ยมชม มีร้านอาหารพื้นเมืองไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้รับประทาน มีที่พักไว้ ให้บริการทั้งในรูปแบบของ โรงแรม หรือโฮมสเตย์ก็มีไว้ให้เข้าพักแก่นักท่องเที่ยว

คนในชุมชนก็มีความรู้ความสามารถในงานฝีมือแต่ละด้านซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามความ ถนัดของสมาชิกแต่ละคนโดยได้รับการถ่ายทอดจากภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนป่าตาลมาทำเป็น ผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนและยังได้มีการถ่ายทอดการทำงานฝีมือผ่านทางฐานการเรียนรู้ต่างๆของ ชุมชนเพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองทำและได้เห็นขั้นตอนกรรมวิธีการทำสินค้าต่างๆของชุมชน

มีนักร้องเร่ร่อนของชุมชนป่าตาลให้บริการเล่าเรื่องราวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันโดยถ่ายทอด เรื่องราวให้นักท่องเที่ยวได้รับฟังประวัติศาสตร์ความเป็นมาและมีไกด์นำเที่ยวไว้ให้บริการอธิบายให้ ความรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้ของชุมชนบ้านป่าตาลโดยนักร้องของชุมชนจะมีความรู้เกี่ยวกับทุก เรื่องในชุมชนบ้านป่าตาลอย่างชำนาญที่จะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว

การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยของเมื่อคณะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาศึกษาดูงานชาวบ้านก็จะพร้อมใจกันแต่งกายชุดพื้นเมืองเพื่อออกมาต้อนรับนักท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นภาพที่ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจอย่างมากอีกทั้งยังได้มีการให้บริการเช่าชุดพื้นเมืองเพื่อถ่ายรูปให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจ โดยเสื้อผ้านั้นเป็นผ้าทอที่เกิดจากการทอผ้าของสมาชิกกลุ่มผ้าทอซึ่งมีลวดลายความเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทย

ด้านอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมากกับการท่องเที่ยวของทั่วโลกและบ้านป่าตาลคือ การแพร่ระบาดของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทำให้เศรษฐกิจของทั่วโลกได้รับความเดือดร้อนอย่างมากซึ่งหมู่บ้านป่าตาลได้รับผลกระทบอย่างมากในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมาโดยการแพร่ระบาดของโรคทำให้หมู่บ้านขาดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมศึกษาดูงาน และการจัดโครงการกิจกรรมต่างๆของกลุ่มต้องหยุดชะงัก และการแพร่ระบาดที่รวดเร็วก็ทำให้สมาชิกขาดการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องของการดำเนินการท่องเที่ยว เมื่อมีการระบาดมากขึ้นก็มีการยกเลิกโปรแกรมการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาเยี่ยมชมในเข้าศึกษาดูงานภายในชุมชนทำให้ชุมชนขาดรายได้และสภาพเศรษฐกิจขาดสภาพคล่องทางการเงินของนักท่องเที่ยวขาดความคล่องตัวและไม่มีการจับจ่ายใช้สอยซื้อของแบบฟุ่มเฟือยทำให้ผลิตภัณฑ์ของชุมชนขายได้น้อยลงและยังมีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากผลิตภัณฑ์ต่างๆที่เหมือนกันมีราคาถูกกว่าเพราะใช้เครื่องจักรและทำให้ต้นทุนในการผลิตทำให้ขายได้ในราคาถูกแต่สินค้าของชุมชนป่าตาลเป็นงานฝีมือของคนในชุมชนต้องใช้เวลาในการผลิต การตลาดการประชาสัมพันธ์เข้าไม่ถึงทุกกลุ่มของนักท่องเที่ยวทำให้มีคนที่รู้จักบ้านป่าตาลไม่มากเท่าที่ควร อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัดเชียงใหม่เกิดขึ้นจำนวนมากทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในบ้านป่าตาลอีกด้วยจึงต้องมีกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลต้องมีการปรับเปลี่ยนการตลาดให้เข้ากับการท่องเที่ยวในปัจจุบันตามสถานการณ์โดยเน้นการนำเอกลักษณ์ประเพณี วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวมาทำให้มีความน่าสนใจมากขึ้นเพื่อให้เกิดน่าสนใจของการท่องเที่ยวอาจจะต้องมีการสร้างจุดเด่นให้กับสถานที่ต่างๆภายในชุมชนให้มีที่ถ่ายรูป เช็คอินและต้องผสมผสานความเป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้านเข้าไปให้เป็นการท่องเที่ยวร่วมสมัยที่แฝงไปด้วยการได้ศึกษาเรียนรู้ประวัติ ความเป็นมาของชุมชน การได้เข้าไปเรียนรู้ในฐานการเรียนรู้ต่างๆของชุมชน การได้เห็นการดำเนินชีวิตของชาวไทยองทั้งภาษา การแต่งกาย อาหาร และภูมิปัญญาต่างๆผ่านการเล่าเรื่องผ่านสถานที่ต่างๆในชุมชน หรือการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว หรือการเพิ่มกิจกรรมต่างๆไปตามความเหมาะสมซึ่งจะต้องมีการส่งเสริมการตลาดในด้านของสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆในชุมชนให้มีมูลค่ามากขึ้น ราคาที่เหมาะสมที่สำคัญต้องสามารถสร้างรายได้และอาชีพให้กับคนในชุมชนจึงต้องวางแผนด้านการตลาดให้สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มได้

ตารางที่ 49 แสดงการจับคู่จุดแข็ง อุปสรรค (ST)

จุดแข็ง (Strength)	อุปสรรค (Threat)	จุดแข็ง + อุปสรรค (Strength) + (Threat)
<p>S1. มีเอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรม ของชาวไทยองที่จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>S2. บุคลากรของชุมชนมีความรู้ทักษะในงานฝีมือต่างๆที่เป็นของดั้งเดิมของชาวไทยอง</p> <p>S3. มีนักเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของชุมชน เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S4. วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการฐานการเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>S5. พิพิธภัณฑสถานของไทยองเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยองในอดีต</p> <p>S6. มีที่พักที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกพัก เช่น โรงแรม โฮมสเตย์</p> <p>S7. เจ้าอาวาสของวัดป่าตาลเป็นพระนักพัฒนาของชุมชน</p> <p>S8. ผู้นำของชุมชนในด้านต่างๆมีความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะทำการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>S9. การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยองทุกวันอังคารและมีการแต่งกายชุดพื้นเมืองของสมาชิกที่ประจำฐานการเรียนรู้ทุกวัน</p> <p>S10. มีผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว</p> <p>S11. มีร้านอาหารพื้นเมืองชาวไทยองและเครื่องดื่มไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S12. โปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้บริการ</p> <p>S13. การสนับสนุนร่วมมือของวัด โรงเรียน และชุมชนในการสร้างหมู่บ้านท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>S14. คนในชุมชนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการพัฒนาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชน</p> <p>S15. ชุมชนบ้านป่าตาลอยู่ใกล้เมืองและสถานที่สำคัญต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน</p>	<p>T1. โรคระบาดโควิด19ที่ส่งผลกระทบต่อเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน</p> <p>T2. สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจทำให้การใช้จ่ายสอยน้อยลง</p> <p>T3. ผลกระทบจากภายนอกมีราคาที่ถูกกว่าผลิตภัณฑ์ของชุมชนเนื่องใช้เครื่องจักรในการผลิต</p> <p>T4. การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนเข้าไม่ถึงกลุ่มคนบางกลุ่ม</p> <p>T5. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกเพิ่มขึ้น</p> <p>T6. โครงการของหน่วยงานภาครัฐขาดความต่อเนื่องทำให้ขาดเงินทุนในการพัฒนา</p> <p>T7. สภาพอากาศฝนฟ้าคะนองที่ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวพึ่ง เสียหาย</p>	<p>S1. มีเอกลักษณ์ด้านประเพณี วัฒนธรรม ของชาวไทยองที่จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>S2. บุคลากรของชุมชนมีความรู้ทักษะในงานฝีมือต่างๆที่เป็นของดั้งเดิมของชาวไทยอง</p> <p>S3. มีนักเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของชุมชน เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S4. วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ในการฐานการเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>S5. พิพิธภัณฑสถานของไทยองเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเยี่ยมชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยองในอดีต</p> <p>S6. มีที่พักที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยวได้เลือกพัก เช่น โรงแรม โฮมสเตย์</p> <p>S9. การแต่งกายชุดพื้นเมืองของชาวไทยองทุกวันอังคารและมีการแต่งกายชุดพื้นเมืองของสมาชิกที่ประจำฐานการเรียนรู้ทุกวัน</p> <p>S10. มีผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่คนในชุมชนเป็นผู้ผลิตไว้จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว</p> <p>S11. มีร้านอาหารพื้นเมืองชาวไทยองและเครื่องดื่มไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>S12. โปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนซึ่งทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้บริการ</p> <p>S15. ชุมชนบ้านป่าตาลอยู่ใกล้เมืองและสถานที่สำคัญต่อการเข้ามาศึกษาดูงาน</p> <p>T1. โรคระบาดโควิด19ที่ส่งผลกระทบต่อเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน</p> <p>T2. สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจทำให้การใช้จ่ายสอยน้อยลง</p> <p>T3. ผลกระทบจากภายนอกมีราคาที่ถูกกว่าผลิตภัณฑ์ของชุมชนเนื่องใช้เครื่องจักรในการผลิต</p> <p>T4. การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนเข้าไม่ถึงกลุ่มคนบางกลุ่ม</p> <p>T5. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกเพิ่มขึ้น</p>

กลยุทธ์การสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)

เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับอุปสรรค ซึ่งเป็นด้านลบทั้งคู่ หมู่บ้านป่าตาลจึงต้องมีการสร้างกลยุทธ์ที่จะมากำจัดจุดอ่อนและป้องกันอุปสรรคที่จะเข้ามามีผลกระทบ โดยผู้วิจัยจึงนำผลจากการวิเคราะห์จุดอ่อนและอุปสรรค จุดอ่อนของชุมชนบ้านป่าตาล คือ ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด พื้นที่ทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ในชุมชนถูกแปรสภาพเป็นที่พักอาศัย สถานที่ในชุมชนมีพื้นที่คับแคบทำให้ไม่สามารถที่จะขยายเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพราะกลายเป็นที่อยู่อาศัยของชาวบ้าน ขาดสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นให้กับหมู่บ้าน ซึ่งอุปสรรคที่มีผลก็คือ โรคระบาดโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกเพิ่มขึ้นโครงการของหน่วยงานภาครัฐขาดความต่อเนื่องทำให้ขาดเงินทุนในการพัฒนา สภาพอากาศฝนฟ้าคะนองที่ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวพังเสียหาย

จุดอ่อนของบ้านป่าตาลคือเป็นชุมชนที่ใกล้เขตเมืองซึ่งทำให้พื้นที่ต่างๆ และทรัพยากรที่มีอยู่ถูกแปรสภาพกลายเป็นบ้านเรือนต่างๆ ของชาวบ้านและทรัพยากรของชุมชนที่มีอยู่ก็มียุทธศาสตร์ที่กำหนดซึ่งทำให้ต้องมีการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นอย่างคุ้มค่า อีกทั้งการที่จะสร้างสถานที่แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ของชุมชนนั้นทำได้ไม่สามารถสร้างได้เนื่องจากสถานที่ต่างของชุมชนกลายเป็นที่พักอาศัยของชาวบ้าน การที่จะขยายสร้างสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ก็ทำได้ยากมากขึ้น หมู่บ้านป่าตาลมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายในชุมชนทั้ง วัด ฐานการเรียนรู้ เือนเงินขุน หรือฐานต่างๆ ในบ้านของคนในชุมชนแต่ยังขาดจุดเด่นในการที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าท่องเที่ยวในหมู่บ้านเนื่องจากปัจจุบันการท่องเที่ยวได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามความนิยมของนักท่องเที่ยวมักจะชื่นชอบสถานที่ที่มีจุดเด่นไว้ให้ได้ถ่ายรูปหรือเช็คอินเพื่อเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนจึงต้องมีการหาจุดเด่นในการที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวบ้านป่าตาล

ในด้านของอุปสรรคบ้านป่าตาลคือ เดิมทีนั้นบ้านป่าตาลได้รับความนิยมนจากหน่วยงานของภาครัฐในการที่เข้าศึกษาดูงานโดยนำคณะทำงานมาเยี่ยมชมหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องทำให้คนในชุมชนมีรายได้แต่เมื่อเกิดโรคระบาดโควิด 19 ก็ส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างมากคือไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในหมู่บ้าน คณะที่จะเข้ามาศึกษาดูงานได้มีการยกเลิกการเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนส่งผลให้ชุมชนขาดรายได้และบางฐานการเรียนรู้ได้ปิดตัวลงเนื่องจากขาดรายได้ทำให้ไม่สามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้ แล้วต่อมาได้มีคู่แข่งด้านแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกมากขึ้นโดยแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้เพิ่มขึ้นอย่างมากส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวอย่างมากซึ่งเป็นอุปสรรคที่เข้ามาส่งผลกระทบต่อชุมชนป่าตาล อีกทั้งโครงการต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐที่เข้ามาดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานถึงแม้ว่าการทำงานที่ประสบ

ความสำเร็จอย่างมากทำให้ได้รับรางวัลต่างๆมากมายแต่เมื่อสิ้นปีงบประมาณลงไปแล้วทางหน่วยงานต่างๆไม่มีการดำเนินงานต่อไปก็ส่งผลให้ชุมชนบ้านป่าตาลขาดทิศทางในการดำเนินงานต่อไปถึงแม้ว่าจะมีความพยายามในการที่จะสานต่อการทำงานแต่ก็ยังคงขาดเงินทุนในการที่จะพัฒนาโครงการต่างๆต่อไปจึงอย่างให้ภาครัฐมีความต่อเนื่องในการดำเนินงานโครงการต่างอีกทั้งสภาพอากาศฝนฟ้าคะนองที่ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวพังเสียหายปัจจุบันนี้สภาพอากาศมีความแปรปรวนอย่างมากมีทั้งพายุฝนฟ้าที่เข้ามาทำลายแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนเช่น ชั่วแตะซึ่งเป็นแลนด์มาร์คสำคัญของบ้านป่าตาลได้ถูกพายุฝนพัดทำลายจนเสียหายอย่างมากซึ่งปัจจุบันได้มีความพยายามช่วยกันหาเงินมาสร้างและบูรณะให้กลับมาสวยงามเหมือนเดิมซึ่งอุปสรรคเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้ต้องมีการหาแนวทางมาแก้ไขปัญหานี้

จึงต้องมีการกำหนดกลยุทธ์การสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน คือการที่จะพัฒนาโดยการนำจุดอ่อนและอุปสรรคของชุมชนสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาเมื่อภาครัฐเข้ามาจัดดำเนินโครงการต่างๆแล้วชุมชนต้องมีการนำแผนโครงการต่างๆเหล่านั้นมาปรับปรุงพัฒนาเป็นแผนของชุมชนเองเพื่อให้เมื่อจบการดำเนินโครงการต่างๆชุมชนก็จะสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและนำแผนต่างๆมาพัฒนาหาจุดเด่นของชุมชนซึ่งบ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่ขึ้นชื่อเรื่องของประเพณีวัฒนธรรม การแต่งกายและฐานการเรียนรู้ของชุมชนโดยนำมาสร้างเป็นจุดสนใจของชุมชนโดยอาจจะพัฒนาสถานที่ของชุมชนให้มีความน่าสนใจมากขึ้นโดยการสร้างจุดถ่ายรูปในแต่ละฐานการเรียนรู้ การสร้างจุดเช็คอินที่น่าสนใจให้กับชุมชน หรือการสร้างจุดเด่นให้กับชุมชนโดยเน้นด้านวัฒนธรรม ประเพณีออกมาผ่านการท่องเที่ยวโดยสร้างเป็นเส้นทางวัฒนธรรมซึ่งจะเป็นการนำเสนอเรื่องราวผ่านเส้นทางภายในชุมชนตามจุดการเรียนรู้หรือบ้านเรือนของคนในชุมชนที่สะท้อนให้เห็นเรื่องราวการดำเนินชีวิต หรือการมีกิจกรรมการแสดงต่างๆให้ได้รับชม การสร้างตลาดของชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนจึงต้องมีการหาจุดเด่นของชุมชนมาเพื่อสร้างกลยุทธ์

ตารางที่ 50 แสดงการจับคู่จุดอ่อน อุปสรรค (WT)

จุดอ่อน (Weakness)	อุปสรรค (Threat)	จุดอ่อน + อุปสรรค (Weakness) + (Threat)
W1.ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของชุมชน W2.ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด W3.พื้นที่ทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ในชุมชนถูกแปรสภาพเป็นที่พักอาศัย W4.สถานที่ในชุมชนมีพื้นที่คับแคบทำให้ไม่สามารถที่จะขยายเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ W5.ขาดสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นให้กับหมู่บ้าน W6.ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง W7.ขาดศูนย์การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ของชุมชน	T1.โรคระบาดโควิด19ที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน T2.สภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจทำให้การใช้จ่ายสอยน้อยลง T3.ผลิตภัณฑ์จากภายนอกมีราคาที่ถูกกว่าผลิตภัณฑ์ของชุมชนเนื่องใช้เครื่องจักรในการผลิต T4.การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนเข้าไม่ถึงกลุ่มคนบางกลุ่ม T5.แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกเพิ่มขึ้น T6.โครงการของหน่วยงานภาครัฐขาดความต่อเนื่องทำให้ขาดเงินทุนในการพัฒนา T7.สภาพอากาศฝนฟ้าคะนองที่ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวพึ่ง เสียหาย	W2.ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด W3.พื้นที่ทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ในชุมชนถูกแปรสภาพเป็นที่พักอาศัย W4.สถานที่ในชุมชนมีพื้นที่คับแคบทำให้ไม่สามารถที่จะขยายเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ W5.ขาดสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นให้กับหมู่บ้าน T1.โรคระบาดโควิด19ที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน T5.แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีเพิ่มขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกเพิ่มขึ้น T6.โครงการของหน่วยงานภาครัฐขาดความต่อเนื่องทำให้ขาดเงินทุนในการพัฒนา T7.สภาพอากาศฝนฟ้าคะนองที่ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวพึ่ง เสียหาย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

การท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลนั้นเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นด้านประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนในชุมชนมาทำการท่องเที่ยวของชุมชนซึ่งบ้านป่าตาลได้มีดำเนินการมาเป็นเวลานานซึ่งสถานที่ต่างๆภายในชุมชนก็ได้มีการจัดทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวและฐานการเรียนรู้ต่างๆมากมายเกิดขึ้นและหน่วยงานภาครัฐให้ความสนใจในการเข้ามาศึกษาดูงาน การบริหารจัดการของชุมชน ยังได้เข้ามาดำเนินโครงการจัดกิจกรรมต่างๆขึ้นในชุมชนอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น กรมพัฒนาชุมชนได้คัดเลือกให้หมู่บ้านป่าตาลเป็นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีซึ่งต่อมาก็ได้รับรางวัลจากทั่วประเทศให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบซึ่งได้รับคัดเลือกจากทั้งหมดบ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการโครงการ OTOP นวัตวิถีได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีต้นแบบที่มีความพร้อมและศักยภาพในการเป็นชุมชน OTOP นวัตวิถีต้นแบบ 50 ชุมชน บ้านป่าตาลเป็นชุมชนต้นแบบในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้รับรางวัลการคัดเลือกจาก 160 ชุมชนทั่วทั้งประเทศจึงทำให้ผู้วิจัยให้ความสนใจชุมชนบ้านป่าตาลด้านการบริหารจัดการและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจึงได้มีการศึกษา 3 ด้าน คือ 1.การบริหารจัดการกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากพบว่า ข้อที่คณะกรรมการให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือด้านบุคลากรและด้านทักษะ มีค่าเฉลี่ย 3.96 อันดับที่ 2 คือด้านโครงสร้างและด้านค่านิยมร่วม มีค่าเฉลี่ย 3.95 อันดับที่

ที่ 3 ด้านระบบ มีค่าเฉลี่ย 3.86 อันดับที่ 4 ด้านรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 3.82 และอันดับที่ 5 ด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนด้านปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่คณะกรรมการให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.05 อันดับที่ 2 คือ ผู้นำ มีค่าเฉลี่ย 4.00 อันดับที่ 3 คือกฎระเบียบ มีค่าเฉลี่ย 3.94 อันดับที่ 4 คือ การบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย 3.86 อันดับที่ 5 แหล่งเงินทุน มีค่าเฉลี่ย 3.77 และ อันดับที่ 6 คือการตลาด มีค่าเฉลี่ย 3.51 และด้านสุดท้ายคือความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่คณะกรรมการให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.22 อันดับที่ 2 คือ.การจ้างงานมีค่าเฉลี่ย 3.94 อันดับที่ 3 เพิ่มมูลค่าสินค้า มีค่าเฉลี่ย 3.93 อันดับที่ 4 การสร้างรายได้ชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.87 และอันดับที่ 5 .ชุมชนพึ่งตนเอง มีค่าเฉลี่ย 3.86 และ อันดับที่ 6 การสร้างเครือข่ายภายนอก มีค่าเฉลี่ย 3.59

การจากการศึกษาเรื่อง ข้อเสนอแนะทางกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยสามารถกำหนดกลยุทธ์เพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของป่าตาล โดยแบ่งเป็น 6 กลยุทธ์ ดังนี้

1. กลยุทธ์การต่อยอดการท่องเที่ยวของชุมชน เป็นกลยุทธ์ที่ต่อยอดทุนเดิมของชุมชนบ้านป่าตาลที่มีมาตั้งแต่ต้นแล้วนำมาพัฒนาให้มีความยั่งยืนซึ่งบ้านป่าตาลควรได้รับการพัฒนาด้านแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงามน่าสนใจ และมีจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยเน้นวัฒนธรรม ประเพณี ผสมกับการท่องเที่ยวร่วมสมัยโดยของความอนุเคราะห์จากหน่วยงานภาครัฐให้เข้ามามีส่วนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่นกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเข้ามาดำเนินการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาสถานที่การประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดูแลสถานที่ต่างๆในชุมชน ส่วนบุคลากรก็ต้องมีการให้ความรู้ในด้านต่างๆเพื่อพัฒนาศักยภาพให้ดียิ่งขึ้นไป ผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนนำมาปรับปรุงให้มีความสวยงามทันสมัยและเหมาะสมกับยุคปัจจุบันทั้งด้านบรรจุภัณฑ์ของสินค้าในแต่ละชนิดต้องพัฒนาให้มีความสวยงามและคุ้มค่ากับราคาขาย โดยเน้นการบูรณาการร่วมกับภาครัฐให้เข้ามามีส่วนในการสนับสนุนในด้านต่างๆทั้งด้านงบประมาณ การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับชุมชนร่วมไปถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆและการที่ชุมชนนำแผนของภาครัฐมาต่อยอดเป็นแผนพัฒนาของชุมชนขึ้น จึงต้องมีกลยุทธ์ที่ชุมชนควรดำเนินการจัดทำขึ้นคือการต่อยอดเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนโดยจัดทำในรูปแบบของโปรแกรมการท่องเที่ยวทั้งที่มีนั้กเล่าเรื่องของชุมชนเพื่อเล่าประวัติความเป็นมาของของชุมชนให้กับ

นักท่องเที่ยวได้รับฟังก็จะยิ่งทำให้เกิดประทับใจต่อการท่องเที่ยวหรือแนะนำสถานที่ต่างๆของชุมชน ซึ่งโปรแกรมการท่องเที่ยวต้องมีความหลากหลายและน่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยวโดยชุมชนจะต้องมีแผนผังเส้นทางการท่องเที่ยวแนะนำให้นักท่องเที่ยวตลอดเส้นทางการเดินทางเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมได้อย่างทั่วถึงทุกเส้นทางและชุมชนต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาของชุมชนเองเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานการท่องเที่ยวให้กับชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

2. กลยุทธ์การประสานความร่วมมือเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเป็นการทำงานร่วมกันของคนในชุมชนป่าตอลครุฑที่จะต้องมีการบูรณาการร่วมกับชุมชน คนในชุมชน หมู่บ้านใกล้เคียง และเทศบาล ตำบลบวค้ำในการทำงานร่วมกันเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการในทุกๆด้านทั้งภายในของชุมชน เช่นการจัดกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรมต่างๆล้วนต้องได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชน ชุมชนรอบข้างหรือหน่วยงานของภาครัฐเข้ามาช่วยดำเนินการจัดกิจกรรม ส่วนด้านการท่องเที่ยวของชุมชนในการดำเนินงานจัดทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกับหมู่บ้านใกล้เคียงเพื่อที่ความต้องการเพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจมากขึ้นก็จำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนรอบข้างในการดำเนินการสร้างแหล่งท่องเที่ยวต่างๆให้มากขึ้นในการทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้และทางเทศบาลตำบลบวค้ำต้องเข้ามาดำเนินการประสานความร่วมมือในการที่จะพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนให้น่าสนใจและสวยงาม จึงควรมีการดำเนินการจัดทำแผนร่วมกันเพื่อใช้ในการพัฒนาร่วมกันทั้งชุมชนบ้านป่าตอล ชุมชนรอบข้างร่วมกับทางเทศบาลตำบลบวค้ำเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการทำชุมชนท่องเที่ยวเนื่องด้วยเทศบาลตำบลบวค้ำเป็นผู้ให้การสนับสนุนและดูแลหมู่บ้านป่าตอลจึงควรเข้ามามีบทบาทในการประสานความร่วมมือของทุกชุมชนในเขตของการดูแลซึ่งจะส่งผลทำให้ชุมชนท่องเที่ยวมีความยั่งยืนมากขึ้นไปอีก

3. กลยุทธ์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ซึ่งจะเน้นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชนโดยถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็นทางรูปภาพ วีดีโอหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนซึ่งทางชุมชนจะต้องมีการขับเคลื่อนความต่อเนื่องให้การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆทั้งทางเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก หรือออกงานจัดแสดงสินค้า OTOP ต่างๆเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนป่าตอลให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นและควรมีผู้ดูแลเว็บไซต์หลักของกลุ่มที่จะได้คอยเคลื่อนไหวการดำเนินงานกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรมต่างๆที่กำลังจะเกิดขึ้นให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจจะได้เข้ามาท่องเที่ยวและคอยให้คำปรึกษาแนะนำกับคนที่สนใจอยากที่จะซื้อแพ็คเกจท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อให้มีความเคลื่อนไหวทางสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์อีกทั้งยังสามารถที่จะประชาสัมพันธ์เพื่อขายผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆของชุมชนให้เกิดรายได้กับกลุ่มต่างๆซึ่งจำเป็นที่จะต้องมี

การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับกระแสการซื้อขายออนไลน์ในปัจจุบันให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวในทุกกลุ่มและทุกวัย หรือการจัดแสดงผลิตภัณฑ์ไว้ที่ศูนย์ที่จะทำที่ หมู่บ้านป่าตาลโดยทางเทศบาลก็จะเข้ามาดูแลในด้านของการประชาสัมพันธ์ทั้งสถานที่ สินค้าและบริการให้กับบ้านป่าตาลอีกด้วยซึ่งเป็นกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ที่จะสร้างประโยชน์ต่อบ้านป่าตาล และชุมชนโดยรอบอีกด้วยซึ่งจะช่วยสร้างรายได้ อาชีพ ให้กับคนในชุมชนได้กลับมาฟื้นตัวหลังจากที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 อีกด้วย

4. กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในชุมชน เป็นการส่งเสริมให้ความรู้กับบุคลากรในกลุ่ม และคนในชุมชนให้มีทักษะความรู้ความสามารถเพิ่มจากทักษะเดิมที่มีอยู่ โดยเน้นการสรรหากลุ่มคน รุ่นใหม่ในชุมชนบ้านป่าตาลที่ความตั้งใจที่อยากจะทำเพื่อชุมชนและการต่อยอดบุคลากรเดิมของกลุ่ม ที่มีอยู่มาพัฒนาให้เป็นบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆทั้งงานฝีมือ ความรู้เพื่อมาถ่ายทอด ให้กับคนในชุมชนที่มีความสนใจอยากจะเรียนรู้ และการขอสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้ความรู้ในด้านการตลาดเพื่อถ่ายทอดความรู้กับคนในชุมชน ส่วนการดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ต่างๆของสินค้าให้มีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าให้เหมาะสมกับงานฝีมือที่ทำอยู่ โดย การสร้างความน่าสนใจให้กับผลิตภัณฑ์และเป็นที่ต้องการของตลาด ต่อมาคือด้านการจัดทำสื่อ ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจในรูปแบบของภาพถ่าย การโพสต์ขายของออนไลน์ หรือ การขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางการขายให้มากขึ้น อีกทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ ต่างๆร่วมกันของคนในชุมชนก็สร้างเสริมให้สมาชิกของกลุ่มและคนในชุมชนมีศักยภาพมากขึ้นจาก เดิมโดยมีเทศบาลตำบลบวบก้างเป็นผู้ให้การสนับสนุนนำบุคลากรไปพัฒนาความรู้ความสามารถใน การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ร่วมกับทางเทศบาลเพื่อเป็นการทำงานเชิงบูรณาการร่วมกันของเทศบาล และชุมชนโดยจะทำให้คนในชุมชนมีความรู้ ทักษะเพิ่มขึ้น และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

5. กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดต่อการท่องเที่ยว เป็นการตลาดที่จะใช้การท่องเที่ยวของชุมชน บ้านป่าตาลซึ่งจะจัดทำให้เป็นตามรูปแบบการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยจะเน้นการสร้างจุดเด่นให้กับชุมชนให้มีสถานที่ถ่ายรูปต่างๆที่หลากหลายเพื่อใช้ดึงดูด นักท่องเที่ยวโดยการนำเอกลักษณ์ประเพณี วัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวมาทำให้มีความน่าสนใจ มากขึ้นผ่านการเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาต่างๆไว้ตามสถานที่แต่ละจุดซึ่งมีทั้งไกด์นำทางที่เล่า เรื่องราวประวัติความมาหรือมีป้ายอธิบายความสำคัญของสถานที่ต่างๆเพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวร่วม สมัยที่แฝงไปด้วยการได้ศึกษาเรียนรู้ประวัติ ความเป็นมาของชุมชน และมีการสาธิตกรรมวิธีต่างๆ สร้างผลิตภัณฑ์สินค้าให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองทำเพื่อใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยว หรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนบ้านป่าตาลอย่างต่อเนื่องโดยมีการประชาสัมพันธ์ชักชวนนักท่องเที่ยวให้เข้าร่วมกิจกรรม

ตามงานของชุมชนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสร่วมทำกิจกรรมกับคนในชุมชนซึ่งจะสร้างความประทับใจให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะความเป็นมิตรของคนในชุมชน การให้บริการด้วยความเต็มใจอีกทั้งยังได้เห็นการดำเนินชีวิตของชาวไทยอ่องทั้งภาษา การแต่งกาย อาหาร และภูมิปัญญาต่างๆผ่านการเล่าเรื่องผ่านสถานที่ต่างๆในชุมชน ด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆในชุมชนต้องมีการสร้างมูลค่าของสินค้าให้มากขึ้นและมีราคาที่เหมาะสม จึงต้องมีการตลาดด้านการถ่ายทอดเรื่องราวของการสร้างผลิตภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวได้เห็นว่าป็นงานฝีมือที่เกิดจากคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเองและใช้ทักษะความชำนาญอย่างมากในการทำผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นโดยอาจจะมีการจัดทำคลิปสั้นๆเพื่อประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของกลุ่มให้กับนักท่องเที่ยวได้รับชมเพื่อที่จะทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์อีกทั้งยังสามารถสร้างรายได้และอาชีพให้กับคนในชุมชนจึงต้องวางแผนด้านการตลาดให้สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มได้

6. กลยุทธ์การสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เป็นกลยุทธ์ที่ต้องมีการหาจุดเด่นของชุมชนออกมาสร้างเป็นจุดขายชุมชนบ้านป่าตาลโดยการสร้างแลนด์มาร์คใหม่ของชุมชนซึ่งทำเป็นศูนย์รวมของการท่องเที่ยวชุมชนที่นำจุดเด่นด้านประเพณี วัฒนธรรม การแต่งกายและฐานการเรียนรู้ของชุมชน โดยมาสร้างเป็นเส้นทางตลาดของชุมชนจะจัดกิจกรรมเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน อาทิ เช่น จัดตลาดนัดชุมชนเป็นการให้ชาวบ้านได้นำสินค้าของคนในชุมชนมาวางขายตามเส้นทางของการท่องเที่ยวในหมู่บ้านป่าตาลซึ่งจะทำเป็นตลาดหรือเส้นทางท่องเที่ยวที่จัดทำไว้ให้เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และมีจุดเช่าชุดไทยอ่องให้ได้สวมใส่ตลอดการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อนำเสนอด้านการแต่งกายของชาวไทยอ่องทั้งชุมชนเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวไทยอ่องให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงความสวยงามการแต่งกายที่งดงามสีสันที่สดใส ความเรียบง่ายของเครื่องกายต่อมาฐานการเรียนรู้คือการนำเสนอผลิตภัณฑ์ผ่านกรรมวิธีการขนานการขึ้นตอนการสร้างชิ้นงานผ่านฐานการเรียนรู้ซึ่งมีให้ทดลองทำด้วยตนเองจะสะท้อนให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงความยากลำบากในการที่จะสร้างผลิตภัณฑ์หนึ่งชิ้นต้องใช้ขั้นตอนต่างๆมากมาย อาหารพื้นเมือง ภาษา และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆภายในชุมชนที่นำมาสร้างเป็นเรื่องราวและเล่าประวัติความเป็นมาของทุกสถานที่ในชุมชน การสร้างจุดมูมถ่ายรูปต่างๆของชุมชนให้มากขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูป การสร้างแผนที่โดยรวมทั้งหมดของชุมชนเพื่อให้ท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึงในทุกสถานที่

กระบวนการดำเนินงานและปัจจัยสู่ความสำเร็จของท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง ข้อเสนอแนะทางกลยุทธ์การพัฒนาท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบวบก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์

จากการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และได้ศึกษากระบวนการการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล โดยมีรายละเอียดดังนี้

การหาข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลซึ่งจะศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการ ปัจจัยสู่ความสำเร็จและความสำเร็จของการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี โดยอธิบายได้ดังนี้ การบริหารจัดการของกลุ่มจะต้องอาศัยกระบวนการในการบริหารจัดการเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแบบแผนที่กำหนดไว้ในโครงการ ซึ่งจะประกอบไปด้วย กระบวนการ 7 ด้าน ดังนี้ ด้านกลยุทธ์ , ด้านโครงสร้าง , ด้านระบบ , ด้านรูปแบบ , ด้านบุคลากร , ด้านทักษะ , ด้านค่านิยมร่วม ซึ่งในการบริหารจัดการของการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาด้านของปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยวบ้านป่าตาล โดยมีปัจจัยสู่ความสำเร็จมีปัจจัย 6 ด้าน ดังนี้ แหล่งเงินทุน , การบริหารจัดการ , ผู้นำ , การมีส่วนร่วม , กฎระเบียบและการตลาด

กระบวนการบริหารจัดการของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

ด้านกลยุทธ์ จัดทำแผนการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านป่าตาลเพื่อชุมชนมีเป้าหมายในการที่จะพัฒนาชุมชนให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของชุมชน และจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนที่ปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ฐานการเรียนรู้ของชุมชนต้องมีการเพิ่มเติมฐานต่างๆให้ให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวในปัจจุบัน การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมต่างๆของชุมชนต้องมีเพื่อใช้ในดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเข้าร่วมกิจกรรมกับคนในชุมชน การจัดตั้งศูนย์แสดงสินค้าของชุมชนต่างในตำบลบวกค้างโดยการบูรณาการร่วมกับเทศบาลตำบลบวกค้างในการจะทำเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน ส่วนด้านโครงสร้าง มีแผนผังลำดับการบังคับบัญชาเพื่อให้ง่ายในการบริหารจัดการหรือการดำเนินงานโดยจะถ่ายทอดงานต่างๆผ่านทางหัวหน้ากลุ่มต่างๆเพื่อที่หัวหน้ากลุ่มจะเป็นผู้มอบหมายให้สมาชิกแต่ละกลุ่มเป็นผู้กระจายงานต่างๆให้กับสมาชิกเองเพื่อลดความซ้ำซ้อนของงาน ส่วนด้านระบบ ดำเนินงานตามแผนงานที่ได้ตั้งไว้ให้สำเร็จโดยใช้แนวทางการทำงานร่วมกันเพื่อให้การบริหารจัดการสามารถขับเคลื่อนไปด้วยกันได้และมีการปรับเปลี่ยน ตามทิศทางที่ปัญหาที่ได้เจอในปัจจุบันเพื่อให้ทันต่อการทำงานด้านระบบจะเป็นแบบยืดหยุ่นไปตามปัญหาอุปสรรคที่เจอ ต่อมาด้านรูปแบบ การทำงานเน้นการทำงานเป็นทีมโดยเน้นความสามัคคีของคนในกลุ่มและความร่วมมือกันของสมาชิกที่ต้องการทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชน เน้นการรับฟังเสียงข้างมากเป็นหลักแต่ก็พร้อมปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่

เสียงส่วนน้อยพูดเพียงแก้ไขข้อผิดพลาดในการบริหารจัดการการทำงานของกลุ่มต่าง ๆ นำมาพัฒนาให้ งานสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งด้านบุคลากร คัดเลือกคนที่มีความรู้ ความสามารถ เฉพาะตัวมาต่อยอดเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ให้กับคนในชุมชนและ นักท่องเที่ยวเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชน และต้องมีจิตอาสาที่อยากจะทำงานเพื่อสังคมประโยชน์ ของชุมชน และกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีเป้าหมายอยากจะพัฒนาและเข้ามามีบทบาทภายในกลุ่ม ส่วนด้าน ทักษะ การจัดหาหน่วยงานภาครัฐต่างๆ เข้ามานำวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาพัฒนาทักษะ ให้กับสมาชิกและคนในชุมชนเพื่อที่จะได้เพิ่มศักยภาพให้กับสมาชิกแต่ละกลุ่มต่างๆ ในชุมชนให้มี คุณภาพมากขึ้นโดยเน้นการสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้มีความสวยงามทั้งด้านงานฝีมือ ความ น่าสนใจของผลิตภัณฑ์ การตลาด และการประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจซื้อสินค้า การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้าให้สวยงามจำเป็นต้องมีการได้รับการพัฒนาทักษะความสามารถของ สมาชิกและสุดท้ายคือด้านค่านิยมร่วม เป็นการทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนเป็นหลักโดยการที่คน ในชุมชนมีจิตอาสา เสียสละเพื่อชุมชน และมีศูนย์รวมใจคือวัดป่าตาลและเจ้าอาวาสที่เป็นแบบอย่าง ในการเป็นพระนักพัฒนาให้ชาวบ้านเห็นเกิดความเลื่อมใสโดยนำหลักคำสอนมาปรับใช้เพื่อการ ท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้แบ่งเป็น 6 ด้านดังนี้

1. แหล่งเงินทุน จะสรรหาเงินทุนจากการเขียนโครงการกิจกรรมต่างๆ เพื่อขอเงินทุนจาก หน่วยงานของภาครัฐ เอกชน หน่วยงานภาครัฐเข้ามาจัดโครงการกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนและเจ้าของ กิจกรรมนำเงินทุนที่ได้มาต่อยอดทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของกลุ่มภายในชุมชน
2. การบริหารจัดการ ทำงานโดยเน้นการติดต่อประสานงานของสมาชิกร่วมกันในกลุ่มเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และคนในกลุ่มทราบถึงบทบาทภาระหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน ส่วนการบริหารจัดการจะเน้นการ พูดคุย ติดต่อประสานงานเพื่อปรึกษาหารือกันภายในเพื่อลดข้อขัดแย้ง ปรับปรุงการทำงานอย่าง สม่าเสมอเมื่อเกิดปัญหาต่างๆ และต้องทำงานเป็นทีมเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ของกลุ่ม ร่วมกัน
3. ผู้นำ จะต้องเป็นผู้ที่มีหลายคนและมีความสามารถแตกต่างกันไปโดยต้องสามารถทำงาน ร่วมกันได้ ซึ่งต้องเป็นผู้นำทั้งผู้นำทางด้านจิตใจที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวคนในกลุ่มต่างๆ ผู้นำกลุ่มที่สามารถ ควบคุมคนในกลุ่มให้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์คนที่คอยให้ คำแนะนำและออกแบบผลงานต่างๆ ให้กับชุมชนและต้องมีความอดทนเสียสละเพื่อประโยชน์ของ ชุมชน
4. การมีส่วนร่วม ต้องให้สมาชิกและคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มเพื่อ มองเห็นเป้าหมายการทำงานและความสำเร็จร่วมกันเพื่อสร้างความสามัคคี และการทำงานเพื่อส่วน

ร่วมเป็นการปลูกฝังการทำงานของคนชุมชนและประโยชน์ของคนชุมชน 5.กฎระเบียบ การมีแนวทาง ข้อบังคับการปฏิบัติร่วมกันเพื่อลดความขัดแย้งของสมาชิกจึงต้องมีการตั้งกฎระเบียบการทำงาน ร่วมกัน 6.การตลาด แหล่งท่องเที่ยวมีสถานที่ที่หลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรม การแต่ง กาย และร้านอาหารพื้นเมือง อีกทั้งผลิตภัณฑ์ยังมีความหลากหลายและเป็นงานฝีมือของคนในชุมชน ที่ใช้ของในชุมชนเองและการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายทั้งคนในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐก็เข้ามา ช่วยสนับสนุน

และส่วนสุดท้ายคือความสำเร็จของการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี มีรายละเอียดดังนี้

1.สร้างรายได้ให้กับชุมชนแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนโดยมีฐานการเรียนรู้ต่างๆที่สอดคล้องวิถี การทำผลิตภัณฑ์ต่างๆให้กับนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมและจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้า และบริการ การ มีโปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้กับกลุ่มที่มาศึกษาดูงานก็จะต้องมีการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนทั้ง การขายสินค้า และบริการภายในชุมชน 2.การจ้างงาน จะมีการชักชวนคนที่สนใจมาเข้าร่วมในการทำ ทำกิจกรรมตามฐานการท่องเที่ยวต่างๆในชุมชนเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษาดูงานก็จะสร้างงาน ให้กับคนในชุมชนทั้งการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆเพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวและคนในชุมชนที่เปิดร้านค้า ต่างๆภายในชุมชนเพื่อขายผลิตภัณฑ์ที่ตนเองผลิตหรือบริการต่างๆที่จัดเตรียมไว้ให้นักท่องเที่ยว 3.การเพิ่มมูลค่าของสินค้า ต้องมีการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันว่ามีความ ต้องการและสนใจผลิตภัณฑ์ในรูปแบบใดเพื่อนำมาพัฒนาทำเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่สวยงามใช้ สอยได้ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่ให้สวยงามและเหมาะสมกับการซื้อเป็นของฝากที่ระลึก 4.ชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ การชุมชนต้องมีแผนการแนวทางพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวเป็นของตนเองโดย การพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมและสามารถหารายได้เองจากการท่องเที่ยวของชุมชนเอง 5.การสร้าง เครือข่ายภายนอก การที่บ้านป่าตาลมีเครือข่ายการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและให้ความ ร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆของภาครัฐเป็นอย่างดีทำให้หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานให้การ สนับสนุนการทำงานของชุมชนมาโดยตลอดทำให้เกิดเครือข่ายการทำงานร่วมกัน ทางด้านของ มหาวิทยาลัยก็ได้มีการให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาดูงานและทำการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนบ้านป่าตาลโดย คนในชุมชนได้ให้ความร่วมมือกับนักศึกษาในการวิจัยเป็นอย่างดี ส่วนภาคเอกชนก็ได้มีการประสาน ความร่วมมือกับบริษัทขายแพคเกจการท่องเที่ยวของชุมชนจนเกิดเป็นการทำงานร่วมกันและ เครือข่ายคู่ธุรกิจ

บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง ข้อเสนอแนะทางกลยุทธ์การท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตำบลบวกค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บริบททางสังคม ประเพณี วัฒนธรรมและสภาพการณ์ของชุมชน ที่มีผลต่อการท่องเที่ยวบ้านป่าตาล ตำบลบวกค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานและปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตำบลบวกค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดทำข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในพื้นที่บ้านป่าตาล ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิจัยทั้งแบบการวิจัยปริมาณและการวิจัยคุณภาพจากการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การศึกษาข้อมูลจาก หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ งานวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผล

จากการศึกษาเรื่อง ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์การท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตำบลบวกค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำผลการศึกษาเพื่อตอบคำถามในการวิจัย ได้ดังนี้

1.บริบททางสังคม ประเพณี วัฒนธรรมและสภาพการณ์ของชุมชน ที่มีผลต่อการท่องเที่ยวบ้านป่าตาล ตำบลบวกค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

บริบทการท่องเที่ยวของบ้านป่าตาล ตำบลบวกค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ชุมชนบ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านที่มีความเป็นเอกลักษณ์ในด้านของวัฒนธรรม ประเพณี และการดำรงชีวิตของคนในชุมชนแบบชาวไทยของที่ยังคงรักษาวัฒนธรรม ประเพณีของชาวไทยองไว้อยู่ และมีการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของชุมชนโดยเจ้าอาวาสวัดป่าตาลได้ริเริ่มพัฒนาชุมชนบ้านป่าตาลให้เป็นหมู่บ้านการท่องเที่ยวซึ่งได้พยายามเข้าร่วมโครงการต่างๆเพื่อหางบประมาณมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวภายในชุมชนจนกลายเป็นที่ยอมรับและเกิดความเลื่อมใสศรัทธาจากคนในชุมชนเข้ามามีส่วนในการพัฒนาการท่องเที่ยวบ้านป่าตาลจนถึงปัจจุบันจึงทำให้หมู่บ้านป่าตาลเป็นที่สนใจจากกลุ่มนักท่องเที่ยวและหน่วยงานต่างๆของภาครัฐที่อยากจะเข้ามาศึกษาดูงานเรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของวัฒนธรรม ประเพณีและการดำรงชีวิตของคนในชุมชนและการบริหารจัดการของชุมชนบ้านป่าตาลที่ขึ้นชื่อเรื่องการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันของผู้นำชุมชน ประชาชนในชุมชน และวัดประจำหมู่บ้าน ในการจัดกิจกรรมต่างๆของชุมชน ทำให้กิจกรรมของชุมชนมีหน่วยงานเข้ามาส่วนในการ

ดำเนินงานต่อมาได้มีการเข้าร่วมกับโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีป่าตาลของกรมพัฒนาชุมชน ซึ่งบ้านป่าตาลได้ดำเนินการและพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนที่มีความสวยงามและดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยมีเจ้าอาวาสวัดป่าตาลที่เป็นพระนักพัฒนาของชุมชนเป็นผู้ส่งเสริมศาสนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งยังชักชวนคณะศรัทธาในชุมชนป่าตาลให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาวไทยองไว้ ซึ่งได้พยายามจัดงานกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนโดยผู้นำและคนในชุมชนบ้านป่าตาลได้มีการช่วยกันผลักดันให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวโดยมีความพยายามในการช่วยกันสร้างแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนได้มีการขอความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนในการขอทุนสนับสนุนนำมาพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามส่วนด้านภาครัฐได้มีการเข้าร่วมโครงการต่างๆมากมายจนได้มีการพัฒนาชุมชนเข้ามาจัดโครงการการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีขึ้นและได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบจึงมีหน่วยงานต่างเข้ามาศึกษาดูงานในชุมชนจำนวนมากซึ่งทำให้หมู่บ้านป่าตาลเป็นที่น่าสนใจส่งผลให้มีการขับเคลื่อนในด้านของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทำให้ชุมชนที่อยู่รอบข้างให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนป่าตาลซึ่งบริษัทของชุมชนบ้านป่าตาลที่ทำให้บ้านป่าตาลได้รับความสำเร็จมีดังนี้ คือ การเดินทางมาบ้านป่าตาลนั้นเดินทางง่าย การคมนาคมที่สะดวกสบาย รวดเร็วใกล้กับตัวเมืองและสนามบินทั้งยังเป็นทางผ่านของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆเช่น แม่กำปอง น้ำพุร้อนสันกำแพง แม่ออน จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะแวะมาเที่ยวในบ้านป่าตาลทั้งตอนเข้ามาถึงจังหวัดเชียงใหม่หรือก่อนกลับไปยังจังหวัดต่างๆและสามารถซื้อแพ็คเกจท่องเที่ยวผ่านทางบริษัททัวร์ต่างๆที่ได้มีการประสานความร่วมมือกันไว้ที่จะมีรถคอยรับส่ง หรือมีรถยนต์ให้เช่า รถส่วนตัวต่างๆ เข้ามาในหมู่บ้านได้อย่างง่ายดาย โดยบ้านป่าตาลได้มีจุดจอดรถไว้ให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่บริเวณหน้าวัดป่าตาลจำนวนมาก กว้างขวาง โล่งแจ้ง และปลอดภัย เป็นตัวเลือกที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบายในการเดินทาง ถนนกว้างและปลอดภัย และเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาในการเที่ยวน้อยเพราะเดินทางสะดวก ใกล้สถานที่สำคัญต่างๆมากมาย ซึ่งได้รับความนิยมนจากหน่วยงานในภาครัฐต่างๆในการเข้ามาศึกษาดูงานระยะสั้นโดยใช้เวลาประมาณ 2-3 ชั่วโมงและสามารถที่จะไปดูงานยังสถานที่ถัดไปอย่างรวดเร็วเพราะอยู่ใกล้ตัวเมือง ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ในที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านป่าตาลก็เดินทางไปทำงานในตัวเมืองหรือไม่ก็ต่างจังหวัดจึงทำให้ภายในชุมชนส่วนใหญ่มีเพียงกลุ่มผู้สูงอายุอาศัยอยู่และได้ประกอบอาชีพเป็นงานฝีมือที่ตนเองถนัดเมื่อหมู่บ้านป่าตาลเข้าร่วมโครงการชุมชน OTOP นวัตวิถี จึงได้มีการต่อยอดฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ของในชุมชนให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิมเช่น ทอผ้า การนวดแผนไทย สมุนไพรต่าง ๆ ฐาน

เครื่องหนัง สวนเศรษฐกิจพอเพียง และมีสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆโดยรอบของชุมชน อย่างวัดป่าตาล พิพิธภัณฑ์ชาวไทยอง หอพระธรรม เอือนเงินขุน ร้านอาหารพื้นบ้านของชาวไทยอง ยังมีโอมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักซึ่งมีให้เลือกทั้งที่ชาวบ้านป่าตาลเป็นผู้ดำเนินการหรือมีโรงแรมรองรับให้นักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบายไว้ให้บริการอีกด้วย ซึ่งได้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวไว้จำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวในรูปแบบครึ่งวัน หรือเต็มวันไว้จำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวที่อยากจะได้ไกด์นำเที่ยวพร้อมกับมีนักเล่าเรื่องราวต่างๆของประวัติความเป็นมาในชุมชน และพาไปทดลองดูการสาธิตกรรมวิธีการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆที่กลุ่มจัดทำขึ้นเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ผ้าทอขึ้น เครื่องหนัง เครื่องจักรสาน อาหารต่างๆ และกะโหล่ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นฝีมือของคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเอง อีกทั้งยังมีการวางแผนโบราณ ยาสมุนไพร การสอนทำน้ำสมุนไพรไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีให้เช่าชุดพื้นเมืองเพื่อใส่ถ่ายรูปและเดินเที่ยวรอบหมู่บ้านซึ่งหมู่บ้านป่าตาลได้มีการกิจกรรมต่างๆมากมายตลอดทั้งปีโดยนักท่องเที่ยวสามารถมาเยี่ยมชมได้ในทุกช่วงเทศกาล

2.กระบวนการดำเนินงานและปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตำบลบวค้ำ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

การท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของบ้านป่าตาลได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมากในการดำเนินการทำงานโครงการมา เนื่องจากช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับคนในชุมชนทั้งยังทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างๆเข้ามาศึกษาดูงาน กระบวนการขั้นตอนการบริหารจัดการภายในชุมชน แหล่งท่องเที่ยวต่างๆเชิงวัฒนธรรมประเพณี และฐานการเรียนรู้ที่สาธิตกระบวนการทำงานฝีมือต่างๆจนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆมากมายที่เป็นสินค้าของชุมชนที่สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนซึ่งเกิดประโยชน์อย่างมากต่อชุมชน ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการดำเนินงานและปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยวเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินในอนาคตให้กับชุมชนบ้านป่าตาลและชุมชนที่มีความสนใจอยากใช้ไปเป็นแนวทางในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอบถามจากคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยวบ้านป่าตาลในวัตถุประสงค์ที่ 1 และได้สอบถามคณะกรรมการจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์โดยพิจารณาใช้ กระบวนการ 7S McKinsey ตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ มาปรับใช้ในการบริหารจัดการและการทำข้อเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์และได้ศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป โดยสามารถสรุปกระบวนการบริหารจัดการได้ดังนี้

กระบวนการบริหารจัดการของกลุ่มได้แบ่งเป็น 7 ด้านคือ 1.ด้านกลยุทธ์ จะเน้นสร้างจุดขายของความเป็นชุมชนโดยใช้วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา อาหาร การแต่งกายชุดพื้นเมือง สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน ผลิตภัณฑ์ตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ของโครงการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีโดยมีสถานที่ฐานการเรียนรู้ต่างๆ และอาหารพื้นเมืองไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชม เล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของแต่ละสถานที่โดยทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชน กลยุทธ์จะใช้ที่กรมพัฒนาชุมชนตั้งไว้แต่ต้นและปรับเปลี่ยนให้เข้ากับชุมชนจนทำให้ได้รับรางวัลหมู่บ้านชุมชน OTOP นวัตวิถีต้นแบบจากการคัดเลือกทั่วประเทศ 2.ด้านโครงสร้าง ก็มีการจัดโครงสร้างของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีไว้อย่างชัดเจนโดยให้มีลำดับการบริหารจัดการของกลุ่ม โดยให้มีประธาน รองประธาน และคณะกรรมการ หัวหน้ากลุ่มต่างๆ เพื่อให้ง่ายต่อสั่งการ ติดต่อประสานงานกันภายในกลุ่ม โครงสร้างกลุ่มจะเป็นรูปแบบง่ายๆเพื่อให้สมาชิกรู้ถึงตำแหน่งบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และทำให้มอบหมายงานต่างๆได้อย่างง่ายเพราะจะให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ดำเนินการต่อภายในกลุ่ม 3.ด้านระบบการทำงานของกลุ่มจะเน้นการทำงานตามแผนงานที่ตั้งไว้โดยทำตามขั้นตอนในทุกส่วนที่ตั้งไว้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้จะเน้นการกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายใน การทำงานเป็นทีม ติดต่อประสานงานกันในการทำกิจกรรมต่างๆของการท่องเที่ยวชุมชน ระบบจะเน้นพูดคุยชี้แจงกันภายในกลุ่มและรับฟังเสียงข้างมากเป็นหลักทำงานกันแบบครอบครัว ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการพูดคุยปรึกษาหารือกันภายในการประชุมซึ่งการทำงานสามารถดำเนินต่อไปได้ตามแผนงาน กระบวนการที่ตั้งเป้าหมายไว้ 4.ด้านรูปแบบ การบริหารจัดการภายในกลุ่มนั้นเป็นรูปแบบที่เน้นการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนซึ่งให้สมาชิกทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานโดยทุกคนให้ความร่วมมือทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายแผนงานที่ตั้งไว้ซึ่งจะเน้นการรับฟังเสียงข้างมากเป็นหลักและการร่วมมือกันทำงานเป็นทีม และจะมีการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกอยู่เสมอถึงการวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ปัจจุบัน 5.ด้านบุคลากร ต้องการคนที่มีจิตอาสาเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมและมีความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีความเสียสละที่อยากจะพัฒนาชุมชน มีความสามารถทักษะด้านงานฝีมือที่ถนัดเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน และอยากได้คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ด้านต่างๆมีสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน 6.ด้านทักษะ มีการพัฒนาทักษะบุคลากรโดยการจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนให้มีสวยงาม โดดเด่น น่าสนใจ และทันสมัย ซึ่งได้มีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนเข้ามาบรรยายให้ความรู้ในเรื่องต่างๆเพื่อเพิ่ม

ทักษะให้กับสมาชิกของกลุ่มเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดให้กับตนเองและชุมชนได้ และด้านสุดท้ายคือ 7. ด้านค่านิยมร่วม กลุ่มจะไม่ค่อยใช้ในรูปแบบของกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ แต่จะเน้นความร่วมมือกันของคนในชุมชนที่อยากจะทำเพื่อชุมชนโดยมีเจ้าอาวาสเป็นศูนย์รวมใจของคนในชุมชนที่อยากจะทำประโยชน์ต่างๆ ให้กับชุมชนเนื่องจากเจ้าอาวาสเป็นพระพัฒนาซึ่งลงมือทำงานคนในชุมชนศรัทธาและเคารพนับถือจนทำให้ชุมชนมีความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกันเพราะเจ้าอาวาสวัดเป็นผู้ริเริ่มในการทำชุมชนท่องเที่ยวโดยได้มีการพูดคุยกับคนในชุมชน ผู้นำ ซึ่งได้มีการกำหนดแผนงานร่วมกัน และได้ขอความร่วมมือของคนในชุมชนให้มาช่วยในการทำแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งทางวัดก็ได้มีการสร้างศูนย์การเรียนรู้ขึ้นภายในวัดซึ่งทำให้คนในชุมชนเห็นความตั้งใจของวัดที่อยากจะพัฒนาจึงส่งผลให้เกิดความศรัทธาในวัดและเจ้าอาวาสจึงกลายมาเป็นความมือของคนในชุมชนจนถึงปัจจุบันนี้

สำหรับกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลจากการเก็บแบบสอบถามซึ่งเห็นความคิดเห็นของคณะกรรมการ จากการศึกษาในวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.90 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า คณะกรรมการของกลุ่มให้ความสำคัญต่อกระบวนการดำเนินงานข้อที่ให้ความสำคัญมากที่สุด อันดับ 1 คือด้านบุคลากรและด้านทักษะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.96 เนื่องจากการด้านบุคลากรถือเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานของกลุ่มเพราะบุคลากรภายในกลุ่มต่างๆ ต้องมีความพร้อมในการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม ต้องมีจิตอาสาเสียสละเวลาและทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อการทำงานของกลุ่มที่ตนเอง ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานส่วนการคัดเลือกบุคลากรก็คัดเลือกตามความสมัครใจและคนที่มีความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความสามารถในการทำงานฝีมือต่างๆ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต่างให้กลุ่มส่วนด้านทักษะ ก็จะเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะต่างๆ เพิ่มขึ้นจากความสามารถเดิมที่มีอยู่เดิมโดยการขอให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานฝีมือต่างๆ ให้กับคนในกลุ่มกับคนในชุมชนให้มีทักษะความรู้เพิ่มเติมจากเดิมให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ๆ ในการสร้างอาชีพผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมไปถึงการต่อยอดทักษะเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีความชำนาญมากขึ้นจนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักท่องเที่ยวได้ รองลงมาอันดับที่ 2 คือด้านโครงสร้างกับด้านค่านิยมร่วม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.85 ด้านโครงสร้างกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจำเป็นต้องมีโครงสร้างของกลุ่มกำหนดไว้อย่างชัดเจนเพราะสมาชิกส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนซึ่งมีอายุแตกต่างกันไปการที่กลุ่มมีโครงสร้างลำดับขั้นในการสั่งการจะช่วยให้ง่ายต่อการบริหารงานเนื่องจากหัวหน้ากลุ่มบางคนมีอายุน้อยกว่าสมาชิกเมื่อสั่งงานก็อาจจะไม่มีใครปฏิบัติ แต่เมื่อมีโครงสร้างก็จะทำให้สมาชิกทราบบทบาทตำแหน่งหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนก็จะทำให้ง่ายต่อการสั่งการ การทำงานมากขึ้น อันดับ 3 คือด้าน

ระบบมีค่าเฉลี่ยที่ 3.86 การทำงานของจะมีระบบการทำงานตามแผนงานที่กลุ่มได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตามเป้าหมายซึ่งจะเป็นการทำงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนโดยเน้นเสียงข้างมากเป็นหลัก ซึ่งสมาชิกทุกคนจะรู้บทบาทภาระหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนเพื่อลดความซ้ำซ้อนของงานอันดับที่ 4 คือด้านรูปแบบมีค่าเฉลี่ยที่ 3.82 เน้นการทำงานโดยการกระจายอำนาจภาระหน้าที่ไปยังกลุ่มต่างๆเพื่อให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มรูปแบบการทำงานสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่ได้เจอเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันใจ รูปแบบการทำงานเป็นแบบยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทำงานเป็นทีม และอันดับที่ 5 คือด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยที่ 3.81การบริหารจัดการกลุ่มจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างกลยุทธ์ เป้าหมายการทำงานร่วมกันเพื่อให้การทำงานของกลุ่มต่างๆที่อยู่ภายในกลุ่มใหญ่มีทิศทางการทำงานร่วมกันเพื่อให้ประสบความสำเร็จซึ่งกลุ่มใช้เป้าหมายที่ทางพัฒนาชุมชนได้ตั้งไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันแต่ยังคงขาดกลยุทธ์ของชุมชนป่าตาลจึงส่งผลให้ด้านกลยุทธ์ได้ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการดำเนินงานทั้ง 7 ด้านของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งหมด และเมื่อพิจารณาโดยละเอียดพบว่าเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านทักษะ ด้านโครงสร้าง ด้านค่านิยมร่วม ด้านระบบ ด้านรูปแบบ ด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลซึ่งได้มีการศึกษาตามแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จมาปรับใช้ในการวิเคราะห์เป็นคำถามในการสัมภาษณ์ คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP บ้านป่าตาล ได้รายละเอียดดังนี้

ซึ่งได้มีการพูดคุยปรึกษาหารือกับคณะกรรมการจนได้เป็นปัจจัยทั้ง 6 ด้าน คือ 1.ปัจจัยการดำเนินงานสู่ความสำเร็จด้านแหล่งเงินทุน กลุ่มมักจะสรรหาเงินทุนจากการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรมต่างๆที่ทางผ่านรัฐได้เข้ามาจัดทำภายในชุมชนเพื่อส่งเสริมชุมชนการท่องเที่ยวของชุมชนโดยเงินทุนเหล่านั้นมักจะนำไปพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของชุมชน และบางส่วนเงินทุนมาจากคนชุมชนเป็นผู้ลงทุนเองเพื่อนำไปสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ สินค้าต่างๆไว้จำหน่ายในชื่อของกลุ่มเมื่อขายได้ก็นำเงินทุนและผลกำไรไปต่อยอดผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนโดยบริหารร่วมกันภายในกลุ่มสินค้าของตนเองจึงทำให้สมาชิกทุกคนได้ช่วยกันทำผลิตภัณฑ์หาแหล่งขายสินค้าต่างๆเพื่อไม่ให้กลุ่มต้องขาดทุนจึงทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถที่จะขายได้ 2.ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการบริหารจัดการ กลุ่มจะ

บริหารงานตามแบบแผนแนวทางการทำงานที่กำหนดไว้ในแผนงานทั้งในส่วนของโครงการที่เข้าร่วม และของชุมชนเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนดโดยจะรับฟังความคิดเห็นของคนในกลุ่ม เป็นการบริหารงานแบบปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้ตรงจุดโดยมีการติดต่อประสานงานกันอยู่เสมอ 3.ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านผู้นำ คือผู้นำของกลุ่มมีหลากหลายแบ่งตามความรู้ ความสามารถของผู้นำโดยเน้นผู้นำที่มีความขยันตั้งใจทำงานเพื่อชุมชน และประโยชน์ของส่วนร่วมและมีผู้นำทางด้านจิตใจของคนในชุมชนโดยชุมชนบ้านป่าตอลมีความผูกพันธ์กับวัดและเจ้าอาวาสจึงทำให้มีความเลื่อมใสศรัทธาในเจ้าอาวาสซึ่งส่งผลให้ชาวบ้านทุกคนทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม โดยผู้นำทุกคนต้องสามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้ เพื่อให้เกิดความสามัคคีกันภายในกลุ่ม 4.ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งถือเป็นด้านที่สำคัญเพราะการทำงานกลุ่มจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกคนเพื่อให้การทำงานขับเคลื่อนไปได้ จึงต้องมีการเลือกสมาชิกจากความสมัครใจของสมาชิกทุกคนที่มีความต้องการอยากจะทำพัฒนาชุมชน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนจึงทำให้สมาชิกทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และมีจิตอาสาในการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมเมื่อมีงานต่างๆก็จะให้เข้าร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆอีกทั้งคนในชุมชนยังได้เข้ามามีส่วนร่วมการทำงานกิจกรรมต่างๆของกลุ่มที่จัดขึ้นเพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้รับชมทั้งกิจกรรมสาธิตกรรมวิธีต่างๆ การให้บริการต่างๆแก่นักท่องเที่ยวร่วมกัน เป็นเจ้าบ้านที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว 5.ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านกฎระเบียบ กลุ่มก็จะเน้น เป็นข้อบังคับของกลุ่มที่ทำร่วมกันเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันของสมาชิกเมื่อมีปัญหาภายใน กลุ่มจะเน้นการพูดคุยกันมากกว่าการใช้กฎระเบียบกันในการบริหารจัดการภายในกลุ่มแต่จะตั้งกติกาไว้เพื่อลดการเกิดปัญหาที่จะตามมาในอนาคตจึงต้องข้อบังคับร่วมกันเพื่อใช้ควบคุมและปัจจัยด้าน สุดท้ายคือ 6.ปัจจัยการดำเนินการสู่ความสำเร็จด้านการตลาด กลุ่มได้ทำช่องทางการตลาดที่หลากหลายรูปแบบเพื่อให้รองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวในทุกวัยซึ่งการตลาดของบ้านป่าตอลจะเน้นการ ท่องเที่ยวของชุมชนผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนสามารถที่จะขายได้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และการขาย หน้าร้าน การออกบูธตามงานต่างๆเพื่อโปรโมตแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ผลิตภัณฑ์ และการขายบริการ ต่างๆทั้งแบบแพ็คเกจและการเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน การออกงานแสดงสินค้าต่างๆเพื่อที่จะ ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ แหล่งท่องเที่ยวของบ้านป่าตอลให้เป็นที่รู้จักเพื่อให้คนที่สนใจเข้ามา ท่องเที่ยวและซื้อผลิตภัณฑ์ของชุมชน

ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการในปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัต วิถีบ้านป่าตอล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้านแล้วพบว่า

คณะกรรมการของกลุ่มให้ความสำคัญปัจจัยสู่ความสำเร็จข้อที่ให้ความสำคัญมากที่สุด ข้อที่ 1 คือการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยที่ 4.05 เพราะการทำงานของคนในชุมชนบ้านป่าตาลจะเน้นการทำงานร่วมกันของทุกกลุ่มการมีส่วนร่วมของคนทุกคนในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะสมาชิกจะมีส่วนร่วมตั้งแต่การเริ่มต้นการก่อตั้งกลุ่มเลือกหัวหน้า และร่วมการบริหารจัดการกลุ่ม การจัดกิจกรรม โครงการต่างๆซึ่งจะทำให้คนในกลุ่มมีความเข้าใจในการทำงานอย่างมากและมีเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจนซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการทำงานกลุ่ม รองลงมา อันดับที่ 2 คือผู้นำ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.00 ผู้นำของกลุ่มเป็นผู้นำที่มีหลายคนและมีความแตกต่างกันไปตามสามารถของแต่ละคน อาทิเช่น มีเจ้าอาวาสวัดป่าตาลเป็นผู้นำทางด้านจิตใจให้คนในกลุ่มและในชุมชนซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวด้านจิตใจให้กับทุกคน ท่านเป็นพระนักพัฒนาซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในชุมชน ผู้นำด้านการบริหารคือผู้ใหญ่บ้านที่เป็นผู้ดูแลทุกอย่างภายในชุมชนในทุกด้านและคอยติดต่อประสานงานต่างๆให้กับกลุ่มต่างๆเมื่อมีหน่วยงานภาครัฐที่สนใจจะมาทำงานร่วมกับชุมชน และผู้นำของกลุ่มต่างๆที่มีความรู้ความสามารถในงานฝีมือแต่ละด้านซึ่งผู้นำทั้งหมดมีสิ่งที่เหมือนกันคือ การทำประโยชน์เพื่อสังคมมีความเสียสละ อดทน และมีความคิดสร้างสรรค์ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันดับที่ 3 คือกฎระเบียบมีค่าเฉลี่ยที่ 3.94 กลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีต้องมีการสร้างกฎระเบียบข้อบังคับร่วมกันเพื่อให้ง่ายต่อการทำงาน เนื่องจากการทำงานร่วมกันของคนหลายคนต้องมีข้อปฏิบัติร่วมกันเพื่อลดขัดแย้งและมีแนวทางการทำงานร่วมกันการสร้างกฎระเบียบจะเป็นในแบบที่ไม่เคร่งมากแต่คนในกลุ่มจะต้องทำร่วมกันเพื่อลดปัญหาที่จะตามมา อันดับที่ 4 คือการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยที่ 3.86 กลุ่มได้มีการบริหารจัดการไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยใช้แนวทางการทำงานตามแผนงานโครงการต่างๆที่ได้ตั้งไว้เพื่อการทำงานประสบความสำเร็จตามที่คาดไว้ โดยเน้นการติดต่อประสานงานความร่วมมือกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่เจอได้อย่างรวดเร็ว เน้นการบริหารงานโดยสมาชิกทุกคนต้องมีความเข้าใจร่วมกันที่ตรงกันตามเป้าหมายเพื่อให้บรรลุผลการบริหารจัดการ อันดับที่ 5 คือแหล่งเงินทุน ค่าเฉลี่ยที่ 3.77 กลุ่มได้รับเงินทุนจากการภาครัฐที่เข้ามาจัดทำโครงการ กิจกรรมต่างๆภายในชุมชนและได้นำเงินที่ได้มากระจายจัดตั้งเป็นกลุ่มต่างๆขึ้นมา และบางส่วนก็มาจากเงินทุนของเจ้าของผลิตภัณฑ์เองที่ได้นำผลิตภัณฑ์ของตนเองมาเข้าร่วมกับกลุ่มและขายผลิตภัณฑ์ในนามของกลุ่มจากนั้นนำเงินที่ได้จากการผลิตภัณฑ์ บริการต่างๆมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์หรือฐานการเรียนรู้ต่างเพิ่มขึ้นเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและสร้างอาชีพให้คนในชุมชนหรือการที่ชุมชนได้มีการเขียนโครงการต่างๆเพื่อส่งไปของบประมาณในการพัฒนาทั้งแหล่งท่องเที่ยว ฐานการเรียนรู้และการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือมหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้รับงบประมาณในการจัดทำกิจกรรมต่างๆและ

อันดับที่ 6 คือการตลาดมีค่าเฉลี่ยที่ 3.51 กลุ่มได้มีการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆของหมู่บ้านหลากหลายช่องทางทั้งด้านการออกงานจัดแสดงสินค้า OTOP ต่างๆเพื่อแสดงผลผลิตภัณฑ์ต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และแพ็คเกจการท่องเที่ยวของชุมชนที่มีไว้จำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวที่สนใจ ส่วนทางหน่วยงานภาครัฐได้มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลจากการเข้ามาศึกษาดูงานหรือการเข้ามาถ่ายทำเพื่อโปรโมตการท่องเที่ยวของชุมชน อาทิเช่น กรมพัฒนาชุมชนเข้ามาถ่ายทำสื่อประชาสัมพันธ์วีดิโอการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมผ่านทางโทรทัศน์ แต่การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวยังไม่สามารถครอบคลุมนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่มจึงทำให้ต้องมีการพัฒนาด้านการตลาดของกลุ่มให้มากขึ้น

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีในปัจจุบันสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยสู่ความสำเร็จทั้ง 6 ข้อของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจำนวน 6 ข้อตามลำดับดังนี้ คือการมีส่วนร่วม และผู้นำ และกฎระเบียบการบริหารจัดการ แหล่งเงินทุนและการตลาด

ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทั้ง 6 ด้าน ข้อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยที่ 4.22 รองลงมาอีกด้านคือการจ้างงาน มีค่าเฉลี่ยที่ 3.94 เพิ่มมูลค่าสินค้ามีค่าเฉลี่ยที่ 3.93 การสร้างรายได้ชุมชนมีค่าเฉลี่ยที่ 3.87 ชุมชนพึ่งตนเองที่ 3.86 และการสร้างเครือข่ายภายนอกมีค่าเฉลี่ยที่ 3.59

3.ข้อเสนอแนะทางเชิงกลยุทธ์ในอนาคตต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในพื้นที่ป่าตาลจังหวัดเชียงใหม่

การจากการศึกษาเรื่อง ข้อเสนอแนะทางกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนบ้านป่าตาล ตำบลบวกค้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยสามารถกำหนดกลยุทธ์เพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของป่าตาล โดยแบ่งเป็น 6 กลยุทธ์ ดังนี้

1.กลยุทธ์การต่อยอดการท่องเที่ยวของชุมชน เป็นการนำเอาสิ่งที่มีหมู่บ้านป่าตาลมีอยู่แล้วนำมาพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปอีก โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ สถานที่ ผลิตภัณฑ์ โปรแกรมการท่องเที่ยว ซึ่งทุนเดิมด้านที่ 1 สถานที่ เนื่องจากบ้านป่าตาลได้มีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ความเป็นชาวไทยของทั้งทางด้านพระพุทธศาสนาที่วัดคู่ชุมชนคือวัดป่าตาลซึ่งได้ประดิษฐาน

พระพุทธรูปสิ่งเก่าแก่โดยอยู่คู่วัดมาช้านานคือองค์หลวงพ่อเมตตาและวัดที่มีอายุเก่าแก่กว่า 200 ปี ซึ่งเป็นวัดที่ชาวบ้านเคารพอย่างมาก ฐานการเรียนรู้ต่างๆภายในวัดที่มีทั้งพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์ป่าสา และบ้านเรือนของสมาชิกที่ได้จัดตั้งเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆ โฮมสเตย์ และเอือนเงินขุน ร้านอาหารพื้นเมือง โดยสถานที่ต่างๆล้วนมีอยู่แล้วในชุมชนเพียงแต่นำมาปรับปรุงภูมิทัศน์ต่างๆให้สวยงาม สะอาด และเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถให้คนทุกกลุ่มเข้าถึงได้ซึ่งนำเอกลักษณ์ของสถานที่มาเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สามารถมองเห็นผ่านทางสถานที่ต่างๆโดยอยากจะต้องมีแผนผังแนะนำแหล่งท่องเที่ยวหรือมีป้ายอธิบายประวัติความเป็นมาตั้งแต่อดีตเพื่อให้ความรู้ได้อีกด้วย

2.ผลิตภัณฑ์ชุมชนบ้านป่าตาลมีสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวหลากหลายมาก และเป็นงานฝีมือที่เกิดคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเองซึ่งมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ผลิตภัณฑ์ของชุมชนเป็นทั้งในแบบที่ OTOP และไม่ใช่สินค้า OTOP ซึ่งเมื่อนำมารวมกลุ่มกันก็ออกมาเป็นในนามของผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม สินค้ามีหลากหลายทั้งของที่ระลึก ผ้าทอ เครื่องจักรสาน หมวกกะโล่ เครื่องหนังต่างๆ อาหาร ซึ่งเกิดจากคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเองทั้งหมด เมื่อหมดโครงการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมก็ได้มีการเลิกผลิตไปและมีผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 จึงทำให้ผลิตภัณฑ์เลิกผลิตไปหลายแห่งมากจึงควรมีการนำกลับมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์อีกครั้งเพื่อจำหน่าย พัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆให้มีความเหมาะสม สวยงาม ทันสมัย เพื่อให้เป็นที่ต้องการของท้องตลาดมากขึ้นการนำผลิตภัณฑ์มาต่อยอดจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างรายได้อาชีพให้คนในชุมชน

3.โปรแกรมการท่องเที่ยว เดิมที่บ้านป่าตอลมีการโปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้ได้อัโปรแกรมการท่องเที่ยวแต่เมื่อเกิดสถานการณ์โควิด 19 ขึ้นฐานการเรียนรู้ต่างๆที่มีอยู่ได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งที่ยุบไปแล้วและก่อตั้งขึ้นใหม่แต่ยังขาดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน จึงต้องมีการต่อยอดจากทุนเดิมโดยต้องมีการทำข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้ที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงโปรแกรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวในตอนนี้ซึ่งอาจจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นไปตามสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการหรือมีกิจกรรมต่างๆเสริมเพื่อให้เกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

2.กลยุทธ์การประสานความร่วมมือเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การท่องเที่ยวของหมู่บ้านเป็นการท่องเที่ยวของชุมชนที่เน้นการนำเสนอทางด้านประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งคนในชุมชนเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการกันเองภายในชุมชนการประสานความร่วมมือจึงต้องมีหลายส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานทั้งในด้านของคนในชุมชน ภาครัฐ และเอกชน ซึ่งคนในชุมชนจะมีการทำงาน

ร่วมกันในทุกส่วนภายในการจัดการการท่องเที่ยวซึ่งการประสานความร่วมมือของการท่องเที่ยวชุมชนจะต้องได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนในการจัดกิจกรรมต่างๆในชุมชนเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาชาวบ้านก็จะพร้อมใจกันแต่งกายชุดพื้นเมืองและมาร่วมกิจกรรมต่างๆของกลุ่มอยู่เสมอ ส่วนภาครัฐมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการประสานความร่วมมือเพราะบ้านป่าตอลเป็นที่สนใจของหน่วยงานในภาครัฐซึ่งมักจะเข้ามาจัดทำโครงการต่างๆและมาศึกษาเรียนรู้การบริหารจัดการของชุมชนภาครัฐถือเป็นหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการทำงาน เช่น กรมพัฒนาชุมชนเข้ามาพัฒนาโครงการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีซึ่งทำให้บ้านป่าตอลได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบทั้งหมดจากทั่วประเทศซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการต่อยอดจนมาเป็นการท่องเที่ยวถึงปัจจุบันการประสานความร่วมมือนี้ทำให้มีหลายๆหน่วยงานเข้าซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาดูงานทำให้เกิดรายได้ จึงต้องมีกลยุทธ์การประสานความร่วมมือซึ่งปัจจุบันนี้ เทศบาลตำบลบวกค้างได้เข้ามาประสานความร่วมมือการทำงานบูรณาการร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างแหล่งท่องเที่ยวชุมชนโดยได้เข้ามาร่วมกันพัฒนาสถานที่ สื่อประชาสัมพันธ์ และหาเงินเข้ามาสนับสนุนการทำศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ของชุมชนไว้ที่บ้านป่าตอลเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยม ส่วนทางด้านมหาวิทยาลัยได้มีหลายที่เข้ามาศึกษาดูงานและทำการวิจัยอย่างสม่ำเสมอและยังเข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ลงเว็บไซต์ต่างๆให้กับชุมชนซึ่งถือเป็นการทำงานร่วมกันโดยการร่วมมือกันจะทำให้เป็นประโยชน์อย่างมากต่อชุมชนและนักศึกษา ส่วนเอกชนได้มีก็จะต้องมีการประสานเกี่ยวกับบริษัทนำเที่ยวต่างๆเพื่อขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวของบ้านป่าตอลซึ่งจะยิ่งทำให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้นไปอีกขั้นการเข้ามาประสานความร่วมมือกันในทุกภาคส่วนจะยิ่งทำให้ชุมชนท่องเที่ยวมีความยั่งยืนมากขึ้นไปอีกด้วยกลยุทธ์นี้จึงต้องมีการบูรณาการร่วมกัน

3. กลยุทธ์การพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว กลุ่มต้องมีการประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทางที่สามารถทำได้ไม่ว่าจะเป็นการที่หน่วยงานภาครัฐต่างๆเข้ามาศึกษาจัดทำโครงการก็จะทำการประชาสัมพันธ์ให้ในเพจเว็บไซต์ของหน่วยงาน และกลุ่มควรมีการถ่ายรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆของกลุ่มแล้วลงขายในเพจต่างๆที่สามารถโพสต์ลงขายได้โดยการถ่ายรูปภาพ วิดีโอต่างๆเพื่อทำการประชาสัมพันธ์ หรือการออกบูธไปตามงานแสดงสินค้าต่างๆควรมีการทำคลิปประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของหมู่บ้านหรือการทำแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์และมีแพ็คเกจโปรแกรมการท่องเที่ยวบ้านป่าตอลไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกชมเพื่อให้เกิดความสนใจ ซึ่งเน้นประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชนโดยถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ การเว็บไซต์หลักของกลุ่มเพื่อที่มีความเคลื่อนไหวกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรมต่างๆที่กำลังจะเกิดขึ้นให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ที่สนใจจะได้เข้ามาท่องเที่ยวและมีคนให้คำแนะนำให้กับลูกค้าที่สนใจอยากที่จะซื้อแพ็คเกจ

เกจท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อให้มีความเคลื่อนไหวอีกทั้งยังสามารถที่จะประชาสัมพันธ์เพื่อขายผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆของชุมชนหรือร่วมมือกับเทศบาลตำบลบวค่างในการจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ทั้งสถานที่ สินค้าและบริการไว้ที่บ้านป่าตาลอีกด้วยซึ่งเป็นกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ที่จะสร้างประโยชน์ต่อบ้านป่าตาลและชุมชนโดยรอบอีกด้วย เพราะจะรวบรวมผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชนใกล้เคียงมาไว้ที่ศูนย์เพื่อให้เป็นสถานที่ที่ไว้จำหน่ายสินค้าต่างๆของชุมชน

4. กลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในชุมชน บุคลากรถือเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานเนื่องจากการดำเนินงานของกลุ่มมีความจำเป็นที่จะต้องการคนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความสามารถมากขึ้นจากเดิมโดยบ้านป่าตาลมีกลุ่มต่างๆมากมายและฐานการเรียนรู้จึงต้องมีการพัฒนาคนภายในกลุ่มต่างๆให้มีทักษะความสามารถต่างๆเพิ่มขึ้นจากเดิมเนื่องจากบุคลากรแต่ละคนมีความรู้ด้านงานฝีมือแตกต่างกันไปตามสิ่งที่ตนเองถนัดแต่ยังขาดความรู้การที่จะต่อยอดหรือสร้างคุณค่าให้กับงานฝีมือที่ตนเองทำให้มีมูลค่ามากขึ้นมากจึงอาจจะต้องมีการขอให้หน่วยงานภาครัฐต่างๆเข้ามาอบรมให้ความรู้ในการสร้างงาน สร้างอาชีพ หรือผลิตภัณฑ์ต่างๆให้มีความน่าสนใจมากขึ้นไปอีก ทั้งในด้านของการผลิตและด้านการตลาดในการสอนคนในกลุ่มต่างๆให้รู้จักกับวิธีการส่งเสริมด้านการทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มของตนเองทั้ง ด้านผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวหรือกิจกรรมต่างๆที่จะจัดขึ้น การโพสต์ขายของออนไลน์ หรือการขายสินค้าออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางการขายให้มากขึ้น หรือการสอนให้มีการทำบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ต่างๆให้มีความสวยงาม และเหมาะสม จึงต้องมีการขอการสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆเข้ามามีส่วนในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญและถ่ายทอดความรู้ต่างๆที่ตนได้รับให้กับบุคคลอื่น ๆ ได้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเรียนรู้ในฐานการเรียนรู้ต่างๆเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆร่วมกัน

5. กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดต่อการท่องเที่ยว บ้านป่าตาลเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเน้นด้านเอกลักษณ์ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแต่งกายพื้นเมือง แหล่งท่องเที่ยวต่างๆภายในชุมชนที่มีความเป็นชาวไทยองแฝงอยู่ในแต่ละที่ ซึ่งกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดจะเน้นการทำเส้นทางการท่องเที่ยวผ่านการเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของสถานที่โดยใช้นักเล้าเรื่องของชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดหรือการใช้ป้ายติดไว้อธิบายเรื่องราวประวัติความเป็นมาของสถานที่ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจถึงเรื่องราวความเป็นมาต่างๆ การจัดประเพณี กิจกรรมต่างๆของชุมชนบ้านป่าตาลอย่างต่อเนื่อง โดยต้องการประชาสัมพันธ์เพื่อชักชวนนักท่องเที่ยวให้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆเพื่อให้

นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสร่วมทำกิจกรรมกับคนในชุมชนซึ่งจะสร้างความประทับใจให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมผ่านทางช่องทางต่างๆ เพื่อนำ หรือการจัดกิจกรรมการตลาดในช่วงวันเวลา เช่นการจัดตั้งตลาดชุมชนโดยจัดเป็นเส้นทางตลาดชุมชนโดยให้คนในชุมชนนำสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ชาวบ้านผลิตมาวางขายตามหน้าบ้านของตนเองเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้แวะเลือกซื้อได้ตามความชอบซึ่งสร้างทั้งรายได้และอาชีพ ส่วนฐานการเรียนรู้และผลิตภัณฑ์ต้องมีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงามและทันสมัยเหมาะสมกับการนำไปเป็นของฝากซึ่งฐานการเรียนรู้จะต้องมีการพัฒนาเกี่ยวกับการทำสินค้าให้มีความสวยงามและทันสมัย การตลาดจะเน้นการถ่ายทอดเรื่องราวของขั้นตอน กระบวนการ กรรมวิธีการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวได้รับชมโดยเน้นงานฝีมือของคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเองและใช้ทักษะและจัดมีการจัดท่าคลิบสั้นๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางเพจของกลุ่มให้กับนักท่องเที่ยวได้รับชมเพื่อที่จะทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจซื้อเพื่ออีกทั้งยังสามารถสร้างรายได้และอาชีพให้กับคนในชุมชนจึงต้องวางแผนด้านการตลาดให้สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มได้

6. กลยุทธ์การสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เนื่องจากบ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่ดำเนินการด้านการท่องเที่ยวมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแต่เนื่องจากมีจุดเด่นด้านประเพณี วัฒนธรรมของชาวไทยองและนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาครัฐที่เข้ามาศึกษาดูงานเป็นกลุ่มใหญ่ จึงต้องการดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นเข้ามาท่องเที่ยวด้วยจึงต้องมีการสร้างกลยุทธ์ในการสร้างจุดเด่นให้กับแหล่งท่องเที่ยว เช่น การสร้างแลนด์มาร์คใหม่ๆ ขึ้นให้มีที่ถ่ายรูป ตามจุดต่างๆ ทั่วชุมชนเพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้สถานที่ถ่ายรูป โดยสถานที่ต้องมีความสวยงามและแฝงไปด้วยเรื่องราวของความเป็นชาวไทยอง การจัดกิจกรรมต่างๆ กิจกรรมเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน อาทิ เช่น จัดตลาดชุมชนโดยให้คนในชุมชนได้นำสินค้าของคนในชุมชนมาวางขายตามตลาดหรือเส้นทางท่องเที่ยวที่จัดทำไว้ให้เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และนำเสนอด้านการแต่งกายของชาวไทยองทั้งชุมชนเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวไทยองให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงความสวยงามการแต่งกายที่งดงาม ฐานการเรียนรู้ต้องมีให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองทำผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อให้เห็นถึงขั้นตอนการทำและการสร้างแผนที่ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้เห็นแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งของชุมชนเพื่อให้เที่ยวครบ การแต่งกายชุดพื้นเมืองเพื่อถ่ายรูปและใส่ท่องเที่ยวทั่วหมู่บ้านก็สร้างจุดเด่นให้นักท่องเที่ยวได้

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง งานวิจัยเรื่อง ข้อเสนอแนวทางกลยุทธ์การท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ตำบลบวักค่าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งงานวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

จากการศึกษางานวิจัยนี้ พบว่า สภาพการณ์ของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวบ้านป่าตาล และกระบวนการดำเนินงาน ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลนั้น พบว่ามีความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีดังต่อไปนี้ จากการศึกษากระบวนการดำเนินงานของคณะกรรมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลนั้นสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับ 7S McKinsey โดยสรุปจากการความหมายได้ว่า กระบวนการดำเนินงานการบริหารจัดการเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลโดยขึ้นกับ 7 องค์ประกอบนี้คือ กลยุทธ์ โครงสร้าง ระบบ รูปแบบ บุคลากร ทักษะและค่านิยมร่วม (Peters and Waterman, 1980: 13-14) ซึ่งการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล ได้ดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการทั้ง 7 ด้าน บ้านป่าตาลเป็นชุมชนที่ใช้ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นจุดเด่นในการดำเนินการท่องเที่ยวของชุมชนโดยมีกลุ่มเป็นผู้ดำเนินการท่องเที่ยวโดยใช้การบริหารจัดการทั้ง 7 ด้านในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จจนได้รับรางวัลจากกรมพัฒนาชุมชนจากการคัดเลือกทั่วประเทศให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบซึ่งการบริหารจัดการนั้นประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่ง(สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2555: 23) กล่าวว่า การวางแผนเพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการจะต้องประสานกับองค์ประกอบทั้ง 7 ตัว เพื่อให้สอดคล้องประสานกัน ตัวแปรแต่ละตัวมีความสำคัญต่อการบริหารงานของกลุ่ม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลนั้นเป็นการบริหารจัดการที่มีองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินงานเพราะองค์ประกอบต่างๆล้วนส่งผลต่อการทำงานซึ่งทำให้การท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่ชุมชนบริหารนั้นประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 3.96 บุคลากรถือเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานท่องเที่ยวของชุมชนเพราะบุคลากรในกลุ่มจะเป็นคนที่มีจิตอาสาที่อยากจะทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม และกลุ่มได้คัดเลือกบุคลากรที่เข้ามาทำงานตามความรู้ ความสามารถความถนัดของสมาชิกแต่ละคนซึ่งจะแบ่งไปทำงานตามกลุ่มต่างๆซึ่งสมาชิกแต่ละคนมีเป้าหมายความต้องการร่วมกันคือการทำเพื่อชุมชนได้กลาย

ชุมชนท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม เช่น สมาชิกมีความถนัดในงานฝีมือการทอผ้าก็จะให้ไปประจำฐานการเรียนรู้การทอผ้าเพื่อจะได้นำความรู้ที่มีอยู่ไปต่อยอดได้ โดย สอดคล้องอำนาจ วัดจินดา (2553: 22) กล่าวว่า การจัดการบุคคลเข้าทำงานจะต้องการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และ ประชา ต้นเสนีย์ (2550: 26) กล่าวว่า บุคลากรคือทรัพยากรมนุษย์ นับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ องค์การจะประสบความสำเร็จหรือไม่ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ซึ่งสิ่งที่เป็นสิ่งกำหนดทิศทางที่องค์กรจะดำเนินไปให้ถึง ซึ่งจะเป็นผลให้กระบวนการกำหนดคุณลักษณะ การคัดเลือกและจัดวางบุคลากรได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น อีกด้านทักษะ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 3.96 ทักษะการทำงานของสมาชิกนั้นจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะสมาชิกมีความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกันไปและฐานการเรียนรู้ต่างๆจะต้องมีการถ่ายทอดความรู้กรรมวิธีการสาธิตการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆให้กับชุมชนเป็นสิ่งสำคัญจึงต้องมีการพัฒนาทักษะของตนเองซึ่งได้มีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆเข้ามาอบรมให้ความรู้ในการสร้างอาชีพ การทำสื่อประชาสัมพันธ์ การพัฒนาศักยภาพทักษะของตนเองให้ดีขึ้นไปอีกเพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปถ่ายทอดให้กับคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว โดย ประชา ต้นเสนีย์ (2550: 27) กล่าวว่า ทักษะในการปฏิบัติงานของทรัพยากรบุคคล ทักษะด้านงานอาชีพ เป็นทักษะที่จะทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ได้ ตามหน้าที่ และลักษณะงานที่รับผิดชอบ เช่น ด้านการเงิน ซึ่งคงต้องอยู่บนพื้นฐานการศึกษาหรือได้รับการอบรมเพิ่มเติม ส่วนทักษะ ความถนัด หรือความชาญฉลาดพิเศษซึ่งองค์กรคงต้องมุ่งเน้นทั้งสองความสามารถไปควบคู่กัน ส่วนด้านโครงสร้างอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.85 ถึงแม้ว่ากลุ่มบ้านป่าตาลจะเป็นกลุ่มเล็กๆแต่ก็มีโครงสร้างของกลุ่มกำหนดลำดับชั้นการบริหารจัดการโดยมีหัวหน้ากลุ่มต่างๆและสมาชิกทุกอย่างกำหนดไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถสั่งการให้สมาชิกปฏิบัติได้ตามคำสั่ง แต่จะเป็นในรูปแบบการพูดคุยประสานงานกันมากกว่าการสั่งการ และทำให้สมาชิกทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนลดความซ้ำซ้อนของงาน โดยสอดคล้องกับ (เศกสิน ศรีวัฒนากุลกิจ, 2557: 48) กล่าวว่า ลักษณะโครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่โครงสร้างองค์กรมีความยืดหยุ่นมากน้อยเพียงไรถ้าไม่ยืดหยุ่นหรือความยืดหยุ่นน้อยโอกาสความสำเร็จก็น้อย ด้านค่านิยมร่วมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.85 บ้านป่าตาลนั้นจะมีศูนย์รวมใจคือเจ้าอาวาสวัดป่าตาล และวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชนซึ่งเจ้าอาวาสเป็นพระนักพัฒนาที่ทำงานเพื่อชุมชนเมื่อคนในชุมชนเห็นก็เกิดความเลื่อมใสในตัวเจ้าอาวาสจึงทำให้คนชุมชนเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานการท่องเที่ยวจนถึงปัจจุบันนี้ซึ่งคนในชุมชนมีจิตอาสาในการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม มีความสามัคคีร่วมกันทำงานอย่างสมัครใจ ซึ่งถือเป็นเป็นค่านิยมที่ชุมชนมีร่วมกันทั้งชุมชน โดย ณิชนน แก้วชัยเจริญกิจ (2550: 24) กล่าวว่า ค่านิยมร่วม คือ การมีค่านิยม

และความเชื่อที่มีร่วมกันอย่างเป็นระบบที่เกิดขึ้นในและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมของคนโดยเน้นให้บุคลากรรู้จักศึกษาวิเคราะห์ในรายละเอียดของงานที่ทำ ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม เน้นให้บุคลากรคิดและทำงานในเชิงรุกและส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านระบบอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 3.86 การทำงานของกลุ่มป่าตาลจะทำงานในแบบมีระบบการทำงานแบบเป็นขั้นตอนตามแผนงานโครงการต่างๆที่ได้เข้าร่วมเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงานโดยจะมีการประสานงานความร่วมมือกันภายในกลุ่มงานของตนเองจึงทำให้มักได้รับรางวัลต่างๆจากการที่บรรลุตามเป้าหมายโครงการซึ่งทำให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสนใจในตัวของการบริหารจัดการอย่างมาก ซึ่ง(เกริกยศ ชลายนเดช, 2557: 44) กล่าวว่า ระบบเป็นกิจกรรมประจำวันและกระบวนการที่ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันรับผิดชอบในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จ กระบวนการและลำดับขั้นการปฏิบัติงานเหล่านี้จะเป็นระบบที่ต่อเนื่องสอดคล้องประสานกันทุกระดับ ด้านรูปแบบอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 3.82 การทำงานจะเป็นการทำงานที่เน้นการทำงานเป็นทีม ซึ่งกลุ่มจะมีการประชุมพูดคุยติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อหารือปัญหาต่างๆร่วมกับสมาชิกโดยการรับฟังเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่มแต่ก็ยังคงมีการนำสิ่งที่เสียงส่วนน้อยพูดไปปรับแก้ไขเป็นแนวทางต่างๆในการพัฒนากลุ่มต่อไป และการพูดคุยกันจะช่วยลดความขัดแย้งกันภายในกลุ่มได้อีกด้วยจึงทำให้กลุ่มมีความสามัคคีมากขึ้นไปอีก สอดคล้องกับ (เกริกยศ ชลายนเดช, 2557: 45)รูปแบบ เป็นการบริหารจัดการซึ่งเป็นลักษณะที่เฉพาะในแต่ละองค์กรและมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมขององค์กรเป็นรูปแบบภาวะผู้นำที่คนในองค์กรยอมรับ รูปแบบวิธีการจัดการเหล่านี้ได้แก่ การสั่งการ การควบคุม การจูงใจ เป็นต้น รูปแบบเหล่านี้จะสะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์กร ส่วนด้านสุดท้าย กลยุทธ์อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 3.81 กลุ่มท่องเที่ยวจะเน้นกลยุทธ์การท่องเที่ยวด้านจุดขายประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนซึ่ง กลยุทธ์ของชุมชนบ้านป่าตาลยังไม่มีที่ตั้งไว้อย่างชัดเจนจะเน้นจากโครงการกิจกรรมต่างๆที่ทางชุมชนเข้าเข้าโดยการปรับใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มซึ่งมักจะใช้แนวทางของโครงการที่เข้าร่วมเพื่อให้เป้าหมายแนวทางการดำเนินการร่วมกันกับหน่วยงานจึงทำให้มักประสบความสำเร็จเพราะทำงานบรรลุตามเป้าหมายของโครงการแต่กลุ่มยังขาดกลยุทธ์ที่เป็นของตนเองจึงต้องมีการตั้งขึ้น ซึ่งควรมีกลยุทธ์เหมือนกับแนวคิดกลยุทธ์ของ ฌ็อง-ฌัก กูว์แตร์ และจินตนา บุญงการ (2552: 16-18) กล่าวว่า กลยุทธ์มีความสำคัญต่อองค์กร 4 ประการ คือ 1) กำหนดทิศทางขององค์กร ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการดำเนินงานของธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติ การจัดการเชิงกลยุทธ์ให้ความสนใจกับการกำหนด การประยุกต์ การตรวจสอบ แนวคิดนี้ก่อให้เกิดวิสัยทัศน์และความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะทำให้การจัดสรรทรัพยากรและการดำเนินงานเป็นเอกภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร 3) สร้างความพร้อมให้แก่องค์กร การศึกษาการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการกำหนดกลยุทธ์ ทำให้องค์กรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงหรือความท้าทาย

ทายของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น 4) สร้างประสิทธิภาพในการแข่งขันการจัดการเชิงกลยุทธ์ช่วยสร้างประสิทธิภาพและศักยภาพในการแข่งขันให้แก่ธุรกิจ การจัดการเชิงกลยุทธ์ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจในภาพรวมความต้องการขององค์กร และความสามารถในปัจจุบันขององค์กร จึงทำให้สามารถจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานและเป้าหมาย

ผลการศึกษการวิจัยพบว่ามีความสอดคล้องกับไม่สอดคล้องงานวิจัยของนักวิจัยท่านอื่นดั่งนี้ การศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลทั้งจากการเก็บแบบสอบถามและการสัมภาษณ์พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก อยู่ที่ 3.86 ซึ่งผู้วิจัยได้ยกมาจากบทที่ 4 ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดความสำเร็จของธุรกิจชุมชน โดยเอนก เหลาโชติ, 2547: 56- 57 ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประกอบธุรกิจชุมชนมี 9 ปัจจัยหลักดังนี้ ปัจจัยด้านการเงินหรือเงินทุนชุมชนสามารถระดมทุนจากชุมชนได้เองหรือมีเงินช่วยเหลือจะทำให้โอกาสที่ธุรกิจประสบความสำเร็จ ปัจจัยด้านการผลิตจะต้องความได้เปรียบและสนับสนุนให้มีโอกาสประสบความสำเร็จปัจจัยด้านการตลาด ต้องรู้ความต้องการของตลาดและรู้ว่าจะนำสินค้าไปขายที่ไหนอย่างไร ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ความสามารถในเรื่องระบบงาน เงิน บุคลากร และระบบตลาด ปัจจัยด้านผู้นำต้องเป็นที่ไว้วางใจของสมาชิก มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการนำ มีความเสียสละ ธุรกิจก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ ปัจจัยแรงงาน การมีแรงงานท้องถิ่นเพียงพอ และมีทักษะการผลิตก็เป็นปัจจัยให้ประสบความสำเร็จ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ทำให้เกิดธุรกิจชุมชนอย่างแท้จริง ปัจจัยระบบข้อบังคับ ข้อบังคับต้องมาความเห็นชอบจากสมาชิกการประกอบการ ปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์กับภายนอกการประกอบการที่จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์เชิงลบกับภายนอกซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของบ้านป่าตาลถึง 6 ด้านด้วยกันซึ่งปัจจัยสู่ความสำเร็จมากที่สุดคือการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 4.05 สมาชิกในกลุ่มและคนในชุมชนทุกคนให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องโดยมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตั้งแต่การวางแผนการทำงาน การจัดกิจกรรมต่างหรือการทำงานซึ่งคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และจากการสัมภาษณ์ฝ่ายทะเบียนซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล กล่าวว่าสิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จของการมีส่วนร่วมคือสมาชิกทุกคนในกลุ่มได้ให้ความร่วมมือตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งกลุ่มขึ้นมาซึ่งได้มีการเรียกประชุมกันโดยร่วมกันระดมความคิดเห็นต่างๆในการที่จะจะทำแผนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้สอดคล้องกับแผนที่ทางกรมพัฒนาชุมชนตั้งไว้โดยรับฟังความคิดเห็นของทุกคนและสมาชิกให้ความร่วมมือในการทำงานกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอและเข้าใจในแผนการทำงานจึงทำให้งานราบรื่นได้ด้วยดีซึ่งมีผลสอดคล้องกับงานวิจัยของธนพล จันทร์เรืองฤทธิ์ (2561) แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของชุมชน

รมน้ำในลักษณะการท่องเที่ยวเพื่อชมวิถีชีวิตของประชากรในชุมชน และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต้องมาจากทุกภาคส่วนของชุมชน อย่างผู้นำชุมชน หน่วยงาน ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการร้านค้า และคนในชุมชน ซึ่งพบว่าข้อดีของการพัฒนาชุมชนแหล่งท่องเที่ยว พบว่า มีการหมุนเวียนของเงินที่เกิดในชุมชน และมีการปรับปรุง สิ่งแวดล้อมและสาธารณูปโภค เพื่อรองรับการท่องเที่ยว มีการอนุรักษ์ สถาปัตยกรรมต่างๆภายในชุมชนให้คงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนปัญหาที่พบคือ แนวทางการพัฒนาไม่ชัดเจน จุดประสงค์ถูกเปลี่ยนจากการพัฒนาที่ยั่งยืนกลายเป็นมุ่งเน้นผลกำไร ส่วนด้านคือผู้นำ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 4.00 ผู้นำของกลุ่มบ้านป่าตาลมีความรู้ ความสามารถและเป็นคนที่มีความเสียสละเพื่อส่วนร่วมอย่างมากในการที่จะทำงานเพื่อการพัฒนาท่องเที่ยวของหมู่บ้าน รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีและจากการสัมภาษณ์เจ้าของสุทัศนียผ้าฝ้ายซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้กล่าวว่าผู้นำของกลุ่มมีผู้นำในด้านต่างๆที่มีความสามารถแตกต่างกันไปโดยผู้นำของกลุ่มเป็นบุคคลที่มีความเสียสละเพื่อส่วนร่วมเป็นอย่างมากเพราะจะต้องมีเวลาในการบริหารจัดการกลุ่มในทุกด้านละมีความเป็นผู้นำในการที่จะตัดสินใจมอบหมายงานต่างๆให้แก่สมาชิกได้ปฏิบัติตามและได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกทุกคนในการที่จะปฏิบัติตามคำสั่ง มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการหัวหน้ากลุ่มต่างๆให้ดำเนินงานตามแผนงานต่างๆที่ได้มีการวางแผนไว้ ต่อมาคือกฎระเบียบอยู่ในระดับปานมากมีค่าเฉลี่ยที่ 3.94 กฎระเบียบของกลุ่มมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางการทำงานอย่างชัดเจนสมาชิกให้ความเคารพและปฏิบัติตามกฎเพื่อให้มีข้อบังคับการทำงานร่วมกันซึ่งข้อบังคับมีทั้งในส่วนที่สมาชิกต้องทำตามและได้มีให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามซึ่งเป็นกฎที่ต้องปฏิบัติตามในระหว่างท่องเที่ยวในชุมชน และจากการสัมภาษณ์ ผู้ดูแลร้านอาหารซึ่งเป็นคณะกรรมการได้กล่าวเพิ่มเติมกฎระเบียบของกลุ่มเป็นแนวทางการทำงานร่วมกันของสมาชิกที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันเพื่อลดความขัดแย้งกันในระหว่างทำงานจึงต้องมีการกำหนดข้อบังคับร่วมกันซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มจะไม่ใช้กฎในการควบคุมสมาชิกแต่จะพูดคุยกันมากกว่าเพราะสมาชิกเป็นคนในชุมชนก็จะเข้าใจหลักการการทำงานอยู่แล้ว การบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 3.86 กลุ่มได้บริหารงานโดยการเน้นการติดต่อประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง ทำงานกันตามแผนงานที่กำหนดไว้เพื่อเป้าหมายจะได้ประสบความสำเร็จเน้นการมีส่วนร่วมของคนในกลุ่มเป็นหลักในการทำงานและการสัมภาษณ์รองนายกเทศมนตรีตำบลบวกค้าง ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบมาจากการบริหารจัดการของกลุ่มที่มีการดำเนินงานตามแนวทางแผนการที่ได้มีการวางแผนไว้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของชุมชนและโครงการการบริหารจัดการของกลุ่มมีการบริหารแบบปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและมีผู้นำที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานที่ตั้งไว้ต่อมาแหล่งเงินทุนค่าอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 3.77

ชุมชนได้มีการหาแหล่งทุนจากภาครัฐและเอกชนในการขอทุนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งอาจจะยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในการที่จะใช้ภายในกลุ่มท่องเที่ยวเพราะสถานที่ต่างๆ ต้องมีการบำรุง ปรับปรุงให้มีความสวยงามและกลุ่มที่ผลิตสินค้าต่างๆ มีความต้องการที่จะสร้างสินค้าต่างๆ ของชุมชนอย่างเนื่องจึงต้องมีการสรรหาเงินทุนมาเพิ่มเติมให้เพียงพอกับกลุ่มต่างๆ จากการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล กล่าวว่า เงินทุนที่ได้จากโครงการได้นำมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของชุมชนและได้นำเงินทุนต่างๆ ที่ไปต่อยอดในการพัฒนาซึ่งสมาชิกอาจจะต้องการเสียสละซึ่งบางกิจกรรมก็อาจจะไม่ได้รับเงินใดๆ แต่สมาชิกก็สมัครใจที่จะทำเพื่อกลุ่มจึงทำให้เงินทุนต่างๆ บางครั้งสมาชิกในแต่ละกลุ่มการลงทุนกันเองก่อนเมื่อกลุ่มเริ่มมีกำไรก็ถึงจะแบ่งผลกำไรกันได้ และปัจจัยสุดท้ายการตลาดอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยที่ 3.51 กลุ่มยังคงต้องการที่จะส่งเสริมด้านการตลาดเพราะการตลาดของชุมชนยังไม่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้ ทุกกลุ่มถึงแม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ทั้งทางออนไลน์ ทางภาครัฐ เอกชน ต่างๆ ก็ยังไม่เพียงพอ และผู้ใหญ่บ้านป่าตาล ได้กล่าวเพิ่มเติม การตลาดของกลุ่มได้มีการวางแผนการทำงานไว้ชัดเจนจึงทำให้การประชาสัมพันธ์ต่างๆ เป็นไปในทิศทางที่ตั้งไว้ในรูปแบบเชิงรุกที่สมาชิกจะต้องเป็นผู้ที่จัดหาลูกค้าและออกงานจัดแสดงสินค้าต่างๆ เพื่อที่จะประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ แหล่งท่องเที่ยวของบ้านป่าตาลให้เป็นที่รู้จักเพื่อให้คนที่สนใจเข้ามาท่องเที่ยวและซื้อผลิตภัณฑ์ของชุมชน อีกทั้งต้องมีช่องทางการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ได้เพราะผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีหลากหลายจึงต้องมีช่องทางการขายที่สามารถเข้าถึงได้ทุกช่องทาง ซึ่งปัจจัยสู่ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาลทั้ง 6 ด้านนั้นมีความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลักขมี เสือแป้น (2555) ความสำเร็จของการพัฒนาอาชีพและความเชื่อมโยงกับการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอาชีพสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยน้ำว้า บ้านเขาสะพายแรง ตำบลสนามแย้ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่าเงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยน้ำว้า พบว่าด้านการบริหารจัดการกลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มโดยให้คณะกรรมการและสมาชิกประชุมร่วมกันวิเคราะห์หาโอกาสและปัญหาต่าง ๆ ของกลุ่มเพื่อจัดทำเป็นแผนงานการดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่มด้านการโครงสร้างการบริหารได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในปัจจุบันโดยเพิ่มที่ปรึกษาที่มีความชำนาญงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ด้านการจัดระเบียบข้อบังคับของกลุ่มเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันของกลุ่มโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านการกำหนดบทบาทได้มีการแบ่งหน้าที่ กระจายความรับผิดชอบให้กับสมาชิกในกลุ่มตามความถนัดของแต่ละคน ด้านการระดมทุนเงินของสมาชิกภายในกลุ่มและการขอสนับสนุนจากหน่วยงานในภาครัฐ ด้านการหารวัตถุดิบ จะเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์และนำมาแปรรูปเป็นสินค้า ด้านการผลิตมีการกำหนดแผนการผลิตเป็นขั้นตอนและแจกแจงหน้าที่ให้แต่ละรับผิดชอบการผลิต ด้านการตรวจสอบให้

คณะกรรมการเป็นผู้ตรวจสอบสินค้าก่อนที่จะมีการนำไปจำหน่าย ด้านการตลาดวางแผนการขายโดยหาพ่อค้าคนกลางในการรับซื้อและการกระจายสินค้าไปยังพื้นที่ใกล้เคียงและต่างจังหวัด

ข้อเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์ในอนาคตต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในพื้นที่ป่าตอลจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาแนวทางเชิงกลยุทธ์มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีดังนี้ จากการศึกษาและได้ข้อเสนอแนวทางกลยุทธ์พบว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนการท่องเที่ยวโดยชุมชน(รัฐภา รัตน์บุญฤทธิกร, 2546: 22) กล่าวว่า เครื่องมือที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาโดยมีความสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีลักษณะของการท่องเที่ยวที่พัฒนาโดยประชาชนเพื่อประโยชน์ของประชาชนและดำเนินการโดยประชาชนในพื้นที่ มีแนวทาง 6 ด้าน ดังนี้ คือคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดและร่วมสนับสนุนในการดำเนินงาน ,การใช้แรงงานและวัสดุในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆหรือจัดสร้าง ,บริหารและดำเนินงานของชุมชนโดยรวมกลุ่มในการบริหารงานอย่างมีระบบ , ผลประโยชน์ รายได้กลับคืนสู่ชุมชน ชาวบ้านในพื้นที่มีรายได้ที่มากขึ้น มีการเกิดขึ้นของกองทุนที่จะใช้ในการสนับสนุนกิจการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอนุรักษ์ชุมชน , การดำเนินงานต้องมีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยที่แผนงานที่จะปฏิบัติต้องไม่เกิดผลกระทบทางลบต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน , สร้างแรงจูงใจ และปลูกฝังให้คนรุ่นใหม่รู้จักคุณค่าของชุมชน ทำให้มีการสนับสนุนในเรื่องของการอนุรักษ์วิถีชีวิต และวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์การต่อยอดการท่องเที่ยวของชุมชน แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ สถานที่ ผลิตภัณฑ์ โปรแกรมการท่องเที่ยว

ด้านที่ 1 สถานที่ บ้านป่าตอลได้มีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ความเป็นชาวไทอองทั้งทางด้านพระพุทธศาสนา คือ วัด ฐานการเรียนรู้ต่างๆภายในวัดที่มีทั้งพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์ปิปลา และบ้านเรือนของสมาชิกที่ได้จัดตั้งเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆ โฮมสเตย์ และเฮือนเงินขุนร้านอาหารพื้นเมือง และเน้นการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถซึมซับได้ถึงเอกลักษณ์ของสถานที่ต่างๆผ่านสถานที่ที่มีประวัติความเป็นมาตั้งแต่อดีตเพื่อให้ความรู้ได้อีกด้วย 2. ผลิตภัณฑ์บ้านป่าตอลมีสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวหลากหลายมากและเป็นงานฝีมือที่เกิดคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเองซึ่งมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน สินค้ามีหลากหลายทั้งของที่ระลึกเช่น ผ้าทอ เครื่องจักรสาน หมวกกะโล่ เครื่องหนังต่างๆ อาหาร โดยคนในชุมชนเป็นผู้ผลิตเอง โดยกลยุทธ์ต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆให้มีความเหมาะสม สวยงาม ทันสมัย เพื่อให้เป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้นการนำผลิตภัณฑ์มาต่อยอดจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างรายได้อาชีพให้คนในชุมชน ด้านสุดท้ายคือ 3.โปรแกรมการท่องเที่ยวต่อยอดจากโปรแกรมเดิมของบ้านป่าตอลมีการโปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบเต็มวันและครึ่งวันไว้ให้ได้อีกโปรแกรมการท่องเที่ยวแต่เมื่อเกิดสถานการณ์โควิด 19 ขึ้นฐานการเรียนรู้ต่างๆที่มีอยู่ได้

เปลี่ยนแปลงไปจึงต้องทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน กลยุทธ์ต้องการทำข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้ที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงโปรแกรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยว ในตอนนี้ซึ่งอาจจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นไปตามสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการหรือมีกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นกลยุทธ์ต้องมาจากการที่ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการโดยใช้สิ่งที่ชุมชนมีอยู่เดิมมาเป็นสิ่งตั้งต้นและใช้ความร่วมมือของชาวบ้านในการขับเคลื่อนการทำงาน นอกจากนี้ยังมีกลยุทธ์ที่ต้องใช้ความสามัคคีของคนในชุมชนในการดำเนินงาน จะสอดคล้องกับแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือ โดย (ธีระพงษ์ แก้วหาญ, 2546: 33-34) กล่าวว่า เป็นกระบวนการของการร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาหรือจัดกิจกรรมที่กลุ่มบุคคล หรือองค์กรสนใจร่วมกัน เครือข่ายความร่วมมือจะนำไปสู่พลังในการจัดการกับปัญหาทั้งในระดับท้องถิ่นและสังคมอย่างมีส่วนร่วม ความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวนี้ได้ก่อตัวเคลื่อนไหวและพัฒนากว้างขวางออกไป เป็นในรูปแบบของกลยุทธ์การประสานความร่วมมือเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของบ้านป่าตาล เป็นการท่องเที่ยวของหมู่บ้านเป็นการท่องเที่ยวของชุมชนที่ได้ประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนในการทำงานทั้งในด้านของคนในชุมชน ภาครัฐ และเอกชน ซึ่งคนในชุมชนจะการทำงานร่วมกับทุกส่วนภายในการจัดการการท่องเที่ยวซึ่งการประสานความร่วมมือของการท่องเที่ยวชุมชนจะต้องได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาชาวบ้านก็จะพร้อมใจกันแต่งกายชุดพื้นเมืองและมาร่วมกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มอยู่เสมอ ส่วนภาครัฐมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการประสานความร่วมมือ เพราะบ้านป่าตาลเป็นที่สนใจของหน่วยงานในภาครัฐซึ่งมักจะเข้ามาจัดทำโครงการต่างๆ และมาศึกษาเรียนรู้การบริหารจัดการของชุมชนภาครัฐถือเป็นหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการทำงาน เช่น พัฒนาชุมชนเข้ามาจัดการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีซึ่งทำให้บ้านป่าตาลได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบทั้งหมดจากทั่วประเทศ จึงต้องมีกลยุทธ์การประสานความร่วมมือซึ่งปัจจุบันนี้เทศบาลตำบลบวกค้างทำงานบูรณาการร่วมกับชุมชนพัฒนาสถานที่ สื่อประชาสัมพันธ์ และหาเงินเข้ามาสนับสนุน มหาวิทยาลัยได้มีหลายที่ที่เข้ามาศึกษาดูงานและทำงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ความร่วมมือกันในทุกภาคส่วนจะช่วยสร้างความเข้มแข็งต่อชุมชนและยังทำให้เกิดเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐอีกด้วย อีกส่วนที่สำคัญในการท่องเที่ยวของชุมชนคือบุคลากรในชุมชนที่ต้องมีความรู้ความสามารถในการที่จะให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว สอดคล้องแนวคิดฐิระ ประवालพฤษ์ (2538: 2) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาบุคคลหรือการดำเนินการเพื่อช่วยให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้ดียิ่งขึ้น โดยกลยุทธ์การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในชุมชนบ้านป่าตาล มีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความสามารถมากขึ้นจากเดิม เพราะบ้านป่าตาลมีกลุ่มต่างๆ มากมาย ฐานการเรียนรู้จึงต้องมีการพัฒนาคนภายในกลุ่มต่างๆ ให้มีทักษะความสามารถต่างๆ เพิ่มขึ้นจากเดิมเนื่องจากบุคลากรแต่ละคนมีความรู้ด้านงานฝีมือแตกต่างกันไปตามสิ่งที่ตนเองถนัดแต่ยังขาดความรู้ที่จะต่อยอดหรือสร้างคุณค่าให้กับงานฝีมือที่ตนเองทำให้มี

มูลค่ามากขึ้นมากจึงมีหน่วยงานภาครัฐต่างๆอบรมให้ความรู้ในการสร้างงาน ผลิตภัณฑ์ต่างๆให้กับสมาชิกเพื่อให้มีทักษะการทำงานเพิ่มขึ้น ในส่วนกลยุทธ์ที่ต้องมีการเพิ่มเติมทักษะให้บุคลากรคือการผลิตและการตลาดเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมด้านการทำสื่อประชาสัมพันธ์ ให้กับผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวหรือกิจกรรมต่างๆที่จะจัดขึ้น การโพสต์ขายของออนไลน์ เพิ่มช่องทางการขายให้มากขึ้น หรือการสอนให้มีการทำบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ต่างๆให้มีความสวยงาม และเหมาะสม จึงต้องมีหน่วยงานต่างๆมาพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญและถ่ายทอดความรู้ต่างๆเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเรียนรู้ในฐานการเรียนรู้ต่างๆเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษางานวิจัยนี้พบว่ายังมีปัจจัยหลายด้านที่ควรพัฒนาและแก้ไขโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้ ในส่วนของหน่วยงานภาครัฐที่เข้ามาจัดทำโครงการต่างๆในหมู่บ้านป่าตาลซึ่งได้เข้าพัฒนาจะทำโครงการ กิจกรรมต่างๆมากมายหลากหลายหน่วยงานซึ่งเป็นสิ่งที่ดีในการเข้าดำเนินการในชุมชนซึ่งต่างก็ได้รับรางวัลคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านดีเด่นแต่เมื่อสิ้นปีงบประมาณลงไปแล้วโครงการต่างๆที่เข้ามาจัดทำหน่วยงานภาครัฐก็ไม่มีมีการสานต่อไปจึงทำเมื่อชุมชนมีการดำเนินโครงการไปแล้วต้องหยุดชะงักเพราะขาดงบประมาณในการดำเนินการไปถึงแม้ว่าทางชุมชนจะมีความพยายามในการดำเนินการต่อแต่ก็ไม่สามารถทำต่อไปได้เนื่องจากขาดเงินทุน และหน่วยงานในการเข้ามากำกับดูแลต่อไปจึงทำให้บางโครงการที่ทำแล้วเป็นประโยชน์ต่อชุมชนก็ต้องถูกยกเลิกไปเพราะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้เนื่องจากขาดหน่วยงานภาครัฐให้ความช่วยเหลือและไม่มีความต่อเนื่องของโครงการในภาครัฐ และเทศบาลจึงควรเข้ามาให้ความช่วยเหลือดูแลในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของชุมชนให้มีความสวยงาม และดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เพื่อให้มีความยั่งยืนของการท่องเที่ยวในเขตชุมชนที่ทางเทศบาลดูแลอยู่โดยการเข้าไปมีส่วนในการจัดทำแผนการท่องเที่ยวของชุมชนทั้งหมดโดยการบูรณาการร่วมกับทุกส่วนเพื่อเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวในการเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้รู้จักกับเทศบาลและชุมชนมากขึ้นไป ซึ่งจะได้รับประโยชน์ร่วมกันทั้งชุมชน และเทศบาล สร้างงานและอาชีพให้กับชาวบ้านอีกด้วย ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแล้วพบว่าบ้านป่าตาลนั้นเป็นชุมชนที่ได้รับรางวัลมากมายจากการที่มีหน่วยงานต่างๆเข้ามาดำเนินงานจัดทำโครงการต่างๆมากมายแต่เมื่อสิ้นสุดโครงการไป

แล้วก็พบว่าบ้านป่าตอลนั้นขาดกลยุทธ์แนวทางการพัฒนาเป็นของชุมชนเองจึงทำให้ขาดทิศทางในการพัฒนาชุมชนของตนเองไปซึ่งเมื่อขาดหน่วยงานให้ความช่วยเหลือบ้านป่าตอลก็ขาดการดำเนินงานของชุมชนไปจึงต้องมีการตั้งกลยุทธ์ชุมชนขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนต่อไปโดยต้องตั้งเป้าหมายร่วมกันเพื่อที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในแบบที่ชุมชนตั้งไว้ อีกทั้งจะสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนได้โดยไม่ต้องพึ่งพาหน่วยงานภายนอกอีกต่อไปโดยใช้แผนของชุมชนเป็นแนวทางและจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆได้โดยชุมชนเป็นผู้ดำเนินการและให้ทางเทศบาลเป็นผู้ช่วยอบรมให้ความรู้คนในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของชุมชนเอง

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1. หน่วยงานภาครัฐที่เข้ามาจัดโครงการ กิจกรรมต่างในชุมชนควรมีความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากบางโครงการจัดทำเกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างมากแต่เมื่อสิ้นปีงบประมาณไม่มีการสานต่อโครงการทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการและชุมชนก็ขาดงบประมาณในการดำเนินงานต่อจึงทำให้สูญเสียงบประมาณอย่างเปล่าประโยชน์

1.2. เทศบาลตำบลบววก้าง ควรมีการเข้ามาบูรณาการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนในเขตที่ดูแลเพื่อพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวของตำบลบววก้าง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันของชุมชนต่างๆและมีแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น และสร้างรายได้อาชีพให้กับคนในชุมชนอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะของชุมชนบ้านป่าตอล

2.1. ชุมชนบ้านป่าตอลควรมีการตั้งแผนงานแนวทางเชิงกลยุทธ์เป็นของชุมชนเอง เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินการท่องเที่ยวของชุมชน โดยต้องมีเป้าหมายอย่างชัดเจนเพื่อให้ชุมชนสามารถดำเนินการได้อย่างไม่ต้องพึ่งพาหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งจะทำให้เกิดการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

2.2. การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นในรูปแบบใหม่ เช่น การทำเส้นทางท่องเที่ยวในรูปแบบการตามรอยวิถีชีวิตดั้งเดิมแบบย้อนยุคคือการให้แต่งกายชุดพื้นเมืองแล้วเข้าไปเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ต่าง การรับประทานอาหารแบบพื้นเมืองที่ชาวบ้านเป็นผู้จัดเตรียมซึ่งทำ

ในรูปแบบครึ่งวันและแบบ 1 วัน 1 คืนเพื่อใช้ชีวิตร่วมกับคนในชุมชนซึ่งปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในชุมชนมากขึ้น

2.3.ควรมีการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบใหม่ๆทางด้านออนไลน์เพื่อให้ชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้นในวงกว้างของกลุ่มนักท่องเที่ยวทุกวัยเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวชุมชนบ้านป่าตาลเป็นที่ได้รับความนิยมนมากขึ้นไปอีก

3.ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1.ควรมีการศึกษาด้านผลกระทบของโรคระบาดโควิด 19 ที่ส่งต่อการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาเป็นแนวทางการรับมือกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในด้านลบเพื่อให้มีแนวทางป้องกันไว้ล่วงหน้า

3.2.ควรมีการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่อยากให้มีต่อการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนในรูปแบบใหม่ที่มีความหลากหลายมากขึ้นไปในการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและทำให้ชุมชนมีรายได้

3.3.ควรมีการศึกษาผลกระทบในด้านต่างๆของการท่องเที่ยวชุมชนที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชนบ้านป่าตาลเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรกนก เกิดสังข์. 2560. การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเชิงกลยุทธ์กรณีศึกษาตำบลบางไผ่
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
กรมการพัฒนาชุมชน. 2526. คู่มือการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนสำหรับนักพัฒนากร. กรุงเทพฯ:
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- _____ . 2561. คู่มือชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2561. สถิติด้านการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยว
และกีฬา. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา [https://mots.go.th/more_news_
new.php?cid=411](https://mots.go.th/more_news_new.php?cid=411) (1 ตุลาคม 2563).
- กฤติน กุลเพ็ง. 2552. การวางแผนและวิเคราะห์อัตราค่าจ้างเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์.
กรุงเทพฯ: บริษัท เอช อาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด.
- กวี วงศ์พัฒน์. 2535. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: พิเชษฐ สตุติโอ.
- กำจัด คงหนู. 2537. วิธีจัดการกับปัญหาความขัดแย้งของศึกษานิเทศก์อำเภอ เขตการศึกษา 5.
ปริญญาโท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กิตติกรรม สมยศ, พรศิริ กล้าป่วน, ทิพวรรณ สุขมี, นุจณี วันชนะ, ชรัสพันธ์ ตาชม และ
รัชณี คำลือ. 2562. การพัฒนาศักยภาพการรองรับการท่องเที่ยวของชุมชนในเขตพื้นที่เมืองเก่า
น่าน. ใน รายงานวิจัย วิทยาลัยชุมชนน่าน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานการวิจัย
แห่งชาติ.
- กิตติศักดิ์ คุ่มวงษ์. 2555. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ชุมชนวัด
บางหัวเสือ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เกริกยศ ชลาชนเดชะ. 2557. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ หน่วยที่ 9 ชุดวิชา 57808. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เกศรา รักชาติ. 2549. องค์กรแห่งการตื่นรู้. กรุงเทพฯ: เนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป.
- จันทรานี สงวนนาม. 2545. ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บুদ্ধ พอยท์.
- จิตตินันท์ เตชะคุปต์. 2543. เจตคติและความพึงพอใจในการบริการ. ใน เอกสารประกอบการเรียน
การสอน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- จิราภรณ์ แก้วมณี. 2557. การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านหัวเขาจีน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- จุมพล นิมพานิช. 2550. การบริหารจัดการภาครัฐใหม่: หลักการ แนวคิด และกรณีตัวอย่างของ ไทย (ครั้งที่ 2). นนทบุรี: ฝ่ายตำราสำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชลธิศ ชีระจิตติ. 2551. คำและความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิระ ประवालพฤกษ์. 2538. การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.
- ทิตยา สุวรรณชญ. 2527. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. 2542. ธุรกิจชุมชน เส้นทางที่เป็นไปได้. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย.
- ณัชชน แก้วชัยเจริญกิจ. 2550. ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา: บทบาทของครูกับ Active Learning. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.pochanukul.com> (20 ตุลาคม 2563).
- ณัฐพันธ์ เขจรันท์ และ จินตนา บุญบงการ. 2552. การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- เทพศักดิ์ บุญยรัตน์. 2547. KPI & Balance Scorecard กับการบริหารงานภาครัฐ. การจัดการ สมัยใหม่ 2. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ธนพล จันท์เรืองฤทธิ์. 2561. แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชนริมน้ำ จันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์. 2546. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม. พิมพ์ ครั้งที่ 4. ขอนแก่น: ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาศาธารณสุขมูลฐาน.
- นิจ ทองโสภิต. 2545. พจนานุกรม อังกฤษ อเมริกัน-ไทย. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. 2534. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท. ใน เอกสารการสอน ชุดวิชาคหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ และ พูนศิริ วิจารณ์ภูมิ. 2534. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาคหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปกรณ ปรียากร. 2538. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาในการบริหารการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช.

- ประชา ตันเสณีย์. 2550. รูปแบบของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในอาชีพของผู้บริหารระดับสูงของบริษัท (มหาชน) ในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาเอก. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประดิษฐ์ มัชฌิมา. 2522. สังคมวิทยาชนบท. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประเวศ วะสี. 2553. การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ปิยวรรณ แป้นปลื้ม. 2550. อิทธิพลของการรับรู้ปัจจัยชุมชน และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำชุมชนที่มีต่อการจัดการความรู้ในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พนมพร สารสิทธิ์ยศ. 2552. ผู้ไทย: แนวทางการจัดการหมู่บ้านวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว (โฮมสเตย์) จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรชัย ภาพันธุ์. 2548. เมื่อโรงเรียนเป็นนิติบุคคลทุกคนต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง. วารสารวิชาการ, 7(1), มกราคม-มีนาคม.
- พัฒน์ สุจำนงค์. 2525. การพัฒนาชนบทแบบผสมผสานสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพลิน ปิยานิชพงษ์. 2554. กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2555. กรอบแนวคิดแมคคินซี. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.geocities.com/cyberdol1007/McKinsey.htm> (2 ตุลาคม 2563).
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2540. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มาฆะ ขิตตะสังคะ. 2553. การศึกษาการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน กรณีศึกษา จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- ยุทธนา พยุงค์. 2546. การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพาภรณ์ จงเจริญ. 2555. การบริหารเพื่อความเป็นเลิศขององค์กรตามแนวคิดของแมคคินซี กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. 2526. หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชุมชนชนบท. กรุงเทพฯ: ไทยอนุเคราะห์ไทย.

- _____ . 2534. การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก.
 รัชฎา รัตน์บุญฤทธิกร. 2546. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนทะเลน้อย จังหวัด
 พัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนารณณ์ ศรีม่วง, นิตยา ดวนสันเทียะ, ชนิษฐา หงส์จ้อหอ, จันจิรา เจริญกลาง, พรนภา กิ่งสำโรง,
 จิตติมา นาคใหม่ และ จรียาพร คำลือ. 2559. การศึกษาระดับความพึงพอใจของ
 นักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว หุ่นเหล็กโคราช ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน
 จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2538. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
 _____ . 2542. ทฤษฎีความพึงพอใจ. ใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.
 กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ลักษมี เสือแป้น. 2555. ความสำเร็จของการพัฒนาอาชีพและความเชื่อมโยงกับการส่งเสริม
 เศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอาชีพสตรีแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยน้ำว้า บ้านเขาสะพาย
 แร้ง ตำบลสนามแย้ อำเภอนาทม จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล. 2560. การพัฒนากลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวระดับเมืองรอง เพื่อรองรับ
 การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วราพร ศรีสุพรรณ. 2534. สิ่งแวดล้อมศึกษา มุลนิธิโลกสีเขียว. กรุงเทพฯ: โอเอส พรินต์ติ้ง เฮาส์.
 วิทยา สุหฤทธดำรง. 2546. การจัดการโซ่อุปทาน. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น.
- วีระชัย ต้นดีวีระวิทยา. 2544. ต้นต้นหาความเป็นเลิศ ประสบการณ์จากบริษัทอเมริกันชั้นนำของ
 โลก. กรุงเทพฯ: เอช.เอ็น.กรุ๊ป.
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. 2547. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกาะ
 ช้าง จังหวัดตราด. กรุงเทพฯ: บุญศิริ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ ศุภร เสรีรัตน์. 2546. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
 เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ. 2557. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรใน
 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท.
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันพัฒนานโยบายและการจัดการ. 2546. การบริหารเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนธยา พลศรี. 2547. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
 สมพิศ สุขแสน. 2551. นโยบายสาธารณะและการวางแผน. อุดรดิตต์: คณะมนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.

- สมยศ นาวิการ. 2544. **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. 2525. **สังคมไทย แนวทางวิจัยและการพัฒนา**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2525. **การพัฒนาชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สัมพันธ์ เตชะอธิก. 2545. การวิจัยเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. น. 10-11. **เอกสารประกอบการเสวนาวิชาการเรื่องการวิจัยเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นภาคเหนือ**. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. 2555. **McKinsey 7-S Framework แนวคิดปัจจัย 7 ประการในการประเมินองค์กร**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา https://www.etda.or.th/etda_website/mains/display/459 (10 กันยายน 2563).
- สุกั เสริฐศรี. 2557. **แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนคลองโคกนอ อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุธิดา บัวสุขเกษม. 2554. **แนวทางการพัฒนาบทบาทของสภาองค์กรชุมชนในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน : กรณีศึกษาตำบลหนองปรือ อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภางค์ จันทวานิช. 2542. **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์. 2540. **ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกมะเขือเทศแบบมีสัญญาผูกพันในจังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิทย์ จันท์เพ็ญ. 2558. **ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรณีศึกษาไร่รุ่งนกราน มอนเต้ เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา**. สารนิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เสนาะ ดิยาวี. 2541. **การสื่อสารในองค์การ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสาวลักษณ์ สิงห์โกวินทร์ และ กมล ผดุงพันธุ์. 2527. **การพัฒนาบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แสงจันทร์การพิมพ์.
- อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ. 2551. **การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในทศวรรษหน้า**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉรา ศรีลาชัย. 2559. **แนวทางการจัดการรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน**

- กรณีศึกษาชุมชนป่านโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อัญชลี ธรรมะวิจิฎกุล. 2552. การประเมินโครงการ. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://panchalee.wordpress.com/2009/04/28/project-evaluation1>
(2 ตุลาคม 2563).
- อำนาจ วัตจินดา. 2553. McKinsey 7-S Framework แนวคิดปัจจัย 7 ประการในการประเมิน
องค์กร. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.gracczone.org/index.../81-inscarch-of-excellence> (2 ตุลาคม 2563).
- อุทัยพรรณ สุดใจ. 2545. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การโทรศัพท์
แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุทิศ ชาวเอียร. 2549. การวางแผนกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เอนก เหล่าโชติ. 2547. การบริหารจัดการธุรกิจชุมชน : กรณีศึกษา กลุ่มหัตถกรรมตุ๊กตาราชบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Barnard, C. I. 1968. **The Function of the Executive Cambridge.** Massachusetts:
Harvard University Press.
- House, E. R. 1978. **The Logic of Evaluation Argument.** Los Angeles: UCLA Center for
study of evaluation.
- Kotler, P. 2003. **Marketing Management.** 11th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice –
Hall
- Lewin, K., Lippitt, R. & White, R. K. 1939. Patterns of Aggressive Behavior in
Experimentally Created “Social Climates”. **The Journal of Social Psychology,**
10(2), 269-299.
- Marks, H. & Printy, S. 2003. Principal Leadership and School Performance: An
Integration of Transformational and Instructional Leadership. **Educational
Administration Quarterly,** 39(3), doi: 10.1177/0013161X03253412.
- Maslow, A. H. 1998. **Motivation and personality.** New York: Harper & Row.
- McClelland, D. C. 1999. Identifying Competencies with Behavioral-event interviews.
Psychological Science. [Online]. Available
www.eiconsortium.org/research/business_case_for_ei.htm (2 October 2020).
- McFarland, D. E. 1979. **Management : Foundation & Practices.** 5th ed. New York:

Macmillan Publishing Inc.

Peters, J. T. & Waterman, H. R. 1980. **In Search of excellence: Lessons from America's**. New York: John Willey.

Spencer, S. M. 1993. **Competence at Work: Models for Superior Performance**. New York: Wily & Sons.

Stogdill. 1974. **Stogdill's Handbook of Leadership, A Survey of Theory and Research by Bernard M. Bass**. International Society of Political Psychology.

Streenten, P. 1972. **The Frontiers of Development Studies**. New York: Macmillan.

Yuki, G. A. 1989. **Leadership in Organizations**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง ความคิดเห็นการบริหารจัดการชุมชน OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

ส่วนที่ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1. เพศ

 ชาย หญิง

1.2. อายุ

 18 - 20 ปี 21 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี 51 - 60 ปี 60 ปี ขึ้นไป

1.3. ระดับการศึกษา

 ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวส. / อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.4. รายได้ต่อเดือน

 ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001 - 20,000 บาท 20,001 - 30,000 บาท 30,001 - 40,000 บาท 40,001 - 50,000 บาท 50,000 บาทขึ้นไป.

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.1.ด้านกลยุทธ์					
- กลุ่มได้มีความเข้าใจในกลยุทธ์แนวทางการพัฒนาชุมชน OTOP					
- กลุ่มมีความเข้าใจในเป้าหมายและความต้องการของชุมชน					
-แผนงานแนวทางมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์					
-กลยุทธ์และแนวทางถูกนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง					

การบริหารจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.2.ด้านโครงสร้าง					
- มีการจัดทำแผนผังลำดับบังคับบัญชาในกลุ่ม					
- การแบ่งหน้าที่ ตำแหน่งความรับผิดชอบอย่างชัดเจน					
- ตำแหน่งและหน้าที่ถูกกระจายไปยังส่วนต่างๆของโครงสร้างอย่างชัดเจน					
- สมาชิกทุกคนรู้บทบาทหน้าที่และลำดับโครงสร้างของกลุ่ม					
2.3.ด้านระบบ					
- มีระบบการทำงานตามขั้นตอนและแผนงานที่ตั้งไว้					
- ระบบการทำงานจะเน้นความคิดเห็นของกลุ่มเป็นหลัก					
- มีการทำงานตามกลุ่มงานที่รับผิดชอบ					
- ระบบการทำงานไม่มีความซ้ำซ้อน รวดเร็ว					
2.4.ด้านรูปแบบ					
- มีการกระจายอำนาจการบริหารงานของกลุ่ม					
- การบริหารงานมีความยืดหยุ่นตามการปรับเปลี่ยน					
- รูปแบบการบริหารงานเน้นการทำงานเป็นทีม					
- มีการติดต่อประสานงานภายในกลุ่มอย่างเป็นระบบ					
2.5.ด้านบุคลากร					
- สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนเพียงพอต่อแต่ละฐาน					
- สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความรู้ให้แก่กัน					
- มีสวัสดิการหรือได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม					
- มีเกณฑ์การคัดเลือกคุณสมบัติของสมาชิกอย่างชัดเจน					
2.6.ด้านทักษะ					
- สมาชิกในกลุ่มมีทักษะความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ					
- สมาชิกในกลุ่มได้รับการพัฒนาฝีมือในงานต่างๆอย่างเพียงพอ					
- ทักษะความรู้ ความสามารถของสมาชิกของสมาชิกมีการต่อยอดสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่					
- มีการถ่ายทอดทักษะความรู้ ความสามารถให้กับผู้อื่น					

2.7.ด้านค่านิยมร่วม					
-มีความภาคภูมิใจในการได้เป็นสมาชิกของกลุ่ม					
-การทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมและชุมชนเป็นหลัก					
-การเสียสละเวลาส่วนตัวมาทำประโยชน์เพื่อชุมชน					
-มีความรัก ความสามัคคีและการช่วยเหลือกันและกัน					

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1.แหล่งเงินทุน					
- เงินทุนที่ได้รับพอเพียงหรือไม่					
- เงินทุนที่ได้รับมีการกระจายไปยังกลุ่มต่างๆอย่างเหมาะสม					
- กลุ่มมีความสามารถในการจัดหาเงินทุนอย่างเพียงพอ					
- หน่วยงานจากภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการให้เงินทุนในการบริหาร					
3.2.การบริหารจัดการ					
-การบริหารจัดการเป็นไปตามที่ตั้งไว้					
-การบริหารจัดการของกลุ่มเกิดเป็นผลงานที่ได้รับการยอมรับ					
-การบริหารงานของกลุ่มมีการติดต่อสื่อสารกันตลอด					
-กลุ่มบริหารงานด้วยความเข้าใจกันและทำเพื่อส่วนร่วม					
3.3.ผู้นำ					
- ผู้นำมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กล้าคิดตัดสินใจ					
- ผู้นำรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
- ผู้นำมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ					
- ผู้นำมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม					
- ผู้นำมีความสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆภายในกลุ่ม					

3.4.การมีส่วนร่วม					
- สมาชิกมีส่วนร่วมในการคิดวางแผนงานต่างๆของกลุ่ม					
- สมาชิกร่วมกันดำเนินงานตามแผนงาน และเป้าหมายที่ตั้งไว้					
- สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม					
- สมาชิกและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานชุมชน					
3.5.กฎระเบียบ					
- กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มครอบคลุมและเหมาะสม					
- สมาชิกยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด					
- กฎระเบียบมีข้อบังคับที่ชัดเจนที่ระบุไว้					
3.6.การตลาด					
- กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและสินค้าต่างๆในช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook เพจ และออกบูธ					
- กลุ่มมีการวางแผนการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและขายผลิตภัณฑ์					
- กลุ่มมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน					
- การโฆษณาให้ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวชุมชน					

ส่วนที่ 4 ความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตวิถี

ความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตวิถี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.1.การสร้างรายได้ชุมชน					
- คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากชุมชน OTOP นวัตวิถี					
- มีการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินภายในชุมชน					
- ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายภายในครัวเรือนจากการท่องเที่ยว					

4.2.การจ้างงานในชุมชน					
- ผู้สูงอายุในชุมชนมีอาชีพเสริม					
- มีการจ้างงานคนในชุมชน					
- คนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น					
4.3.เพิ่มมูลค่าสินค้า					
- ปรับปรุงสินค้าให้มีความทันสมัย โดดเด่น					
- มีการสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า					
- บรรจุภัณฑ์มีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่า					
- การสร้างแบรนด์และโลโก้ของสินค้าในชุมชน					
4.4.ชุมชนพึ่งตนเอง					
- คนในชุมชนสร้างหารายได้ด้วยตนเอง					
- ชุมชนสามารถบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยตนเอง					
- ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์					
- แต่ละครอบครัวมีความสามารถผลิตอาหารเองได้ เช่น สวนครัวขนาดเล็ก					
4.5.การสร้างเครือข่ายภายนอก					
- มีการติดต่อกับบริษัทท่องเที่ยวเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามา					
- มีหน่วยงานของภาครัฐติดต่อมาศึกษาดูงาน					
- การทำงานร่วมกันของชุมชนต่างๆเพื่อทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยว					
- การติดต่อประสานงานกับโรงแรมต่างๆเพื่อจะหาที่พักให้นักท่องเที่ยว					

4.6.เรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ท้องถิ่น					
- คนในชุมชนมีการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น					
- มีการเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น					
- การคิดค้นนวัตกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น					
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนใน ชุมชน					

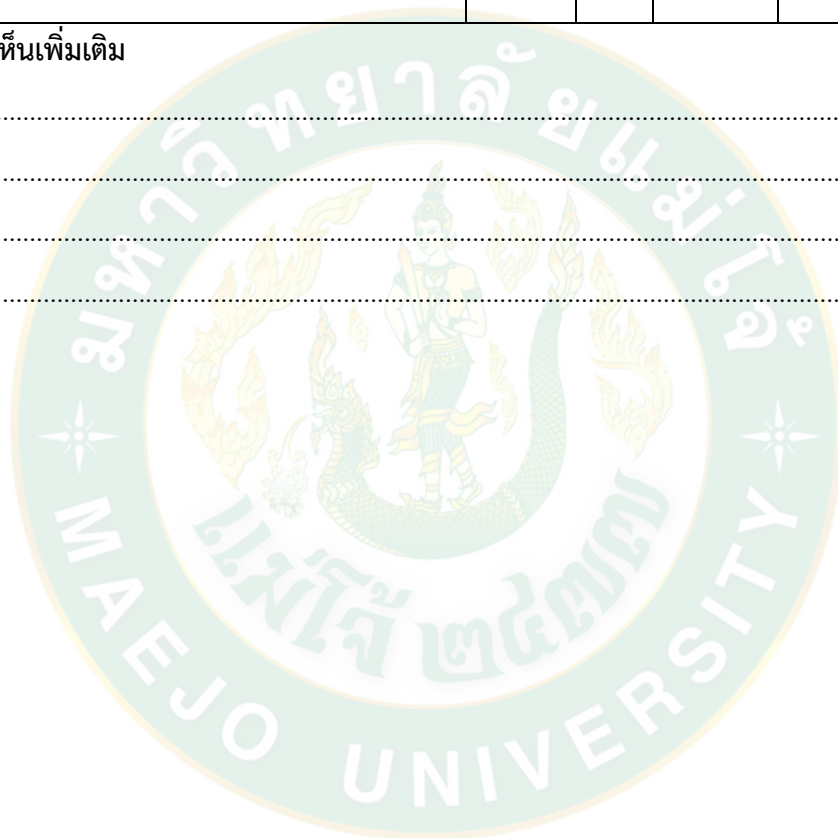
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเรื่องความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล

ส่วนที่ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

18 - 20 ปี 21 - 30 ปี 31 - 40 ปี
 41 - 50 ปี 51 - 60 ปี 60 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001 - 20,000 บาท 20,001 - 30,000 บาท
 30,001 - 40,000 บาท 40,001 - 50,000 บาท 50,000 บาทขึ้นไป.

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการความพึงพอใจของคนในชุมชนบ้านป่าตาลที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรมบ้านป่าตาล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย ✓

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ด้านสถานที่					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นเอกลักษณ์ สวยงาม น่าดึงดูดนักท่องเที่ยว					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีการปรับปรุงพัฒนาชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม					
- สถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน					
- คนในชุมชนได้ช่วยกันดูแลรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน					

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.ด้านผลิตภัณฑ์					
- คนในชุมชนได้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ					
- ผลิตภัณฑ์มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและแตกต่างจากที่อื่น					
- การสาธิตกรรมวิธีการผลิตสินค้าต่างๆไว้จัดแสดงให้กับนักท่องเที่ยว					
3.ด้านการมีส่วนร่วม					
- ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการท่องเที่ยวของชุมชน					
- ท่านได้มีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี					
- ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี					
- ท่านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนงานการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี					
-ท่านมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวชุมชนOTOP นวัตวิถี					
4.ด้านการพัฒนา					
- การเสริมสร้างให้ความรู้ ความเข้าใจกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี					
- การเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว					
- คนในชุมชนร่วมกันพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การนำเที่ยว และการให้บริการด้านต่างๆ					

ส่วนที่ 3 ความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตวิถี

ความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตวิถี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 การสร้างรายได้ชุมชน					
- คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากชุมชน OTOP นวัตวิถี					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีทำให้มีการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินภายในชุมชน					
- ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายภายในครัวเรือนจากการท่องเที่ยว					
3.2 การจ้างงานในชุมชน					
- ผู้สูงอายุในชุมชนมีอาชีพเสริม					
- มีการจ้างงานคนในชุมชน					
- คนในชุมชนมีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น					
3.3 เพิ่มมูลค่าสินค้า					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการปรับปรุงสินค้าให้มีความทันสมัย โดดเด่น					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการสำรวจความต้องการของตลาดเพื่อปรับปรุงสินค้า					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสร้างบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่า					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีมีการสร้างแบรนด์และโลโก้ของสินค้าในชุมชน					
3.4 ชุมชนพึ่งตนเอง					
- คนในชุมชนสามารถหารายได้จากการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี					
- ชุมชนสามารถบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยตนเอง					
- ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์					
- แต่ละครอบครัวสามารถผลิตอาหารเองได้ เช่น ปลูกผักสวนครัวขนาดเล็ก					

ความสำเร็จของชุมชน OTOP นวัตกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.5 การสร้างเครือข่ายภายนอก					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีการติดต่อกับบริษัทท่องเที่ยวเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน					
- ชุมชน OTOP นวัตกรรมมีหน่วยงานของภาครัฐติดต่อมาศึกษาดูงานในชุมชน					
- ชุมชน OTOP นวัตกรรมมีการทำงานร่วมกันของชุมชนต่างๆ เพื่อทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยว					
- ชุมชน OTOP นวัตกรรมมีการติดต่อประสานงานกับโรงแรมต่างๆ เพื่อจะหาที่พักให้นักท่องเที่ยว					
3.6 เรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น					
- คนในชุมชนมีการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมมีการเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่น					
- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมคิดค้นนวัตกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น					
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน					

ข้อเสนอแนะต่อการจัดการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตกรรม

.....

.....

.....

ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อคำถาม

กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1. ท่านคิดว่าควรมีการตั้งกลยุทธ์ของกลุ่มท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

2. ท่านขอเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างของกลุ่มท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าระบบขั้นตอนการทำงานควรมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าระบบรูปแบบการทำงานแบบกลุ่มควรมีการปรับปรุงและเพิ่มเติมในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าควรมีเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรในการเข้าร่วมกลุ่มท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเพิ่มเติมอย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาทักษะงานฝีมือและการทำงานให้กับสมาชิกในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าค่านิยมของกลุ่มควรสร้างค่านิยมเพิ่มเติมอย่างไรเพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1. ท่านคิดว่าควรมีการสรรหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมจากแหล่งใด

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการของกลุ่มควรมีแนวทางการทำงานเพิ่มในส่วนใดบ้างเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าผู้นำควรมีลักษณะใดที่จะทำให้การบริหารจัดการของกลุ่มประสบความสำเร็จ

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าควรให้สมาชิกในกลุ่มกับผู้นำมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่มเพิ่มเติมในเรื่องใด

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าควรเพิ่มเติมกฎระเบียบข้อปฏิบัติร่วมกันเพิ่มเติมในเรื่องใด

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการตลาดของกลุ่มควรมีการพัฒนาเพิ่มเติมช่องทางใดบ้าง

.....

.....

.....

ความสำเร็จของการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

1. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้กับชุมชนมากน้อยเพียงใดและควรมีการพัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องใด

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวส่งผลต่อการจ้างงานในชุมชนมากน้อยเพียงใดและควรมีการพัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องใด

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชนควรทำอย่างไรเพื่อที่จะเพิ่มมูลค่าสินค้าให้มีราคาที่เหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าการสร้างเครือข่ายภายนอกส่งผลดีกับชุมชนอย่างไรและควรที่จะต่อยอดเครือข่ายกับหน่วยงานใดเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าเมื่อเกิดกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีชุมชนมีการเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างไรและควรนำภูมิปัญญาด้านใดมาต่อยอดอีก

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะแนวทางเพิ่มเติมที่มีต่อการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรมประกอบการวิจัย

ภาพการจัดการสนทนากลุ่มคณะกรรมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

ภาพการสัมภาษณ์คณะกรรมการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านป่าตาล

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสาธินี วัฒนกุล
เกิดเมื่อ	13 ตุลาคม 2538
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2562 ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารท้องถิ่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2557 มัธยมศึกษาตอนปลาย วิทยุ-คณิต โรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2563 ลูกจ้างเหมาบริการ ตามโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ ที่ว่าการอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2564 พนักงานราชการเฉพาะกิจของสำนักคุมประพฤติ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2565 พนักงานคุมประพฤติของสำนักคุมประพฤติ จังหวัดเชียงใหม่

